

J a a r s t u k k e n 2 0 2 3

Gemeente
Woudenberg

Inhoudsopgave jaarstukken 2023

<u>Jaarverslag 2023</u>	Bladzijde
Inleiding (inclusief eindcijfers rekening 2023)	3
* Bestuurlijk kader	3
* Samenvatting resultaat	7
* Samenstelling resultaat	9
* Financieringspositie	10
Overzicht baten en lasten 2023	11
Leeswijzer jaarverslag	12
<u>Programmaverantwoording</u>	
1 – Samenleving	14
2 – Leefomgeving	29
3 – Veiligheid	42
4 – Ruimte, wonen en ondernemen	53
5 – Dienstverlening	63
6 – Algemene dekkingsmiddelen	80
<u>Paragrafen</u>	
Paragrafen algemeen	88
A – Lokale heffingen	90
B – Weerstandsvermogen en risicobeheersing	97
C – Onderhoud kapitaalgoederen	106
D – Financiering	122
E – Bedrijfsvoering	129
F – Verbonden partijen	135
G – Grondbeleid	152
H – Openbaarheid Wet Open overheid	159
<u>Jaarrekening 2023</u>	
Overzicht baten en lasten 2023	161
Verschillenanalyse 2023	163
Balans per 31 december 2023	174
Toelichtingen	
* Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	175
* Toelichting op de balans per 31 december 2023	181
* Gebeurtenissen na balansdatum	202
Rechtmatigheidsverantwoording B&W 2023	203
<u>Bijlagen</u>	
* Bruto verloop reserves	206
* Bruto verloop voorzieningen	216
* Autorisatie reserves	222
* Bijlage exploitatiecijfers volgens uniforme taakvelden Lasten	226
* Bijlage exploitatiecijfers volgens uniforme taakvelden Baten	228
* Bijlage specificatie incidentele baten en lasten	230
* Bijlage WNT-verantwoording 2023	233
* SiSa-bijlage	235
<u>Overige gegevens</u>	
Programma-indeling	245
Prestatie-indicatoren	249
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	252

INLEIDING (INCLUSIEF EINDCIJFERS) JAARREKENING 2023

1. Bestuurlijk kader

De gemeente Woudenberg heeft over het jaar 2023 een stevig positief jaarrekeningresultaat. Voor de gemeentelijke overheden blijft structurele dekking voor uitgaven een probleem. Dit komt door de bekostiging vanuit het Rijk: steeds meer taken worden via SPUKS of andere incidentele vormen gefinancierd. Structurele financiering blijft onder de maat. De gemeenteraad is bekend met de terminologie van het ravijnjaar, vanaf 2026 wordt een stevige korting op het gemeentefonds voorzien. Dit betekent ook dat de gemeente terughoudend is met het toevoegen van meerjarige verplichtingen. We zien ook dat bij debatten in de gemeenteraad de financiële situatie zorgt voor voorzichtigheid, bijvoorbeeld omtrent het cultuurhuis.

Het college vindt de financiering vanuit het Rijk onvoldoende. De taken die de gemeente uitvoert worden soms verzwakt of nemen in aantal toe, zonder dat hierbij voldoende financiële middelen ter beschikking worden gesteld. De stijgende kosten in het zorgdomein treft de gehele Nederlandse overheid. Ook de kosten voor zorg die onder de Rijksverantwoordelijkheid vallen, nemen toe. De gemeenten worden echter niet voldoende gecompenseerd voor stijgende kosten in Jeugdzorg, Wmo en de Participatiewet. Het Rijk heeft bij de voorjaarsnota aangegeven dat voor de Wmo, in de toekomst, een eigen vorm van financiering wordt uitgewerkt. Deze financiering zal straks niet meer via het gemeentefonds plaatsvinden. Het college verwacht echter niet dat er gekozen wordt voor een open einde regeling; waar de kosten direct te verhalen zijn op de Rijksoverheid. We wachten deze gesprekken af en houden een vinger aan de pols via de VNG. Bij de VNG en het samenwerkingsverband van de K80 laten wij steeds ons geluid horen dat de financiering van de lokale overheid moet worden verbeterd, als we de dienstverlening van de lokale overheid op peil willen houden.

Het grote overschot van 2023 wordt veroorzaakt door de overschotten voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen, meevallers in het Sociaal Domein en een aantal kleinere posten. Ook is er op een aantal budgetten sprake van onderuitputting; financiële middelen die zijn gereserveerd maar niet worden uitgegeven. Dit betekent een totaal overschot van € 4,2 miljoen.

Het college vindt het essentieel dat het grootste deel van dit overschot wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Daarnaast wil het college een aantal reserves aanvullen en een tweetal nieuwe creëren.

Bestemming jaarrekeningresultaat

Het college stelt het volgende scenario voor qua resultaatbestemming:

• Toevoeging algemene reserve	€ 2.834.939
• Toevoeging algemene reserve specifiek gereserveerd voor handhaving	€ 150.000
• Toevoeging reserve dorpsvoorzieningen	€ 350.000
• Toevoeging reserve duurzaamheid	€ 500.000
• Toevoeging reserve ontheemden	€ 300.000
• Toevoeging reserve opleidingskosten personeel	€ 32.000
Totaal	€ 4.166.939

Toevoeging algemene reserve

€ 2.834.939

De gemeente Woudenberg heeft de wens om de financiële gezondheid van de gemeente nu en in de toekomst in beeld te brengen en te houden. Hiervoor is in 2023 het dashboard financiële gezondheid gemaakt. Het dashboard bevat 22 indicatoren. De raad heeft besloten de resultaten van vijf belangrijke indicatoren de komende jaren te verbeteren. Twee van deze belangrijke indicatoren zijn het eigen vermogen per inwoner en het weerstandratio. Bij de kadernota treft u in respectievelijk bijlage A en hoofdstuk vijf een actualisatie van het dashboard aan en een inhoudelijke toelichting hierop.

Door een deel van het positieve jaarrekeningresultaat 2023 toe te voegen aan de algemene reserve zal het eigen vermogen per inwoner en de weerstandratio verbeteren. Een aanvullend argument om een substantieel deel van het jaarrekeningresultaat 2023 te bestemmen voor de algemene reserve is gelegen in gewijzigde regelgeving. Op basis van deze nieuwe regelgeving is het namelijk onder voorwaarden toegestaan om een begrotingsjaar deels te

dekken met een begrote uitname uit de algemene reserve. De belangrijkste voorwaarde hiervoor is dat de algemene reserve van voldoende omvang moet zijn. Met de huidige omvang van € 6,6 miljoen aan algemene reserve en c.a. € 2,2 miljoen aan risico's mag 10 % van € 4,4 miljoen (algemene reserve minus risico's) = € 440.000 jaarlijks aan de algemene reserve worden onttrokken om de tekorten vanaf 2026 te verminderen. Zouden we nog een substantiële toevoeging aan de algemene reserve doen, ontstaat er meer ruimte om de tekorten vanaf 2026 deels te kunnen dekken.

In de primitieve begroting 2023 is reeds besloten dat € 1 miljoen in ieder geval aan de algemene reserve zou worden toegevoegd. De toevoeging van € 1 miljoen is al verwerkt in bovengenoemd jaarresultaat. Zonder deze toevoeging zou het resultaat dan ook € 5,1 miljoen zijn. Alles overziend stelt het college voor om van het jaarrekeningresultaat een aanvullend bedrag van € 2.834.939 te bestemmen voor de algemene reserve. Met de aanvullende toevoeging krijgt de algemene reserve de omvang van € 9,4 miljoen.

Toevoeging algemene reserve specifiek gereserveerd voor handhaving **€ 150.000**

Het college stelt voor om € 150.000 extra aan de algemene reserve toe te voegen en dit bedrag specifiek te reserveren voor het project achterstand handhaving. De gemeenteraad heeft tijdens de raadsvergadering van 21 maart 2024 de motie '[Ongenoege Raad](#)' aangenomen. Tijdens deze behandeling en eerdere behandelingen van bestemmingsplannen is door de gemeenteraad aangegeven dat zij extra inzet op handhaving wenselijk acht.

Daarom wil het college middelen naar voren halen en aanvullen. Bij de begrotingsvaststelling voor 2023 en verder was voor de jaren 23, 24 en 25 incidenteel € 120.000 beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsimpuls voor VTH. Vanwege tegenvallende jaarresultaten in de Kadernota is gekozen om dit bedrag voor 2025 uit de begroting te verwijderen. Vanuit het jaarresultaat 2023 wil het college voorstellen om een project in te stellen op het gebied van handhaving voor € 150.000. De focus ligt op het zo veel mogelijk beperken van de achterstand in het (succesvol) afronden van lopende handhavingsaanvragen en dossiers. Daarnaast worden nieuwe aanvragen vanzelfsprekend ook opgepakt, de handhavingsstrategie wordt in juli 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. Met de financiële impuls van € 150.000 verwachten wij dat de handhavingslijst grotendeels kan worden opgepakt.

Toevoeging reserve dorpsvoorzieningen **€ 350.000**

Bij de vaststelling van de begroting 2024-2027 heeft het college, via een memo, aan de raad concreet aangegeven welke bestedingen eventueel uit de reserve dorpsvoorzieningen bekostigd kunnen worden. Op basis van dit memo heeft de raad besloten dat vijf concrete bestedingen (van in totaal € 76.500) uitgevoerd mogen worden en dat het onderzoek toekomst sporten Woudenberg eerder dient plaats te vinden.

In de kadernota welke gelijktijdig met deze jaarrekening aan uw raad voorligt, is in hoofdstuk zes een actualisatie van de reserve dorpsvoorzieningen opgenomen. In deze actualisatie is een concreet bedrag (te weten € 100.000) voor het onderzoek naar sporten in Woudenberg opgenomen. De reservering voor de subsidieaanvraag van Tennisvereniging 't Schilt is verhoogd van € 100.000 naar € 150.000 en ten aanzien van een vijftal onderwerpen volgt geen uitname meer, is deze reeds gedaan of volgt dit op korte termijn. Ten aanzien van deze onderwerpen is het bedrag op € 0 gesteld (zie Kadernota 2025). Ten slotte stelt het college een nieuwe reservering voor om uit de reserve dorpsvoorzieningen te financieren. Dit is een bedrag van € 50.000 voor het actualiseren van de monumentenlijst. Hiervoor zal op een later moment een apart raadsvoorstel aan uw raad worden voorgelegd om de daadwerkelijke uitname te realiseren.

Het college stelt voor om vanuit het jaarrekeningresultaat 2023 een bedrag van € 350.000 toe te voegen aan de reserve dorpsvoorzieningen.

Toevoeging reserve duurzaamheid **€ 500.000**

Op het gebied van duurzaamheid is de opgave groot. Het Rijk heeft zich gecommitteerd aan de afspraken uit het Parijs-akkoord, waar een stevige reductie van CO2 is afgesproken. De gemeente ontvangt ten aanzien van duurzaamheid gelden van het Rijk die op dit moment alleen ingezet kunnen worden voor het aannemen of inhuren van personeel. Uitvoeringskosten voor relevante projecten dienen bekostigd te worden uit de reserve duurzaamheid of de algemene middelen. De reserve duurzaamheid wordt momenteel ingezet voor het digitale energieloket en bijdrage RAP. Daarnaast wordt voor de jaren 2024 en 2025 de regionale bijdrage RES bekostigd uit de reserve duurzaamheid en voor verschillende projecten waarvoor de gemeente gedeeltelijk subsidie vanuit het Rijk of provincie krijgt en waarbij de gemeente het resterende deel van de kosten dekt uit de reserve duurzaamheid.

Met alle verplichtingen die op dit moment lopen zit er, medio april 2024, nog globaal € 80.000 in de reserve duurzaamheid welke vrij besteedbaar is.

Aangezien er medio april 2024 nog beperkte middelen (namelijk € 80.000) vrij beschikbaar zijn in de reserve duurzaamheid wordt geadviseerd een substantieel bedrag van het jaarresultaat 2023 toe te voegen aan de reserve duurzaamheid. Vooral de inzet op isolatieacties blijft de komende 10 jaar de basis. Gelijktijdig willen we inzet plegen op het gebied van de warmtetransitie en alternatieve warmtebronnen onderzoeken; gas als energiebron moet worden afgebouwd. Dit vraagt veel aandacht en geld. Daarnaast zal de focus de komende jaren liggen op het informeren en stimuleren van inwoners en het isoleren van woningen. Tot en met 2030 verwacht het college in ieder geval € 500.000 extra nodig te hebben om de kosten in de navolgende tabel te kunnen realiseren.

Raming 2022-2027	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand van de reserve Duurzaamheid per 1 jan:	€ 218.321	€ 131.111	€ 193.611	€ 317.114	€ 206.170	€ 71.947	€ -52.776	€ -177.499
Nog nodig vanuit de reserve vanaf 2021:								
Digitaal energieloket			€ -7.751	€ -5.000	€ -5.000	€ -5.000	€ -5.000	€ -5.000
Bijdrage RAP			€ -3.090	€ -3.000	€ -3.000	€ -3.000	€ -3.000	€ -3.000
Werkelijke kosten tlv reserve	€ -87.210	€ -93.187						
CO2 afdruk			€ -8.500					
Regionale bijdrage RES				€ -15.100	€ -19.500			
Gemeentelijke bijdrage SMP			€ -57.156	€ -42.844				
Toevoeging jaarresultaat 2022			€ 200.000					
Toevoeging meicirculaire 2022 Klimaatakkoord		€ 155.687						
Energie in Woudenberg				€ -15.000	€ -15.000	€ -15.000	€ -15.000	€ -15.000
ZonOpWoudenberg				€ -15.000	€ -15.000	€ -15.000	€ -15.000	€ -15.000
EDC					€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000
USET eigen bijdrage					€ -11.723	€ -11.723	€ -11.723	
Aardgasvrije Wijken				€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000
Overige Marketing/ communicatie materialen				€ -5.000	€ -5.000	€ -5.000	€ -5.000	€ -5.000
Overige projecten					€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000
Opstellen verplichte warmteprogramma					€ -20.000			
Voortzetting isolatieacties							€ -30.000	€ -30.000
Onderzoek investering alternatieve bronnen					€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000
Verduurzamen bedrijven						€ -30.000		
Stand van de reserve Duurzaamheid per 31 dec:	€ 131.111	€ 193.611	€ 317.114	€ 206.170	€ 71.947	€ -52.776	€ -177.499	€ -290.499

Reserve ontheemden

€ 300.000

De gemeente behaalt een positief resultaat op de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Op dit moment worden ongeveer 270 plekken aangeboden. Dit gebeurt op meerdere gemeentelijke locaties. Omdat wij de opvang efficiënt hebben weten te organiseren, is de regeling van het Rijk ruim voldoende om de opvang te creëren. Waar sommige gemeenten hebben gekozen voor opvang in bijvoorbeeld hotels, zijn de locaties van de gemeente Woudenberg in eigen beheer. Inmiddels wordt voor elke locatie wel huur betaald. Een deel van het werk dat plaatsvindt voor de doelgroep (koken en vertalen) vindt plaats door Oekraïense vluchtelingen die de gemeente Woudenberg in dienst heeft. Dit gaat om tijdelijke dienstverbanden, waarvan we weten dat we die ook alleen tijdelijk kunnen aanbieden. Dit is immers geen werk wat de gemeente blijvend zal uitvoeren. Het college stelt de raad voor om een deel van het overschot (ad. € 300.000) toe te voegen aan een reserve ontheemden.

We voorzien vanwege de langdurige opvang, maar ook vanwege de mogelijke taakstelling uit de spreidingswet dat de gemeente kosten zal maken om ontheemden (Oekraïne en asiel) op te vangen. Door nu alvast een reserve te creëren, kan een deel van die kosten worden opgevangen.

Reserve opleidingskosten personeel

€ 32.000

Vanaf het moment dat de gemeenteraad tijdens de behandeling van de begroting 2023 (in het najaar van 2022) heeft vastgesteld dat er een uitbreiding van de loonsom zou plaatsvinden, zijn ongeveer 70 nieuwe medewerkers aangetrokken. Veel van deze medewerkers hebben minder ervaring binnen de gemeentelijke overheid. Intern zijn al een standaard training (hoe werkt de gemeente) en intervisie georganiseerd via eigen collega's, zonder dat dit op het opleidingsbudget drukt. Onze vaste training (CiEP) wordt aan elke medewerker aangeboden. De wens is om in 2024 een schrijftraining aan alle (nieuwe) beleidsmedewerkers aan te bieden.

Naast trainingen voor de gehele organisatie, zetten wij als gemeente ook in op de ontwikkeling van onze personeelsleden. Om mensen te binden en te boeien, zijn er voor individuele collega's opleidingen bekostigd om

hen te laten doorgroeien in hun functie of in een nieuwe functie. Dit is essentieel om het verloop verder te beperken in de huidige arbeidsmarkt. We zien dat door deze inzet voor 2024 er een tekort ontstaat op het opleidingsbudget.

De gemeenteraad heeft eerder gevraagd of het opleidingsbudget als dusdanig voldoende is. Het college heeft daarbij aangegeven dat hier bij de behandeling van de begroting voor 2025 en verder keuzes in worden gemaakt. Echter, vanwege de kerntakendiscussie en het ravijnjaar 2026, kiezen wij er op dit moment voor om de reserve te vullen met incidenteel geld en de discussie over het opleidingsbudget te betrekken bij de kerntakendiscussie. Zodoende stelt het college voor om een bedrag van € 32.000 toe te voegen aan de reserve opleidingskosten personeel.

2. Samenvatting resultaat

De gemeente Woudenberg sluit het jaar 2023 af met een voordelig resultaat van € 4.166.939.

Een stijging met € 4.068.889 t.o.v. de primaire begroting die in de maanden april t/m september 2022 is opgesteld en oktober 2022 door de gemeenteraad van Woudenberg is vastgesteld.

De opvang van Oekraïne zorgt ervoor dat wij een flink positief saldo hebben (positieve invloed = € 3,8 miljoen).

In de loop van 2022 en 2023 bent u via verschillende rapportages op de hoogte gehouden van de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen.

	Saldo	Cumulatief
Primaire begroting	€ 98.050	€ 98.050
Mutatie voorjaarsrapportage	€ 841.084	€ 939.134
Mutatie najaarsrapportage	€ 1.071.366	€ 2.010.500
Jaarrekening	€ 2.156.439	€ 4.166.939
Totaal resultaat	€ 4.166.939	

Het resultaat is als volgt opgebouwd:

<u>Resultaatbepaling</u>	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Saldo van baten en lasten uit de normale bedrijfsvoering	2.323.000 V	2.608.000 V
Saldo van baten en lasten uit het grondbedrijf	114.000 V	747.000 V
Buitengewone baten en lasten	3.690.000 V	1.833.000 V
Saldo voor resultaatbestemming	6.127.000 V	5.188.000 V
<u>Resultaatbestemming</u>	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Mutaties in reserves		
Totaal stortingen in reserves	-4.077.000 N	-3.631.000 N
Totaal onttrekkingen uit reserves	2.117.000 V	1.694.000 V
<i>Resultaat bestemming</i>	<i>-1.960.000 N</i>	<i>-1.937.000 N</i>
Saldo na resultaatbestemming	4.167.000 V	3.251.000 V

Specificatie incidentele baten en lasten / afrekeningen vorige dienstjaren

<u>Progr.</u>	<u>Buitengewone lasten</u>		
1	Kosten toeslagenaffaire	-17.619	N
1	Uitkering energietoeslag	-481.259	N
1	Kosten opvang Oekraïners	-1.836.340	N
1	Kosten Transitie div. panden opvang Oekraïners	-1.159.866	N
1	Lasten NPO gelden	-88.458	N
1	Lasten IZA SPUK regeling	-22.843	N
1	Dementie	-23.986	N
1	Zorgadministratie Amersfoort afr. 2022	-12.552	N
1	Afrekening Jeugdzorg kosten oude jaren	247.039	V
1	Opstartkosten MetMaya	-31.354	N
1	PGB Jeugd oude jaren	-24.093	N
1	Afrekening WMO kosten oude jaren	187.000	V

1	PGB WMO oude jaren	15.000	V
3	Afrekening Corona vergoedingen oude jaren	16.470	V
4	Omgevingswet incidentele kosten	-77.033	N
4	Vorbereiding Zuid-Oost	-15.135	N
4	Vorbereiding WDB Oost/ Parallelweg	-13.611	N
4	Visie Dorpsranden	33.024	V
4	Duurzame Vouchers Islatiemaatregelen	-88.778	N
4	Soorten Management Plan	-57.156	N
4	CDOKE gelden	-202.261	N
5	Herziening voorzieningen pensioen- en wachtgeld oud-wethouders	-126.000	N
5	Kosten Business case Cultuurhuis	-32.564	N
5	Onvoorziene lasten	<u>-132.468</u>	N
	Totaal buitengewone lasten	-3.944.843	N

Buitengewone baten

1	Vrijval voorziening sportpark de Grift	190.000	V
1	Uitkering toeslagenaffaire	31.598	V
1	Verwachte vergoeding opvang Oekraïners	4.181.517	V
1	Verwachte vergoeding Transitie Europaweg opvang Oekraïners	1.156.866	V
1	Baten NPO gelden	88.458	V
1	Baten IZA SPUK regeling	114.277	V
2	Vergoeding SPUK regeling verkeersmaatregelen 2022	12.500	V
3	Afrekening Corona vergoedingen oude jaren	1.711	V
4	Duurzame Vouchers Isolatiemaatregelen	79.800	V
4	CDOKE	202.261	V
4	Winstnemingen Grondexploitaties	113.640	V
4	Vrijval voorziening N224	1.235.000	V
5	Voorziening OZB verrekening 2023	70.000	V
5	Vrijval voorzieningen wachtgeld oud-wethouders	28.929	V
5	Vergoeding uitlenen personeel t.b.v. transitiekosten Oekraïne	61.183	V
5	Onvoorziene baten	81.897	V
5	Opbrengst verkoopt gronden/groenstroken	21.000	V
6	Algemene uitkering, bijstellingen 2021 - 2022	<u>-36.006</u>	N
	Totaal buitengewone baten	7.634.631	V

Saldo buitengewone lasten en baten

3.689.788 V

Exploitatieopzetten grondbedrijf

In april 2024 zijn de grondexploitaties van Spoorzone A2, Hoevelaar fase 1 en Nijverheidsweg herzien. Tevens zijn het Groene Woud en Amaliaaan definitief afgesloten

De exploitatieopzetten laten de volgende resultaten zien:

•	Het Groene Woud	4.153	voordelig
•	Hoevelaar fase 1	87.500	voordelig
•	Hoevelaar fase 2	20.500	voordelig
•	Spoorzone A2	<u>1.486</u>	voordelig
Totaal		113.639	voordelig

Eindcijfers

EINDIJFERS REKENING VAN BATEN EN LASTEN 2023	
LASTEN (inclusief toevoegingen aan de reserves)	52.609.328
BATEN (inclusief onttrekkingen aan de reserves)	56.776.267
VOORDELIG REKENINGSALDO	4.166.939

3. Samenstelling resultaat

In de financiële najaarsrapportage was rekening gehouden met een voordelig resultaat van € 2.010.500. De jaarrekening sluit met een voordelig resultaat van € 4.166.939.

Saldo jaarrekening 2023	4.167.000	V
Saldo begroting na wijziging (financiële najaarsrapportage 2023)	<u>2.011.000</u>	<u>V</u>
Te analyseren verschil werkelijk ten opzichte van begroot	2.156.000	V

De grotere verschillen op product (groep) zijn:

VERSCHILLEN REALISATIE 2023 TEN OPZICHTE VAN BEGROTING 2023 in € 1.000			
Prg	Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig
1	Sport		242.000
1	Onderwijs	46.000	
1	Gezondheidszorg		139.000
1	Sociale kracht samenleving		13.000
1	Participatie		12.000
1	Nabije en Lichte ondersteuning		101.000
1	Opvang ontheemden Oekraïners		352.000
1	Specialistisch aanbod		814.000
1	SPUK Gala regeling	8.000	
2	IBOR	9.000	
2	Overig beheer leefomgeving		40.000
2	Afval, riool, begraven		119.000
3	Integrale veiligheid	9.000	
3	Fysieke veiligheid		19.000
4	Ruimtelijke ordening		39.000
4	Omgevingswet structurele kosten		15.000
4	Omgevingswet incidentele kosten		111.000
4	Projecten/ ontwikkeling		84.000
4	Volkshuisvesting		8.000
4	Economie	7.000	
4	Duurzame samenleving		83.000
4	WABO vergunningen		18.000
4	Grondbedrijf		1.313.000
5	Basisregistraties		46.000
5	Bestuur	3.000	

5	Griffie	14.000	
5	Vastgoed	21.000	
5	Algemene baten en lasten	124.000	
5	Bedrijfsvoering		25.000
5	HRM		54.000
5	Overheadskosten		59.000
6	Belastingen	3.000	
6	Algemene Uitkering		157.000
6	Treasury		47.000
7	Mutaties Reserves	1.529.000	
alg	Salarissen		15.000
alg	Inhuur	120.000	
alg	Kapitaallasten, doorberekening rentekosten		139.000
alg	Overige	43.000	28.000
	Totaal	1.936.000	4.092.000
	Saldo		2.156.000

Voor een uitgebreidere toelichting op de verschillen : zie toelichting programma 1 tot en met 5 en in de verschillenanalyse 2023.

4. Financieringspositie

De financieringspositie van de gemeente geeft per 31 december 2023 het volgende beeld (bedragen in € 1.000):

	2023	2022
A. <u>Vaste activa / voorraden</u>		
• Immateriële vaste activa	0	2.440
• Materiële vaste activa	22.856	22.702
• Financiële vaste activa	2.027	2.297
• Voorraden (gronden)	-1.204	-1.726
Totaal	23.679	25.713
B. <u>Financiering met eigen en vreemd vermogen</u>		
• Reserves	16.658	11.446
• Saldo jaarrekening	4.167	3.252
• Voorzieningen	8.552	8.457
• Opgenomen langlopende leningen	4.205	8.924
Totaal	33.582	32.079
Financieringstekort (A-B)		
Financieringsoverschot (B-A)	9.903	6.366

Het financieringsoverschot ten opzichte van 2022 is flink toegenomen. De vaste activa is flink gedaald ten opzichte van 2022 als gevolg van grondverkoop. De financieringszijde is per saldo toegenomen als gevolg van stijging van reserves en aflossing van langlopende geldleningen.

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2023 IN DE JAARREKENING

Bedragen x € 1.000

	Realisatie begrotingsjaar			Raming begrotingsjaar na wijziging			Raming begrotingsjaar voor wijziging			Jaarrekening 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Groot totaal	56.776	56.776	0	42.584	42.584	0	35.926	35.926	0	48.967	48.967	0
Programma's												
Samenleving	19.019	9.459	9.560	18.387	7.271	11.116	16.789	4.249	12.539	17.123	6.790	10.333
Leefomgeving	5.426	3.621	1.805	5.365	3.351	2.015	5.149	3.351	1.798	4.926	3.576	1.350
Veiligheid	1.338	5	1.334	1.348	0	1.348	1.080	0	1.080	1.086	6	1.080
Ruimte, wonen en ondernemen	14.333	14.250	83	4.935	3.273	1.662	3.520	2.348	1.172	11.489	10.488	1.001
Bestuur en dienstverlening	2.105	299	1.806	2.024	188	1.837	1.648	188	1.460	2.150	540	1.611
Totaal Programma's	42.221	27.634	14.587	32.060	14.082	17.977	28.185	10.136	18.049	36.775	21.400	15.374
Algemene dekkingsmiddelen												
Lokale heffingen	1	3.440	3.440-	0	3.442	3.442-	0	3.317	3.317-	1	3.363	3.362-
Algemene uitkeringen	0	22.649	22.649-	0	22.492	22.492-	0	21.210	21.210-	0	21.827	21.827-
Treasury	90	208	119-	70	141	71-	46	41	5	43	96	54-
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	90	26.298	26.208-	70	26.075	26.006-	46	24.568	24.523-	43	25.286	25.242-
Overige												
Overhead	6.061	646	5.415	6.163	540	5.623	5.922	469	5.453	5.192	571	4.621
Heffing VPB	84	0	84	0	0	0	0	0	0	10-	0	10-
Onvoorzien	76	82	6-	84	120	36-	0	0	0	85	16	69
Totaal Overige	6.221	728	5.493	6.247	660	5.587	5.922	469	5.453	5.266	587	4.679
Resultaat voor mutaties reserves (saldo van baten en lasten)	48.532	54.660	6.128	38.377	40.817	2.440	34.153	35.173	1.020	42.084	47.273	5.189
Mutaties reserves												
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	4.077	2.117	1.961	2.197	1.766	431	1.675	752	923	3.631	1.694	1.937
Totaal Mutaties reserves	4.077	2.117	1.961	2.197	1.766	431	1.675	752	923	3.631	1.694	1.937
Resultaat na mutaties reserves												
Gerealiseerde resultaat	4.167	0	4.167	2.010	0	2.010	98	0	98	3.252	0	3.252
Totaal Resultaat na mutatie reserves	4.167	0	4.167	2.010	0	2.010	98	0	98	3.252	0	3.252

Leeswijzer Jaarstukken

Wettelijk kader

Dit zijn de jaarstukken 2023 van de gemeente Woudenberg. De jaarstukken zijn een uitvloeisel van de Wet Dualisering Gemeentebestuur en is tevens opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Het BBV schrijft de gemeente de indeling van de jaarstukken voor. De jaarstukken de gemeente Woudenberg zijn als volgt ingedeeld:

Jaarverslag	- Programmaverantwoording - Paragrafen - Balans in € 1.000 - Toelichting op de balans - Diverse bijlagen - Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	Jaarrekening	- Balans - Toelichting Balans - Analyse verschillen werkelijke en raming bedragen - Overzicht van de baten en lasten - Diverse bijlagen
-------------	--	--------------	---

Leeswijzer

Wat vindt u waar in dit jaarverslag? Wij geven u een korte toelichting op de inhoudsopgave:

Inleiding	In de inleiding geven we aan hoe het resultaat tot stand is gekomen. Daarnaast wordt een analyse gegeven van het werkelijke resultaat 2023 ten opzichte van het geraamde resultaat bij de financiële najaarsrapportage 2023. Tot slot wordt een voorstel tot bestemming van het voordelig resultaat 2023 gedaan.
Programma's	De kern van het jaarverslag vormen vijf programma's. Hierin worden per programma de drie W-vragen beantwoord: Wat wilden we bereiken? Wat hebben we daarvoor gedaan? Wat heeft het gekost?
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	De programma's leveren een negatief resultaat op (de lasten zijn hoger dan de baten). Daartegenover staan de algemene dekkingsmiddelen die worden gevormd door de algemene uitkering, de gemeentelijke belastingen en uitkering van dividenden. Aan het resultaat van deze posten wordt in dit hoofdstuk aandacht besteed. Daarnaast wordt een verantwoording gegeven over de overige posten die niet in een beleidsinhoudelijk programma zijn opgenomen.
Paragrafen	Een aantal financiële aspecten in de jaarrekening gaat over de programma's heen. Deze komen terug in de zeven voorgeschreven paragrafen. Een voorbeeld hiervan is de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. De onderhoudslasten zijn verspreid over alle programma's en worden in de paragraaf toegelicht.
Overzicht van de baten en lasten	Dit hoofdstuk geeft het resultaat van de programma's en de algemene dekkingsmiddelen weer ten opzichte van de begroting (primitief en na wijziging). Tevens worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves conform het BBV apart in beeld gebracht.
Balans	Dit hoofdstuk vormt de kern van de financiële verantwoording. Het geeft de financiële positie van de gemeente Woudenberg weer op 31 december 2023. De balans geeft een overzicht van de waarden van bezittingen, schulden en eigen vermogen op deze datum.
Toelichting balans	In dit hoofdstuk worden de activa en passiva nader uitgewerkt en bieden we inzicht in de mutaties in het jaar 2023.
Bijlagen	In de bijlagen vindt u onder andere een verdere specificatie van financiële posten die in de balans genoemd staan, overzichten van overige gegevens (waaronder gegevens welke volgens een vooraf bepaald format ter verantwoording aan het Rijk verstrekt dienen te worden) en verantwoording van specifieke uitkeringen aan het Rijk.

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Samenleving

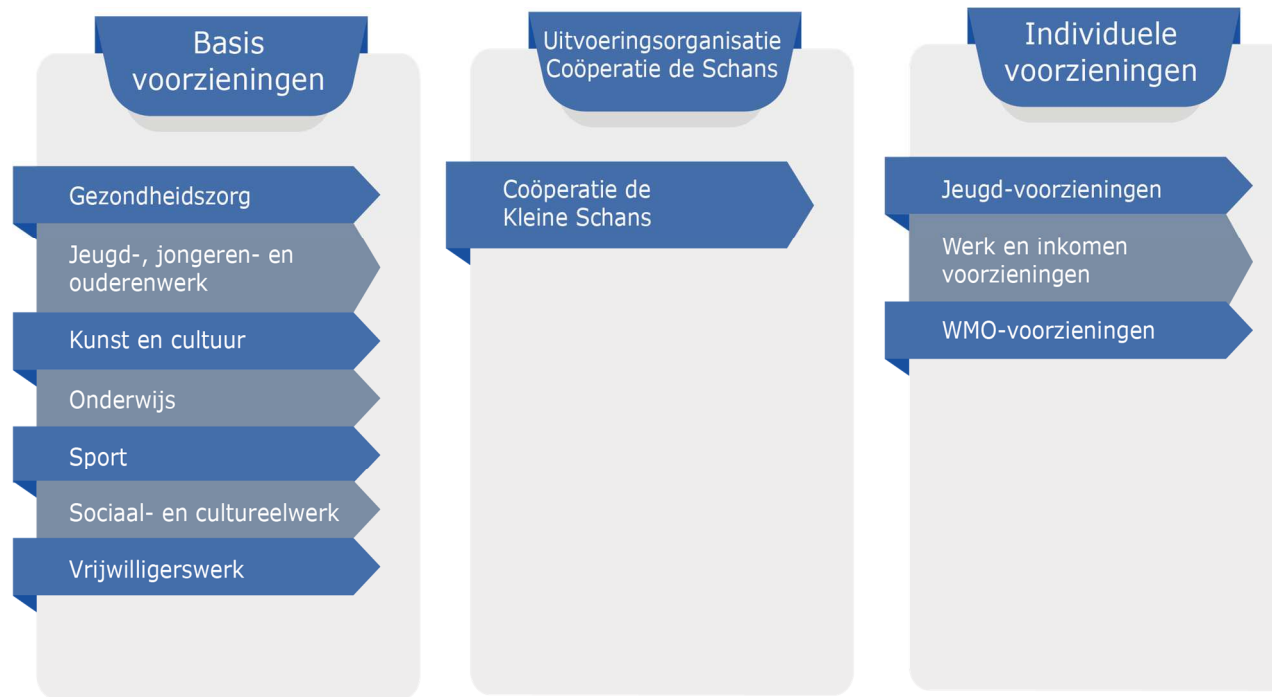
Programma 1

Visie van het programma

Inwoners doen naar vermogen mee en zien om naar elkaar. Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties komt de gemeente tot collectieve en individuele oplossingen voor het activeren van inwoners en het bieden van ondersteuning en zorg. Waarbij het vertrouwen in de mogelijkheden van de inwoners centraal staat.

Wat houdt het programma in?

Het programma Samenleving omvat alle inspanningen die de gemeente verricht rond sport, cultuur, onderwijs, werk, participatie en zelfredzaamheid, zorg en jeugd. Dit mede op basis van de Wmo 2015, de Participatiewet en de Jeugdwet. Denk bij deze wetten aan onder meer: handhaving bij leerplicht, het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten, passend onderwijs, leerlingenvervoer, armoedebelid, de reguliere en bijzondere bijstand, schuldhulpverlening en (jeugd)gezondheidszorg.

Trends en ontwikkelingen

In 2023 kwam de sociale kracht score van Woudenberg uit op een 7,5, wat lager is dan de scores in 2021. Onderdelen die hierin een belangrijke rol spelen zijn afname in sociale samenhang, participatie, en zelfredzaamheid en de toename van de mate van eenzaamheid.

- Sociale Samenhang: mogelijk heeft de coronapandemie ervoor gezorgd dat mensen in die periode meer voor elkaar zorgden, wat de hogere score op sociale samenhang in 2021 kan verklaren;
- Participatie: lager opgeleiden en jongeren laten de grootste daling in de participatiescore zien vergeleken met voorgaande metingen;
- Mate van eenzaamheid: alleenstaanden, 60 tot 75-jarigen en 75-plussers ervaren meer eenzaamheid en hebben minder mensen om op terug te vallen. Alleenstaanden hebben bijv. minder mensen met wie zij zich verbonden voelen (92% versus 67% gemiddeld) en voelen vaker een leegte om zich heen (21% versus 8% gemiddeld).
- Zelfredzaamheid: op zelfredzaamheid scoort Woudenberg lager dan in 2021 (8,1 versus 8,4). De scores voor zelfzorgend vermogen zijn het hoogst en voor zelforganiserend vermogen het laagst.
- In 2023 is het lokale minimabeleid geëvalueerd. Naast verbeterpunten blijkt hieruit dat het lokale aanbod van regelingen overeenkomt met gemeenten van vergelijkbare grootte. Het Kindpakket en de Participatieregeling zijn ruimhartig opgesteld.
- Het aantal inwoners dat een beroep moet doen op een bijstandsuitkering is aanzienlijk lager dan het Nederlands gemiddelde. Het Nederlands gemiddelde is 4,7%. Lokaal is dat slechts 1,8%.
- In 2021 is de Nieuwe Wet Inburgering gestart en zijn gemeenten verplicht om regie te voeren op het inburgeringstraject van een statushouder in de gemeente. Momenteel zijn er 15 statushouders in Woudenberg die op grond van deze wet begeleiding en regie ontvangen bij het inburgeren in onze gemeente.

Landelijke ontwikkelingen in 2023:

- In het GALA hebben de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), GGD GHOR Nederland¹, Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en het ministerie van VWS gezamenlijk afspraken gemaakt op het gebied van gezondheid en welbevinden. Daarmee bouwen we aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak van preventie, gezondheid en sociale basis. We geven op samenhangende wijze uitvoering aan de doelstellingen uit het coalitieakkoord en het Nationaal Preventieakkoord. Doel is het bevorderen en behouden van de fysieke en mentale gezondheid vanaf het prille begin, de eerste 1000 dagen, waarbij speciale aandacht uitgaat naar mensen in kwetsbare situaties. We dragen hiermee bij aan de beweging van ziekte en zorg, naar gezondheid en preventie. De zogenaamde 'beweging naar de voorkant'.
- Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft afspraken gemaakt met 13 partijen in de zorg om de zorg toegankelijk, betaalbaar en van goede kwaliteit te houden. Dit jaar zijn de zorgpartijen in samenwerkingen met onder andere alle gemeenten gestart met het uitwerken van de afspraken en heeft geresulteerd in een regioplan voor onze regio Eemland.

Wettelijke ontwikkelingen in 2023:

- In 2023 is de wet Breed Offensief van kracht geworden. De wet heeft als doel de arbeidskansen van mensen met een arbeidsbeperking te vergroten. De vereisten uit deze wet hebben we doorgevoerd in onze verordening. Dit heeft er vooral voor gezorgd dat het voor werkgevers en werknemers duidelijker is welke ondersteuning zij van de gemeente kunnen ontvangen. Zo is bijvoorbeeld vastgelegd welk proces we gebruiken voor het verstrekken van loonkostensubsidie en de mogelijkheid van maatwerkondersteuning uitgewerkt. Daarnaast is met Breed Offensief ook de kostendelersnorm voor 27-minners gewijzigd. Deze tellen niet meer mee als kostendelende medebewoner.

Maatschappelijk effect 1 – Gezondere leefstijl van de inwoners en meer maatschappelijk en sociaal actieve inwoners

Wat wilden we bereiken?

We wilden bereiken dat meer inwoners een positieve, gezonde leefstijl hebben en dat meer inwoners duurzaam maatschappelijk actief zijn, hun talent ontwikkelen en zich deel voelen uitmaken van de samenleving en/of zich daarvoor inzetten. We hebben daarbij zoveel mogelijk volgens het concept 'positieve gezondheid' gewerkt, waarbij we vooral uit zijn gegaan van het potentieel van de mensen en zijn of haar vermogen om met veranderende omstandigheden om te kunnen gaan. Door zo vroeg mogelijk (de kans op) problemen te signaleren en waar mogelijk collectieve en laagdrempelige ondersteuning aan te bieden, wilden we de kans op zwaardere problematiek verminderen. Ook wilden we optimale ontwikkelkansen voor jeugdigen aanbieden zodat een goede basis voor de toekomst wordt gelegd. Om dit alles te realiseren werkten we samen met inwoners, maatschappelijke partners, verenigingen, kerken, vrijwilligers en zorgprofessionals.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2023 zijn we verdergegaan met de realisatie van de doelen uit het sport- en leefstijlakkoord. Het sportakkoord is herijkt en we hebben ingezet op continuering van de eerdere doelstelling en het toevoegen van nieuw aanbod waaraan gezamenlijk met maatschappelijke partners wordt gewerkt. Dit in lijn met de zes landelijk vastgestelde ambities uit het sportakkoord (Inclusie en diversiteit, Sociaal veilige sport, Vitale sportaanbieders, Vaardig in bewegen, Ruimte voor sport en bewegen, Maatschappelijke waarde van topsport). Een voorbeeld hiervan is de inzet van een clubkadercoach voor de sportverenigingen waardoor trainers en coaches begeleiding ontvangen op didactisch en pedagogisch gebied. In de verdere realisatie van het leefstijlakkoord hebben we met behulp van de interventie van JOGG (jongeren op gezond gewicht), ingezet op een leefstijltransitie, van ongezond naar gezond, bij kinderen van 0 t/m 18 jaar. Een resultaat hiervan is dat één van de basisscholen het predicaat "Gezonde School" heeft ontvangen. Een ander voorbeeld is de start van 'de Woudlopers', waar inwoners worden gestimuleerd zijn/haar fysieke, mentale of sociale gezondheid te bevorderen door te wandelen onder begeleiding van een diëtist, fysiotherapeut en buurtsportcoach.

Binnen het thema inclusie hebben we in 2023 de samenwerking opgezocht met de Woudenbergse sportclubs, trainers en de jeugdige sporters. Er is een plan van aanpak opgesteld om samen een vuist tegen discriminatie te vormen, met als doel een positief effect op het sportklimaat en gevoel van sociale veiligheid in de club te bewerkstelligen. Deelnemende trainers zijn in het afgelopen jaar geschoold om het gesprek met hun sporters aan te kunnen gaan over discriminatie, bestaande

vooroordelen en inclusie om zo de acceptatie te vergroten.

Het college is cultuur- en sportverenigingen tegemoet gekomen met energiecompensatie vanwege de sterk gestegen energierekeningen. In 2023 hebben vier verenigingen eenmalig een bedrag hiervoor ontvangen.

Met behulp van de SPUK (specifieke uitkering) 'gezonde leefstijl en mentale vitaliteit' van het Rijk hebben we ook in 2023 uitvoering geven aan Welzijn op recept. Dit is een alternatief voor mensen met psychosociale klachten. In plaats van het 'traditionele pilletje' voor te schrijven, verwijst de huisarts deze patiënten door naar een welzijnscoach. In 2023 zijn er meer dan 70 mensen doorverwezen en zijn de zorgpartijen enthousiast over deze interventies.

Vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) heeft het Rijk financiële middelen beschikbaar gesteld om vanuit een integrale samenwerking met verschillende partijen uit het sociale en medische domein intensief met preventie aan de gang te gaan. Deze integrale benadering moet bijdragen aan onder andere het lokaal terugdringen van gezondheidsachterstanden, met speciale aandacht voor de doelgroep kwetsbaren. Woudenberg heeft zich in 2023 gericht op het verstevigen van bestaande interventies zoals 'Woudenberg beweegt' en 'Buurtgezinnen', maar er zijn ook nieuwe initiatieven opgestart. Een voorbeeld daarvan is de ontwikkeling van de ketenaanpak valpreventie. Er is een lokale werkgroep gestart bestaande uit huisartsen, fysiotherapeuten, buurtsportcoaches, diëtist, de ergotherapeut en de gemeente. Gezamenlijk is er een plan van aanpak opgesteld waarvan de eerste pilot in december 2023 heeft plaatsgevonden. De eerste resultaten waren positief, zowel volgens de zorgprofessionals als de 35 deelnemende inwoners.

Vanuit het rijk zijn ten behoeve van het Integraal Zorgakkoord (IZA) middelen beschikbaar gesteld voor ambtelijke inzet voor het opstellen van het regioplan Eemland. Dit regioplan is opgeleverd in december 2023 en is het vertrekpunt voor de benodigde samenwerking en geeft richting aan het doel van de IZA: het goed, toegankelijk en betaalbaar houden van de zorg van de toekomst. Door betere samenwerking en het anders organiseren van zorg, komen inwoners op het juiste moment op de juiste plek terecht voor ondersteuning en zorg.

Publieke gezondheid is meer dan niet ziek zijn: het gaat ook over het bevorderen van gezondheid door aandacht voor gezond gedrag en preventie. Samen met de GGDrU is in 2023 een start gemaakt met invulling te geven aan de preventieketen Kansrijke start. Kansrijke start is een preventieketen die zich richt op de periode voor de zwangerschap, de zwangerschap en de periode daarna. Het doel is een lokale coalitie te starten waarbij professionals in het medische en sociale domein samenwerken en kwetsbare gezinnen ondersteunen zodat kinderen kansrijk kunnen opgroeien.

Het inclusiviteitspanel is later gestart dan verwacht maar is positief van start gegaan. Samen met de panelleden zoeken we naar een passende inclusieve werkvorm. Het college betreft graag de jongeren uit Woudenberg actief bij de ontwikkeling van beleid. Het animo onder jongeren hiervoor blijft gering maar we blijven hier op inzetten.

Maatschappelijk effect 2 – Samen met inwoners komen tot meer lokale, passende en integrale antwoorden op hun ondersteuningsvragen

Wat wilden we bereiken?

Zoveel als mogelijk en wenselijk worden ondersteuningsvragen dichtbij het huishouden en in het netwerk opgepakt. We proberen het probleem niet ergens anders op te lossen (locatie van een professional) maar gaan waar mogelijk naar het huishouden toe. In gezamenlijkheid komen we tot een passend plan van aanpak. Dit betekent: eerst samen helder in beeld brengen wat er nodig is en daarna met het huishouden en het netwerk formuleren waar de ondersteuning aan moet voldoen en welke effecten worden beoogd. Vervolgens volgen we met elkaar of de gewenste effecten worden bereikt. Ondersteuning aan huishoudens dient één aaneensluitend traject te zijn vanuit alle levensdomeinen en gebaseerd op één plan van aanpak.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Om ook in de toekomst in te kunnen spelen op de ondersteuningsvragen van onze inwoners heeft de gemeente in 2023 deelgenomen aan het werkatelier Steunsystemen. Een steunsysteem is een georganiseerd netwerk van mensen, diensten en voorzieningen waar inwoners (hulpvragers en -gevers) zelf deel van uitmaken. Door dit netwerk worden inwoners ondersteund en wordt deelname aan de samenleving gestimuleerd. Met inwoners, formele, informele zorg- en ondersteuningspartijen is er in dit werkatelier onderzocht hoe een steunsysteem voor Woudenberg kan werken. Hierin is de ambitie meegenomen om te komen tot meer laagdrempelige ontmoetingen. Al dan niet op een eigen plek of juist gefaciliteerd door onze (in)formele partners. Ook benodigde financiële borging vormt een belangrijk onderdeel van dit onderzoek. Begin 2024 worden de resultaten van dit onderzoek gedeeld en wordt al dan niet besloten om verder te gaan met de implementatiefase.

Voor het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de exploitatie (inclusief het beheer, onderhoud en verduurzaming op lange termijn) van het vastgoed waar nu het Cultuurhuis is gevestigd en de toekomstbestendigheid van het huidige construct met subsidiepartijen, heeft de raad begin 2023 een krediet beschikbaar gesteld. Vervolgens heeft een extern bureau een rapport opgesteld waarbij de vaste gebruikers van het Cultuurhuis bij het opstellen van het rapport nauw betrokken zijn geweest. In het rapport zijn een viertal scenario's met elkaar vergeleken. De raad heeft in het najaar 2023 het college de opdracht gegeven om ten aanzien van een aantal scenario's met een dekkingsplan te komen alvorens een definitieve keuze voor de toekomst gemaakt kan worden. Het opstellen van het dekkingsplan wordt in 2024 verder opgepakt.

In 2023 zijn de diverse deelopgaven uit de Woudenbergse Bezuinigingsdialoog doorgezet. Zo zetten we in op demedicalisatie en substitutie ten aanzien van opgroei- en opvoedingsvraagstukken, somberheid onder jongeren en echtscheidingsproblematiek.

In 2023 speelden er in relatie tot de Jeugdwet twee landelijke thema's die vragen om een doorontwikkeling van de lokale teams in de regio. Zo is 'stevige lokale teams en toegang' één van de opgaven uit de Hervormingsagenda Jeugd. Er wordt gevraagd naar het verder vergroten van de expertise van het sociaal team, het uitbreiden van de begeleidingsfunctie en een meer uniforme werkwijze in de regio. Het tweede thema dat speelt is het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. In dit scenario wordt gewerkt aan een structuuraanpassing die zal leiden tot meer samenhangende hulp en steun voor gezinnen, bij veiligheidsvraagstukken. Het lokale team heeft hierin een belangrijke positie: de medewerker van het lokale team wordt de vaste professional die langdurig bij een gezin betrokken blijft.

Afgelopen jaar zijn we doorgegaan met het ondersteunen van het aanbod voor mensen met dementie in onze gemeente. Dit heeft geresulteerd in een samenwerking tussen de verschillende ouderenzorgpartijen die hun aandeel willen leveren bij de realisatie en structurele borging van DemenTalent.

Ook hebben we in 2023 zicht gekregen op de lokale woon-zorgopgaven rondom de verwachte toename van de vraag naar zware zorg voor ouderen in 2040 en de beperkingen van de zorg om dit te kunnen bieden (personeelstekorten, onvoldoende intramurale plekken en daling van het mantelzorgpotentieel). Voor Woudenberg geldt dat er in 2040, zonder aanvullend beleid er een tekort ontstaat aan 99 zware verpleegzorgplekken (al dan niet thuis geboden). Dit is het eerste resultaat van het werkatelier Wonen en Zorg 2040, waarin ouderenzorgpartijen, woningbouwvereniging, huisartsen, CDKS en meerdere domeinen van de gemeente (Wonen, Ruimtelijke Ordening en Sociaal Domein) toewerken naar een meerjarenplan om deze opgave aan te pakken.

Met de instroom van Oekraïense vluchtelingen vanaf 2022 heeft de gemeente zich ingezet om deze vluchtelingen te ondersteunen bij het vinden van betaald werk. In 2023 is gebleken dat deze doelgroep volledig zelfredzaam is: er zijn lokaal geen ondersteuningsaanvragen ontvangen. Oekraïense vluchtelingen hebben dus niet langer ondersteuning nodig bij het vinden van betaald werk.

In 2023 zijn financiële middelen opgenomen om de toegang tot de minimaregelingen te verbeteren. We hebben de inkomensgrens van 110% naar 130% van het wettelijk minimumloon verruimd. Hierdoor kunnen we meer inwoners in financiële nood bereiken. Aanvullend hierop heeft gemeente Woudenberg in 2023 het minimabeleid geëvalueerd. Hieruit komen concrete aanbevelingen naar voren om het bereik, communicatie en gebruik van de minimaregelingen nog verder te verbeteren.

Maatschappelijk effect 3 – Minder inzet van specialistische zorg door het stimuleren van innovatieve en adequate zorgverlening

Wat wilden we bereiken?

Door lokale, passende en integrale ondersteuning (maatschappelijk effect 2) wilden we de inzet van specialistische, individuele voorzieningen (jeugdhulp, Wmo-voorzieningen, re-integratietrajecten en schuldhulpverlening) voorkomen. Indien specialistische voorzieningen toch nodig waren, wilden we dit graag zoveel als mogelijk lokaal, passend en collectief inzetten, zo snel mogelijk op de juiste plek en weer afbouwen zodra het kon.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het jaar 2023 was het overgangsjaar waarin de aanbesteding voor specialistische jeugdhulp heeft plaatsgevonden. Voor deze aanbesteding werd uitgegaan van taakgerichte contractering van 1 consortium. Dit betekent dat de zorgaanbieder de taak krijgt voor de specialistische zorg en/of ondersteuning en dat deze aanbieder de vrijheid heeft om naar eigen inzicht de taak in te vullen. Er wordt dus niet betaald per handeling, cliënt of uitkomst maar voor de dienst die beschikbaar is of waar gebruik van gemaakt kan worden. Zo wordt de expertise van de zorgprofessionals optimaal benut en een integrale benadering van zorgvragen gerealiseerd. Voor de aanbesteding van Specialistische Jeugdhulp resulteerde dit in de contractering van MetMaya, een nieuwe aanbieder die per 1 januari 2024 van start gaat.

Zo kunnen ouders de ouderschapscursus Triple P volgen bij Coöperatie De Kleine Schans, kunnen jongeren de training MINDSET volgen om positiever in het leven te staan, en kunnen stellen die overwegen uit elkaar te gaan bij een Anders Samen-bijeenkomst ondersteund worden om dat op een gezonde manier te doen.

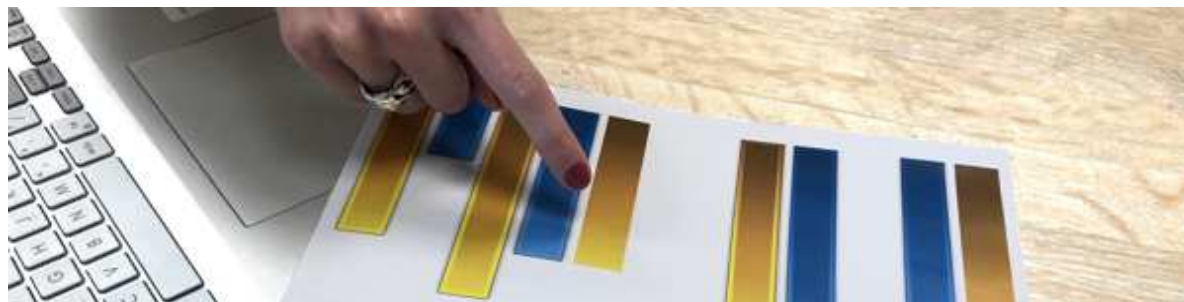
De aanbesteding voor Wmo -incl. Opvang met noodzakelijk verblijf (Omnv [1])- is na verkennende gesprekken met zorgaanbieders uitgesteld. De ambitie binnen dit perceel om met 1 contract en 1 aanbieder te werken bleek in het afgelopen jaar niet haalbaar. Er wordt nu toegewerkt naar een nieuwe aanbesteding met invoerdatum 2026. In de tussentijd worden contracten van aanbieders verlengd of nieuwe kortdurende contracten afgesloten. Voor de maatschappelijke opvang loopt inmiddels een aparte aanbesteding. De vrouwenopvang wordt later middels een afzonderlijke aanbesteding ingekocht.

De doordecentralisatie OMNV die in 2023 plaats zou vinden is uitgesteld naar 1 januari 2025. Dit komt omdat de invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel voor Beschermd Wonen (of Omnv) opnieuw door het Rijk zijn uitgesteld. Deze maatregelen zijn nodig omdat deze ervoor zorgen dat we als gemeente verantwoordelijk blijven voor de ondersteuning van onze eigen inwoners en daarvoor ook de passende middelen uit het gemeentefonds zullen ontvangen. Ondanks dit uitstel hebben we ons als gemeente in het afgelopen jaar ingezet om deze woon-zorgopgave voor Woudenberg beter in beeld te krijgen. Zo werkten we samen met de provincie aan een (boven)regionale Woon- Zorganalyse waarvan we de resultaten verwachten in Q2 2024. Daarnaast hebben we ons ingezet voor het verstevigen van de

sociale basisinfrastructuur door bijvoorbeeld onze deelname aan het werkatelier Steunsystemen (zie maatschappelijk effect 2), waardoor ook de meer (psychisch) kwetsbare Woudenbergers in de toekomst beter ondersteund kunnen worden.

[1] Ondersteuning met noodzakelijk verblijf (OMNV) heette voorheen Beschermd wonen (BW).

Indicatoren

Indicatoren	Definitie	Wijze van meten	Norm	2023	2022	Streef-waarde	2021
In hoeverre zijn inwoners zelf in staat om hulp in het eigen netwerk te regelen om problemen in het dagelijks leven aan te pakken.	Score zelfredzaamheid. Deze score is opgebouwd uit drie sub-scores: 1. Zelf-zorgend vermogen, 2. Zelf-organiserend vermogen en 3. Weerbaarheid.	Tweejaarlijkse sociale kracht monitor	8,2 (situatie 2017)	8,4 (2021)	8,4 (2021)	≥ 8,1 (2019)	-
In hoeverre nemen inwoners deel aan de maatschappij d.m.v. (on)betaald werk, het volgen van een opleiding of deelname aan het verenigingsleven.	Score participatie. Deze score is opgebouwd uit zes sub-scores: 1. Zelfstandig werkzaam, 2. Voltijd opleiding 18-plussers, 3. Vrijwilligerswerk, 4. Actief bij een vereniging, 5. sociaal actief of in een re-integratieproject en 6. Geen participatie.	Tweejaarlijkse sociale kracht monitor	8,2 (situatie 2017)	8,2 (2021)	8,2 (2021)	≥ 8,5 (2019)	-
In hoeverre voelt men zich verbonden en heeft men sociaal contact met familie, vrienden/kennissen en buurtbewoners.	Score mate van eenzaamheid. Deze score is opgebouwd uit zes sub-scores: 1. Het kunnen terugvallen op mensen, 2. Het kunnen vertrouwen op mensen, 3. Het nauw verbonden voelen met mensen, 4. Het ervaren van leegte, 5. Het missen van mensen en 6. Het in de steek gelaten voelen.	Tweejaarlijkse sociale kracht monitor	8,2 (situatie 2017)	8,3 (2021)	8,3 (2021)	≥ 8,2 (2019)	-
In hoeverre is men tevreden over de geleverde informatie, ondersteuning en zorg in het kader van de Jeugd, Wmo en Participatiewet.	Overall cliënttevredenheidsscore ten aanzien van de Coöperatie, Jeugdzorg, Wmo en participatiewet.	Clientervarings-onderzoek	7 jeugdwet (jongeren) 7.5 jeugdwet (ouders) 7.5 participatiewet (alle cijfers gaan over 2019 - meetmoment 2020) ¹		-	≥ nul-meting	

¹ Voor Wmo is geen rapportcijfer uitgevraagd.

Verbonden partijen / Relevante samenwerkingspartners

Verbonden partijen: Coöperatie De Kleine Schans, RWA, GGDrU.

Relevante samenwerkingspartners: onderwijs, voorschoolse voorzieningen, welzijnswerk, sport- en cultuurverenigingen, kerken, zorgaanbieders, bedrijven.²

² Zie ook bijlagen uitvoeringsprogramma.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

VERSCHILLEN REALISATIE 2023 TEN OPZICHTE VAN BEGROTING 2023 in € 1.000		Lasten		Baten		
Prg	Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Saldo
	<u>REALISATIE PROGRAMMA 1</u>	19.019		9.459		<u>9.560</u>
	<u>BEGROTING PROGRAMMA 1</u>	18.387		7.271		<u>11.116</u>
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN</u>	632			2.188	-1.556
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN</u>	1.792	1.160	227	2.415	-1.556
	<i>Algemene verschillen</i>	83	15	0	5	63
Alg	Salarissen	4				4
Alg	Inhuur	75				75
Alg	Kapitaallasten, doorberekening rentekosten	4				4
Alg	Kleine verschillen < € 10.000		15		5	-20
	<i>Sport</i>	6	51	0	197	-242
1	Vrijval voorziening sportpark de Grift naar reserve		51		190	-241
1	Rijksuitkeringen	6			7	-1
	<i>Kunst & Cultuur</i>	0	0	0	0	0
1						0

	<i>Onderwijs</i>	99	8	152	197	46
1	Leerlingenvervoer, vervoerskosten	55		1		56
1	Leerplicht				9	-9
1	Subsidie uitgave VVE		8			-8
1	Vrijval voorziening VVE naar overlopende passiva	7			151	-144
1	Rijksvergoeding VVE			151		151
1	Nationaal Programma onderwijsbeleid	37			37	0
	<i>Gezondheidszorg</i>	23	31	0	131	-139
1	Sisa gelden preventieakkoord	10			17	-7
1	GGD		31			-31
1	IZA spuk regeling regio Amersfoort	13			114	-101
	<i>Jeugd en Jongerwerk</i>	0	0	0	0	0
1						0
	<i>Sociale kracht van de samenleving</i>	0	13	0	0	-13
1	Inclusie		6			-6
1	Ondersteuning vrijwilligers		7			-7
	<i>Participatie</i>	235	81	51	217	-12
1	Overige kosten bijstandverlening	51				51
1	Uitkeringen participatiewet		8		10	-18
1	Levensonderhoud BBZ		20	8		-12
1	Levensonderhoud startende ondernemers				21	-21
1	Kapitaalverstrekking BBZ (buiten invordering stellen debiteuren)		6	13		7
1	Kapitaalverstrekking BBZ (rijk afr. Oude jaren)				19	-19
1	BBZ TOZO regeling			30		30
1	Kindertoeslagaffaire (sisa)	1			15	-14
1	Bijzondere bijstand, lagere verstrekkingen / verhaal verstrekkingen / uitv. Kst	13			14	-1

1	Bijzondere bijstand, energietoeslag	43				43
1	Re-integratie, kosten verstrekkingen en uitvoering		12			-12
1	Inburgering (oude regeling)		35			-35
1	Inburgering (Wet 2021)	127			138	-11
	<i>Nabije en Lichte ondersteuning</i>	<i>51</i>	<i>131</i>	<i>24</i>	<i>45</i>	<i>-101</i>
1	Beleid lichte ondersteuning		10	24		14
1	Adviesraad		5			-5
1	Kwaliteitsbeleid		23			-23
1	onafhankelijke clientondersteuning		26			-26
1	innovatiebudget		67			-67
1	Subsidie Coöperatie De Kleine Schans	51			45	6
	<i>Nabije en Lichte ondersteuning Opvang ontheemden Oekraïners</i>	<i>1.081</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.433</i>	<i>-352</i>
1	Kosten opvang Oekraïners	16				16
1	Reguliere vergoeding Uitkering opvang ontheemden Oekraïners				692	-692
1	Transitiekosten Diverse panden	765			741	24
1	Afdracht aan rijk deel uitkering 2022 Opvang Ontheemden	300				300
	<i>Specialistisch aanbod</i>	<i>22</i>	<i>830</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>-814</i>
1	WMO 2023	22			6	16
1	WMO oude jaren		202			-202
1	Jeugd 2023		405			-405
1	Jeugd oude jaren		223			-223
	<i>SPUK GALA regeling</i>	<i>192</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>184</i>	<i>8</i>
1	Kosten GALA regeling	192				192
1	SPUK GALA regeling uitkering rijk				184	-184

Toelichting op de grotere verschillen tussen gerealiseerde cijfers en de definitieve begroting over 2023.

Salarissen en inhuur: Verschillen op salarissen en inhuur worden kort toegelicht in paragraaf E bedrijfsvoering.

Sport:

Op advies van de accountant is per 1 januari 2023 de voorziening Sportpark De Grift omgezet naar de reserve sportpark De Grift. De vrijval van de voorziening levert hier een voordeel op van 241K dat toegevoegd is aan de reserve.

Onderwijs:

De voorziening VVE (Voor- en vroegschoolse educatie) is op advies van de accountant omgezet naar een balans post overlopende passiva. Deze vrijval wordt in mindering gebracht op de ontvangen rijksvergoeding zodat het hier geen invloed heeft.

Het aantal leerlingen dat gebruikt maakt van het vervoer voor het schooljaar 2023-2024 is sterk gestegen. Hierdoor zijn deze kosten gestegen en vallen 55K hoger uit dan geraamd bij de najaarsnota. Wat de consequenties zijn voor komende jaren wordt onderzocht. Intern wordt nog onderzocht of Woudenberg invloed kan uitoefenen op de gestegen kosten.

Gezondheidszorg

Bijstelling GGDrU

In de najaarsrapportage is aangegeven dat de bijdrage van de GGD Regio Utrecht van gemeente Woudenberg met ruim 71K was verhoogd. Van deze 71K hebben we in totaal 14K kunnen declareren binnen de SPUK IZA en SPUK GALA subsidies. Het tekort uit de najaarsrapportage is hiermee teruggebracht tot 57K. Dit betekent voor de jaarrekening een voordeel van 14K.

Op andere GGD posten wordt 17K overgehouden waardoor het voordeel op 31K komt.

Specifieke uitkering Integraal Zorgakkoord (Gezondheidszorg - SPUK IZA)

Gemeente Amersfoort heeft voor de regio een SPUK IZA ontvangen van 2,4 miljoen euro. Aangezien de subsidiebeschikking vanuit het Rijk pas laat in het jaar verstrekt is aan de gemeente heeft Amersfoort ons verzocht kosten die gerelateerd zijn aan de doelen van de subsidie te declareren bij gemeente Amersfoort.

De incidentele meevaller van 110K die we van gemeente Amersfoort ontvangen was nog niet voorzien in de najaarsnota van het jaar 2023.

Sociale kracht van de samenleving:

In 2022 en 2023 is 2x € 3.000 ontvangen vanuit de regio voor inclusietrajecten. Deze € 6.000 valt vrij en is opgenomen in de reserve overlopende kredieten.

Participatie:

Participatie betreft kent diverse plussen en minnen die tezamen een voordeel geven van 12K. Veel posten worden gedekt uit speciale rijksbijdragen zoals de BUIG of de nieuwe wet inburgering 2022.

Aan energietoeslag is 43K meer uitbetaald dan verwacht. Deze 43K komt uit de reserve overlopende kredieten. Voor het afhandelen van de laatste aanvragen is nog 59K beschikbaar in de reserve overlopende kredieten.

Nabije en lichte ondersteuning:

Coöperatie De Kleine Schans

De begrotingsoverschrijding van de coöperatie is het gevolg van de nieuwe CAO Zorg en Welzijn die van 1 juli 2023 geldig is. De totale overschrijding is op het jaarresultaat van CDKS is 126K.

Dit is 51K hoger dan begroot. Een deel van de extra kosten (45K) worden gedeclareerd via de NPO gelden.

Overige

De posten Kwaliteitsbeleid, onafhankelijke clientondersteuning en het innovatiebudget zijn samen voor 116K onderbenut en geven een voordeel op het jaarresultaat.

Deze onderbenutting is het gevolg van onderbezetting van en wijzigingen binnen het team.

Nabije en lichte ondersteuning Opvang ontheemden Oekraïners:

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2022 heeft de raad besloten om 300K uit het resultaat terug te geven aan het ministerie van Justitie. Deze teruggave komt als kosten terug in 2023 met daartegenover een onttrekking uit de algemene reserve.

Voor de transitiekosten van diverse panden is 765K meer uitgegeven dan begroot. Via de SPUK regeling wordt 741K hiervan vergoed.

De reguliere kosten voor opvang stijgen met 16K.

De werkelijke vergoeding van het rijk per opvangplek is 692K hoger dan eerder begroot. Per saldo is er 352K extra voordeel op de opvang ontheemden Oekraïners.

Specialistisch aanbod:

WMO, Huishoudelijke hulp

De zorgorganisaties hebben aangegeven dat het huidige tarief onvoldoende de Cao salaris wijzigingen ondervangt. Een extern bureau (Berenschot) is aangetrokken om de kost prijs tarief van alle huishoudelijke hulp aanbieders uit de regio na te calculeren. Op basis van een eerste prognose reserveren we 90K, om te compenseren over het jaar 2023. De werkelijke afrekening verwachten we in 2024.

Jeugdhulp 2023

De zorgkosten van jeugd vallen 405K lager uit dan begroot. Dit heeft o.a. te maken met de opgenomen stelpost van 688K voor indexering groei.

Blijkbaar vallen de indexeringen mee of is er minder zorg verleend. Op dit moment kunnen wij geen verdere analyse hiervan maken.

Vrijval balanspost reservering zorgfacturen oude jaren.

Zorginstellingen kunnen tot 5 jaar na uitvoering een factuur sturen aan gemeente Amersfoort. Gemeente Amersfoort berekent deze kosten uit het verleden door aan de gemeente Woudenberg. Om deze zorgkosten uit het verleden te kunnen betalen reserveert onze gemeente ieder jaar een bedrag op de balans. Dit bedrag is gebaseerd op de prognose van Amersfoort over het totaal aan verwachte uitgaven van het vorige jaar (inschatting totaal) en de betalingen die reeds door Amersfoort bij Woudenberg in rekening zijn gebracht (kasstelsel).

Gemeente Amersfoort heeft over het boekjaar 2023 slechts enkele facturen uit het verleden doorbelast en heeft aangegeven dat de zorgadministraties van de diverse zorgaanbieders inmiddels volledig bij zijn. Daarnaast heeft gemeente Amersfoort een positieve correctie gestuurd van door Woudenberg teveel betaalde voorschotten en een positieve herverdeling van de regionale algemene kosten. Het totale voordeel en vrijval bedraagt 425K waarvan 90K is ontvangen vanuit gemeente Amersfoort en 335K is vrijgevallen uit de balans opgebouwd als reservering van de zorgfacturen over de jaren 2018 t/m 2022.

Specifieke uitkering GALA (SPUK GALA)

Aangezien de subsidiebeschikking pas in het tweede kwartaal van 2023 is afgegeven heeft de gemeente een deel van de 15 categorieën uit de SPUK GALA subsidie pas in de tweede helft van het jaar kunnen opstarten. Conform de SPUK GALA voorwaarden mogen we 20% van de niet uitgevoerde categorieën overhevelen naar het volgende jaar (2024). De 20% van de niet uitgevoerde kosten (€ 10.104) zullen in de voorjaarsrapportage toegevoegd worden aan de betreffende vier SPUK GALA categorieën. (Valpreventie, Kansrijke omgeving, Mantelzorg en Coördinatiekosten regionale aanpak.

Omschrijving	Bedrag
Beschikking	€ 202.352
Realisatie subsidiabele kosten 2023	€ 181.352
Maximaal over te hevelen naar 2024	€ 10.104, 0
Restant	€ 10.895

Het restant van € 10.895 zal in 2024 worden terugbetaald.

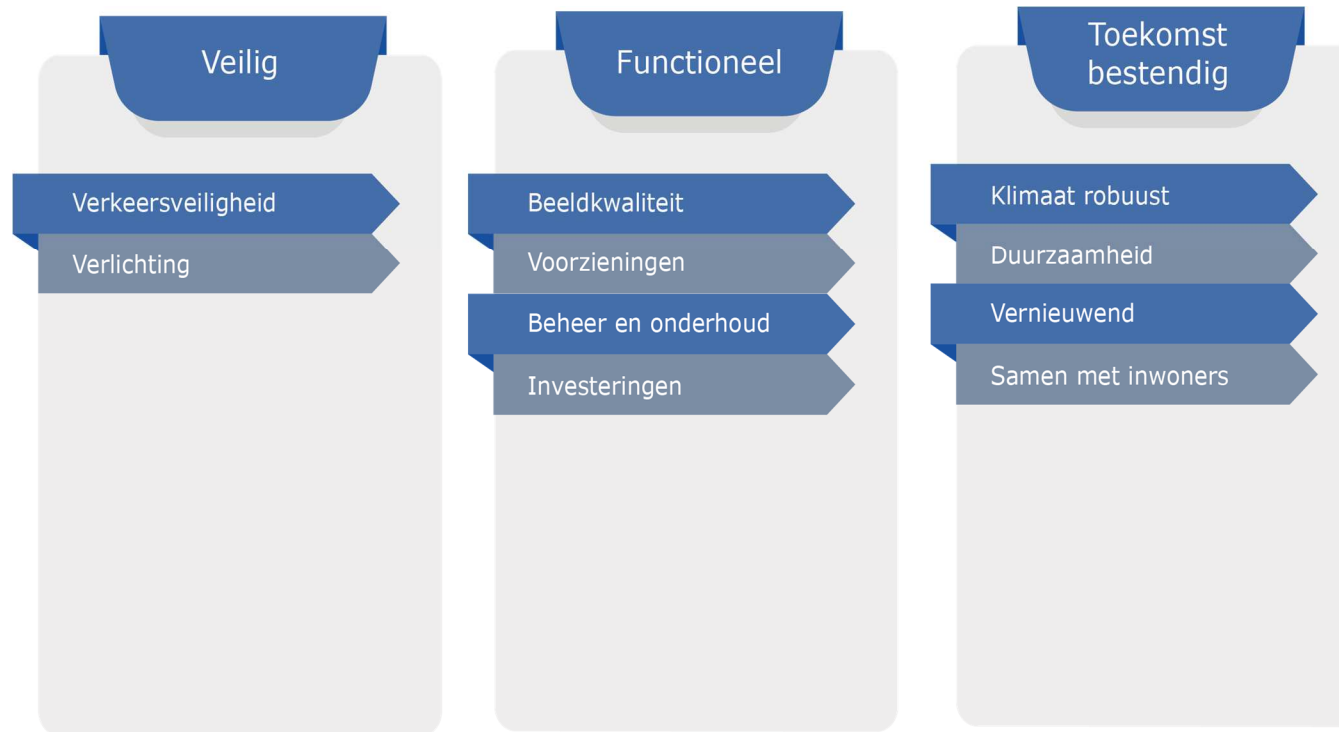
Leefomgeving Programma 2

Visie van het programma

Inwoners en ondernemers voelen zich thuis en participeren in een veilige leefomgeving. Een ruimte waar een ieder vrij in kan bewegen, die ook beleefd en gevoeld wordt als gemeenschappelijk, als openbaar, als van ons allen.

Wat houdt het programma in?

Het programma leefomgeving omvat een diversiteit aan beleidsterreinen op het gebied van een veilige, functionele en een toekomstbestendige leefomgeving. Het gaat om lokaal beleid en de uitvoering van diverse wettelijke taken. De integraliteit van het beleid en uitvoering krijgt steeds meer vorm in een nieuw wettelijk kader via de toekomstige Omgevingswet. Het programma heeft diverse raakvlakken met onderdelen van andere programma's.

Trends en ontwikkelingen

Maatschappelijke ontwikkelingen en vraagstukken raken de fysieke leefomgeving. Dit is de ruimte waar we met z'n allen gebruik van maken en ook benut kan worden om bij te dragen aan de oplossing(en) rondom deze vraagstukken.

Voorbeelden van trends en ontwikkelingen hierin zijn:

- Energietransitie;
- circulaire economie;
- klimaatverandering;
- omgevingswet;
- inclusieve samenleving;
- veranderingen op het gebied van afval en grondstoffen;
- leefbare natuur en een groene leefomgeving.

Maatschappelijk effect 1 – Een veilige openbare ruimte

Wat wilden we bereiken?

De openbare ruimte vervult belangrijke functies die bijdragen aan het welzijn van mens, milieu, economie en natuur. Het beheer van de openbare ruimte dient een evenwichtig verdeelde aandacht te geven aan deze functies. We richten ons op integraal en kwaliteit gestuurd beheren van de openbare ruimte. Hiermee wordt een goed ingerichte, optimaal en duurzaam beheerde openbare ruimte beoogd die intact, schoon, veilig en groen is. De term 'IBOR' ('Integraal Beheer Openbare Ruimte') is de noemer waaronder gemeente Woudenberg deze ontwikkelingen schaaft en deze dragen bij aan de visie van het programma Leefomgeving.

Integraal beheer openbare ruimte staat voor alle maatregelen om de openbare ruimte op de gewenste kwaliteitsniveau te krijgen en in stand te houden . Deze benadering gaat ervan uit dat de openbare ruimte als één geheel wordt ervaren en dat de inrichtings-, onderhouds- en gebruikskwaliteit bij elkaar moeten passen.

Kwaliteit van onderhoud, inrichting en gebruik openbare ruimte (alle aspecten):

CROW	A+	A	B	C	D
Woudenberg 2022 'gemiddeld'					

A+=Zeer goed, A=Goed, B= voldoende, C=matig, D=slecht

We hanteren de B/C-norm voor de kwaliteit van de openbare ruimte.

In het groenbeleidsplan wordt onderscheid gemaakt in de volgende beeldkwaliteitsniveaus

Beeldkwaliteit: Functie:

A	Kijkgroen
B	Groenaankleding
B/C	Recreatiegroen
C	Natuurgroen

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We blijven ons inzetten om de gehanteerde streefwaarde B/C voor de kwaliteit van de openbare ruimte te behouden. Dit doen we door middel van regulier beheer.

We geven uitvoering aan de herinrichting van formele en informele speellocaties in de wijken. Na de speellocaties in wijk Nieuwoord, De Grift en Laanzicht is afgelopen jaar de wijk Nico Bergsteijn uitgevoerd.

In de jaren daarna verwachten we ook de overige wijken ('t Zeeland en Het Groene Woud) te voorzien van herziene formele en informele speellocaties. De herinrichting komt tot stand met de inwoners (jong en volwassenen) van de wijken.

Samen met onze inwoners werken we, op basis van het Groenbeleidsplan+, aan de thema's die ons vandaag de dag bezig houden: klimaatadaptatie, natuur en biodiversiteit, innoveren en verduurzamen en burgerparticipatie. In het uitvoeringsplan staan de maatregelen om de doelen voor eerder genoemde thema's op het gebied van openbaar groen en landschap te halen. Een deel van de maatregelen is door bezuinigingsmaatregelen on-hold gezet tot er betere tijden aanbreken. Er is (samen met partners) gewerkt aan het vergroten van het belang van klimaatbewustzijn en biodiversiteit in eigen tuin met verschillende acties zoals tegelwippen (tegel eruit, plantje erin) en Heuvelrugtuinen. Ook op eigen terrein vergroot en bewaakt de gemeente de biodiversiteit door de aanleg van een bijenlint met wilde bloemen en door het bestrijden van invasieve exoten zoals de eikenprocessierups en Aziatische duizendknopen. Op de oude spoordijk is natuurontwikkeling gedaan door de aanplant van gebiedseigen struiken en het stimuleren van een diverse kruidenlaag.

Afval en grondstoffen

Woudenberg wil een gemeente zijn die als rentmeester zorg heeft voor de aarde. We streven naar vermindering van de hoeveelheid grondstoffen die we gebruiken en naar hergebruik en recycling. Zo groeien we naar een steeds meer circulaire gemeente: een gemeente waarin afval zoveel mogelijk beperkt wordt en het afval dat toch ontstaat zoveel mogelijk wordt hergebruikt als grondstof voor nieuwe producten. Circulariteit vraagt om investeringen in een tijd dat veel andere zaken ook om aandacht, tijd en middelen vragen. Het college wil in het kader van circulaire economie dan ook inzetten op de samenwerking met Woudenbergse ondernemers en actieve participatie in de regio.

Conform het Grondstoffenbeleidsplan 2021-2025 (GSP) blijft de focus in het Uitwerkingsplan Grondstoffenbeleid 2024-2025 met name op afvalpreventie en kwaliteit van grondstoffen. Ook worden maatregelen uitgevoerd, welke gericht zijn op bewustwording en gedragsverandering en verbetering van het serviceniveau. Ondanks externe factoren die prijsverhogend kunnen zijn, blijft ook goed gekeken worden naar mogelijkheden om de kosten beheersbaar te houden.

Waar staat de gemeente afgezet tegen de beleidsdoelstellingen?

Jaarlijks rapporteert onze afvalinzamelaar ROVA de belangrijkste resultaten van het voorgaande jaar, in de grondstoffenmonitor. In 2023 is de grondstoffenmonitor 2022 opgesteld. De belangrijkste conclusies hieruit zijn:

- Het restafvalaanbod is na de invoering van diftar in 2016 al enkele jaren stabiel rond 70 kilo per inwoner. In 2022 was het restafvalaanbod 71 kilo per inwoner. Hiermee voldoet de gemeente ruimschoots aan de landelijke VANG-doelstelling van 100 kilo per inwoner in 2020. In het herijkte uitvoeringsprogramma VANG (2021-2025) is geen streefgetal voor het aanbod huishoudelijk restafval in kilo per inwoner meer opgenomen.
- Het scheidingspercentage is na de invoering van diftar in 2016 ook al enkele jaren stabiel rond 80%. In 2022 was het scheidingspercentage 81%. Hiermee voldoet de gemeente ruimschoots aan de landelijke VANG-doelstelling van 75% in 2020. In het herijkte uitvoeringsprogramma VANG (2021-2025) hanteert men voor 2025 de in de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen gestelde doelstelling van 55% recycling en voor 2030 60% recycling. In dit herijkte uitvoeringsprogramma VANG wordt aangegeven dat als de inzet van gemeenten hetzelfde is als de afgelopen jaren én de andere ketenspelers in de afzonderlijke ketens hun verantwoordelijkheden nemen de inzamelde stromen te recyclen, de in de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen gestelde doelstellingen voor het aandeel huishoudelijk afval binnen bereik zijn.
- De afvalstoffenheffing is in 2022 in vergelijking met het gemiddelde van de ROVA-gemeenten hoger door onder andere hogere AVU-verwerkingstarieven voor (grof) huishoudelijk restafval. Maar door de afvalstoffenheffing naar 2023 en 2024 wordt niet of nauwelijks verhoogt. AVU bereidt een nieuwe aanbesteding van de verwerking van (grof) huishoudelijk afval voor, waardoor per 1 januari 2027 (ingangsdatum nieuwe contract) mogelijk lagere verwerkingstarieven gaan gelden.
- De indicatoren die een maat zijn voor de service geven geen aanleiding tot grote wijzigingen.

In deze grondstoffenmonitor wordt verder aangegeven dat de afkeur van PMD in 2022 2,4% is. Mede vanwege landelijk aangescherpte acceptatieregels is de afkeur in 2023 behoorlijk toegenomen. De afkeur was in de eerste drie kwartalen van 2023 63,23 ton, ofwel 15%. Hiermee heeft de gemeente $63 \text{ ton} \times € 245 \text{ inzamelvergoeding} = € 15.500$ inzamelvergoeding als inkomsten misgelopen en $63 \text{ ton} \times € 142 \text{ verwerkingskosten} = € 9.000$ verwerkingskosten moeten betalen. Over deze 3 kwartalen is dat een nadeel van € 24.500 en (na extrapolatie) op jaarbasis (bij dezelfde acceptatie-aanpak) € 32.750.

Wat hebben we gedaan?

Per 1 januari 2023 is de door de raad op 24 november 2022 vastgestelde “Afvalstoffenverordening Gemeente Woudenberg 2023” van kracht geworden. De hierin aan het college gedelegeerde uitvoeringsregels zijn per die datum middels een nieuw Uitvoeringsbesluit van kracht geworden.

Vanaf de tweede helft van 2023 zijn diverse afval-preventiecampagnes gevoerd:

- De “Alles behalve PMD” campagne, gericht op een duurzamere keuze dan een wegwerkverpakking.
- De “Stof tot nadenken” campagne, gericht op duurzamere aankoop van textiel.
- De “Pieken doe je zo” campagne, gericht op duurzaam inpakken van cadeaus voor de feestdagen.
- De “Lekker Broekie” campagne ter promotie van de wasbare (zwem)luier.

Per 1 oktober 2023 is de inzameling met achterladers van Wolfswinkel met vrijwilligers (als belader) beëindigd. Vanaf dat moment verzorgt ROVA met zijladers zonder vrijwilligers de inzameling. De gemeenteraad heeft eind november 2023 ingestemd met een door de verenigingen gedragen afbouwregeling.

In het laatste kwartaal van 2023 is voorbereid om in 2024 op de milieustraat voor matrassen een nul-tarief te hanteren. Ook is voorbereid om vanaf het zomerseizoen 2024 opblaasbaar plastic speelgoed op de milieustraat gescheiden in te kunnen zamelen. Vanaf medio 2023 zijn op de milieustraat weer lachgascilinders geaccepteerd om calamiteiten in inzamelvoertuigen en/of bij verwerkers te voorkomen.

Maatschappelijk effect 2 – Borgen verkeersveiligheid

Wat wilden we bereiken?

Vrijwel iedereen komt dagelijks in aanraking met verkeer en daarmee automatisch met verkeersveiligheid. Het belang van een goede verkeersveiligheid wordt onderstreept door de landelijke statistieken van stijgende verkeersdoden onder fietsongevallen met 75 plussers. Binnen het (landelijk) kader van 'duurzaam veilig' zetten alle overheden zich in voor een verbetering van de verkeersveiligheid. De gemeente Woudenberg heeft aandacht voor alle weggebruikers, waaronder de meer kwetsbare verkeersdeelnemers zoals fietsers en voetgangers. In Woudenberg zien we sinds 2014 een lichte daling van het aantal verkeersslachtoffers.

In totaal zijn er in 2022 16 verkeersongevallen geregistreerd. Van deze 16 ongevallen vonden er 2 ongevallen plaats op wegen in het beheer van de gemeente, 12 ongevallen op provinciale (N-)wegen en 2 ongevallen op de snelweg (A12).

In 2014 zijn er binnen Woudenberg nog 28 verkeersslachtoffers geregistreerd, in 2022 waren dit 11 verkeersslachtoffers (1 dodelijk en 10 gewonden).

Deze cijfers zijn gebaseerd op geregistreerde ongevallen door de politie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Conform het wegbeheerplan en de landelijke normen van het CROW voert de gemeente Woudenberg onderhoud uit aan bestaande wegen en paden. Dit onderhoud komt ten goede aan de verkeersveiligheid. Afgelopen jaar is er een nieuw wegbeheerplan opgesteld voor de jaren 2023-2027. In hoofdlijnen is er groot onderhoud uitgevoerd op de Haarweg, De Steeg en de Voskuilerdijk in het buitengebied. In de kern van Woudenberg is er met name onderhoud uitgevoerd aan diverse voetpaden.

Behalve door onderhoud aan bestaande wegen worden ook middelen ingezet voor de realisatie van nieuwe verkeersmaatregelen gericht op verkeersveiligheid. Zoals bijvoorbeeld verkeersdrempels, verkeersteller met display en fietsparkeervoorzieningen. Tevens zal in de komende jaren de aanpak van verkeersveiligheid en infrastructuur worden geïntensiveerd, dit resulteert in de volgende projecten/acties:

- Rotonde N224/N226, gemeentelijke bijdrage voor voormalig project VERDER;
- SPV projecten;
- Herinrichting verkeer en afwatering van oostelijk deel oude wijk Laanzicht te combineren met uitvoering van de rioolvervangingen in het kader van de klimaatadaptatie. Per jaar wordt een gedeelte van de beschreven wijk aangepakt.
- Verkeersveiligheidsonderzoek Woudenberg
- Evaluatie rotonde Europaweg

Deze projecten/acties zijn noodzakelijk om de verkeersveiligheid en de verkeersinrichting te borgen en het wegennet klaar te maken voor de toekomstige groei afkomstig van de nieuwe woonwijken. Daarnaast werken de gemeente Woudenberg en de Provincie Utrecht nauw samen om overlast van zowel de N224 alsmede N226 zoveel mogelijk te voorkomen. De aanpassing van de rotonde N224/N226 komt tot uitvoering (vanuit project VERDER). De provincie is trekker van het project en daarmee initiatiefnemer van de procedures. De onderzoeken rondom dit project van de provincie lopen nog. De verwachte uitvoering van de werkzaamheden is in de periode 2025-2026.

Naast het onderhoud van bestaande wegen en renovaties, is binnen diverse projecten (Nijverheidsweg, Hoevelaar en diverse inbreidingslocaties) nadrukkelijk aandacht voor het ontwikkelen van een verkeersveilige leefomgeving.

In 2023 is de gemeente door middel van participatie in gesprek met inwoners gegaan om meer zicht te krijgen op verkeersonveilige knelpunten in het dorp. Dit is door middel van een Enquête gedaan die door meer dan 600 inwoners is ingevuld. De uitslag van deze Enquête wordt in de eerste helft van 2024 verwerkt in ons beleid. Ook krijgen de inwoners toelichting op de door hen aangewezen knelpunten, dit doormiddel van een rapport verkeersveiligheid wat openbaar gemaakt wordt.

In 2023 heeft de gemeente de rotonde Europaweg vervroegd laten evalueren door een extern bureau, BonoTraffics. De eerste stap was het uitvoeren van een cameraonderzoek en het verzamelen van input van onze inwoners. Tijdens een inloopavond in juni 2023 hebben wij omwonenden en geïnteresseerden gevraagd hun ervaringen met de rotonde met ons te delen. Dit heeft geresulteerd in een conceptrapportage waarvan we de belangrijkste bevindingen tijdens een bijeenkomst op 30 oktober 2023 hebben gedeeld. Op basis van deze bevindingen zal de gemeente in 2024 verder gaan met het onderzoeken van oplossingen die de rotonde veiliger zullen maken.

Handhaving valt onder programma 3 'veiligheid'. De politie en de gemeentelijke Boa besteden aandacht aan verkeersveiligheid door, waar nodig, verkeersdeelnemers op gedrag aan te spreken en eventueel te handhaven. Hierbij wordt gehandeld vanuit het uitvoeringsprogramma integrale veiligheid.

In samenwerking met de provincie Utrecht, Veilig Verkeer Nederland, Fietzersbond en andere gemeenten wordt ingezet op het aanbieden van permanente verkeerseducatie. Per jaar worden verkeer educatieve activiteiten georganiseerd die zich richten op verschillende leeftijdsgroepen.

Maatschappelijk effect 3 – Geen toename van wateroverlast door klimaatontwikkelingen

Wat wilden we bereiken?

Als gevolg van klimaatontwikkelingen ontstaan de laatste jaren in Nederland steeds vaker, steeds hevigere regenbuien. Als gevolg hiervan kwam het vaker voor dat het rioolstelsel de neerslag niet kan verwerken, waardoor tijdelijk “water op straat” ontstaat. Het idee dat de neerslag altijd door het riool verwerkt kan worden, moet worden losgelaten. In de plaats hiervan wordt bij hevige regenbuien gekeken naar berging van de neerslag in de openbare ruimte (wegen, groenstroken, etc.) zonder schade aan gebouwen. Ook zetten we in op vergroening van de leefomgeving om de gevolgen van klimaatverandering niet toe te laten nemen.

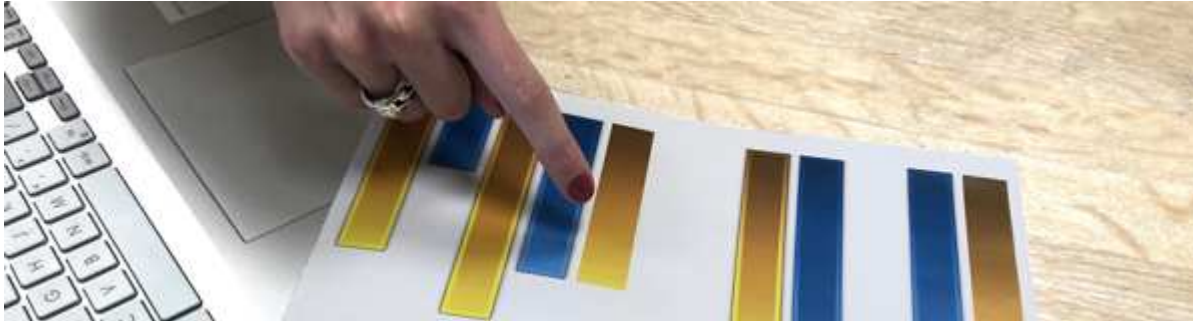
Wat hebben we daarvoor gedaan?

Herinrichting van een deel van de wijk Laanzicht Oost (Breitnerlaan e.o.) is in 2023 uitgevoerd. De voorbereidingen voor de herinrichting van de Jan Steenlaan e.o. hebben in 2023 plaatsgevonden. De uitvoering van deze werkzaamheden zullen in 2024 plaatsvinden.

De samenwerking binnen het Platform Water Vallei en Eem is verder voortgezet, met name om de kwetsbaarheid binnen de regio te verminderen en kennis te vergroten op het gebied van onder andere klimaatadaptatie.

Baggeren van diverse watergangen is in 2023 uitgevoerd in samenwerking met de gemeente Scherpenzeel en het waterschap Vallei en Veluwe.

Indicatoren

Indicatoren	Definitie	Wijze van meten	Norm	2023	2022	Streef-waarde	2021
Beeldkwaliteit	Kwaliteit van onderhoud, inrichting en gebruik openbare ruimte (A= goed, B= voldoende, C= matig, D=slecht).	CROW-monitor openbare ruimte (jaarlijks in de maand oktober).	B/C	B	B	B/C	B
Beleving beeldkwaliteit	Beleving van fysieke leefbaarheid openbare ruimte uitgedrukt in een rapportcijfer.	Onderdeel van de gemeentemonitor Woudenberg, om de twee jaar.	7,5	-	-	-	-
Verkeersveiligheid	Welk percentage van het gemeentelijk wegennet voldoet aan de inrichtingskenmerken van Duurzaam Veilig?	Inventarisatie	Nulsituatie 2022 bepalen	-	-	Zo hoog mogelijke percentage	
Beleving verkeersveiligheid	Percentage bewoners dat te hard rijden als belangrijkste buurtprobleem aanduidt	Onderdeel van de Gemeentemonitor Woudenberg, om de twee jaar.	41% (gemeten in 2019) 40% (gemeten in 2021)	-	-	Zo laag mogelijk percentage	
Wateroverlast	Berekende oppervlak bebouwde kom dat voldoet aan het gestelde toetsingskader BWKP	Periodiek aanpassingen verwerken in rioleringsmodel en berekenen conform BWKP-methode.	75% (situatie 2018)	-	-	88% in 2030	-

Verbonden partijen / Relevante samenwerkingspartners

Verbonden partijen: ROVA, AVU.

Relevante samenwerkingspartners: Amfors, Waterschap, Platform Water Vallei en Veluwe, Provincie Utrecht.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

	VERSCHILLEN REALISATIE 2023 TEN OPZICHTE VAN BEGROTING 2023 in € 1.000	Lasten		Baten		
Prg	Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Saldo
	REALISATIE PROGRAMMA 2	5.426		3.621		1.805
	BEGROTING PROGRAMMA 2	5.365		3.351		2.014
	TOTAAL VERSCHILLEN	61			270	-209
	TOTAAL VERSCHILLEN	288	227	71	341	-209
	<i>Algemene verschillen</i>	28	89	11	9	-59
Alg	Salarissen	8				8
Alg	Inhuur	20			9	11
Alg	Kapitaallasten, doorberekening rentekosten		76			-76
Alg	Kleine verschillen < € 10.000		13	11		-2
	IBOR	36	15	0	12	9
2	Verkeersmaatregelen				12	-12
2	Kunstwerken	11				11
2	Onvoorziene uitgaven wegen	15				15
2	onderhoud vervoermiddelen	10				10

2	Groenbeleid uitvoeringskosten		15			-15
	<i>Overig beheer leefomgeving</i>	<i>0</i>	<i>37</i>	<i>0</i>	<i>3</i>	<i>-40</i>
2	Openbare verlichting		23			-23
2	Sneeuwruimen		9			-9
2	Wegen Opbrengst Straatwerkbonnen				3	-3
2	Onderhoud Wegen		5			-5
	<i>Afval, riool, begraven</i>	<i>224</i>	<i>86</i>	<i>60</i>	<i>317</i>	<i>-119</i>
2	Dividend uitkering ROVA			6		6
2	Kwijtschelding afvalstoffenheffing	9				9
2	Opbrengsten afvalstoffenheffing				56	-56
2	Opbrengsten grondstoffen afval				8	-8
2	Afwikkeling oude jaren					0
2	Toevoegen aan voorziening afval / onttrekken uit		11	54		43
2	Kosten inzameling afval		75			-75
2	Kosten verwerking afval	18				18
2	Overige kosten afval	10				10
2	Overig resultaat afval					0
2	Kosten riolering	14				14
2	Extra overige opbrengsten				36	-36
2	Extra opbrengsten rioolheffing				179	-179
2	Toevoeging aan voorziening rioleringen	173				173
2	Baten begrafenisleges				38	-38

Toelichting op de grotere verschillen tussen gerealiseerde cijfers en de definitieve begroting over 2023

Salarissen en inhuur: Verschillen op salarissen en inhuur worden kort toegelicht in paragraaf E bedrijfsvoering.

Kapitaallasten: Afschrijvingen. De afschrijvingen zijn met de raming geprognostiseerd op de volledige aanschaf van geplande investeringen in het boekjaar. Omdat de werkelijke investeringen meer gespreid gebeuren, wijken de werkelijke afschrijvingslasten af van de ramingen. De lagere kapitaallasten worden veroorzaakt door latere investeringen vervoermiddelen buitendienst, verkeersmaatregelen, speelvoorzieningen en uitbreiding begraafplaats.

IBOR:

De kosten IBOR vallen iets hoger uit dan begroot. Het onderdeel verkeersmaatregelen heeft een voordeel van € 12.500 dat te maken heeft met de SISA verantwoording verkeersmaatregelen die in 2022 niet juist verwerkt was. Onderhoud op kunstwerken valt 11.000 hoger uit door schade aan de Vlieterbrug. Deze schade is door derden ontstaan en is in 2024 volledig vergoed.

Overig beheer leefomgeving:

De energiekosten op openbare verlichting valt € 23.000 lager uit.

Onderhoud wegen kent een lichte overschrijding die we samen met de overschrijding op onvoorzien wegen bij IBOR dekken uit de reserve wegen.

Afval:

Hogere opbrengst op de afvalstoffenheffing (+56K) en hogere opbrengsten op reststoffen (+8K) van met name oud papier zorgen voor een positief resultaat op afval. Ook de inzamelingskosten vallen gunstiger uit en dit komt o.a. door een nieuwe rekenmethode (boxenmodel) van ROVA die voor onze gemeente voordelig uitpakt. De kosten van het verwerken van het afval via de AVU stijgen daarentegen. In totaal vallen de kosten op afval 32K lager uit.

Het voordeel van in totaal 96K gaat voor 43K ten gunste van de voorziening afvalstoffenheffing. Het restant komt volgens de vaste berekeningen t.g.v. het jaarresultaat.

In totaal wordt er € 56.206 toegevoegd aan de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing. De stand van de voorziening komt daarmee op € 445.731.

Riolering:

De opbrengsten op rioolheffing komen 179K hoger uit. De bijdrage van derden vallen 35K hoger uit. De kosten zijn 14K hoger en daarmee komt het voordeel op 200K.

Hiervan wordt 173K van toegevoegd aan de voorziening egalisatie riolering.

De totale toevoeging aan de voorziening komt hiermee op € 378.977 en brengt de stand van de voorziening op € 6.340.607

Veiligheid

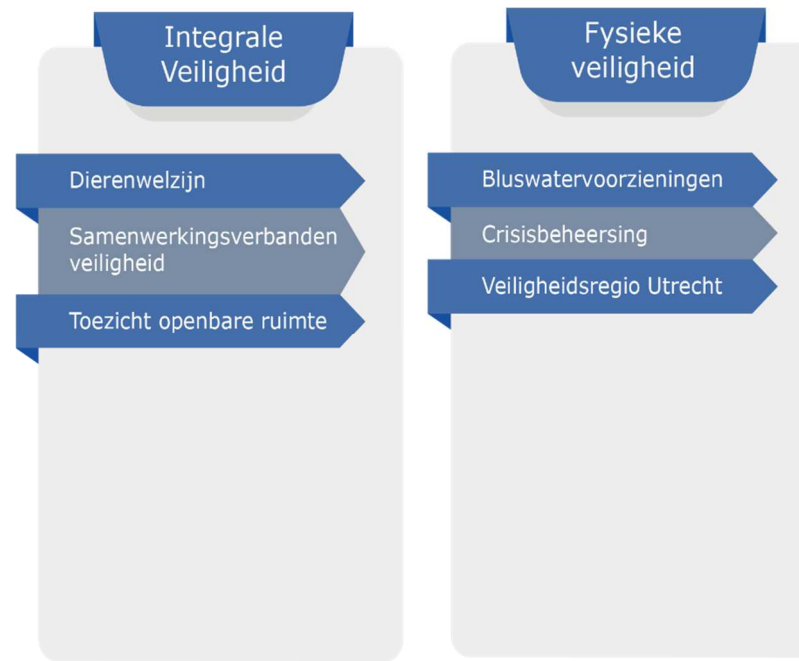
Programma 3

Visie van het programma

Woudenberg is een gemeente waarin inwoners zich veilig voelen, weerbaar zijn, omzien naar elkaar en waar respect de basisnorm is. En waarin overlast en (ondermijnende) criminaliteit een uitzondering zijn en integraal worden aangepakt.

Wat houdt het programma in?

Onder programma veiligheid valt de openbare orde en veiligheid van de gemeente, brandweezorg (Veiligheidsregio Utrecht), voorbereidingen met betrekking tot rampen en crisisbeheersing, toezicht in het publieke domein en diverse samenwerkingsvormen, zoals Bureau Regionale Veiligheidsstrategie, het Veiligheidshuis en het RIEC. Kosten die verbonden zijn aan uiteenlopende initiatieven, maatregelen of projecten op het gebied van veiligheid worden gedekt uit het programma veiligheid.

Trends en ontwikkelingen

- Crime change: er is in Midden Nederland sprake van een verschuiving van de meer 'traditionele' criminaliteit naar de harde wereld van de drugscriminaliteit, cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.
- De afhankelijkheid en risico's van digitalisering nemen toe. Mede door corona is de digitalisering in een versnelling terecht gekomen. De beveiliging ervan is echter niet altijd meegegroeid. Digitale criminaliteit verandert razendsnel: van WhatsApp-fraude en fraude met online aankopen naar helpdeskfraude en diefstal van cryptomunten.
- Jeugd is kwetsbaar voor gewelddadige ondermijnende criminaliteit. Midden-Nederland is een kraamkamer voor jongeren die verstrikt raken in de (drugs)criminaliteit. Dit komt vooral door de aanwezigheid van een grote hoeveelheid drugsclusters die geen enkel middel schuwen om kwetsbare jongeren te dwingen of te lokken zich te mengen in de drugswereld. Ook het feit dat drugs makkelijk verkrijgbaar is, samen met de aantrekkingskracht van het grote geld, en het hoge aandeel jongeren en jongvolwassenen op de totale bevolking in Midden-Nederland spelen een rol. Eenmaal een voet binnen maakt het heel moeilijk nog te ontsnappen aan de harde drugswereld.
- Kwetsbare inwoners met meervoudige problematiek krijgen vaak te maken met een overheid die ingewikkeld en veelal gefragmenteerd georganiseerd is.
- Maatschappelijk ongenoegen neemt toe. Groepen in de samenleving lijken steeds meer tegenover elkaar te staan in plaats van naast elkaar. Wederzijds begrip en tolerantie nemen af en uitingen van ongenoegen gaan niet zelden gepaard met intimidatie, het plegen van strafbare feiten en bedreiging van mensen met een publieke taak, zoals hulpverleners, politiemensen, ambtenaren, politici en bestuurders.
- Mensenhandel is een groot maatschappelijk probleem. Mensenhandel vormt een grove inbreuk op de menselijke waardigheid en lichamelijke en geestelijke integriteit van slachtoffers. We onderscheiden drie vormen: arbeidsuitbuiting, criminele uitbuiting en seksuele uitbuiting.
- De capaciteit van de hele veiligheidsketen - politie, Openbaar Ministerie en rechtbank - staat sterk onder druk. Zeker in onze regio. Hierdoor moeten scherpe keuzes worden gemaakt aan welke zaken opvolging wordt gegeven. Keuzes die niet altijd op steun van de samenleving kunnen rekenen.

Regionale Veiligheidsstrategie 2023-2026

In de Veiligheidsstrategie worden de gezamenlijke prioriteiten, ambities en strategische keuzes voor de komende jaren vastgelegd. Met de Veiligheidsstrategie geven de 38 gemeenten, het Openbaar Ministerie en de politie van Midden-Nederland gevolg aan hun wens om de verantwoordelijkheid voor de integrale aanpak van de

veiligheidsthema's ook echt gezamenlijk invulling te geven. De Regionale Veiligheidsstrategie 2023 – 2026 is begin 2023 ter vaststelling aangeboden. Deze Veiligheidsstrategie sluit aan op het Integraal Veiligheidsplan (IVP) van basisteam ZBLW voor 2024-2027 met daarin de volgende speerpunten en acties:

- maatschappelijke onrust;
- verbindingen tussen zorg en veiligheid;
- gezamenlijk aanpakken cybercrime;
- bestrijding ondermijnende criminaliteit.

Integraal Veiligheidsplan basisteam ZBLW

Binnen het basisteam Zeist, Bunnik, Leusden en Woudenberg (ZBLW) waarin de burgemeesters, het basisteam politie en het Openbaar Ministerie zijn vertegenwoordigd, werd in 2023 besloten om een gezamenlijke Integraal Veiligheidsplan voor de komende jaren te ontwikkelen. Door samen te werken, kunnen we strafrechtelijk én bestuurlijk een vuist maken naar criminelen. Het plan is inmiddels af en de raad heeft met dit plan ingestemd in de raadsvergadering van mei 2023. Het Integraal Veiligheidsplan ZBLW sluit aan op het Veiligheidsstrategie 2023-2026.

Uitgangspunten samenwerking:

In verschillende sessies met de basisteam driehoek en de adviseurs openbare orde & veiligheid van de vier gemeenten zijn de uitgangspunten voor samenwerking geformuleerd:

- Kwaliteiten en expertises van de gemeenten en ambtenaren worden optimaal benut.
- Intensiveren van de samenwerking waarbij de prioriteiten uit het gezamenlijke veiligheidsplan verdeeld worden over de vier gemeenten waarbij iedere gemeente trekker van een van de prioriteiten is.

Waar nodig of gewenst zal de samenwerking worden uitgebreid en waarbij onderzocht kan worden op welke onderwerpen.

Vanuit het basisteam nemen wij als gemeente het thema 'bestrijden ondermijnende criminaliteit' op als gemeenschappelijke prioriteit. Per gemeente is er ook ruimte voor een lokale prioriteit. Specifiek voor Woudenberg is de lokale prioriteit 'verhogen van de meldingsbereidheid' toegevoegd aan het Integraal veiligheidsplan.

Maatschappelijk effect 1 – Een veiliger Woudenberg

Wat wilden we bereiken?

Door gezamenlijk met onze partners op te trekken willen we ondermijnende criminaliteit en cybercrime bestrijden. We willen inwoners, ondernemers en ambtenaren weerbaarder te maken tegen ondermijnende krachten van buitenaf met thema's als digitale veiligheid en integriteit. Door het ontwikkelen van beter beleid op bestrijding en voorkoming van maatschappelijke onrust en de verbinding beter te leggen tussen zorg en veiligheid willen we een stap zetten in het veiliger maken en houden van Woudenberg en de meldingsbereidheid verhogen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het veiligheidsgevoel wordt voor een belangrijk deel bepaald door de directe leefomgeving en door de privésituatie waarin je verkeert. De leefbaarheid in de wijken, het gevoel van saamhorigheid, het kennen van je burens en het doorbreken van anonimiteit is daarbij essentieel. Integriteit en het veilig kunnen uitvoeren van de publieke taak zijn van belang voor het waarborgen van de rechtstaat. Dit vraagt om een samenspel tussen samenleving, partners en gemeente.

We hebben met onze partners in het basisteam geïnvesteerd in een totstandkoming van een gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan met een viertal prioriteiten welke we in gezamenlijkheid met politie en openbaar ministerie willen gaan aanpakken. Dit Integraal Veiligheidsplan (IVP) was eind oktober 2023 af en aangenomen door de 4 gemeenten, politie en OM.

In het laatste kwartaal van 2023 hebben we met onze partners uitvoeringsplannen (UVP) geschreven behorende bij de 4 speerpunten:

- bestrijden ondermijnende criminaliteit;
- zorg en veiligheid;
- maatschappelijke onrust;
- digitale veiligheid en cybercrime.

In deze UVP's beschrijven we wat we per speerpunt gaan doen en in welk termijn dit getracht wordt te realiseren. Deze uitvoeringsplannen zijn reeds aangenomen en gaan op 1 januari 2024 worden gebruikt in het kader van hierboven beschreven speerpunten. Daarnaast blijven we scherp op lokale ontwikkelingen en de aanpak of preventie ervan.

In juli 2023 hebben we samen met het basisteam van de politie de 'Hunt' georganiseerd. Bij dit spel tussen jongeren en de politie konden deelnemers ervaren hoe is is om als "boef" op de vlucht te zijn voor de politie. Door dit soort interacties te organiseren laat de gemeente samen met de politie zien er ook voor de jongeren er te zijn.

Sinds september 2023 is Woudenberg aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem. Dit kan bijdragen aan het verhogen van de meldingsbereidheid bij onze inwoners. Bij Meld Misdaad Anoniem kunnen inwoners en ondernemers anoniem zaken melden waarbij zij vermoeden dat er criminaliteit in het spel is, zoals drugshandel, mensenhandel, geweld of woonfraude.

Maatschappelijk effect 2 - Betere verbinding tussen zorg en veiligheid

Wat wilden we bereiken?

We willen de onderlinge verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein versterken en verbeteren. We deden dat door het creëren van een integrale (beleids-)aanpak, het maken van afspraken met partners over onder meer op- en afschaling van casuïstiek en informatiedeling en het lokaal en bovenlokaal leggen van de benodigde verbindingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Woudenberg kent, net als andere gemeenten, ook een groep inwoners die in kwetsbare situaties verkeren. Om deze inwoners te helpen en om de veiligheid(gevoelens) en overlast voor de omgeving beheersbaar te maken, is intensieve samenwerking nodig tussen het sociale en veiligheidsdomein. Bij het dichterbij elkaar brengen van zorg en veiligheid, hanteren we de volgende uitgangspunten:

- zorg- en veiligheidsprofessionals werken intensiever samen aan concrete veiligheidsvraagstukken;
- meer 'eropaf';
- investeren in kwetsbare groepen;
- signalen herkennen en oppakken;
- ruimte maken voor maatwerk: doen wat nodig is.

Vanuit de basis richten we ons op verschillende doelgroepen. Hierbij moet gedacht worden aan jeugd, slachtoffers en daders bij huiselijk geweld, mensen met verward en gevaarlijk gedrag en multi-probleem gezinnen. In 2023 hebben we in afstemming met onze partners succesvol ingezet op een gezamenlijke aanpak rondom een

overlastgevend persoon. Dit heeft er toe geleid dat rondom betrokkene alle partijen met de neuzen dezelfde kant op stonden en de overlast enorm afnam en zorg beter werd afgestemd.

In 2023 waren we om bezig om in kaarten te brengen wat er nog meer nodig is in de onderlinge afstemming tussen zorg en veiligheid, zodat er adequater kan worden opgeschaald. Hier gaan we in 2024 mee verder en eind mei verwachten we een concreet voorstel te hebben.

Maatschappelijk effect 3 – Minder ondermijnende criminaliteit

Wat wilden we bereiken?

Samen met professionals willen we signaleren, voorkomen en bestrijden van de onzichtbare criminaliteit die het gezag ondermijnt en het vertrouwen van de samenleving in de autoriteiten aantast. En de gemeente Woudenberg en haar inwoners weerbaarder te maken tegen ondermijnende criminaliteit.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We hebben ingezet op een strategie waarin preventieve maatregelen en tijdige signalering en onderkenning van ondermijningsproblematiek centraal staan. Met een positief handelingsperspectief weten we te voorkomen dat mensen verleid worden tot crimineel gedrag. Positieve en welwillende krachten in de samenleving worden gemobiliseerd. Denk hierbij aan ondernemers, ouders, scholen en organisaties zoals het jongerenwerk een actieve rol laten pakken bij het vergroten van de leefbaarheid in de buurt, of maatregelen om de aanwas van jongeren in de criminaliteit terug te dringen. Om dit te ondersteunen hebben we samen met de politie een mobiele escape room georganiseerd met als thema ondermijning.

Verstoren criminele ondernemersklimaat

Daarnaast zetten wij in op repressieve aanpak van criminelen, het terugdringen en verstoren van georganiseerde criminaliteit en beperking van de effecten daarvan op de samenleving. We stellen duidelijke grenzen door de criminelen en hun netwerken krachtig integraal aan te pakken. Door het versterken van onze informatiepositie door bijvoorbeeld slimme signalering en integrale acties maken wij, samen met het RIEC, politie, Openbaar Ministerie en netwerkpartners, optimaal gebruik van onze handhavende bevoegdheden om criminele activiteiten tegen te gaan. Zo hebben we bijvoorbeeld naar aanleiding van een inval door de politie een pand gesloten zodat deze uit het criminele verkeer wordt gehaald.

Extra gelden Boa capaciteit

Door de Ministerie van Justitie en Veiligheid worden structureel extra gelden beschikbaar gesteld voor extra toezicht- en handhavingscapaciteit. Voor de gemeente Woudenberg geldt dat er 0,5 fte kan worden aangesteld als Buitengewoon Opsporingsambtenaar Openbare ruimte. Het college kiest er voor om dit bedrag in de begroting te verdubbelen, om een hele FTE te creëren. Dat betekent dat de gemeente Woudenberg vanaf 2023 structureel over twee Boa's kan beschikken.

Overige ontwikkelingen

Bestuursagenda VRU 2024 - 2027

In 2023 heeft het bestuur - alle 26 burgemeesters - van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) de Bestuursagenda 2024-2027 vastgesteld. Hierin staat de koers van de VRU voor deze jaren. De missie is hetzelfde; een veilige regio voor ons allemaal. De afgelopen jaren kreeg de veiligheidsregio te maken met complexe langdurige crises die niet van tevoren te voorspellen waren geweest zoals de corona- en asielcrisis. Vandaar een ontwikkelkoers, dit geeft richting en biedt ruimte om te handelen op nieuwe ontwikkelingen.

Regionaal Crisisplan VRU 2024 - 2027

Begin 2023 is de basis van de Bestuursagenda 2024-2027 vastgesteld: het Regionale Risicoprofiel. Daaruit blijkt dat naast de klassieke flitsramp er steeds vaker sprake zal zijn van langdurige crises met een langere aanloopperiode of een 'creeping' crisis (een sluimerende, langzaam opkomende, sluipende en vaak langdurige crisis). Natuurbranden en overstromingen vormen de grotere veiligheidsrisico's. Daarnaast zijn de volgende ontwikkelingen de komende jaren belangrijker voor het risicobeeld:

- Onder invloed van klimaatverandering worden weersomstandigheden extremer en minder voorspelbaar.
- De energietransitie leidt tot de introductie van nieuwe energiebronnen en -dragers. Deze brengen nieuwe risico's met zich mee die van invloed kunnen zijn op de hulpverlening.

- Als gevolg van extramuralisatie en vergrijzing zijn steeds meer mensen aangewezen op bijzondere voorzieningen of zorg in hun eigen woning en krijgt de VRU tijdens een crisis vaker te maken met verminderd zelfredzame mensen.
- De verdergaande digitalisering leidt tot meer digitale verstoringen met mogelijke maatschappelijke ontwrichting als gevolg.

Organisatie crisisbeheersing

De veiligheidsregio bereidt zich voor op langdurige, sluipende crises door de organisatie van de crisisbeheersing hier op aan te passen. In 2023 is hiervoor de planvorming afgerond en het is de bedoeling om in 2024 met het Operationeel Kernteam (OKT) van start te gaan. Dit is een regionale groep mensen die al vroeg een mogelijke crisis, zoals hoogwater, monitoren. Zij alarmeren vele partijen en kunnen vroegtijdig ingezet worden, en gelijktijdig langdurig. Meer dan vroeger wordt een crisis bestrijden de hoofdtak, in plaats van een taak erbij.

Bevolkingszorg

De gemeente en de veiligheidsregio organiseren samen bevolkingszorg. Bevolkingszorg is de zorg bij een crisis voor de inwoners en omgeving. Voorbeelden zijn opvang van inwoners wiens huis verwoest is, nazorg zoals een herdenking, omgevingszorg zoals hekken om een gevaarlijke situatie, en risicocommunicatie. In 2023 is planvorming tot stand gekomen om de bevolkingszorg compacter te maken en de kwaliteit te verhogen. Ook wordt het proces risicocommunicatie beter in de organisatie belegd. Hiernaast is er aandacht voor informatiemanagement. In 2024 zal hier besluitvorming over plaats vinden. In 2023 zijn alle ambtenaren die voor de gemeentelijke crisisbeheersing werken op cursus geweest.

Onbeheersbare natuurbrand

In 2023 is een groot regionaal project van start gegaan waarbij de voorbereiding op een onbeheersbare natuurbrand verbeterd wordt. Door de klimaatverandering neemt de kans hierop toe. Woudenberg is een 'natuurbrandgemeente', hier kan een dergelijke natuurbrand grote gevolgen hebben. Het bestuur heeft een visie vastgesteld met 3 onderdelen:

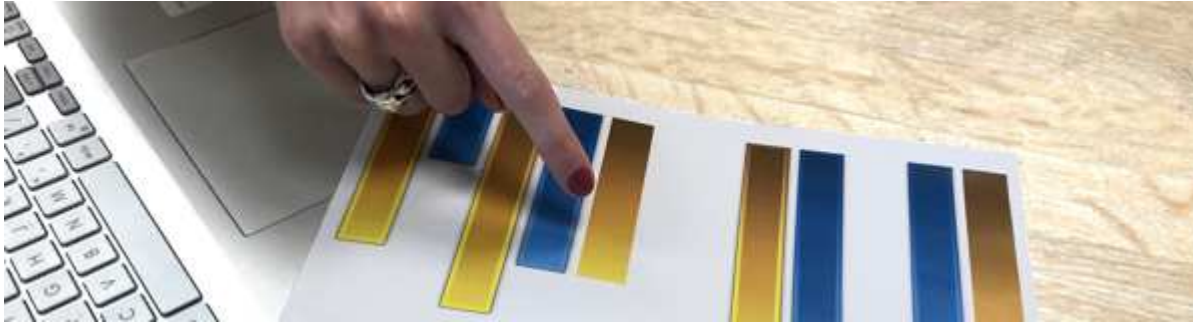
1. veerkracht van de samenleving, b.v. het uitdragen van een handelingsperspectief;
2. risicobeheersing, b.v. het ontwikkelen van kaders voor natuurgebieden om natuurbranden beheersbaar te houden;
3. repressieve slagkracht op regionaal en bovenregionaal niveau.

In 2024 wordt gestart met de onderdelen 1 en 2, zo zal er een publiekscampagne gestart worden om inwoners en toeristen beter voor te bereiden op een natuurbrand.

Evenementenbeleid

Een nieuw evenementenbeleid is ontwikkeld in 2023 voor Woudenberg. Hier worden recente inzichten wat betreft springkussens, gehoorschade bij publiek en duurzaamheid meegenomen. Inwoners hebben kunnen participeren via een enquête, een inwonersavond en zijn veel gesprekken geweest met organisatoren van evenementen. Het is de planning het nieuwe evenementenbeleid voor de zomer 2024 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen.

Indicatoren

Indicatoren	Definitie	Wijze van meten	Norm	2023	2022	Streef-waarde	2021
Totaal aantal misdrijven	Aantal aangiften van het totaal van misdrijven	Overzicht uit het politieregistratiesysteem	Misdrijven in 2018 - 323	385	380	<310	356
Rapportcijfer veiligheid	Rapportcijfer over hoe de inwoner veiligheid ziet dan wel ervaart in de gemeente Woudenberg	Onderdeel van de gemeentemonitor Woudenberg, om de twee jaar	Rapportcijfer in 2021 – 7,7	7,7 (2021)	7,7	8	7,7

Verbonden partijen / Relevante samenwerkingspartners

Verbonden partijen: Veiligheidsregio Utrecht.

Relevante samenwerkingspartners: inwoners, ondernemers, politie, Openbaar Ministerie, Bureau Regionale Veiligheidsstrategie, Regionaal Informatie- en Expertisecentrum, Veiligheidshuis Amersfoort, Coöperatie De kleine Schans, Omnia Wonen, maatschappelijke instanties, Bureau Halt, Buurtbemiddeling, Jeugdpunt, etc.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

VERSCHILLEN REALISATIE 2023 TEN OPZICHTE VAN BEGROTING 2023 in € 1.000						
Prg	Omschrijving afwijking	Lasten		Baten		Saldo
		Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	
	<u>REALISATIE PROGRAMMA 3</u>	1.338		5		<u>1.333</u>
	<u>BEGROTING PROGRAMMA 3</u>	1.348		0		<u>1.348</u>
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN</u>		10		5	-15
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN</u>	22	32	0	5	-15
	<i>Algemene verschillen</i>	10	15	0	0	-5
Alg	Salarissen	10				10
Alg	Inhuur		13			-13
Alg	Kapitaallasten, doorberekening rentekosten	0				0
Alg	Kleine verschillen < € 10.000		2			-2
	<i>Integrale veiligheid</i>	12	0	0	3	9
3	Uitvoering beleid	12			3	9
	<i>Fysieke veiligheid</i>	0	17	0	2	-19
3	afrekening Corona maatregelen		17		2	-19

Toelichting op de grotere verschillen tussen gerealiseerde cijfers en de definitieve begroting over 2023

Salarissen en inhuur: Verschillen op salarissen en inhuur worden kort toegelicht in paragraaf E bedrijfsvoering.

De overige verschillen zijn minimaal.

De extra vergoeding van de laatste coronakosten, gemaakt in 2021, geven een voordeel van 19K.

Ruimte, wonen en ondernemen

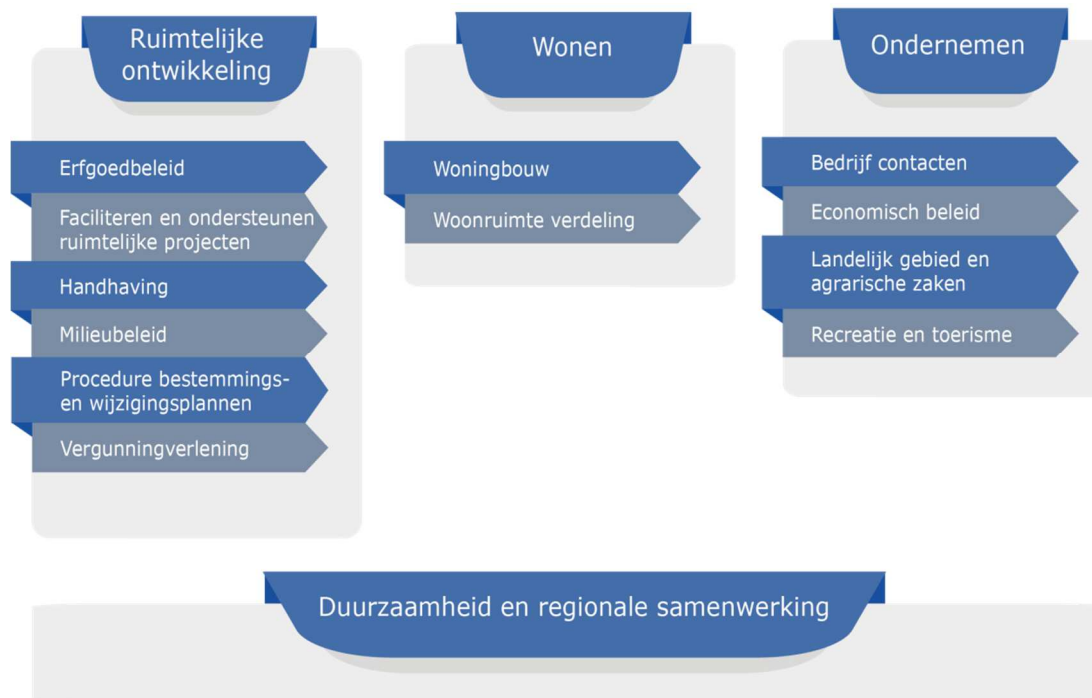
Programma 4

Visie van het programma

Een vitaal Woudenberg met ruimte voor wonen, werken en samenleven.

Wat houdt het programma in?

Het programma ruimte, wonen en ondernemen omvat een diversiteit aan beleidsterreinen in het fysieke domein. Het gaat zowel om lokaal beleid, waarover gerapporteerd wordt via de diverse beleidsnota's, maar ook over de uitvoering van diverse wettelijke taken. De integraliteit van het beleid krijgt steeds meer vorm en een nieuw wettelijk kader via de toekomstige Omgevingswet. Het programma heeft ook diverse raakvlakken met onderdelen van andere programma's.

Trends en ontwikkelingen

- De taken en ontwikkelingen die verband houden met het klimaatakkoord, zoals de Regionale Energiestrategie (hierna: RES), het verduurzamen van panden, "het opstellen van een Warmtevisie" en een uitvoeringsagenda daarbij, klimaatadaptatie, circulaire economie en de veranderingen in het fysiek domein die hiermee samenhangen.
- De druk op het buitengebied door nieuwe functies, wetgeving en de transitie van de landbouw, naast het belang van een gezond en vitaal platteland.
- Woudenberg is een aantrekkelijke woongemeente en merkt de druk op de woningmarkt. De samenstelling van de bevolking verandert, we vergrijzen net als andere gemeenten in Nederland, maar er is in Woudenberg geen sprake van ontgroening. Daarnaast is er ook in Woudenberg sprake van een huishoudensverkleining. Bij een goede woonomgeving past ook een sterke werkomgeving. Het versterken van de synergie tussen denkers en doeners in de beroepsbevolking, een goede bereikbaarheid, maar ook behoud en versterking van natuur en landschap, zijn daarbij belangrijk.
- De beleidskaders over de ruimtelijke kwaliteit moeten ervoor zorgen dat geen sprake is van ad-hoc-aanpassingen maar een ontwikkeling die ook op de lange termijn bijdraagt aan Woudenberg als aantrekkelijke woon-, werk- en verblijfsgemeente.
- Het wettelijke kader zal veranderen met de Omgevingswet. Deze wetswijziging heeft effect maar versterkt ook de speerpunten van de dienstverlening in het bijzonder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Maatschappelijk effect 1: Ondersteunen van meer duurzaamheid voor mens, milieu en markt

Wat wilden we bereiken?

Binnen Woudenberg streven we naar een zo goed mogelijk leefklimaat voor iedereen en zetten vol in op de energietransitie. Dat doen we samen met inwoners en organisaties zoals de Stichting Duurzaam Woudenberg (SDW), coöperatie ZonopWoudenberg, Omnia Wonen en projectontwikkelaars. We werken aan vier grote duurzaamheidsthema's, te weten energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie en biodiversiteit. We blijven inzetten op bewustwording en kennisdelen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Voor het monitoren van de verduurzaming van gemeentelijke organisatie hebben we tot nu toe gebruik gemaakt van de lokale duurzaamheidsmeter. Het instrument is inmiddels gedateerd. Met het opstellen van een CO2-voetafdruk wordt inzicht verkregen in de uitstoot en reductiemogelijkheden van CO2 voor de gemeentelijke organisatie. In 2023 is gestart met de voorbereidingen.

We nemen onze verantwoordelijkheid met de uitvoering van onder andere de RES, de transitievisie warmte, het groenbeleidsplan en het duurzaamheidsbeleid. Op deze manier wordt vormgegeven aan de 4 duurzaamheidsthema's. Er werd gewerkt in het ontwikkelteam duurzaamheid aan het uitvoeringsprogramma aanpak duurzaamheid, waar medewerkers voor alle pijlers (energieovergang, klimaatadaptatie, circulaire economie en biodiversiteit) zitting in hebben.

De regionale energiestrategie (RES) is in ontwikkeling. In 2023 is de herijking (RES 2.0) vastgesteld en hebben wij als regio geconstateerd dat de ontwikkeling van duurzame opwek stagneert. De netcongestie voor grootverbruik en levering beperkt de mogelijkheden. Samen met Rijkswaterstaat en de aanliggende gemeenten is een intentieverklaring getekend voor de verdere planvorming van een zonnelint langs de A12. Vanuit de warmtetransitie, het belang van energie besparing en bestrijding energie armoede zetten wij blijvend in op zon-op-dak en stimuleren we verduurzaming van bestaande huizen door samen met de energiecoaches van SDW een versnelling te brengen in een wijkgerichte aanpak. Ondersteunend daaraan is de campagne "Energie in Woudenberg", waarin huiseigenaren worden ondersteund in het verduurzamen van hun woning. Energiecoaches hebben in 2023 meer dan 50 huishoudens geadviseerd in het nemen van maatregelen. Dit kunnen kleine en grotere isolerende maatregelen in huizen van Woudenbergers zijn, en is niet alleen gericht op (sociale) huurwoningen, maar juist ook op huishoudens met een laag inkomen en die in het bezit zijn van koopwoningen die matig geïsoleerd zijn. Met subsidie vanuit de provincie zijn 20 huishoudens met een lage WOZ-waarde en laag inkomen kunnen voorzien van een gratis isolatiemaatregel (muur of vloer). De tijdelijke ontheffing en voorbereiding van het Soorten Management Plan (SMP) helpt om de isolatie werkzaamheden op een natuurvriendelijke manier gemakkelijker, sneller en goedkoper uit te voeren. .

Vanuit de transitievisie warmte, zijn samen met lokale initiatieven verkenningen gestart naar alternatieve bronnen van warmte en energieopwekking. Zo wordt bijvoorbeeld gekeken naar het potentieel van aquathermie en naar de mogelijkheid van een solarcarport met laadfaciliteiten voor elektrisch vervoer en de mogelijkheden van riothermie. Daarbij is blijvend aandacht besteed aan de bewustwording, bijvoorbeeld door WAUW!denberg, energiecafé, en andere activiteiten.

Als gemeente zijn wij een samenwerking met 20 andere gemeenten in de provincie aangegaan om het Energie Diensten Centrum (EDC) voor particulieren op te zetten. Hiermee kunnen krachten, middelen en kennis van gemeenten gebundeld worden. Dit leidt tot betere resultaten van projecten in de hele regio. Een van deze projecten is een meerjarige collectieve ontzorging (MCO) voor isolatiemaatregelen voor eigenaar-bewoners.

In 2023 is er een kwartiermaker circulaire economie aangesteld, om te verkennen op welke wijze Woudenberg kan bijdragen aan de ambitie van het Rijk om in 2050 een volledige circulaire economie te hebben en het thema binnen en buiten de gemeentelijke organisatie onder de aandacht te brengen.

Van september t/m eind januari 2024 zijn er campagnes geweest voor de inwoners van Woudenberg om verschillende thema's onder de aandacht te brengen. Denk aan: preventie van luiers, minder plastic, de kledingruil (i.s.m. ondernemers), de campagne rondom de feestdagen waarin duurzaam inpakken werd gestimuleerd en in januari de extra repaircafé editie om repareren van spullen te promoten.

De gemeente Woudenberg geeft bij iedere pasgeboren baby een wasbare zwemluier als cadeau.

Bij de DES is een presentatie gegeven over de campagne rondom de feestdagen en tijdens de kerstborrel van de BSW zijn de bedrijven geïnformeerd over de aankomende wetgeving rondom het CSRD.

Binnen de gemeentelijke organisatie wordt hard gewerkt aan de bewustwording onder de medewerkers en het introduceren van de ambitiewebben waarin duurzaamheid het gespreksonderwerp is voordat er wordt gestart met een project. Daarnaast is in kaart gebracht welke grondstoffen er op het gemeentehuis worden gebruikt en is er inzichtelijk gemaakt hoeveel afval er het gemeentehuis verlaat.

Ook zijn we als gemeente verbonden aan de cirkelalliantie regio Utrecht. Hierin werken we met andere gemeenten samen, zodat we gezamenlijk onze kennis kunnen uitwisselen met elkaar. Al deze opgedane kennis en inzichten resulteren in 2024 een uitvoeringsprogramma en de vergezichten voor een circulair Woudenberg in 2050.

De gemeente Woudenberg zet zich in voor de uitvoering van de afspraken die zijn opgenomen in het Schone Lucht Akkoord. De Gemeente Woudenberg wil meer bewustwording creëren bij inwoners en hen informeren over wat zij ook zelf kunnen doen om bij te dragen aan een betere luchtkwaliteit.

Maatschappelijk effect 2: Meer ruimte voor het ontwikkelen van passende woningen en bedrijfsaanbod

Wat wilden we bereiken?

Goede en passende woonruimte bieden voor alle Woudenbergers is onze uitdaging. De woonwensen en woningbehoefte van al onze inwoners (starters, doorstromers en senioren) willen wij zoveel mogelijk binnen onze gemeentegrenzen mogelijk maken. Duurzaam en toekomstbestendig voor iedereen in Woudenberg. Daarnaast maken wij jaarlijks prestatieafspraken met Omnia Wonen en de SHOW (Stichting Huurders Omnia Wonen).

Een sterke lokale economie en gezond ondernemersklimaat is van belang voor onze inwoners en dragen bij aan de vitaliteit van de gemeente. Hier willen wij ons voor inzetten, door regie te nemen en te ondersteunen en faciliteren. Doel is dat het prettig wonen en werken is en blijft in Woudenberg voor iedereen. De druk op het

buitengebied vanuit diverse belangen (wonen, werken, agrarisch gebruik, versterking natuurwaarden, energie transitie) maakt dat een goede afwijking nodig is tussen economische en natuur belangen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Eind 2023 is de Woonvisie vastgesteld, gebaseerd op het woningbehoefte onderzoek 2022. In de woonvisie is vastgelegd hoe de bestaande woningen in ons dorp aan te vullen met nieuwe, op basis van de behoeften in ons dorp. En hoe we nieuwe instrumentaria inzetten om te zorgen dat woningen betaalbaar blijven en vaker terecht komen bij de beoogde doelgroepen. De woonvisie is in overleg met Omnia tot standgekomen. Daarnaast hebben diverse gesprekken met Omnia en SHOW plaats gevonden om gezamenlijk bij te dragen aan voldoende en passende woningen voor de doelgroep. In 2023 zijn er 136 huurwoningen opgeleverd.

De druk op het buitengebied is groot, in 2023 heeft wethouder Boeve- de Kruif diverse agrarische bedrijven bezocht om te horen wat er leeft. Een deel van het buitengebied van Woudenberg valt onder de mogelijkheid om gebruik te maken van de zogenoemde piekbelastersregeling (LVB+) van het rijk. Ten behoeve van de regio Amersfoort heeft BVR een handelingsperspectief Buitengebied voorbereid met o.a. een atelier week in Woudenberg. De centrumregisseur heeft samen met de taskforce centrum ondersteuning gegeven aan ondernemers, pand eigenaren en de DES. Uit de maatwerkgesprekken met de provincie, ten behoeve van ruimte voor wonen en werken op de lange termijn, is geconstateerd dat het wenselijk is om scenario's uit te laten werken, deze worden in 2024 opgeleverd.

Maatschappelijk effect 3: Verdere versterking en behoud van het ruimtelijke en maatschappelijk raamwerk van Woudenberg

Wat wilden we bereiken?

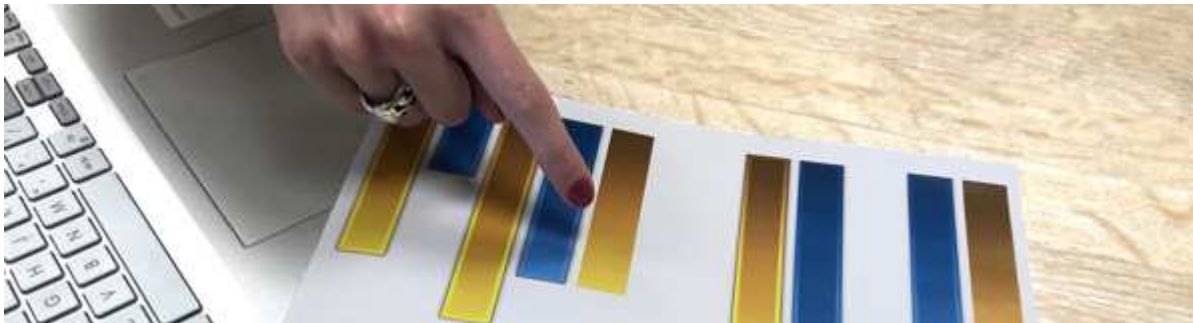
Woudenberg wil het culturele erfgoed en het ruimtelijk raamwerk goed onderhouden en 'beleefbaar' maken. Dit is belangrijk voor de identiteit van Woudenberg. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de nota ruimtelijke kwaliteit, de Structuurvisie Woudenberg 2030 en de oplegger. Het wordt nader uitgewerkt in bestemmingsplannen en in de toekomst in omgevingsplannen. De rol van de gemeente kan veranderen en dat wordt juridisch verankerd door de komst van de Omgevingswet. Het bieden van maatwerk en meer aandacht voor gezondheid en leefbaarheid zijn het uitgangspunt voor het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Daarbij is ruimte voor een proactieve

houding en inbreng van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De participatiewijzer biedt een goede basis voor het ontwikkelen van lokaal maatwerk, waarvoor wij binnen de kaders van rechtszekerheid ruimte bieden in ons beleid en in onze dienstverlening.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2023 zijn diverse ontwerpbestemmingsplannen ingediend en voorbereid, de processen zijn aangepast en de laatste voorbereidende besluiten ten behoeve van de Omgevingswet zijn in december door de raad genomen. Het bouwrijp maken van Hoevelaar fase 2 is gestart en de laatste woningen in Hoevelaar fase 1 zijn vergund en gebouwd. Ten behoeve van de langer termijn ontwikkeling van een Vitaal Woudenberg worden locaties verkend en is gestart met een scenario studie.

Indicatoren

Indicatoren	Definitie	Wijze van meten	Norm	2023	2022	Streef-waarde	2021
Spanning op de woningmarkt	Kijkend naar de woningbehoefte zien wij dat er vraag is naar 90 – 110 woningen per jaar.	De twee jaarlijkse behoefte meting.	90-110 woningen per jaar	Cijfers nog niet bekend	162	90-100	141
Aantal verleende omgevingsvergunningen voor bouwen	Per jaar verleende omgevingsvergunningen voor bouwen	Per jaar verleende omgevingsvergunningen voor bouwen. Uit Key2.	2018: 140	Cijfers nog niet bekend	112	100	118
Lokale werkgelegenheid	Ontwikkeling arbeidsplaatsen	Jaarlijks beschikbaar in Economische monitor Regio Amersfoort	2019: 5.463	Cijfers nog niet bekend	Cijfers nog niet bekend	5.400	Cijfers nog niet bekend
Particuliere plan initiatieven	Aantal per jaar vastgestelde bestemmingsplannen / wijzigingsplannen naar aanleiding van particuliere initiatieven.	Tussen 1-1 en 31-12 vaststellingsbesluiten tevens rapportage aan provincie	Norm 2018: 6	Cijfers nog niet bekend	15	6	9

Verbonden partijen/ relevante samenwerkingspartners

Verbonden partijen: RUD Utrecht, Mooi sticht, Veiligheidsregio Utrecht.

Samenwerkingspartners: Omnia Wonen (per 2020 in plaats van Vallei Wonen), Huurdersbelangenvereniging Woudenberg, regio Amersfoort, Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, Koninklijk Horeca Nederland, DES (winkeliersvereniging Door Eendracht Sterk), BSW (bedrijvenkring Scherpenzeel Woudenberg), LTO-Noord, RBT (Regionaal Bureau voor Toerisme) Heuvelrug en Vallei, Projectontwikkelaars / initiatiefnemers ruimtelijke ontwikkelingen, Stichting Duurzaam Woudenberg, landbouwnetwerk Food Valley, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ZonopWoudenberg.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

	VERSCHILLEN REALISATIE 2023 TEN OPZICHTE VAN BEGROTING 2023 in € 1.000	Lasten		Baten		
Prg	Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Saldo
	<u>REALISATIE PROGRAMMA 4</u>	14.333		14.250		<u>83</u>
	<u>BEGROTING PROGRAMMA 4</u>	4.935		3.273		<u>1.662</u>
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN</u>	9.398			10.977	-1.579
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN</u>	10.070	672	299	11.276	-1.579
	<i>Algemene verschillen</i>	137	50	0	2	85
Alg	Salarissen		5			-5
Alg	Inhuur	93				93

Alg	Kapitaallasten, doorberekening rentekosten		45			-45
Alg	Kleine verschillen < € 10.000	44			2	42
	<i>Ruimtelijke ordening</i>	0	17	0	22	-39
4	Contributies en lidmaatschappen		17			-17
4	Leges bijzondere wetten				22	-22
	<i>Omgevingswet structurele kosten</i>	0	15	0	0	-15
4	uitvoering beleid / diensten van derden		15			-15
	<i>Omgevingswet incidentele kosten</i>	0	111	0	0	-111
4	uitvoering beleid		111			-111
	<i>Projecten/ontwikkelingen</i>	58	95	0	47	-84
4	Vorbereiding Centrumplan fase III	42			41	1
4	Vorbereiding Zuid-Oost	6				6
4	Vorbereiding Oost (Parallelweg)		95			-95
4	Visie Dorpsranden	10				10
4	Klein maar fijn wonen				6	-6
	<i>Volkshuisvesting</i>	5	51	51	13	-8
4	uitvoeringskosten	5			13	-8
4	Lening Omnia aflossing		51	51		0
	<i>Economie</i>	21	0	0	14	7
4	BIS opbrengsten en doorbetaling	8			6	2
4	Overige kosten en opbrengsten	13			8	5
	<i>Duurzame samenleving</i>	89	333	241	80	-83
4	kosten RUD		44			-44
4	kosten duurzaamheid algemeen		9	4		-5
4	kosten duurzaamheid Vouchers isolatiemaatregelen	89			80	9
4	kosten duurzaamheid SMP		43			43

4	kosten duurzaamheid CDOKE		237	237		0
	<i>WABO vergunningen</i>	13	0	0	31	-18
4	Diensten van derden	13				13
4	Opbrengsten leges				31	-31
	<i>Grondbedrijf</i>	9.747	0	7	11.067	-1.313
4	lasten grondexploitaties	6.181				6.181
4	baten grondexploitaties				9.559	-9.559
4	afname boekwaarde grondexploitaties	3.566				3.566
4	toename boekwaarden grondexploitaties				281	-281
4	Interne doorberekening uren naar grondexploitaties				29	-29
4	Verlies grondexploitaties					0
4	Afname voorzieningen o.a. N224				1.198	-1.198
4	winst grondexploitaties			7		7

Toelichting op de grotere verschillen tussen gerealiseerde cijfers en de definitieve begroting over 2023

Salarissen en inhuur: Verschillen op salarissen en inhuur worden kort toegelicht in paragraaf E bedrijfsvoering.

Ruimtelijke ordening:

Er zijn extra inkomsten op leges bijzondere wetten van 22K. Verder is er minder gebruik gemaakt van diensten van derden -/- 10K en aan contributie en lidmaatschappen is 17K minder uitgegeven.

Het voordeel op de structurele kosten +15K en de invoeringskosten +111K voor omgevingswet geeft een voordeel van 126K. Bij de Dit voordeel is ontstaan doordat bij de najaarsnota 161K uit de reserve omgevingswet is gehaald ter dekking van de uitvoeringskosten inclusief inhuur. Tegelijkertijd zijn in de najaarsnota ook de budgetten voor inhuur op de omgevingswet verhoogd met 140K. Dit is dus dubbelop gegaan.

Projecten:

De kosten voor ontwikkelingen in het centrum worden veelal gedekt uit subsidies of de reserve grondbedrijf.

De overige ontwikkelingen lopen via de reserves grondbedrijf of via de reserve overlopende kredieten als er een krediet beschikbaar is gesteld.

De voor- en nadelen komen dan ook terug bij de onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves.

Duurzame samenleving/milieu:

Lagere afname van producten van het RUD geeft een voordeel van 44K.

De kosten voor duurzaamheidsprojecten worden vaak gedekt uit rijksbijdragen (SPUK gelden) of provinciale subsidies. Verschillen lopen veelal via de reserve duurzaamheid. Zo wordt het voordeel op het Soorten Management Plan (43K) ten gunste gebracht van de reserve duurzaamheid.

Aan “eigen” kosten is er 5K minder uitgegeven.

Wabo leges:

Voor constructieberekeningen van bouwprojecten is 13K extra aan diensten derden uitgegeven.

De opbrengsten van de leges zelf komen 31K hoger uit dan bij de najaarsnota is meegenomen.

Bouwgrondexploitaties:

De geraamde bedragen voor het jaar 2023 vinden hun oorsprong in de herzieningen die vastgesteld zijn 2022. Vervoegen en/of verlaten van werkzaamheden en verkopen zorgen voor de grootste verschillen in uitgaven en inkomsten. Aan de hand van de laatst opgestelde herzieningen in april 2024 van de grondexploitaties is gebleken dat de eerder geraamde resultaten van de grondexploitaties afwijken van de vastgestelde herzieningen uit 2022.

Het grootste deel van het ontstane voordeel van 1.313K is het gevolg van het opnemen van het deel van de kosten van de N224 in de grondexploitatie Hoevelaar fase 2. Hierdoor kon de eerder gevormde voorziening van 1.235K vrijvallen.

Deze vrijval en de winstnemingen op de grondexploitaties zorgen voor een toevoeging van € 1.348.640 aan de reserve grondbedrijf waar € 118.884 begroot was.

In het voordeel zit ook 29K aan extra opbrengsten vanuit de grondexploitaties voor extra gemaakte uren van medewerkers t.b.v. de grondexploitaties.

Dit is een voordeel dat niet naar de reserves gaat.

In de paragraaf grondbeleid worden de cijfers en verschillen toegelicht.

Dienstverlening

Programma 5

Visie van het programma

Inwoners, ondernemers en organisaties ervaren de gemeente Woudenberg als dienstverlener en partner.

Wat houdt het programma in?

Trends en ontwikkelingen

- Gemeenten richten steeds meer wendbare en flexibele organisaties in, om in te spelen op de maatschappelijke vragen en initiatieven van inwoners, ondernemers & organisaties en om te voldoen aan de aanvullende eisen van onze dienstverlening. Hierdoor staan zij steeds meer naast de inwoners en is de traditionele overheidsrol veranderd.

- Informatietechnologie krijgt een steeds grotere rol binnen onze samenleving. Door de voortschrijdende technologie komt steeds meer (big en open) data beschikbaar, zowel binnen de eigen gemeente als daarbuiten. Data vervullen een steeds belangrijkere rol in het functioneren van de overheid/gemeenten. De afhankelijkheid van ICT en internet groeit.
- ICT gaat steeds meer in de Cloud, dit zorgt voor een verschuiving en in eerste instantie een verhoging van kosten. Jaarlijkse kosten zullen de aankomende jaren stijgen, terwijl de investeringskosten in eerste instantie blijven om alle data naar de Cloud te migreren.
- Door migratie naar de Cloud en de steeds strengere eisen op het gebied van informatieveiligheid (bijv NIS2), krijgt leveranciersmanagement een steeds belangrijkere positie. Worden gemaakte afspraken gehaald? Voldoen leveranciers aan de gestelde eisen? En welke maatregelen worden getroffen wanneer dit niet het geval is?
- Door tijd- en plaats onafhankelijk werken wordt een veilige werkplek steeds belangrijker. Hiervoor zijn technische maatregelen nodig, maar ook een verhoogde bewustwording bij medewerkers.
- In 2023 hadden we te maken met een vervoegde Tweede Kamerverkiezing
- Op 1 januari is de Wet procedure vaststelling verkiezingsuitslagen in werking getreden. Vanuit die wet is gekozen om in 2023 centraal te tellen.
- Werkzaamheden worden in toenemende mate complexer door de snelle digitale ontwikkelingen. Dit vraagt van medewerkers een continue inzet om zich te ontwikkelen om aan de nieuwe eisen te kunnen voldoen. Het versterken van de digitale vaardigheden van medewerkers vraagt om een goede samenwerking tussen de teams ICT en HR.
- In 2023 zijn we overgegaan naar een andere organisatievorm. Een hybride vorm waarin we onze zelfstandigheid, vrijheid en ruimte binnen het vakgebied behouden en tegelijkertijd, waar nodig, inzetten op sturing.
- De krapte op de arbeidsmarkt is er nog steeds, met name voor specialistische functies. Dit vraagt om extra inspanningen op het gebied van werving & selectie.
- Een gezonde levensstijl en beweging zijn voor een duurzame inzetbaarheid steeds meer van belang.
- Het terugdringen van verzuim was een belangrijk thema in 2023. Er zal daarom worden overgegaan op een andere manier van verzuimbegeleiding met een andere arbodienst.
- Met het vastgestelde integriteitsbeleid zetten we in op het integriteitsbewustzijn van medewerkers; versterking van het vertrouwen van werknemers in elkaar en het borgen van integriteit binnen de organisatie.

Maatschappelijk effect 1 – Gemakkelijker maken voor inwoners, ondernemers en organisaties om initiatieven te realiseren

Wat wilden we bereiken?

Veel inwoners zetten zich graag in voor het verbeteren van de eigen buurt, anderen richten zich op thema's als eenzaamheid, klimaat, wonen en duurzaamheid. Zij verwachten hierbij een overheid die meedoet en niet meer alleen vertelt hoe het moet. Dit vraagt om een overheid die samenwerkt, faciliteert en loslaat.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bij het stimuleren van inwoners, ondernemers en organisaties om nieuwe initiatieven te ontwikkelen, speelt de gemeente Woudenberg een faciliterende rol. Dit betekent dat wij communiceren dat wij als gemeente ruimte bieden aan ideeën en initiatieven van inwoners en zelf ook actief de verbinding zoeken. Dit kan leiden tot een groter draagvlak voor beleid, innovatieve oplossingen en een versterkt gevoel van gemeenschapszin. Daarbij geven we ook aan hoe wij hier als gemeente in kunnen faciliteren binnen onze financiële mogelijkheden. Dit vraagt om een open en transparante houding van de gemeente.

Er is in 2023 een burgerpanel toegankelijkheid opgestart waarin inwoners, met en zonder beperking, zitting hebben genomen. Met het belangrijkste doel om de deelname van inwoners aan de besluitvorming te vergroten en ervoor te zorgen dat hun standpunten en zorgen serieus worden genomen.

Wij willen tenslotte dat iedereen kan meedenken, meedoen en invloed kan uitoefenen op wat de gemeente doet. Inwoners, ondernemers en organisaties staan centraal en bij alles wat wij doen zoeken wij de verbinding met de samenleving. Participatie gaat over de vraag: hoe maken wij met elkaar Woudenberg?

Maatschappelijk effect 2 – Tijdiger betrekken van inwoners, ondernemers en organisaties bij het opstellen en uitvoeren van beleid

Wat wilden we bereiken?

Begrijpelijk en gedragen beleid en besluiten die aansluiten bij de wensen en behoeften van de Woudenbergse samenleving. De samenleving staat centraal. We zien dat beleid vaak beter wordt als inwoners betrokken worden bij de voorbereiding daarvan en dat het draagvlak onder inwoners de legitimiteit en acceptatie van beslissingen vergroot.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wij hechten grote waarde aan participatie. Dat is ook terug te vinden in het coalitieakkoord 'Bouwen met vertrouwen'. Hierin is opgenomen dat de gemeente actief ver-

binding zoekt met haar inwoners en ondernemers, dat de gemeente transparant opereert en benaderbaar is. En participatie uiteindelijk leidt tot betere resultaten. Daarom de wens om beter en innovatiever om te gaan met participatie.

Om dit kracht bij te zetten is in 2022 in het collegewerkprogramma opgenomen om in het eerste kwartaal van 2023 met scenario's te komen als start naar een nieuw participatiebeleid. Het was nog te vroeg om die scenario's te schetsen en daarom is er in 2023 een startnotitie participatie geschreven. Deze notitie gaf de opdracht en het proces weer met het benodigde budget om te komen tot een nieuw participatiebeleidskader en – verordening voor de gemeente Woudenberg, inclusief instrumentarium.

De gemeenteraad heeft in het tweede kwartaal van 2023 de startnotitie participatiebeleid en een krediet voor het ontwikkelen en implementeren van nieuw participatiebeleid vastgesteld. In de startnotitie zijn vier stappen opgenomen om te komen tot een nieuw participatiebeleid. De eerste stap in het proces is het gesprek met de gemeenteraad om een ambitiedocument samen te stellen, daarin wordt opgenomen wat de raadsfracties belangrijk vinden ten aanzien van participatie. In het najaar 2023 is in gesprek met raadsleden opgehaald wat hun wensen omtrent participatie zijn.

De kennis en kracht in de Woudenbergse samenleving is groot en als gemeente staan wij naast onze inwoners om samen te kijken wat goed is voor het dorp. Met nieuwe methoden en meer (digitale) communicatiemogelijkheden kunnen we grote slagen maken in de effectiviteit van onze participatie.

Samen bouwen wij aan een inclusieve en veerkrachtige gemeenschap waarin elke inwoner zich gehoord, betrokken en gewaardeerd voelt.

Tenslotte blijft de gemeente zorgen voor goed toegankelijke gemeentelijke apps en websites met begrijpelijke taal (B1) die voldoen aan het Tijdelijke Besluit Digitale Toegankelijkheid.

In 2022 is een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Dit heeft veel inzichten gegeven in hoe tevreden de inwoners zijn over de dienstverlening van de gemeente. Met de uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek zijn verbeteringen ingezet in de gemeentelijke organisatie. De verbeteringen die we in 2023 hebben gerealiseerd zijn als volgt:

- Invoering spreekuren wethouders
- Telefonische bereikbaarheid 5 dagen per week
- Diverse taken van burgerzaken zijn naar het KCC gebracht waardoor een grotere inzetbaarheid gecreëerd is en we daarmee voorbereid zijn op de paspoortpiek
- Het gemeentenieuws wordt weer gepubliceerd in De Woudenberger ([Woudenberger.nl](https://www.woudenberger.nl))

Er is een project gestart voor een speciale gedenkplek en een foetushof op de begraafplaats ter nagedachtenis van stilgeboren kinderen.

Inwoners zijn ook actief betrokken geweest bij het ontwikkelen van een nieuwe woonvisie. Door middel van verschillende participatiemethoden, zoals deelname aan een bijeenkomst en/of digitaal via maptionnaire, een participatietool waarmee ideeën en belevingen letterlijk op de kaart worden gezet. Op deze manier kregen inwoners de

mogelijkheid om hun ideeën en zorgen over wonen in Woudenberg te delen. Dit heeft geholpen om een breed beeld te krijgen en beter in te spelen op de behoeften van de gemeenschap bij het opstellen van de nieuwe woonvisie

De gemeenteraad is in het najaar van 2023 gestart met een pilot Open Microfoon. Hier is één keer gebruik van gemaakt.

Maatschappelijk effect 3 – Meer digitale dienstverlening en alleen persoonlijke dienstverlening waar nodig

Wat wilden we bereiken?

Inwoners, bedrijven en organisaties verwachten (24/7) een beroep te kunnen doen op gemeentelijke dienstverlening via meerdere kanalen. Dit vraagt om een organisatie die klaar staat om beschikbare informatie en technische mogelijkheden aan te bieden. Met een voldoende informatiehuishouding kan de gemeente Woudenberg haar ambities (blijven) waarmaken.

We zijn aangesloten op de gemeenschappelijke visie en ambitie op dienstverlening van gemeenten, provincies, waterschappen, uitvoeringsorganisatie en het Rijk: 'één digitale overheid: betere service, méér gemak'. Hierin staat de vraag van inwoners, organisaties en ondernemers centraal. We richten onze dienstverlening zo efficiënt mogelijk in. Waar mogelijk heeft digitaal contact met inwoners, organisaties en bedrijven de voorkeur. Hierbij voldoen we zoveel mogelijk aan het tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid voor onze websites en mobiele applicaties. We houden rekening met onze lezers, kiezen een persoonlijke benadering en zorgen dat de taal begrijpelijk is. Dit volgens de 'direct duidelijk-deal' van 2020. Waar persoonlijk contact nodig is, maken we dit mogelijk.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De gemeente streeft naar een persoonlijke dienstverlening waarin inwoners, ondernemers en organisaties centraal staan, ook in onze digitale dienstverlening. Dat betekent dat we ons verplaatsen in onze inwoners. Wij werken klantgericht. Door ook zaakgericht te werken en de juiste vragen te stellen, achterhalen we wat de werkelijke wens of behoefte is. Inwoners, ondernemers en organisaties kunnen kiezen hoe zij ons benaderen. Dat mag op een manier die bij hen past, digitaal of persoonlijk. De gemeente biedt via al haar kanalen klantgerichte dienstverlening aan. Door meer digitaal mogelijk te maken en de digitale dienstverlening te verbeteren en uit te breiden, is er meer ruimte voor persoonlijke aandacht.

We hebben kritisch gekeken naar wat we willen, moeten en kunnen. Digitale dienstverlening is een ruim begrip en de financiële middelen zijn niet onbeperkt. Samenwerken om zelfstandig te blijven vraagt om sturing die de continuïteit van onze bedrijfsprocessen waarborgt. Doorontwikkelen in een compacte gemeente betekent soms ook kiezen voor een praktisch oplossing, in sommige gevallen past dan een persoonlijke benadering beter dan een systeem waar maatwerk op geleverd moet worden.

In 2023 is een actieplan dienstverlening opgesteld. Hierin staat beschreven welke acties we uitvoeren (en reeds uitgevoerd hebben) met daarbij een planning van uitvoering. Een deel van de uitgevoerde acties in 2023 staan beschreven onder maatschappelijk effect 2. Aanvullend hierop zijn in 2023 de volgende acties uitgevoerd:

- Een verlenging van een rijbewijs kan nu digitaal aangevraagd worden
- De invoering van de omgevingswet is per 1 januari 2024 ingegaan. De systemen en werkprocessen zijn hier in 2023 voor ingericht en worden de aankomende jaren verder doorontwikkeld.
- Newsroom: Team Communicatie en het KCC bespreken wekelijks welke onderwerpen er op de agenda staan, waar vragen over verwacht worden en welke onderwerpen verduidelijking vragen op bijvoorbeeld de website.
- We werken in samenwerkingsverbanden tussen de vakspecialisten, team communicatie en het KCC. Samen stellen we een FAQ op en dragen deze gezamenlijk uit ongeacht het kanaal waarin de vraag binnenkomt. In 2023 is er een uitgebreide FAQ opgesteld voor verkeer & vervoer.

Maatschappelijk effect 4 – Beter beheer en zorgvuldig gebruik van gegevens van inwoners, ondernemers en organisaties

Wat wilden we bereiken?

Toenemende digitalisering vereist dat we zorgvuldig en veilig omgaan met de informatie en gegevens van inwoners, ondernemers en organisaties. Een betrouwbare, beschikbare en correcte informatiehuishouding is essentieel. Inwoners willen zaken digitaal kunnen regelen bij de gemeente, ongeacht plaats en tijd. Denk bijvoorbeeld aan het maken van een afspraak of het aanvragen van producten of diensten. Dit vraagt om een organisatie die informatieveiligheid op orde heeft en gebruik kan maken van beschikbare data en technische mogelijkheden. De gemeente volgt de richtlijnen die in de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) worden weergegeven waarin wordt gestreefd naar één basisniveau voor informatiebeveiliging binnen de gehele overheid. Een onderdeel van de BIO zijn de jaarlijks terugkomende zelfevaluaties. Hierbij wordt gekeken op welke onderdelen we als gemeente extra aandacht willen vestigen. De focus voor 2023 lag vooral op het veilig houden van gegevens zowel binnen als buiten de deuren van het gemeentehuis, bewustwording binnen de organisatie en vernieuwde afspraken met leveranciers.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) is een gezamenlijk project van het ministerie van Binnenlandse Zaken, de VNG, gemeenten, het ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid en het ministerie van Infrastructuur & Milieu en is bedoeld om het verantwoordingsproces over informatieveiligheid bij gemeenten verder te professionaliseren. Door het toezicht te bundelen en aan te sluiten op de gemeentelijke planning & control-cyclus heeft het gemeentebestuur meer overzicht over de stand van zaken van de informatieveiligheid en kan het hier ook beter op sturen. De ENSIA-selfassessments worden jaarlijks, periodiek afgenomen voor de basisregistraties BAG, BGT, BRO, BRP en PUN. Voor DIGID en Suwinet is de gemeente succesvol getoetst door een externe auditor.

Doordat er meer tijd- en plaats onafhankelijk gewerkt wordt, is alle apparatuur van de gemeente beveiligd. Alle data is versleuteld opgeslagen en de apparaten zijn op afstand te wissen. Bij Cloudapplicaties wordt standaard gebruik gemaakt van Multi factor authenticatie. Toegang tot gemeentelijke applicaties wordt gemonitord.

Medewerkers die toegang krijgen tot apparatuur en data van de gemeente volgen een training, krijgen wekelijks extra mogelijkheden kennis op te doen, worden 2 keer per jaar via een phishing mail getest en 2 keer per jaar wordt er een training aangeboden op een thema binnen informatieveiligheid.

Beheren en het veilig houden van applicaties en data vergt tijd, kennis en capaciteit. De gemeente Woudenberg kan dit niet zelfstandig leveren voor alle aanwezige applicaties. Daarom worden zoveel mogelijk applicaties naar de Cloud gemigreerd. De gemeente Woudenberg treedt op als regisseur, waarbij duidelijk afspraken met leveranciers gemaakt worden. Daarnaast worden functionaliteiten van bestaande applicaties optimaler gebruikt, waardoor er ook applicaties uitgefaseerd worden. Een kleiner applicatielandschap levert een duidelijker overzicht. Voor de meeste kleinere applicaties is dit in 2023 gerealiseerd, de grotere applicaties volgen later aangezien dit een grotere inspanning vereist.

Maatschappelijk effect 5 - Effectievere en efficiëntere bedrijfsvoering

Wat wilden we bereiken?

Met een nieuw organisatieplan streven naar de doorontwikkeling van de organisatie en haar bedrijfsvoering. Begin 2020 is gestart met zelforganisatie. Dit laten we nu deels los. We zijn en blijven een platte organisatie. Binnen de gemeente zijn de lijnen kort. Veel van de verantwoordelijkheid is laag in de organisatie belegd. We leveren daarbij maatwerk. We vergroten de zelfstandigheid van de professionals en faciliteren in de behoefte aan sturing en prioritering voor de medewerkers die daar behoefte aan hebben. Dat betekent dat we een hybride organisatie hebben. Waardoor voor inwoners, organisatie en ondernemingen merkbaar is dat we een efficiënte bedrijfsvoering voeren.

Wat hebben daarvoor gedaan?

In 2023 is opnieuw een Management Team aangesteld binnen de gemeente Woudenberg, conform het plan voor de organisatie dat in 2022 is vastgesteld. Het nieuwe MT heeft zich, net als de waarnemende directie daarvoor, ingezet om medewerkers te binden en te boeien. Daarbij is er veel aandacht uitgegaan naar de individuele medewerker. Veel vacatures zijn in 2023 vervuld, het verzuim is stevig gereduceerd, van een piek van 14% in 2022 tot een percentage structureel onder de 5% in de laatste maanden van 2023.

In de periode vanaf het vaststellen van de begroting 2023 tot aan het einde van het jaar 2023 zijn meer dan 50 mensen aangenomen op vaste plekken. De gemeente heeft een eigen in-house training opgezet en de eigen in-house coaching voortgezet. We hebben collega's aangenomen, gericht op competenties, houding en gedrag. Daarbij zijn ook veel medewerkers aangenomen zonder gemeentelijke ervaring. De wetenschap dat 20% van de gemeentelijke ambtenaren in de gehele sector in de komende vijf jaar met pensioen gaat, zorgt er voor dat wij ook innovatiever om moeten gaan met de vervulling van vacatures.

In 2023 hebben we vacature teksten verbeterd, we hebben meer gebruik gemaakt van social media om nieuwe collega's te werven. Het betekent dat in 2023 er een stevige reductie is van inhuurkosten ten opzichte van voorgaande jaren, een trend die in 2024 zal worden voortgezet.

Behoud van medewerkers is misschien nog wel belangrijker als het aantrekken van nieuwe collega's. Door persoonlijke gesprekken te voeren, focus te leggen op ontwikkeling van collega's en een veilige en prettige werksfeer te behouden, willen we het verloop laten dalen. Er zijn ook meerdere collega's opleidingen gestart om door te groeien naar een nieuwe werkplek binnen de gemeente. Deze mogelijkheden brengt het MT ook actief aan de man.

Met zoveel nieuwe collega's is er ook blijvende aandacht nodig voor verbinding onderling. In 2023 is gestart aan de nieuwe organisatievisie, welke in 2024 wordt afgerond. Dit is een intern organisatiedocument, waarbij onder andere de kernwaarden van onze organisatie centraal komen te staan: straks aandacht, professionaliteit, integriteit en verbinding. In 2024 wordt een uitvoeringsprogramma aan de organisatievisie verbonden.

Vanaf het boekjaar 2023 (dit is landelijk met een jaar uitgesteld, waardoor er extra tijd om goed voor te bereiden) geven colleges van burgemeester en wethouders zelf een rechtmatigheidsverantwoording af in de jaarstukken. Tot die tijd verstrekt de accountant bij de jaarrekening een controleverklaring met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid. Geven de jaarstukken een goed financieel beeld? En zijn de financiële transacties die eraan ten grondslag liggen rechtmatig tot stand gekomen? Dat tweede oordeel, over de rechtmatigheid, verdwijnt. Het wordt de taak van het college zelf om zich daarover te verantwoorden.

De invloed van de veranderingen in de maatschappij op het werk, de uitdagingen op de arbeidsmarkt en het aantrekken en behouden van kwalitatief goed personeel zijn de komende jaren de belangrijkste uitgangspunten voor de organisatie om alert op te zijn en beleid op te voeren. Hieronder een korte samenvatting van de meest opvallende en impactvolle punten:

- Door de snelle ontwikkeling van technische mogelijkheden verdwijnen veel eenvoudige taken en werkzaamheden in rap tempo;
- Door deze veranderingen wordt een ander en breder kennisniveau van medewerkers gevraagd waarop we nu op dienen te anticiperen door oa. gerichte opleiding;

- Medewerkers hebben vaker met ongewenst gedrag, agressie en geweld te maken in dagelijkse dienstverlening aan inwoners (aandacht voor en training in);
- De concurrentie op de arbeidsmarkt om talent en de toenemende vergrijzing blijven uitdagingen;
- Het aantal vacatures op de arbeidsmarkt is groter dan het aantal werkzoekenden, tegelijk hebben wij voor veel vacatures passende medewerkers weten aan te trekken;
- Behoeft (en noodzaak) om het aantrekken en behouden van medewerkers met breed vakmanschap en talent door middel van maximale inschalingsvergoedingen aan te bieden (landelijke trend) en hoe gaan wij hier tegen concurreren;
- Goed in- en overzicht door HR blijvend nodig om ontwikkelingen te volgen op het gebied van werk, vaardigheden en het personeel en daarop te anticiperen bv d.m.v. strategische personeelsplanning;
- Thema's zoals vitaliteit, werkdruk en herstelbehoefte blijvende aandacht geven, samen met onze partners zoals de arbodienstverlening;
- Met een nieuw Werving & Selectie strategie in combinatie met een herziene aanpak qua arbeidsmarktcommunicatie zetten we in op de uitdagingen;
- Het onboardingsprogramma dat eind 2022 is afgerond wordt in 2023 uitgerold.

We benadrukken dat er aandacht blijft voor een gezonde verhouding tussen uit te voeren taken en voldoende capaciteit samen met tijdsinvestering om te kunnen ontwikkelen. Met een accent op een vitaal personeelsbestand volgen we o.a. de ontwikkeling van verzuimcijfers op de voet.

Verzuimcijfers gelden als een indicator over hoe het is gesteld met de vitaliteit binnen de organisatie. We gaan hierbij uit van een gemiddeld (jaar) percentage, waarbij ons streven is om onder het landelijk gemiddelde te blijven. In het afgelopen jaar lag dit cijfer ver boven het landelijk gemiddelde. We werken hard vanuit werkgeverschap om het verzuimcijfer positief te beïnvloeden om in een voorstadium bv signalen van werkdruk tijdig met medewerkers in gesprek te gaan.

Wet Open Overheid (Woo)

Wat wilden we bereiken?

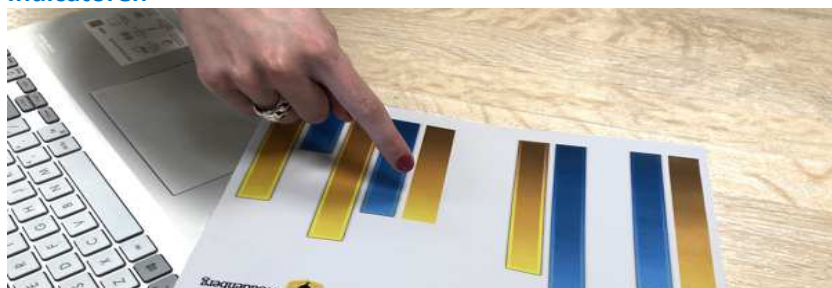
Op 26 januari 2021 heeft de Tweede Kamer het initiatiefwetsvoorstel open overheid aangenomen. De Wet open overheid (Woo) is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en heeft als doel om overheden transparanter te maken. Op 1 mei 2022 is de WOO gedeeltelijk in werking getreden. De Woo verplicht overheden om binnen 5 jaar hun informatiehuishouding zodanig op orde te hebben dat aan alle eisen van de wet voldaan wordt. Dat gebeurt stapsgewijs. Er is een ambtelijke werkgroep Woo ingesteld die vanuit de invalshoek Informatisering (ICT/Zaaksystemen) en Juridische Zaken onderzoek doen naar de gevolgen van de Woo voor Woudenberg. Voor overheden zijn middelen beschikbaar gesteld om invulling te geven aan de implementatie en uitvoering van de Woo.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Ontwikkelingen in 2023

- De Woo verplicht een bestuursorgaan tot het aanstellen van een Woo-contactfunctionaris. Deze is met ingang van 8 mei 2023 in dienst getreden.
- Voor het publiek is op de gemeentewebsite een [aparte pagina](#) gecreëerd met informatie over het indienen van een Woo-verzoek en de bereikbaarheid van de Woo-contactfunctionaris. Verzoekers kunnen per post of per e-mail een Woo-verzoek indienen.
- PLOOI, het landelijke Platform Open Overheidsinformatie, waar overheden hun systemen aan zouden moeten aansluiten, is vervangen door de Woo-index. Dit is een centrale plek voor verwijzingen naar alle informatie die in het kader van de Woo door overheidsorganen openbaar is gemaakt. Voor de aansluiting bij de Woo-index heeft Woudenberg al de eerste stappen gezet. De Woo-index is nog volop in ontwikkeling.
- Er is een start gemaakt met het standaardiseren van het afhandelen van een Woo-verzoek. Zo is een brievenboek samengesteld en is begonnen met het opstellen van een procesbeschrijving.
- In 2023 zijn er 14 Woo-verzoeken ingediend: 13 Woo-verzoeken zijn binnen de wettelijke termijn afgehandeld en 1 Woo-verzoek is buiten behandeling gesteld omdat de verzoeker niet reageerde op het verzoek om nadere precisering van het verzoek.

Indicatoren

Indicatoren	Definitie	Norm	2023	2022	Streef-waarde	2021
Percentage burgerparticipatie monitor 'Waar staat je gemeente'. Bevragen deelnemers in kwalitatief klanttevredenheidsonderzoek.	Burgerparticipatie-imago: de waarde die inwoners (willekeurige steekproef) de gemeente toekent op het stimuleren van de Woudenbergse samenleving om nieuwe initiatieven te ontwikkelen en betrekt bij zowel het opstellen als het uitvoeren van beleid.	Voldoende = 36% Volgt uit participatiebeleid 2021.		54%	50%	54%
Rapportcijfer dienstverlening.	Het overall rapportcijfer dat inwoners, ondernemers en organisaties (willekeurige steekproef) de gemeente geven op het aspect dienstverlening. In 2023 heeft geen dienstverleningsonderzoek plaatsgevonden.	Eerste telling in juni 2016: 7,7 (kanalen balie, telefoon, digitaal)		-	7,5	-
Uitkomst ENSIA-selfassessment m.b.t. DIGID, Suwinet, BAG, BGT, BRP, PUN.	De mate waarin de gemeente voldoet aan informatieveiligheid, privacy, beheer en ontsluiting van gegevens van inwoners, ondernemers en organisaties.	De gemeente voldoet aan de normen zoals gesteld binnen het ENSIA model m.b.t. DIGID, Suwinet, BAG, BGT, BRO, WOZ BRP, PUN. Voldoet = +	+	+	+	+
Uitkomst medewerkers onderzoek (MO).	Het 2-jaarlijks MO bevat een vraag naar de algehele tevredenheid van de medewerker. De streefwaarde is het gemiddelde van alle respondenten op die vraag. In 2023 heeft een MO plaatsgevonden. Hier is geen gemiddeld cijfer uit te halen..	Uitkomst MO 2023	-	-	8	-
Kort cyclische meetings	Meetings die in een kort tijdsbestek worden uitgezet in de vorm van een poll, een korte questionnaire oid om snel en gericht zicht te krijgen op behoefte, ervaringen of meningen.	Frequentie nader te bepalen.		-		-
Meetlijst teamontwikkeling	Aanvullen obv meetlijst	In 2022 is Woudenberg zichtbaar in beweging en ontwikkeling op het terrein van verschillende dimensies zoals kwaliteit van werk, verdeling		-		-

		van werkzaamheden, regel taken, besluitvorming , talentgebruik etc				
Verzuimcijfer	Norm conform personeelsmonitor A&O fonds 2020 voor gemeentes < 20.000 is 4,2%. In 2020 en 2021 boven de norm.	Binnen de landelijke norm blijven	6,88	9,22	4,2	6,78
Accountantsverklaring.	Jaarlijkse verklaring van de externe accountant over de mate waarin de gemeentelijke financiële administratie getrouw en rechtmatig is.	Een positieve (+) verklaring van de accountant. Uitkomst over 2019: positieve verklaring.		+	+	+

Verbonden partijen / Relevante samenwerkingspartners / Deelnemingen / Aandeelhouder

Relevante samenwerkingspartners: Gemeente Veenendaal, Gemeenten Barneveld en Amersfoort (sociaal domein), het Veiligheidshuis Utrecht, bestuurlijke samenwerking regio Amersfoort.

Gemeenschappelijke regelingen	Deelnemingen	Stichtingen/Coöperaties	Bestuursconvenant
- Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) - GGD regio Utrecht (GGDrU) - Veiligheidsregio Utrecht (VRU) - Afvalverwijdering Utrecht (AVU) - Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort e.o. (RWA)	- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) - Vitens N.V. - Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN) - N.V. ROVA	- Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Vallei Educatief - Coöperatie de Kleine Schans	Bureau Regio Amersfoort

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

	VERSCHILLEN REALISATIE 2023 TEN OPZICHTE VAN BEGROTING 2023 in € 1.000	Lasten		Baten		
Prg	Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Saldo
	<u>REALISATIE PROGRAMMA 5</u>	8.326		1.026		<u>7.300</u>
	<u>BEGROTING PROGRAMMA 5</u>	8.271		848		<u>7.423</u>
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN</u>	55			178	-123
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN</u>	407	352	74	252	-123
	<i>Algemene verschillen</i>	29	65	0	2	-38
Alg	Salarissen		32			-32
Alg	Inhuur		11			-11
Alg	Kapitaallasten, doorberekening rentekosten		22			-22
Alg	Kleine verschillen < € 10.000	29			2	27
	<i>Basisregistraties</i>	98	67	0	77	-46
5	WOZ/belastingen uitvoeringskosten	98				98
5	Belastingen invordering		16		7	-23
5	Vrijval voorziening OZB				70	-70

5	BAG/GEO samenwerking		51			-51
	<i>Bestuur</i>	32	0	0	29	3
5	Kosten verkiezingen	10				10
5	Toevoeging aan voorziening wethouders	22				22
5	Onttrekking voorziening wethouders				29	-29
	<i>Griffie</i>	4	18	0	0	-14
5	kosten accountant	4				4
5	Uitvoering beleid		18			-18
	<i>Vastgoed</i>	34	3	7	17	21
5	Overige gronden en gebouwen	12			7	5
5	Brandweerkazerne diverse kosten	3				3
5	Kerktoeren	4				4
5	Cultuurhuis diverse kosten en baten	12		7		19
5	Peuteropvang diverse kosten en baten				6	-6
5	De Schans diverse kosten en baten		3		1	-4
5	Gemeente Werf	3				3
5	Henschoterhof				3	-3
	<i>Algemene baten en lasten</i>	94	8	59	21	124
5	Vennootschapsbelasting	84				84
5	Onvoorziene uitgaven / inkomsten		8	59		51
5	Verkoop gronden				21	-21
5	Stelpost	10			0	10
	<i>Bedrijfsvoering</i>	20	73	0	7	-60
5	Communicatie kosten advertenties en publicaties		8			-8
5	Beleid bedrijfsvoering /		65			-65
5	Juridische kosten	4				4

5	Bestuurlijke samenwerking	16			7	9
	<i>HRM</i>	35	8	8	89	-54
5	Opleidingskosten		8			-8
5	Overige personeelskosten	6				6
5	Voorziening verlofsaldo	9				9
5	Ondersteuning CDKS			8		8
5	Doorberekende kosten Oekraïne transitiekosten				61	-61
5	UWV uitkeringen				28	-28
5	WKR	20				20
	<i>Overheadskosten</i>	61	110	0	10	-59
5	Kosten KCC		10			-10
5	Archiefbewaarplaats		20			-20
5	Huisvesting gemeentehuis groot onderhoud		19			-19
5	Huisvesting gemeentehuis	18				18
5	Politiesteunpunt	18			10	8
5	Kantoorbehoefte (kopieren etc)		23			-23
5	Representatiekosten derden		6			-6
5	Businesscase cultuurhuis		32			-32
5	Facilitair	15				15
5	ICT kosten	10				10

Toelichting op de grotere verschillen tussen gerealiseerde cijfers en de definitieve begroting over 2023

Salarissen en inhuur: Verschillen op salarissen en inhuur worden kort toegelicht in paragraaf E bedrijfsvoering.

Basisregistraties:

De uitvoeringskosten voor WOZ/belastingen zijn 98K hoger dan begroot. Dit is met name het gevolg van directe kosten voor afhandeling van bezwaar en beroepszaken (38K) en de afhandeling door gemeente Veenendaal van deze zaken.(47k)

De kosten voor uitvoering van de BAG/BGT/GEO is 51K lager dan begroot. Dit komt doordat wij voor de BAG weer zelf een medewerker in dienst hebben.

In 2022 is een voorziening gevormd van € 70.000 om de te hoge tariefstelling OZB 2022 in 2023 te compenseren. Deze voorziening valt vrij in 2023 omdat ook daadwerkelijk de hoge tariefstelling is gecompenseerd.

Bestuur:

Aan de voorziening pensioenen (oud-)wethouders wordt t.o.v. de najaarsnota 22K meer toegevoegd aan de voorziening pensioenen wethouders. Deze toename is gebaseerd op berekeningen van een extern bureau. De voorziening wachtgeld stond eind 2023 op € 28.929. Deze voorziening is leeg geboekt omdat alle betreffende wethouders elders aan het werk zijn en geen aanspraak meer maken op wachtgeld.

Verkiezingen:

Bij de najaarsnota is een inschatting gemaakt voor de extra kosten van de 2^e kamer verkiezing. Mede door een extra stemlocatie is dit 10K hoger uitgevallen.

Vastgoed:

Op vastgoed is een nadeel van 21K. Dit heeft vooral te maken met hogere beheerskosten. In de paragraaf vindt u meer over de verschillen ontstaan bij vastgoed.

Algemene baten en lasten:

Vennootschapsbelasting:

Het voorschot van 2022 52K is terugontvangen en verrekend met de werkelijke aangifte 2022 van 15K. Per saldo geeft dit een voordeel van 37K. De aangifte VPB 2023 is ingediend en opgenomen in de jaarrekening 2023. Dit bedrag is 121K nadelig. Per saldo is het resultaat op de VPB in 2023 84K nadelig. Dit wordt gedekt uit de algemene reserve grondbedrijf.

Verkoop gronden:

Er is voor 21K aan opbrengsten gronden ontvangen waarvan 11K snippergroen. Deze 11K wordt zoals gebruikelijk toegevoegd aan de reserve IBOR.

Onvoorziene uitgaven en inkomsten:

Begroot is de vrijval van 70K van de voorziening OZB maar dit is meegenomen bij basisregistraties en is hier een nadeel.

Het verlagen van voorzieningen dubieuze debiteuren zorgt voor 56K positief voordeel.

In de najaarsnota is onterecht 48K onttrokken aan de voorziening afvalstoffenheffing. Dit geeft hier een nadeel van 48K.

Bovengenoemde plussen en minnen zorgen voor 125K extra kosten algemene baten en lasten t.o.v. de najaarsnota.

Bedrijfsvoering:

Diverse onderbestedingen op verschillende producten zorgen voor 31K aan lagere kosten.

15K voor de organisatieontwikkeling wordt gereserveerd via de reserve overlopende kredieten.

HRM:

Aan de CDKS is voor 8K minder aan uren doorberekend. Hiertegenover staat dat er voor 61K aan uren voor de transitie huisvesting Oekraïners meegenomen is in de vergoeding die aangevraagd is bij het rijk. De overige personeelskosten stijgen met 35K.

Aan extra uitkeringen voor langdurig zieken is 28K ontvangen.

Overheadkosten:

Op diverse budgetten zoals archiefbeheer, kantoorbehoeften, KCC, Ontwikkeling Financieel Beleid en representatiekosten hoefden budgetten niet volledig benut te worden. Per saldo is er een voordeel op overhead van 59K.

32K hiervan is over op het beschikbaar gestelde krediet businesscase Cultuurhuis. Dit is toegevoegd aan de reserve overlopende kredieten.

Op groot onderhoud gemeentehuis is 19K voordeel en dit is toegevoegd aan de reserve onderhoud gebouwen.

Algemene dekkingsmiddelen

In de vijf voorgaande programma's zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Hiernaast zijn er ook lasten en baten die niet rechtstreeks aan deze programma's zijn toe te rekenen. Het betreffen de algemene uitkering, de algemene belastingen, dividenduitkeringen en stelposten. Deze nemen we op bij de Algemene dekkingsmiddelen.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Cijfermatige verschillen gerealiseerde en geraamde cijfers 2023

Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Saldo
REALISATIE Algemene dekkingsmiddelen	90		26.298		-26.208
BEGROTING Algemene dekkingsmiddelen	70		26.075		-26.005
TOTAAL VERSCHILLEN		-20		223	-203
TOTAAL VERSCHILLEN TOEGELICHT	33	13	67	290	-203
<i>Algemene verschillen</i>	0	0	0	2	-2
Kleine verschillen < € 10.000				2	-2
<i>Belastingen</i>	0	0	31	28	3
OZB Eigenaar Woningen			12		12
OZB Eigenaar Niet Woningen				28	-28
OZB Gebruiker Niet Woningen			19		19
<i>Algemene Uitkering</i>	0	0	36	193	-157
Algemene uitkering 2023				193	-193
Algemene uitkering oude jaren			36		36
<i>Treasury</i>	33	13	0	67	-47
Dividend inkomsten				2	-2
Rente kortlopende leningen				32	-32
Rente Langlopende leningen Omnia/BNG	33			33	0
Bankkosten		13			-13

Toelichting op de grotere verschillen tussen de gerealiseerde cijfers over 2023 en de definitieve begroting

Lokale heffingen:

De onroerende zaakbelastingen van woningen en niet-woningen zijn per saldo € 3.000 lager dan geraamd.

De voorziening die is getroffen om in 2023 het tarief voor de OZB aan te passen door de te hoge vaststelling in 2022 verloopt via programma 5 en niet via de algemene baten en lasten.

Voor de toeristenbelasting is een opbrengst begroot op basis van de eerste aangiften die ontvangen zijn. In 2024 zijn de definitieve aanslagen opgelegd.

De extra opbrengsten komen in de jaarrekening 2024.

Treasury:

Door de grondverkopen en extra middelen die wij ontvangen hebben voor de opvang ontheemden zijn onze liquide middelen gestegen en uitgezet bij onze schatkist rekening. De stijging van het rentepercentage naar bijna 4% zorgt voor extra rente inkomsten van 32K.

De kosten voor het aanhouden van bankrekeningen zijn 13K lager.

Gemeentefonds (algemene uitkering): De in de jaarrekening opgenomen algemene uitkering is gebaseerd op de decembercirculaire. Wel vinden op latere tijdstippen nog aanpassingen plaats op eerder berekende en uitgekeerde algemene uitkeringen. Deze worden echter in volgende jaren verantwoord. Voor de berekening van de cijfers voor 2023 zijn wij uitgegaan van verzamelstaat nummer 8, gedateerd 20 december 2023. Naast de algemene uitkering worden ook integratie- en decentralisatie uitkeringen verstrekt. Een deel van deze uitkeringen is incidenteel voor één of enkele jaren, een deel wordt in een later stadium opgenomen onder de grondslagen voor de berekening van de algemene uitkering. De algemene uitkering is hoger dan geraamd in de najaarsrapportage 2023, namelijk € 193.000

Een deel van de extra middelen is gereserveerd via de reserve overlopende kredieten.

De laatste bijstellingen over voorgaande jaren leverde een nadelig verschil (€ 36.000) op ten opzichte van eerder berekende en verwerkte bedragen in de bijgestelde begrotingen. Dit heeft met name betrekking op het jaar 2022 en betreft de aanpassing van de WOZ waarden woningen.

Omdat wij voor 2023 een nog grotere aanpassing op de WOZ waarde verwachten hebben wij zoals aangekondigd in de najaarsrapportage een bedrag van € 94.000 gereserveerd voor de te verwachte afrekening 2023.

Algemene belastingen

Onroerende zaakbelastingen: De OZB wordt opgelegd aan eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen. De berekening van de OZB gebeurt op basis van de geraamde WOZ-waarde per 1 januari van het jaar voorafgaand.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van tarieven en de OZB opbrengsten over 2023 tot en met 2021 zoals verwerkt in de jaarcijfers.

Percentage berekening OZB	Jaar 2023	Begroot	Jaar 2022	Jaar 2021
Woningen – eigenaren	0,0840%	0,1094%	0,1068%	0,1112%
Niet-woningen – gebruikers	0,1496%	0,1496%	0,1461%	0,1427%
Niet-woningen – eigenaren	0,1865%	0,1865%	0,1821%	0,1778%
Bedragen opbrengsten in €				
	Jaar 2023	Begroot	Jaar 2022	Jaar 2021
Woningen – eigenaren	2.133.000	2.145.000	2.253.000	2.084.000
Niet-woningen – eigenaren	564.000	535.000	445.000	479.000
Niet-woningen - gebruikers	331.000	350.000	261.000	309.000
Totaal opbrengsten	3.028.000	3.030.000	2.959.000	2.872.000

De onroerende zaakbelastingen van woningen en niet-woningen zijn per saldo € 3.000 lager dan geraamd.

De voorziening die we treffen om in 2023 het tarief voor de OZB aan te passen door de te hoge vaststelling in 2022 verloopt via programma 5 en niet via de algemene baten en lasten

Voor de toeristenbelasting is een opbrengst begroot op basis van de eerste aangiften die ontvangen zijn. In 2024 zijn de definitieve aanslagen opgelegd.

De extra opbrengsten komen in de jaarrekening 2024.

De resultaten vindt u in hierna opgenomen tabel. Een uitgebreidere toelichting op de bedragen vindt u in paragraaf A – Lokale heffingen.

Tarieven	Jaar 2023	Begroot	Jaar 2022	Jaar 2021
Toeristenbelasting, per overnachting	€ 1,60	€ 1,60	€ 1,56	€ 1,53
Hondenbelasting, per hond	€ 77,26	€ 77,26	€ 75,45	€ 73,97
Hondenbelasting, kennel	€ 386,30	€ 386,30	€ 377,25	€ 369,85
Bedragen opbrengsten in €	Jaar 2023	Begroot	Jaar 2022	Jaar 2021
Toeristenbelasting	325.000	331.000	321.000	347.000
- Waarvan afrekening voorgaande jaren	6.000	--	1.000	6.000
Hondenbelasting	81.000	80.000	82.000	60.000

Dividenden:

De gemeente Woudenberg heeft aandelen in de BNG, Vitens en ROVA. Uit hoofde van deze deelnemingen ontvangt de gemeente jaarlijks dividend. Vanaf 2024 zullen ook de in 2024 aangeschafte aandelen Stedin Holding NV verantwoord worden.

Een specificatie van de aandelen is als volgt:

	Aantal Stuks	Boekwaarde	Dividend 2023	Dividend 2022	Dividend 2021
BNG	3.510	€ 5.712	€ 8.775	€ 8.003	€ 10.811
Vitens	9.683	€ 131.873	€ --	€ --	€ --
Rova	125	€ 188.069	€ 34.374	€ 47.771	€ 48.920

Saldo financiering: Ter financiering van zowel publieke activiteiten als ten behoeve van grondexploitatie worden door de gemeente Woudenberg periodiek gelden aangetrokken, deels kortlopend en deels langlopend gefinancierd. Zowel met het bedrag aan korte en langlopende financieringen als met de verhouding tussen korte en langlopende financiering heeft de gemeente te maken met verhouding renterisiconorm en de gemiddelde kasgeldlimiet. Deze worden nader toegelicht in paragraaf D – Financiering.

In 2023 zijn geen nieuwe leningen aangegaan. Wel zijn de normale aflossingen op uitstaande leningen gedaan tot een totaal bedrag van € 3,3. mln.

De geldlening die wij hadden t.b.v. de Woningbouwvereniging is in 2023 voortijdig volledig afgelost. Dit was mogelijk omdat er iedere 10 jaar een renteherziening plaats vond waarbij er bij geen overeenstemming over de nieuwe tarieven afgelost mocht worden. Dit is in overleg met Omnia wonen gegaan en gedaan.

Deze aflossing bedroeg € 1.376.156.

Zoals onderstaande tabel toont, bedroeg het saldo van de opgenomen langlopende leningen ten behoeve van de gemeente per 31 december 2023 € 4,2 miljoen.

De over 2023 berekende rente bedroeg -/- € 13.955. Het gemiddeld rentepercentage over de gemiddeld uitstaande leningen bedroeg -0,22 %. In 2022 was de berekende rente nog -/- € 13.955 en het gemiddeld rentepercentage -/- 0,19 %.

	Saldo 2023	Rente 2023	Gemidd.%	Saldo 2022	Rente 2022	Gemidd.%	Saldo 2021	Rente 2021	Gemidd.%
T.b.v woningbouwvereniging	0	34.266		1.376.000	35.498	-0,19%	1.426.000	37.000	0,531%
T.b.v. de gemeente	4.200.000	-16.526	-0,22%	7.450.000	-13.955		11.200.000	30.000	
Totaal	4.200.000	17.740		8.826.000	21.542		12.626.000	67.000	

Het rente-omslagpercentage is voor 2023 voor de exploitatie vastgesteld op 0%.

De betaalde rente op langlopende leningen wordt gecompenseerd door de rentebetaling van Omnia woning voor de geldlening die t.b.v. de woningbouwvereniging is afgesloten. Ook zijn er nog diverse rente opbrengsten uit kortlopende geldleningen (met negatieve rente) en het aanhouden van geld in de staatskas.

Per saldo is het voordeel op treasury in 2023 € 47.000.

Kengetallen

Volgens de regeling van het Ministerie van BZK, 2015-0000387198, dienen ingaande het verantwoordingsjaar 2015 diverse financiële kengetallen in begroting en jaarrekening vermeld te gaan worden. Een beknopte tabel is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen. Ter verduidelijking van deze tabellen hebben we in dit programma een toelichting op de tabellen opgenomen. Het betreffen de volgende kengetallen:

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio: Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan, omdat het eigen vermogen niet liquide is (omdat het vast zit in bijvoorbeeld een gemeentehuis of dat er andere investeringen mee zijn gefinancierd). Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van de gemeente. De solvabiliteitsratio drukt immers het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Grondexploitatie: Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of de grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting (OZB). Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Belastingcapaciteit

De OZB is voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomst. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. De belastingcapaciteit wordt gerelateerd aan landelijk gemiddelde tarieven. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB kan ook gekeken

worden naar de riool- en afvalstoffenheffing, indien deze heffingen niet kostendekkend zijn, maar lager zijn vastgesteld. Hiervan is bij de gemeente Woudenberg echter geen sprake.

Kengetallen 2023 in cijfers

1. Netto schuldquote

Bedragen * € 1.000	2023	2022	2021
A: Totaal van de vaste schulden	4.205	8.924	12.712
B: Totaal netto vlottende schulden	3.308	5.735	5.374
C: Totaal overlopende passiva	7.137	1.256	821
D: Uitzettingen met rentetypische looptijd > één jaar	2.027	2.297	2.350
E: Uitzettingen met rentetypische looptijd < één jaar	16.993	12.590	6.740
F: Totaal liquide middelen	970	400	446
G: Overlopende activa	2.490	366	85
H: Totaal saldo baten, exclusief mutaties reserves	48.532	47.112	41.438
$(A+B+C-D-E-F-G)/H \times 100\% = (14650-22.480)/-7.829 \times 100\%$	-16,13%		
$(A+B+C-D-E-F-G)/H \times 100\% = (15.690-15526)/47.112 \times 100\%$		0,56%	
$(A+B+C-D-E-F-G)/H \times 100\% = (18.907-9.621)/41.438 \times 100\%$			23,20%

2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen, sluit onder punt D alle kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen uit. In de uitzettingen door de gemeente Woudenberg zitten kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen voor een bedrag van € 327.000. Het ratio is **1,04 %**.

3. Solvabiliteitsratio

Bedragen * € 1.000	2023	2022	2021
A: Totaal van het eigen vermogen	20.778	14.698	9.509
B: Totaal van de passiva	44.132	39.070	35.993
$(A/B) \times 100\%$	47,08%	37,62%	26,42%

4. Kengetal grondexploitatie

Bedragen * € 1.000	2023	2022	2021
A: Totaal "Niet in exploitatie genomen gronden"	-	-	-
B: Totaal "Bouwgronden in exploitatie"	-1.204	-1.726	3.566

C: Totaal saldo baten, exclusief mutaties reserves	48.532	47.112	41.438
(A+B)/C * 100%	-2,48%	-3,66%	8,61%

5. Kengetal structurele exploitatieruimte

Bedragen * € 1.000	2023	2022	2021
A: Totaal Structurele lasten	44.960	42.382	39.340
B: Totaal Structurele baten	47.308	43.800	40.565
C. Structurele toevoeging aan de reserves	373	118	109
D. Structurele onttrekkingen aan de reserves	283	443	296
E: Totaal saldo baten, exclusief mutaties reserves	54.660	47.112	41.438
$((B-A)+(D-C))/E * 100\% = (-2.348+90) / 54660 * 100\%$	4,13%		
$((B-A)+(D-C))/E * 100\% = (1.418+325) / 4711 * 100\%$		0,37%	
$((B-A)+(D-C))/E * 100\% = (1.225+187) / 4144 * 100\%$			0,34%

6. Kengetal belastingcapaciteit

	2023	2022	2021
A. OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-lasten	397	471	404
B. Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-lasten	248	248	233
C. Afvalstoffenheffing voor een gezin	284	306	295
D. Eventuele heffingskorting voor een gezin	-	-	-
E. Totale woonlasten voor gezin (A+B+C+D) (cijfers gemeente en niet COELO)	929	1025	932
F. Woonlasten gemiddeld gezin voorgaand begrotingsjaar	944	905	811
Kengetal Belastingcapaciteit	98,41%	113,26%	114,92%

PARAGRAFEN

Paragrafen algemeen

Dwarsdoorsnede begroting

De voor de programmabegroting verplicht voorgeschreven paragrafen beogen een “dwarsdoorsnede” te geven van de begroting, telkens gezien vanuit een bepaald perspectief. Het gaat daarbij om onderdelen van de financiële functie die betrekking hebben op de kaderstelling voor het beheer. Deze onderdelen hebben betrekking op financiële belangen en raken de hele begroting. Daarnaast zijn ze van belang voor het realiseren van de programma's.

Het doel van de paragrafen is tweeledig. Ten eerste wordt de informatie die in de programma's en overige financiële stukken versnipperd is weergegeven, gebundeld waardoor de raad een beter inzicht vanuit de verschillende, financieel gezien relevante, invalshoeken wordt verschaft. Daarnaast wordt door middel van de paragrafen aan de raad een instrument aangereikt dat kan fungeren om de kaderstellende en controlerende taak uit te oefenen.

Wettelijk kader

Er zijn zeven paragrafen wettelijk voorgeschreven in het BBV. Deze vindt u onderstaand:

Lokale heffingen

In deze paragraaf vindt u het beleid van Woudenberg met betrekking tot de lokale heffingen. Verder zijn hier opgenomen de belastingvoorstellen en de gevolgen hiervan voor de tarieven. We geven u een overzicht van de totale belastingopbrengsten en geven inzicht in de gevolgen voor de lokale lastendruk. Tenslotte melden wij u het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid voor belastingen.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op het weerstandsvermogen van de gemeente. Het weerstandsvermogen is de mate waarin onze gemeente in staat is de middelen vrij te maken om incidentele financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid inzake de gemeentelijke dienstverlening. In de paragraaf wordt aangegeven hoe hoog het weerstandsvermogen is en hoe wij de financiële risico's schatten.

Onderhoud kapitaalgoederen

Dit onderdeel gaat in op het onderhoud van de infrastructuur. Wij geven een stand van zaken met betrekking tot het beleid van de gemeente inzake de kwaliteit en onderhoud van de kapitaalgoederen. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de totale kosten voor onderhoud kapitaalgoederen zoals opgenomen in de programma's.

Financiering

In deze paragraaf gaat het om de uitvoering van de treasuryfunctie. Dit beantwoordt de vraag hoe het beleid wordt gefinancierd en hoe wordt omgegaan met het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering overlapt programma 5 Dienstverlening.

Vanaf 2023 is hier ook de rechtmatigheidsverantwoording van het college voor het eerst opgenomen.

Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in de partijen waar Woudenberg zich bestuurlijk en financieel aan heeft verbonden. Dat wil zeggen dat de gemeente een zetel of stemrecht heeft in het bestuur en dat de gemeente middelen beschikbaar stelt. In de paragraaf worden de financiële risico's benoemd en de ontwikkelingen geschetst.

Grondbeleid

Het grondbeleid kan belangrijk zijn bij het uitvoering geven aan de doelstellingen zoals opgenomen in de programma's. Daarom is hier een afzonderlijke paragraaf aan gewijd. In deze paragraaf is aangegeven wat de actuele stand van zaken is van de in uitvoering zijnde complexen. Ook wordt er een prognose gegeven van de exploitatieresultaten van de complexen.

Openbaarheid Wet Open Overheid

Met ingang van 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Op grond van artikel 3.5 van de Woo besteedt een gemeente in de jaarlijkse begroting en jaarrekening aandacht aan de beleidsvoornemens m.b.t. de uitvoering van de wet, en doet verslag van de uitvoering ervan.

A. Paragraaf lokale heffingen

Wettelijk kader

In de gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke heffingen de gemeente aan haar inwoners en bedrijven mag opleggen. Voor alle gemeentelijke belastingen geldt dat het te betalen bedrag niet afhankelijk mag worden gesteld van het inkomen, de winst of het vermogen van een belastingplichtige.

Welke heffingen daadwerkelijk worden geheven is de keuze van de raad. Gekozen is om verhoging van de belastingdruk zoveel mogelijk, i.c. tot maximaal het inflatiepercentage, te beperken.

Kaderstellende beleidsnota's

Het beleid in Woudenberg voor de lokale heffingen is opgenomen in:

- *Beleidsbegroting 2023-2026*

Beleid Woudenberg

De gemeente Woudenberg kent een aantal heffingen die worden gelegitimeerd op basis van belastingverordeningen die door de raad worden vastgesteld. Deze heffingen zijn te verdelen in belastingen en retributies.

Belastingen

Onder belastingen moet worden verstaan heffingen van overheidswegen op ingezetenen om te voorzien in de kosten van openbare voorzieningen en het bestuur en om in de algemene behoeften van de gemeenschap te voorzien. Dit betekent dus dat hier geen individuele prestatie van de overheid tegenover staat maar dat deze gebruikt worden voor collectieve voorzieningen. De opbrengst van deze heffingen is vrij besteedbaar. Verder mag de gemeente de hoogte van de tarieven en de jaarlijkse stijging bepalen. Tot deze gemeentelijke belastingen behoren onroerende zaakbelastingen (OZB), hondenbelasting en toeristenbelasting.

Retributies

Tot de retributies (ook wel rechten genoemd) behoren de afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges, marktgeld en begrafenisrechten. Bij retributies mogen de geraamde inkomsten niet boven de geraamde uitgaven van een dienst uitkomen. Winst maken is niet toegestaan. Bij sommige diensten gelden wettelijk vastgelegde tarieven die landelijk gelijk zijn, bijvoorbeeld voor het opmaken van aktes van de burgerlijke stand of bij het behandelen van naturalisatieverzoeken. In bepaalde gevallen zijn in hogere wetgeving maximumtarieven opgenomen. Voorbeelden hiervan zijn de afgifte van paspoorten en identiteitskaarten.

Voor de hoogte van de tarieven en leges gelden de volgende beleidsuitgangspunten:

1. voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden;
2. streven naar 100% kostendekkendheid van tarieven en leges;
3. de lokale lastendruk stijgt in principe niet met meer dan de inflatiecorrectie.

In dit hoofdstuk wordt een eerste inzicht geboden in de ontwikkeling van de belastingen en retributies in het jaar 2023. De ontwikkelingen van de volgende belastingsoorten worden onder de loep genomen:

- Onroerende zaakbelastingen
- Hondenbelasting
- Toeristenbelasting
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Overige tarieven

BELASTINGEN

Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van werkelijke en begrote ontvangsten van belastingen over 2023 met vergelijkende cijfers over 2022 (in € 1.000):

Belastingsoort	Werkelijk 2022	Begroting 2023	Werkelijk 2023
OZB-eigenaren	2.618	2.681	2.697
OZB-gebruikers	342	350	331
Hondenbelasting	82	80	81
Toeristenbelasting	321	331	332

ONROERENDE-ZAAKBELASTINGEN

Onder de naam 'onroerendezaakbelastingen' worden ter zake van binnen een gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:

- a. een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient gebruikt,
- b. een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

Waardevaststelling op grond van de Wet WOZ

Als heffingsgrondslag geldt de WOZ-waarde. De WOZ-waarde is een grondslag voor belastingheffing door de gemeenten, de belastingdienst en de waterschappen. De waarde die moet worden bepaald is die welke aan een onroerende zaak dient te worden toegekend wanneer de volle en onbezwaarde eigendom aan de hoogstbiedende zou kunnen worden overgedragen. Voor niet-woningen (met uitzondering van Rijksmonumenten) geldt dat de gecorrigeerde vervangingswaarde de grondslag is indien deze hoger is dan de waarde in het economisch verkeer.

Het tarief van de onroerendezaakbelastingen wordt berekend naar een percentage van de WOZ-waarde. Het percentage wordt jaarlijks door de gemeenteraad vastgesteld. Bij de vaststelling van de begroting 2023-2026 heeft de raad besloten de OZB-tarieven voor het jaar 2023 met 2,4% te verhogen. Dit volgens de huidige inflatie verwachting op basis van de raming van het Centraal Planbureau maart 2022. In 2022 was als gevolg van aangepaste gemiddelde WOZ waardeinstijgingen 2022 het OZB tarief voor woningen te hoog. Daarvoor is in 2022 een voorziening van € 72.000 getroffen. Door in 2023 het tarief eenmalig te verlagen wordt dit gecorrigeerd. De 1% verhoging die elk jaar opnieuw zou worden ingezet wordt stopgezet omdat er ruimte is in de begroting.

Dit heeft geleid tot de volgende percentages:

Tarieven OZB

	2022 (percentage)	2023 (percentage)
<u>Woningen</u>		
Eigendom	0,1068%	0,0840%
<u>Niet-woningen</u>		
Gebruiker	0,1461%	0,1496%
Eigendom	0,1821%	0,1865%

De totale opbrengst van de onroerende zaakbelasting was voor 2023 geraamd op € 3.031.000. De totale opbrengst voor 2023 kwam uiteindelijk uit op € 3.028.000; de totale opbrengst voor 2022 bedroeg € 2.959.000.

HONDENBELASTING

Onder de naam "hondenbelasting" wordt een directe belasting geheven voor het houden van een hond binnen de gemeente, mits de hond niet valt onder de uitsluitingsregels als genoemd in de Verordening hondenbelasting 2023.

In de begroting 2023-2026 wordt uitgegaan van een jaarlijkse verhoging van 2,4% voor het tarief hondenbelasting aangezien de verwachting was dat de inflatie de komende jaren gemiddeld 2,4% zal bedragen.

In 2023 heeft in april/mei een controle op de hondenbelasting plaatsgevonden. Er zijn 1850 adressen gecontroleerd. In juli zijn de mutaties doorgevoerd wat heeft geleid tot een extra opbrengst voor 33 honden.

Tarieven hondenbelasting (per hond)

	2022	2023
1 ^e hond	€ 75,45	€ 77,26
2 ^e en volgende hond	Idem	Idem
Kennel	€ 377,25	€ 386,30

TOERISTENBELASTING

Deze belasting wordt geheven als een bijdrage van toeristen in de kosten van de voorzieningen die de gemeente heeft getroffen. Men moet verblijven in de gemeente in een daartoe strekkende gelegenheid, (bijvoorbeeld een camping) zonder in het bevolkingsregister van die gemeente te zijn opgenomen.

Bij de vaststelling van de begroting 2023-2026 heeft de raad besloten het tarief voor toeristenbelasting per overnachting voor 2023 met 2,4% te verhogen.

De controle op de toeristenbelasting 2022 heeft in 2023 plaatsgevonden. Hieruit zijn geen bijzonderheden gekomen. De bedragen in de jaarrekening zijn gebaseerd op de definitieve aangiften van de belastingplichtigen. In de jaarrekening 2023 is een bedrag opgenomen als opbrengst toeristenbelasting van € 325.000.

Begroet voor 2023 is € 331.000.

	belastingjaar 2020	belastingjaar 2021	belastingjaar 2022	belastingjaar 2023	jaarrekening
jaarrekening 2020	-€ 220.785				-€ 260.731
jaarrekening 2021	-€ 5.733	-€ 341.000			-€ 346.733
Jaarrekening 2022		--€ 1.210	-€320.000		-€ 321.210
Jaarrekening 2023			-€ 6.516	-€ 325.000	-€ 331.516
	-€ 226.518	-€ 342.210	-€ 326.516	-€ 325.000	

Tarief toeristenbelasting

	2021	2022	2023
Per overnachting	1,53	€ 1,56	€ 1,60

RETRIBUTIES:

Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van werkelijke en begrote ontvangsten van retributies over 2023 met vergelijkende cijfers over 2022 (in € 1.000):

Soort retributie	Werkelijk 2022	Begroting 2023	Werkelijk 2023
Afvalstoffenheffing	1.595	1.566	1.612
Rioolrecht	1.420	1.305	1.485
Begrafenisrechten (excl. aula)	165	161	198
Wabo –en RO leges	497	765	808
APV- vergunningen	12	-	9
Secretarieleges	129	117	112
Secretarieleges, af te dragen	72	60	66
Overige legesbedragen	21	27	27

AFVALSTOFFENHEFFING

Op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer wordt een directe belasting geheven onder de naam afvalstoffenheffing. De belasting wordt geheven van degene voor wie in de gemeente een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Vanaf 2017 is de gemeente Woudenberg aangesloten bij de ROVA, deze verzorgt de afvalinzameling van particulieren. Om tot grotere afvalscheiding over te gaan wordt gebruik gemaakt van verschillende soorten afvalcontainers, o.a. groen, pmd (plastic, metalen verpakkingen en drankkartons) en restafval. De gemeente rekent een vast bedrag voor afvalstoffenheffing voor 2023 van € 238,80 per jaar. Dit bedrag is ter dekking van de kosten van inzameling van pmd- en groenafval. Voor de inzameling van het restafval wordt de inwoner op basis van differentieel tarief (diftar) het variabel deel van de afvalstoffenheffing in rekening gebracht, waarvan de hoogte afhankelijk is van het aantal ledigingen wat in een jaar plaatsvindt én de grootte van de bij de bewoner in gebruik zijnde container.

De afvalstoffenheffing dient ter dekking van de volgende kosten: alle kosten voor het inzamelen, transport, overslag en verwerken van alle afvalstromen, alle boven- en ondergrondse containers en de kosten van de milieustraat. De tarieven moeten kostendekkend zijn, eventuele overschotten op de ontvangen afvalstoffenheffing zijn in het verleden toegevoegd aan een egalisatievoorziening afvalstoffenheffing. Tekorten of overschotten op de afvalstoffenheffing worden onttrokken of toegevoegd aan de voorziening afvalstoffenheffing. Het overschot in 2023 bedraagt € 56.206 en is aan egalisatie voorziening toegevoegd.

De voorziening bedraagt eind 2023 € 445.731.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het tarieven over 2022 en 2023:

Tarieven afvalstoffenheffing

	2022	2023
- vastrecht per aansluiting	€ 238,80	€ 238,80
- aanbieden per keer van de 240 liter restafval container	€ 11,50	€ 11,50
- aanbieden per keer van de 140 liter restafval container	€ 6,50	€ 6,50
- aanbieden van een zak restafval (60liter) aan de ondergrondse container	€ 1,90	€ 1,90
- aanbieden grof huishoudelijk en/of gemengd bouw/sloopafval aan de milieustraat per kg	€ 0,15	€ 0,15

Berekening kostendekkendheid van de heffing	Begroot	Realisatie
	2023	2023
Kosten taakveld, incl. rente	1.332.344	1.331.580
inkomsten taakveld excl. Heffingen	218.444	226.311
<i>Netto kosten taakveld</i>	<i>1.113.900</i>	<i>1.105.269</i>
Toe te rekenen vanuit diverse producten *)	135.849	121.253
overhead 60% van loonkosten	67.350	92.559
BTW	276.716	271.304
Dividend ROVA gebruiken als dekking	-40.000	-34.374
Saldo extra lasten in tariefberekening	439.915	450.742
Totale te dekken kosten uit heffingen	1.553.815	1.556.011
Opbrengsten heffingen	1.566.460	1.612.219
Saldo over	-12.645	-56.208
dekkingspercentage	100,8%	103,6%
Toevoegen aan voorziening	12.645	56.208
kosten verwerken in tarief *)		
50% wegen	27.600	24.980
25% Kosten werf voertuigen en terrein	64.281	53.383
25% kosten gebouw werf	5.718	8.782
16,6 % van kosten belastingen	38.250	34.109
	135.849	121.253

RIOOLHEFFING

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

a. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater; en

b. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

1. De belasting wordt geheven:

a. van degene die bij het begin van het belastingjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering, dit is het eigenarendeel; en

b. van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd, zijnde gebruikersdeel.

Op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan wordt het tarief bepaald om tot een 100% kostendekkende rioleringszorg te komen. In het vastgestelde Waterplan 2020-2024 is aangegeven dat kostendekkendheid wordt gerealiseerd bij een tarief voor rioolheffing van € 238,82 (excl. inflatie). In dit Waterplan is daarom voorgesteld om het tarief voor rioolheffing vanaf 2020 te laten stijgen met € 5 (+/-2,1%) per jaar zodat dit kostendekkend tarief van € 238,82 (excl. inflatie) wordt gerealiseerd. In 2022 is het kostendekkend tarief reeds bereikt vandaar dat voor 2023 het tarief alleen wordt bijgesteld met het inflatiepercentage van 2,4%.

In onderstaande tabel staan de tarieven 2022 en 2023 vermeld.

Tarieven rioolrecht (per aansluiting)

	2022	2023
Gebruik	€ 80,60	€ 82,53
Eigendom	€ 161,20	€ 165,07

In 2023 is € 378.977 toegevoegd aan de voorziening egalisatie riolering.

Hiermee komt de voorziening op € 6.340.606

Berekening kostendekkendheid van de heffing	Begroot	Realisatie
	2023	2023
Kosten taakveld, incl. rente	802.841	841.855
inkomsten taakveld excl. Heffingen	0	43.500
<i>Netto kosten taakveld</i>	<i>802.841</i>	<i>798.355</i>
Toe te rekenen vanuit diverse producten *)	65.850	59.089
overhead 60% van loonkosten	94.035	96.323
BTW	132.954	151.928
Saldo extra lasten in tariefberekening	292.839	307.340
Totale kosten	1.095.680	1.105.695
Opbrengsten heffingen	1.305.000	1.484.673
Saldo tekort	-209.320	-378.978
dekkingspercentage	119,1%	134,3%
Toevoeging aan voorziening	209.320	378.978
kosten verwerken in tarief *)		
50% vegen wegen	27.600	24.980
16,6 % van kosten belastingen	38.250	34.109
	65.850	59.089

LEGES

Via de legesverordening worden diverse rechten geheven van degenen die gebruik maken van diensten beschikbaar gesteld door het gemeentebestuur. Te denken valt hierbij aan het aanvragen van identiteitskaarten en/of reisdocumenten, (bijwerken) akten van burgerlijke stand, aanvragen omgevingswet-vergunningen, wijzigingen in bestemmingsplannen en toetsing aan welstandscriteria; verlening (of weigering) vergunningen volgens de Algemene Politieverordening. Bij het aanvragen van identiteitskaarten, reisdocumenten en nationalisatiepapieren zijn naast de gemeentelijke legesbijdragen ook bedragen verschuldigd voor rijksleges.

LIJKBEZORGINGSRECHTEN

Op basis van de verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten 2023 worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. De raad heeft besloten de grafrechten geleidelijk te verhogen met 5% in de jaren 2016-2023. Voor de overige lijkbezorgingsrechten is het tarief verhoogd met de verwachte inflatie van 2,4% voor 2023.

KWIJTSCHELDINGSBELEID

Inwoners van Woudenberg met de laagste inkomens hebben de mogelijkheid te verzoeken om voor kwijtschelding van afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting in aanmerking te komen. Hiernaast kan aan inwoners die meerdere jaren een beroep op kwijtschelding hebben gedaan, automatisch kwijtschelding worden verleend. In 2023 zijn er 1XX verzoeken om kwijtschelding behandeld. Hiervan zijn xx verzoeken (deels) gehonoreerd en xx verzoeken afgewezen. De gehonoreerde kwijtscheldingen worden in mindering gebracht op de opbrengsten afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting. In de begroting van 2023 was een bedrag opgenomen voor de kwijtscheldingen van € 26.500 en het werkelijke bedrag bedroeg € 38.000.

ONTWIKKELING LOKALE LASTENDRUK

In 2023 is de lastendruk voor de burgers conform begroting ten opzichte van 2022 licht gedaald. In vergelijking met andere gemeenten in Nederland is de woonlastendruk 2023 in Woudenberg bovengemiddeld. Gemiddelde woonlasten in Nederland zijn € 944 voor een meerpersoonshuishouden. Dit is 4,4% meer dan in 2022.

Onderstaand een overzicht van de gemiddelde woonlasten van een meerpersoonshuishouden in de omliggende gemeenten.

Gemeente	Woonlasten 2021	Woonlasten 2022	Woonlasten 2023
Bunschoten	€ 705	€ 776	€ 835
Soest	€ 775	€ 845	€ 879
Baarn	€ 1.021	€ 1.120	€ 1.148
Leusden	€ 740	€ 795	€ 811
Scherpenzeel	€ 834	€ 914	€ 887
Nijkerk	€ 640	€ 679	€ 698
Renswoude	€ 872	€ 911	€ 927
Amersfoort	€ 872	€ 994	€ 1.049
Woudenberg	€ 932	€ 1.025	€ 999
Barneveld	€ 823	€ 892	€ 915

B. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is het vermogen om onverwachte, substantiële kosten op te vangen, zonder dat de uitvoering van de taken en de bedrijfsvoering in gevaar komt. Het geeft de robuustheid van de financiële positie aan. Om vast te kunnen stellen of het weerstandsvermogen voldoende is, inventariseren wij de belangrijkste risico's. De risico's zetten we af tegen de middelen en mogelijkheden om de risico's op te vangen.

Beleidskaders

Het algemene beeld ten aanzien van het weerstandsvermogen is vastgelegd in de beleidsbegroting 2023-2026. Beleidswijzigingen op dit gebied worden indien van toepassing aan u voorgelegd door middel van een raadsvoorstel.

Het beleid van onze gemeente voor het weerstandsvermogen is vastgelegd in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Notitie risicomanagement	2006	N.v.t.
Notitie stille reserves 2020	2020	N.v.t.
Notitieerschikking reserves	2020	N.v.t.

Ontwikkelingen

Oekraïne

De oorlog in Oekraïne heeft direct gevolgen voor onze organisatie. Enerzijds voor het regelen van opvang en de bijbehorende werkzaamheden, kosten en opbrengsten en anderzijds voor de gevolgen van de oplopende prijzen van energie en daarmee oplopende prijsstijgingen van in te kopen diensten en goederen.

Op het gebied van het weerstandsvermogen en risicomanagement zijn er verder geen externe ontwikkelingen te melden.

Risicoprofiel

Hier presenteren wij de belangrijkste risico's. De prioritering van de risico's vindt plaats aan de hand van de volgende schaalindeling van de kans:

Schalen voor de inschatting van de kans dat het risico zich **in volle omvang** voordoet

- Groot (= 60%) : waarschijnlijk, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is groot;
- Gemiddeld (= 40%) : mogelijk, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is gemiddeld;
- Klein (= 20%) : de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is klein.

Bij de risico's maken wij onderscheid tussen structurele risico's, deze kunnen zich elk jaar weer opnieuw voordoen, en incidentele risico's. Incidentele risico's doen zich slechts eenmaal voor. Dit geldt bijvoorbeeld voor de grondexploitaties. Doet het risico zich voor moet er eenmalig een verliesvoorziening gevormd worden en is er geen sprake meer van een risico.

Programma risico's

In de volgende tabel presenteren wij de inschatting van de belangrijkste structurele risico's per programma op basis van de werkelijke cijfers 2023:

Programmarisico's	Rekening 2023	Risico %	Omvang risico	Kans	Bedrag risico
<i>Programma 1 - Samenleving</i>					
Leerlingenvervoer	636.000	10%	63.600	60%	38.160
Onderwijshuisvesting	149.000	100%	149.000	60%	89.400
Sociaal domein uitgaven	8.179.000	10%	817.900	60%	490.740
<i>Totaal programma 1 - Samenleving</i>	8.964.000		1.030.500		618.300
<i>Programma 2 - Leefomgeving</i>					
Volksgezondheid/groen	P.m.	-	50.000	60%	30.000
<i>Totaal programma 2 - Leefomgeving</i>	P.m.		50.000		30.000
<i>Programma 5 - Bestuur en dienstverlening</i>					
Gemeenschappelijke regelingen	2.600.000	5%	130.000	60%	78.000
Salarissen en sociale lasten a.g.v. hoger inwonertal	440.000	50%	220.000	60%	132.000
<i>Totaal programma 5 - Bestuur en dienstverlening</i>	3.040.000		350.000		210.000
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>					
Algemene uitkering	22.649.000	2,5%	566.225	40%	226.490
Herijking algemene uitkering	0	100%	0	50%	0
<i>Totaal Algemene dekkingsmiddelen</i>	22.649.000		566.225		226.490
Overige kleine risico's		0,6%	150.000	20,0%	30.000
Totaal	34.653.000		2.146.725		1.114.790

Toelichting risico's:

Programma 1 - Samenleving

- Leerlingenvervoer;

Wij zijn wettelijk verplicht om een adequaat systeem van leerlingenvervoer aan te bieden. De kosten van het vervoer zijn sterk afhankelijk van het aantal leerlingen, het aantal ritten en de bestemming van de ritten. Doordat het een open-einde regeling betreft, moet als risico rekening worden gehouden met een bedrag van € 63.600 (= +/- 10 % van het huidige budget) met een kans hierop van 60%. Het uiteindelijke risicobedrag komt daarmee op € 38.160.

- Onderwijshuisvesting;

In 2020 hebt u het Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting gemeente Woudenberg (IHP) vastgesteld. Bij de vaststelling van het IHP hebt u structureel € 47.000 beschikbaar gesteld voor de uitbreiding van De Olijfboom en De Wartburg. Bij de vaststelling van het IHP hebt u besloten het financieel risico op te nemen dat onze gemeente loopt bij mogelijke beslissing van het Rijk om renovatie die de levensduur van een schoolgebouw verlengt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente te laten vallen. Indien wij verantwoordelijk worden voor renovatie van scholen zullen in de toekomst de structurele lasten voor de gemeente stijgen met € 149.000. De kans hierop ramen we op 60%. Het risicobedrag komt daarmee op € 89.400.

- Sociaal domein;

De taken en verantwoordelijkheden voor de Jeugdzorg en Wmo (de onderdelen dagactiviteiten en begeleiding) liggen voor een groot deel bij gemeenten. Net als bij leerlingenvervoer, betreft dit ook een open-einde regeling. In gelijke zin wordt ook voor het sociaal domein als risico rekening gehouden met 10% van de totale uitgaven, uitgaande van recente cijfers. 10% van het totale budget van € 8.179.000 is € 817.900. De kans hierop ramen we op 60%. Het risicobedrag komt daarmee op € 490.740.

Programma 2 - Leefomgeving

- Volksgezondheid/groen

Wij kunnen geconfronteerd worden met ziekten en plagen zoals MKZ, teken en de eikenprocessierups. Voor preventie, toezicht en bestrijding hiervan is een beperkt budget beschikbaar. De kosten voor het bestrijden variëren, afhankelijk van de mate van overlast en de methode van bestrijding. Wij gaan uit van een financieel risico van € 50.000. Vanwege de klimaatverandering is de kans bijgesteld naar 60% met een risicobedrag van € 30.000.

Programma 5 - Bestuur en dienstverlening

- Gemeenschappelijke regelingen

Het deelnemen aan gemeenschappelijke regelingen betekent het gedeeltelijk inleveren van autonomie op bepaalde beleidsterreinen. Besluiten met financiële gevolgen worden genomen door een bovengemeentelijk bestuursorgaan en zijn bindend voor alle deelnemende gemeenten. Wij kunnen besluiten met betrekking tot nieuw beleid niet zelfstandig beïnvloeden, met als gevolg dat de financiële consequenties een voldongen feit zijn. Als risico nemen we 5% op van de totale bijdrage van € 2.600.000 is € 130.000. De kans hierop ramen we op 60%. Het risicobedrag komt daarmee op € 78.000.

- Salarissen en sociale lasten als gevolg van hoger inwonertal

In 2022 bereiken wij naar verwachting de grens van 14.000 inwoners. Blijft dit gedurende twee jaar op 1 januari zo, dan heeft dit gevolgen voor het loongebouw van onze organisatie, waarbij het tijdstip en de omvang vooralsnog onduidelijk zijn. Het risico schatten wij in op € 440.000 met een risico van 50% en een kans van 60%.

Algemene dekkingsmiddelen

- Algemene uitkering;

De algemene uitkering vormt een belangrijke risicofactor. De hoogte van de algemene uitkering is afhankelijk van heel veel factoren. Uitgaande van een marge van 2,5% van de geraamde algemene uitkering bedraagt het inkomstenrisico € 566.225. Hiervan nemen we 40% is € 226.490 mee als risicobedrag.

- Herijking algemene uitkering;

Het herijkingseffect is meegenomen in de algemene uitkering.

Overige kleinere risico's

Het gaat hierbij om diverse risico's met een beperkte financiële impact (bedragen < € 25.000). Voorbeelden hiervan zijn risico's in verband met garantstellingen, juridische procedures, rente en vandalisme.

Daarnaast is er een incidenteel risico, de voorziening wethouderspensionen:

Programmarisico's - incidenteel	Begroting 2023	Risico %	Omvang risico	Kans	Bedrag risico
Voorziening Wethouderspensionen	1.328.000	10,00%	132.800	60%	79.680

Risico's grondexploitatie

De incidentele risico's voortvloeiend uit de grondexploitaties bedragen per 31 december 2023:

Grondexploitatie risico's	Risico	Nog te realiseren winst	Voorziening	Omvang risico	Kans	Concreet risico
<i>Bouwgronden in exploitatie</i>						
1.Hoevelaar fase 1 (8e herziening) ¹	83.305	540.446	0	0	0,00%	0
2.Hoevelaar fase 2 (1 ^e herziening) ¹	318.360	556.302	0	0	0,00%	0
<i>Bouwgronden niet in exploitatie</i>						
Overige gronden (perceel Laagerfseweg)	1.600.000				20,00%	320.000
Totaal	2.001.665	1.096.748	0	0		320.000

Toelichting risico's grondexploitaties:

1. Het risico kan worden opgevangen binnen de grondexploitatie.

In totaliteit zijn de risico's

Programmarisico's (structureel)	€ 1.114.790
Programmarisico's (incidenteel)	€ 79.680
Risico's grondexploitatie	€ 320.000
Totaal	€ 1.514.470

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover wij beschikken om niet-geraamde kosten die onverwachts en substantieel zijn (bijvoorbeeld in geval van een calamiteit) te dekken. De weerstandscapaciteit delen we, net als de risico's, op in structureel en incidenteel. De structurele weerstandscapaciteit tellen wij vier maal mee voor de berekening van de weerstandsratio. De incidentele eenmaal.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de:

1. Onbenutte belastingcapaciteit;
2. Vrije begrotingsruimte

Toelichting:

1. Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de mogelijkheden die wij als gemeente nog hebben om binnen de wettelijke grenzen onze belastingopbrengsten te verhogen. De totale onbenutte belastingcapaciteit bedraagt:

Belasting c.q. recht	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
a. Onroerende zaakbelastingen	1.623.234	1.193.000	2.261.000
b. Rioolheffing		N.v.t.	N.v.t.
c. Leges		P.m.	P.m.
Totaal onbenutte belastingcapaciteit	1.623.234	1.193.000	2.261.000

Ad a. Onroerende zaakbelastingen

Voor de OZB kan de zogenaamde artikel 12-norm gehanteerd worden. Op basis van de meicirculaire 2022 is deze norm 0,1729% voor het jaar 2023.

$(PEW \times WW + PGNW \times WNWG + PENW \times WNWE) / (WW + WNWG + WNWE)$ waarbij:

PEW = OZB-percentage eigenaar woning;	0,084
PGNW = OZB-percentage gebruiker niet-woning;	0,1496
PENW = OZB-percentage eigenaar niet-woning;	0,1865

WW = waarde woningen;	2.550.800.000
WNWG = waarde niet-woningen gebruikers;	165.700.000
WNWE = waarde niet-woningen eigenaren.	333.600.000
<i>Totaal WOZ-waarde</i>	<i>3.050.100.000</i>

PEWxWW	214.267.200
PGNWxWNWG	24.788.720
PENWxWNWE	62.216.400
<i>Totaal percentage x WOZ-waarde</i>	<i>301.272.320</i>

Gewogen gemiddeld OZB-tarief	0,0988
Normtarief 2023 artikel 12	0,1729
<i>Onbenutte belastingcapaciteit</i>	$0,0741\% \times 3.050.100.000 = 2.261.000$

Ad b. Brede rioolheffing

Bij de rioolheffing is het uitgangspunt volledige kostendekking. Er is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit. Eventuele resultaten worden verrekend met de voorziening Egalisatie riolering

Ad. c. Leges

Bij de heffing van leges is het uitgangspunt volledige kostendekking. Van belang hierbij is of het totale bedrag aan legesinkomsten de aan de specifieke dienstverlening toegerekende lasten al dan niet volledig dekken. Wij kunnen deze kosten niet volledig per product in beeld brengen, hiervoor is een verfijning van de kostentoerekening noodzakelijk. Gelet op de grote administratieve last die dit met zich meebrengt kiezen wij hier vooralsnog niet voor. De onbenutte capaciteit ramen wij daarom vooralsnog pro memorie.

2. Vrije begrotingsruimte

Op basis van onze financiële positie nemen wij hier geen bedrag voor op.

Incidentele weerstandscapaciteit

Onderdelen van de incidentele weerstandscapaciteit zijn:

- Algemene reserve - vrij aanwendbare deel;
- Bestemmingsreserves – bestemming nog te wijzigen;
- Stille reserves;
- Post onvoorziene uitgaven;
- Incidentele beleidsruimte.

De incidentele weerstandscapaciteit ziet er als volgt uit:

Onderdeel	Begroting 2023	Rekening 2023
1. Onbenutte belastingcapaciteit	1.193.000	2.261.000
2. Vrije begrotingsruimte	98.047	4.166.939
3. Algemene reserve - vrij aanwendbaar deel	3.664.908	6.601.660
4. Algemene reserve grondbedrijf - deel risicodekking	911131	1.088.012
5. Bestemmingsreserves - bestemming nog te wijzigen	0	0
6. Stille reserves	0	0
7. Onvoorziene uitgaven	0	0
8. Incidentele beleidsruimte	0	0
Totaal	5.867.086	14.117.611

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen zet de beschikbare weerstandscapaciteit af tegen de benodigde weerstandscapaciteit oftewel de totale af te dekken risico's. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de weerstandsratio. Een weerstandsratio van 1 of groter geeft aan dat de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{14.117.611}{1.514.470} = 9,32$$

Op basis van de berekeningen is onze weerstandsratio 9,32. Ons weerstandsvermogen is dus voldoende. Dit betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend is om de gekwantificeerde risico's per 31 december 2023 af te dekken.

Verplichte uniforme kengetallen (stelselwijziging BBV)

In de [artikel 9 en 26 van het Besluit Begroting en Verantwoording](#) is bepaald dat wij in deze paragraaf enkele verplichte kengetallen op dienen te nemen. Dit past in het streven naar meer transparantie. Hiermee kunt u gemakkelijker inzicht krijgen in de financiële positie en baten en de lasten van de gemeente. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die u in uw beoordeling van de financiële positie kunt betrekken. Zij leveren daarmee ook een bijdrage aan uw kaderstellende en controlerende rol.

De kengetallen van onze gemeente zien er als volgt uit:

Kengetal	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021	Rekening 2020
Netto schuldquote	-22,83%	7,96%	-1,34%	10,57%	22,41%	46,10%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-22,83%	7,96%	-1,34%	10,57%	22,41%	46,10%
Solvabiliteitsratio	47,08%	35,83%	37,74%	38,17%	26,42%	18,25%
Grondexploitatie	-2,20%	3,63%	1,52%	-7,03%	10,69%	25,15%
Structurele exploitatieruimte	-3,49%	5,11%	3,70%	-4,02%	6,46%	0,08%
Belastingcapaciteit	98,41%	107,15%	113,26%	109,74%	112,02%	107,91%

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger het percentage, des te meer externe financiering de gemeente heeft aangetrokken om de activiteiten te financieren.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Door aan andere partijen een lening te verstrekken is er sprake doorlenen. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen geeft inzicht in hoeverre hiervan sprake is. In onze gemeente speelt dit niet.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio zet het eigen vermogen af tegen het totaal vermogen. Dit geeft inzicht in de mate waarin wij in staat is om op de lange termijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Hoe lager de solvabiliteit, des te minder eigen vermogen wij hebben om eventuele tegenvallers op te vangen of om te investeren. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Structurele exploitatieruimte

Deze indicator geeft aan of de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Het gaat hierbij om het onderscheid tussen structurele en incidentele inkomsten en uitgaven. De structurele exploitatieruimte laat zien in hoeverre we structureel middelen beschikbaar hebben voor (noodzakelijke) beleidsinitiatieven.

Grondexploitatie

Het kengetal Grondexploitatie geeft aan hoe groot onze grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De grondexploitatie kan een forse impact hebben op onze financiële positie. Als we een lening hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstig) woningbouwproject hebben wij een schuld. Het is belangrijk om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht in de hoogte van de woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage groter dan 100 betekent dat de woonlasten in onze gemeente hoger zijn dan gemiddeld in Nederland. Wanneer het kengetal lager is dan 100%, zijn de woonlasten in onze gemeente lager dan gemiddeld in andere gemeenten.

C. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is, op grond van de artikel 26 (en 9 en 12) van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), een verplicht onderdeel van de jaarstukken. De kapitaalgoederen welke deze paragraaf minimaal moet bevatten zijn gebouwen, groen, wegen, riolering en water.

Aangezien de kosten van deze kapitaalgoederen binnen diverse programma's verantwoord worden, is deze paragraaf vooral bedoeld om de meerjarige kosten van kapitaalgoederen op een transparante wijze in beeld te brengen, zodat eventuele financiële risico's zichtbaar worden. Daarbij kunt u als raad keuzes maken op basis van bijvoorbeeld onderhoudsplannen waarin de onderhoudsniveaus en daarbij behorende kosten worden vastgesteld.

Naast deze verplichting vinden wij het belangrijk om u goed te informeren over de kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen vragen vaak hoge investeringen en met het beheer en onderhoud van bijvoorbeeld onze wegen, de openbare verlichting, het openbaar groen, onze gemeentelijke gebouwen, de riolering en het water is inzet van onze middelen (personeel en financiën) gemoeid. De kapitaalgoederen zijn daarnaast van groot belang voor het zo optimaal mogelijk functioneren van onze gemeente. Onder meer op het gebied van de leefbaarheid, veiligheid, recreatie, verkeer en vervoer. Onderhoud en beheer is bovendien noodzakelijk om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Doelstelling van deze paragraaf is u te informeren over de hoofdlijnen van het beleid rondom de kapitaalgoederen en de in 2023 behaalde resultaten.

Beleid

Het beleid van onze gemeente is opgenomen in verschillende beleidsnota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Hondenbeleidsplan	2004	
Gladheidsbestrijdingsplan	2011	
Parkeerbeleidsplan	2006	
Beleidsvisie gemeentelijke begraafplaats Woudenberg	2013	
Landschapsontwikkelingsplan, inclusief bijstelling	2009	
Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)	2014	
Meerjarenonderhoudsplanning gemeentelijke gebouwen	2015	2015-2039
Nota maatschappelijk vastgoed beleid	2015	
Gebruikersovereenkomst met Stichting Beheer Sportpark De Grift	2016	
Speelruimtebeleidsplan (Actieplan spelen 'Samenspel')	2016	
Bomenverordening	2023	
Visuele inspecties en onderhoudsplanning civiele kunstwerken	2022	2023-2027
Beheerplan wegen	2023	2023-2027
Waterplan en Basis Waterketen Plan BWKP	2019	2020-2024
Groenbeleidsplan	2020	
Integraal Huisvestingsplan Onderwijsgebouwen	2020	2020-2035
Grondwaterbeleid- en beheersplan	2024	2023-2028

Onderhoud

Om de kwaliteit van de kapitaalgoederen te kunnen garanderen is onderhoud noodzakelijk. Het onderhoud is gesplitst in regulier en groot onderhoud. Regulier onderhoud is onderhoud aan kapitaalgoederen op periodieke basis. Periodiek betekent voor bouwkundige zaken één maal per jaar of minder vaak. Voor installatietechniek en groen betekent dit bijvoorbeeld één maal per week, maand of meerdere malen (een paar keer) per jaar. Het gaat dan om de instandhouding van de huidige situatie. Groot onderhoud gaat meer over verbetering en levensduurverlenging. In dat geval beperken de activiteiten zich niet tot instandhoudingswerkzaamheden, maar hebben dan eveneens betrekking op het terugbrengen van onderhoudskosten en verlenging van de levensduur van het object. Het gaat dan bijvoorbeeld om het na vele jaren cyclisch vervangen van kozijnen, vernieuwing sanitaire voorzieningen, elektrische bedrading, dakbedekking en dergelijke.

Financiën

Voor de dekking van de kosten van groot onderhoud hebben wij een aantal reserves gevormd. Afhankelijk van de geplande groot onderhoudswerkzaamheden wordt jaarlijks een bedrag vanuit de reserve gebruikt om de kosten van het groot onderhoud te dekken. Daarnaast komen de kosten van klein onderhoud ten laste van de reguliere exploitatie.

Op het gebied van riolering hebben wij een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt gevoed door de ontvangen rioolheffingen. Voor het sportpark hebben wij een voorziening Renovatie sportpark de Grift gevormd.

Totaaloverzicht financiële ontwikkelingen binnen de exploitatie:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
Civiele kunstwerken	-17.613	-5.303	-16.253	-10.950	206,49%
Gebouwen	-618.001	-849.651	-819.769	29.882	-3,52%
Openbaar groen	-974.643	-1.050.973	-1.085.286	-34.313	3,26%
Openbare verlichting	-229.901	-229.901	-206.723	23.178	-10,08%
Riolering en water	-1.005.661	-1.005.661	-1.168.863	-163.202	16,23%
Speelvoorzieningen	-61.284	-61.284	-34.001	27.283	-44,52%
Sportparken	-220.819	-254.569	-205.326	49.243	-19,34%
Wegen	-757.253	-816.703	-800.980	15.723	-1,93%
Totaal exploitatie onderhoud kapitaalgoederen	-3.885.175	-4.274.045	-4.337.201	-63.156	1,48%

De ontwikkelingen binnen de reserves en voorzieningen er als volgt uit:

Reserves en voorzieningen	Beginsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
---------------------------	------------	--------------	---------------	-----------

<i>Reserves</i>				
Civiele kunstwerken	151.853	44.310	1.173	194.990
Gebouwen	592.077	68.780	49.102	611.755
- Afschrijvingslasten cultuurhuis	370.379	0	132.252	238.127
- Huisvesting basisonderwijs	723.412	226.000	246.342	703.070
- Onderhoud basisonderwijs	0	0	0	0
IBOR	79.859	46.500	0	126.359
Speelvoorzieningen	188.093	0	17.549	170.544
Wegen	682.852	3.258	9.742	676.368
Renovatie sportpark De Grift	245.175	51.455	59.625	237.005
Totaal reserves	3.033.700	440.303	515.785	2.958.218
<i>Voorzieningen</i>				
Egalisatie riolering	5.961.630	378.977	0	6.340.607
Totaal voorzieningen	5.961.630	378.977	0	6.340.607
Totaal	8.995.330	819.280	515.785	9.298.825

Bij de verschillende onderdelen gaan wij nader in op de financiële ontwikkelingen binnen de reserves en voorzieningen. De reserve IBOR, voor investeringen en egalisatie van budgetten voor het beheer van de openbare ruimte, is niet toe te wijzen aan één specifiek onderdeel van kapitaalgoederen.

Civiele kunstwerken

Beleid

Ons gemeentelijk beleid is vastgelegd in de nota Inspectie en onderhoudsplanning 2023-2027 civiele kunstwerken uit 2022.. Het plan geldt voor de periode van vijf jaar (2023-2027).

Financiële ontwikkelingen

Voor de onderbouwing van de gemeentelijke begroting hebben wij in 2022 een nieuw inspectieplan opgesteld van de civiele kunstwerken voor de periode van vijf jaar (2023-2027). Op basis hiervan hebben wij een doorrekening gemaakt van het regulier onderhoud, groot onderhoud, de inspectie om de vijf jaar en de vervangingsinvesteringen voor de periode 2023-2033. Hieruit blijkt dat alle verwachte kosten voor de periode 2023-2033 bekostigd kunnen worden uit het reguliere budget van jaarlijks € 16.000, de jaarlijkse toevoeging aan de reserve kunstwerken van € 32.000 en de huidige stand van de reserve Kunstwerken.

Jaarlijks fluctueren de onderhoudskosten van de civiele kunstwerken. In de jaren dat het onderhoud het onderhoudsbudget overschrijdt, vullen wij het budget aan door te beschikken over de reserve Kunstwerken. In de jaren dat het onderhoud minder is voegen wij het restantbudget toe aan de reserve.

Hieronder vindt u een overzicht van de budgetten betreffende de civiele kunstwerken binnen de exploitatie, de investeringen en de reserve Kunstwerken.

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
<i>Lasten</i>					
Diverse kosten onderhoud	16.440	4.130	15.080	-10.950	-265,13%
Kapitaallasten	1173	1173	1.173	0	0,00%
<i>Totaal lasten</i>	<i>17.613</i>	<i>5.303</i>	<i>16.253</i>	<i>-10.950</i>	<i>-206,49%</i>

Het beeld voor de reserve Kunstwerken ziet er als volgt uit:

Reserve	Beginsaldo 1 jan 2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo 31 dec 2023
Kunstwerken	151.853	44.310	1.173	194.990

Gebouwen

Beleid

Beleidsnota's

Ons beleid betreffende de gemeentelijke gebouwen hebt u vastgesteld in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Meerjarenonderhoudsplanung gemeentelijke gebouwen	2015	2015-2039
Nota maatschappelijk vastgoed beleid	2015	
Integraal Huisvestingsplan Onderwijsgebouwen	2020	2020-2035

Hoofdlijnen

In 2015 hebt u een geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanung vastgesteld voor onze gemeentelijke gebouwen. Deze planning geeft inzicht in de te verwachten kosten voor groot onderhoud voor de komende 25 jaar. Het gaat daarbij om de gemeentelijke gebouwen: gemeentehuis, cultuurhuis, gemeentewerf, uitvaartcentrum en brandweerkazerne.

Voor De Schans, gedeeltelijk ons eigendom, wordt via de Vereniging van Eigenaren De Schans gereserveerd voor groot onderhoud aan het gebouw. Dit loopt niet via de reserve onderhoud gebouwen van onze gemeente.

Het onderwijs heeft een aparte status binnen het geheel, de juridisch eigendom berust bij de schoolverenigingen, de economisch eigendom berust bij onze gemeente. Wij zijn verantwoordelijk voor het bekostigen van nieuwbouw, tijdelijke en permanente uitbreiding en eerste inrichting onderwijsleerpakketten en meubilair. De daarbij behorende middelen zijn via het Gemeentefonds eveneens naar de gemeente gedecentraliseerd. De wettelijke grondslag van de taken van de gemeente ten aanzien van onderwijshuisvesting liggen vast in de [Wet op het primair onderwijs](#).

In 2019 hebben wij in samenwerking met de schoolbesturen een Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgesteld. Met dit plan hopen wij beter in te kunnen spelen op toekomstige maatschappelijk en onderwijskundige ontwikkelingen. Wij streven naar een beter inzicht in de (toekomstige) behoeften en mogelijkheden op het gebied van de onderwijshuisvesting in relatie tot andere beleidsterreinen en vastgoed. Dit moet leiden tot een betere beheersbaarheid van de investeringen op onderwijshuisvesting.

Duurzaamheid

Bij het [raadsbesluit 'Aanvraag investeringskrediet verduurzaming en modernisering gemeentehuis'](#) hebt u middels een [motie](#) ons college verzocht scenario's te schetsen voor het verdergaand verduurzamen van het gemeentehuis naar label B en label A. Door alle ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en de wens om inzicht te krijgen in het energieneutraal maken van de gemeentelijke gebouwen hebben wij een onderzoek uit laten voeren naar de noodzakelijke duurzaamheidsinvesteringen om de volgende gemeentelijke gebouwen energieneutraal te maken of te verbeteren naar label A:

- Brandweerkazerne
- Cultuurhuis
- Gemeentehuis
- Gemeentewerf
- Uitvaartcentrum

Onderhoud

Het onderhoud verrichten wij volgens de vastgestelde Meerjarenonderhoudsplanning. De belangrijkste onderhoudswerkzaamheden in 2023 betroffen:

- Kozijnen, ramen, dak en deuren gemeentehuis;
- Restauratie Raadhuis;
- Bestrating en poort brandweerkazerne;
- Werkruimtes Cultuurhuis.

De scholen zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor het (groot) onderhoud, terwijl de kosten van vernieuwing/renovatie van schoolgebouwen bij de gemeente liggen.

Financiële ontwikkelingen

De meerjarenonderhoudsplanning geeft aan dat over de periode 2015-2039 in totaal € 1.693.000 nodig is om het groot onderhoud te bekostigen. Het groot onderhoud wordt bekostigd uit de reserve Onderhoud gebouwen. Jaarlijks worden ten laste van de begroting toevoegingen gedaan naar de reserve. De kosten van onderhoud van gemeentelijke gebouwen komen ten laste van de exploitatie, waarna dekking plaatsvindt uit de reserve.

De kosten van de bouw van de brandweerkazerne, en de aankoop en verbouwing van het Cultuurhuis zijn geactiveerd en worden over meerdere jaren afgeschreven. De afschrijvingskosten van het Cultuurhuis worden gedekt uit een reserve.

Kosten van nieuw-, aan- en bijbouw van het onderwijs worden geactiveerd, dekking van de kapitaallasten vindt plaats uit de reserve Huisvesting onderwijs.

Het financieel overzicht van de exploitatie ziet er als volgt uit:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
<i>Baten</i>					
Huren en vergoeding gebruik	315.896	315.896	326.594	10.698	3,39%
Overige opbrengsten	117.334	117.334	117.201	-133	-0,11%
<i>Totaal baten</i>	<i>433.230</i>	<i>433.230</i>	<i>443.795</i>	<i>10.565</i>	<i>2,44%</i>
<i>Lasten</i>					
Belastingen, heffingen en verzekeringen	-23.851	-23.851	-30.892	-7.041	29,52%
Energiekosten en waterverbruik	-260.961	-362.961	-329.176	33.785	-9,31%
Huur en servicekosten	-25.289	-30.789	-74.374	-43.585	141,56%
Kapitaallasten	-371.778	-371.778	-340.811	30.967	-8,33%
Lonen en salarissen	-140.150	-215.000	-190.452	24.548	-11,42%
Onderhoud	-112.189	-161.489	-152.067	9.422	-5,83%
Overige kosten	-117.013	-117.013	-145.792	-28.779	24,59%
<i>Totaal lasten</i>	<i>-1.051.231</i>	<i>-1.282.881</i>	<i>-1.263.564</i>	<i>19.317</i>	<i>-1,51%</i>
Totaal saldo	-618.001	-849.651	-819.769	29.882	-3,52%

Toelichting belangrijkste verschillen:

- Totaal baten;
Het verschil ontstaat hier met name door pachtvergoedingen overige gronden die niet begroot zijn.
- Totaal lasten;
Het verschil ontstaat door diverse kleine verschillen.

De ontwikkelingen binnen de lopende investeringen zien er als volgt uit:

Investering	Totaal krediet	Uitgaven tot 2022	Kosten 2023	inkomsten 2023	Totaal uitgaven tm 2023	Restant krediet	% ruimte op krediet
Uitbreiding basisschool De Wartburg	1.063.590	4.066	120.286	0	124.352	939.238	88%
Uitbreiding basisschool De Olijfboom	2.557.816	0	289.064	0	289.064	2.268.752	89%
Kosten tijdelijke huisvesting onderwijs	107.400	10.128	0	0	10.128	97.272	91%
Aanpassing buitenruimte rondom De Olijfboom	353.565	0	31.237	0	31.237	322.328	91%
Totaal investeringen	4.082.371	14.194	440.587	0	454.781	3.627.590	89%

Het beeld voor de reserves ziet er als volgt uit:

Reserve	Beginsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Onderhoud Gebouwen	592.077	68.780	49.102	611.755
Cultuurhuis	370.379	0	132.252	238.127
Huisvesting basisonderwijs	723.412	226.000	246.342	703.070
Totaal saldo reserves gebouwen	1.685.868	294.780	427.696	1.552.952

Openbaar groen

Beleid

De beleidsuitgangspunten betreffende het openbaar groen hebt u vastgesteld in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Hondenbeleidsplan	2004	
Beleidsvisie gemeentelijke begraafplaats Woudenberg	2007	
Landschapsontwikkelingsplan, inclusief bijstelling	2009	
Bomenverordening	2023	
Groenbeleidsplan	2020	

In 2020 hebt u het Groenbeleidsplan vastgesteld. De belangrijkste uitgangspunten hierin zijn:

- Behouden van een gezonde, veilige en aantrekkelijke leefomgeving;
- Beschermen en ontwikkelen van landschappelijke kwaliteiten;
- Behouden en waar mogelijk versterken van de soortenrijkdom aan planten en dieren (biodiversiteit);
- Innoveren in groenonderhoud met aandacht voor mens en milieu.

In het plan is er speciale aandacht voor klimaatadaptatie, natuur en biodiversiteit, innoveren en verduurzamen en burgerparticipatie. Voor deze speerpunten zijn ambitieniveaus geformuleerd. Deze zijn vertaald in concrete ambities, acties en projecten.

Het groenbeheer delen we in naar de functies van groen: kijkgroen, groenaankleding, recreatiegroen, natuurgroen. Bij elke functie hoort nog steeds een kwaliteitsniveau van CROW, maar we kunnen nu beter en makkelijker aan de inwoners uitleggen waarom een specifiek stuk groen een bepaald onderhoudsniveau heeft. Bij de uitvoering van het groenbeleidsplan werken we samen met inwoners, organisaties en ondernemers. We doen dit door open te staan voor groene initiatieven uit de samenleving en deze waar mogelijk te ondersteunen. We werken op buurtniveau aan natuurlijk groen en we koppelen de waarde van groen aan thema's als gezondheid, klimaat, duurzaamheid én biodiversiteit. Voorbeelden hiervan zijn participatie in de projecten Heuvelrugtuinen, Groen aan de Buurt en ook het jaarlijks creëren van bijenlinten.

Onderhoud

Het onderhoud van het openbaar groen voeren wij uit in samenwerking met Amfors. Er zijn een drietal wijkteams gevormd, welke verantwoordelijk zijn voor het onderhoud in 'hun' wijken. Dit betreft integraal onderhoud van de openbare ruimte. Deze werkzaamheden bestaan voornamelijk uit groen- en bermenonderhoud, kleine straatwerkreparaties en kleinschalig onderhoud aan speelvoorzieningen, straatmeubilair en verkeersborden. . Voor het machinaal onderhoud (gazons en wegverhardingen, verwerken veegvuil) stellen wij jaarlijks een bestek op, wat door Eemfors uitgevoerd wordt. Voor onderhoud aan bomen hoger dan 6 meter stellen wij driejaarlijks een bestek op dat met maximaal twee keer één jaar kan worden verlengd. In 2024 wordt dit bestek uitgevoerd door Van Ginkel Veenendaal. De bestekken monitoren wij regelmatig ter controle op de gewenste beeldkwaliteit. Door klimaatverandering (warmer en natter) is frequenter onderhoud nodig om de gewenste kwaliteit te waarborgen.

Financiële ontwikkelingen

De kosten van het groenonderhoud vertonen al een aantal jaren een stijgende lijn, wat met name het gevolg is van meer onderhoud door de klimaatverandering.

De ontwikkelingen binnen de exploitatie zien er als volgt uit:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
<i>Baten</i>					
Overige opbrengsten	-1.270	-1.270	-1.218	52	-4,10%
<i>Totaal baten</i>	-1.270	-1.270	-1.218	52	-4,10%
<i>Lasten</i>					
Brandstoffen	13.000	13.000	16.305	-511	-3,93%
IBOR-uitgaven	95.744	108.644	102.821	14.200	13,07%
Inhuur personeel	242.000	274.900	305.288	-2.630	-0,96%
Kapitaallasten	12.069	12.069	12.069	0	0,00%
Klein onderhoud	15.000	20.000	30.209	-11.733	-58,67%
Lonen en salarissen	420.650	446.180	451.028	-14.243	-3,19%
Uitvoering beleid	73.500	73.500	77.677	15.045	20,47%
Uitvoeringskosten	83.950	83.950	68.931	1.705	2,03%
Kosten onderhoud begraafplaats	20.000	20.000	22.176	-3.448	-17,24%
<i>Totaal lasten</i>	975.913	1.052.243	1.086.504	-1.615	-0,15%
Saldo openbaar groen	974.643	1.050.973	1.085.286	-1.563	-0,15%

Openbare verlichting

Financiële ontwikkelingen

De financiën laten in 2023 het volgende beeld te zien:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
<i>Lasten</i>					
Diverse kosten onderhoud	60.000	60.000	52.047	7.953	13,26%
Energiekosten	95.000	95.000	79.774	15.226	16,03%
Kapitaallasten	74.901	74.901	74.901	0	0,00%
Saldo openbare verlichting	229.901	229.901	206.723	23.178	10,08%

Riolering en water

Beleid

Ons beleid hebt u vastgesteld in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Waterplan en Basis Waterketen Plan BWKP	2019	2020-2024
Grondwater beheer- en beleidsplan	2024	2023-2028

In 2019 hebt u het nieuwe waterplan voor de periode 2020-2024 vastgesteld, dit is een gezamenlijk plan met de gemeente Scherpenzeel. In dit nieuwe Waterplan zijn de visie en de ambities voor de komende jaren op het gebied van water en riolering bepaald. Met name de klimaatontwikkelingen, het klimaatbestendig inrichten van de openbare ruimte en de invoering van de omgevingswet krijgen hierin extra aandacht. Daarnaast is duurzaamheid een belangrijk onderwerp. Het plan hebben wij opgesteld in samenwerking met het Waterschap Vallei en Eem. Door diverse factoren, onder andere de uitbreiding van het rioolstelsel en de maatregelen BWKP (Basis Water Keten Plan), zou de rioolheffing in komende jaren met € 40 per heffingseenheid stijgen. Door toename van het aantal heffingseenheden blijft de stijging beperkt tot € 18 per eenheid.

Onze ambities in het waterplan zijn:

- we gebruiken gebiedskenmerken in al onze beslissingen;
- we worden klimaatbestendig;
- we zetten onze (afval) waterketen en watersysteem in om Woudenberg duurzaam te maken;
- we werken samen, integraal en gebiedsgericht;
- we hebben een goed functionerende (afval)waterketen en watersysteem.

Het is ons uitgangspunt groot onderhoud uit te voeren door middel van relining. Dit geeft minder overlast voor de bewoners en is minder kostbaar dan een volledige riool- vervanging. In gevallen dat dit niet mogelijk is óf waar wij gescheiden rioolafvoer aan gaan leggen, vervangen wij het volledige riool.

Financiële ontwikkelingen

Uit het waterplan 2020-2024 blijkt dat voor de periode 2020-2079 € 59,5 miljoen nodig is voor vervanging van vrijvervalriolen, drukriolering, gemalen, klimaatmaatregelen en grondwatermaatregelen. Deze kosten zijn gebaseerd op het vervangen van gemengde riolen door gescheiden riolen, het Basiswaterketenplan (BWKP) en het grondwaterbeheer en beleidsplan (GWBBP). Daarnaast dienen wij voor deze periode rekening houden met kosten voor verbetering, onderzoek, beheer, onderhoud en herstelmaatregelen. Hiervoor is een bedrag van € 47,0 miljoen geraamd. Voor gedane investeringen uit het verleden is nog een bedrag van € 1,5 miljoen benodigd ter dekking van de kapitaalslasten. Totaal hebben wij voor de periode van 2020-2079 € 108 miljoen gereserveerd. Dit komt neer op van ruim € 1,8 miljoen per jaar (exclusief btw).

De ontwikkelingen binnen de exploitatie zien er als volgt uit:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
<i>Baten</i>					
Overige opbrengsten	0	0	43.500	43.500	100,00%
<i>Totaal baten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>43.500</i>	<i>43.500</i>	<i>100,00%</i>
<i>Lasten</i>					
Energiekosten	40.000	40.000	89.169	-49.169	-122,92%
Kapitaallasten	101.916	101.916	121.257	-19.341	-18,98%
Lonen en salarissen	156.725	159.700	160.538	-838	-0,52%
Onderhoud en reparaties	250.000	250.000	297.999	-47.999	-19,20%
Toevoegingen voorziening	209.320	206.345	378.977	-172.632	-83,66%
Water- en wegebouwkundige werken	245.000	245.000	163.829	81.171	33,13%
Overige kosten	2.700	2.700	594	2.106	77,98%
<i>Totaal lasten</i>	<i>1.005.661</i>	<i>1.005.661</i>	<i>1.212.363</i>	<i>-206.702</i>	<i>-20,55%</i>
Saldo riolering en water	-1.005.661	-1.005.661	-1.168.863	-163.202	-16,23%

In 2023 zijn voor de volgende investeringen kosten gemaakt:

Investering	Kosten 2023	inkomsten 2023	Totaal uitgaven tm 2023
Laanzicht Oost – v. Goghlaan (2021)	10.647	114.540	10.647
Laanzicht Oost – W.de Zwijgerlaan fase II (22)	383.535	0	383.535
Laanzicht Oost - Jan Steenlaan	32.002		32.002
Drukriolering mech./elektr.	125.672		125.672
Totaal investeringen	551.857	114.540	551.857

De ontwikkelingen binnen de voorziening Egalisatie riolering zien er als volgt uit:

Voorziening	Beginsaldo 1 jan 2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo 31 dec 2023
Egalisatie riolering	5.961.630	378.977		6.340.607

Speelvoorzieningen

Beleid

Ons beleid hebt u vastgesteld in de volgende nota:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Speelruimtebeleidsplan (Actieplan spelen 'Samenspel')	2016	

In het door u vastgestelde speelruimtebeleidsplan 'Samenspel' is de omvorming van de inrichting van speelvoorzieningen op wijkniveau vastgelegd. Het grootste deel van de speelvoorzieningen is afgeschreven. Het realiseren van aantrekkelijke en uitdagende speel-, sport- en ontmoetingsplaatsen op basis van de behoeften van de verschillende doelgroepen, leidt tot het centraliseren van speeltoestellen met weliswaar minder, maar wel aantrekkelijkere speellocaties. Door verplaatsing en vermindering van het aantal speelvoorzieningen wordt zowel dit doel als toekomstige kostenbesparing bereikt.

Financiële ontwikkelingen

Het financieel overzicht betreffende de speelvoorzieningen ziet er als volgt uit:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
<i>Lasten</i>					
<i>Lonen en salarissen</i>	41.750	47.525	47.640	-115	-0,24%
Diverse kosten onderhoud	19.500	19.500	7.164	12.336	63,26%
Kapitaallasten	41.784	41.784	26.838	14.946	35,77%
Overige kosten	0	0	0	0	0,00%
Saldo Speelvoorzieningen	61.284	61.284	34.001	27.283	44,52%

Investering	Totaal krediet	Uitgaven t/m 2022	Vermeerderingen	Verminderingen	Totaal uitgaven	Restant krediet
Omvorming speelplekken	191.000	136.546	18.028		154.574	36.426
Aanschaf nieuwe toestellen	960.000	170.046	28.345		198.391	761.609
Totaal investeringen	1.151.000	306.592	46.372	0	352.964	798.036

De reserve speelvoorzieningen dient enkel ter dekking van de afschrijvingslast van de omvorming van de speelplekken.
De boekwaarde hiervan bedraagt eind 2023 € 170.544.

In 2023 heeft de reserve zich als volgt ontwikkeld:

Reserve	Beginsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Speelvoorzieningen	188.093	0	10.408	170.544

Sportterreinen

Beleid

Via de gebruikersovereenkomst met Stichting Beheer Sportpark De Grift hebben wij het onderhoud en de renovatie van sportterreinen geregeld. Voor het onderhoud ontvangt de stichting van ons een jaarlijkse bijdrage en voor renovatie is in het verleden een voorziening gevormd. Deze voorziening is op advies van onze accountant omgezet naar een reserve.

Onderhoud

Het onderhoud wordt verricht door de Stichting Beheer Sportpark De Grift.

Financiële ontwikkelingen

Jaarlijks stellen wij € 58.000 ter dekking van de kapitaallasten beschikbaar. Dit bedrag is bedoeld voor de dekking van de kosten van de renovatie van de sportterreinen (reeds gedane investeringen).

De voetbalvereniging en Stichting Sportpark De Grift betalen beide jaarlijks € 8.500 aan onze gemeente als bijdrage in de investeringskosten van de twee kunstgrasvelden. Ook voegen wij jaarlijks € 51.00 toe aan de voorziening renovatie Sportpark De Grift om de geplande renovaties tot en met het jaar 2030 te kunnen bekostigen.

Deze toevoeging is nu een toevoeging aan de reserve geworden.

Hierna presenteren wij de financiële informatie over de budgetten over de sportterreinen binnen de exploitatie, de investeringen en de voorziening Renovatie sportpark de Grift.

De baten en lasten geven binnen de exploitatie het volgende beeld te zien:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
<i>Baten</i>					
Onttrekkingen voorziening	0	0	0	0	0,00%
Ontvangen huren	46.491	46.491	46.968	477	1,03%
Overige opbrengsten	1.500	-15.610	-15.617	-7	0,05%
<i>Totaal baten</i>	<i>47.991</i>	<i>30.881</i>	<i>31.351</i>	<i>470</i>	<i>1,52%</i>
<i>Lasten</i>					
Lonen en salarissen	39.500	69.494	67.997	1.497	2,15%
Gemeentelijke bijdrage	160.742	147.142	147.122	20	0,01%
Kapitaallasten	57.613	57.613	59.625	-2.012	-3,49%
Toevoegingen voorziening	48.955	51.455	0	51.455	100,00%
Overige kosten	1.500	29.240	29.930	-690	-2,36%
<i>Totaal lasten</i>	<i>268.810</i>	<i>285.450</i>	<i>236.677</i>	<i>48.773</i>	<i>17,09%</i>
Saldo sportparken	-220.819	-254.569	-205.326	49.243	19,34%

De ontwikkelingen binnen de Reserve sportpark de Grift zien er als volgt uit:

Voorziening nu reserve	Beginsaldo 1 jan 2023		Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo 31 dec 2023
Renovatie sportpark De Grift	245.175		51.455	59.625	237.005

Wegen en bermen

Beleid

Op het gebied van onze wegen en bermen hebt u de volgende beleidsnota's vastgesteld:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Verkeersveiligheidsplan	2005	
Gladheidsbestrijdingsplan	2006	
Parkeerbeleidsplan	2006	
Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)	2014	
Wegenbeheerplan	2023	2023-2027

Onze belangrijkste gemeentelijke uitgangspunten en het gekozen onderhoudsniveau hebben wij vastgesteld in de Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). Daarnaast zijn er beleidskaders vastgesteld in de het Wegenbeheersplan.

Grote onderhoudswerkzaamheden aan de wegen combineren wij zoveel mogelijk met groot onderhoud aan de riolering, dit om overlast voor de bewoners te beperken én uit oogpunt van financieel voordeel.

Onderhoud

Voor de onderbouwing van de budgetten en de aanbesteding van een nieuw wegenonderhoudscontract hebben wij een wegbeheerplan opgesteld voor de periode van 2023 tot 2027. Het doel van het beheerplan is enerzijds om inzicht te krijgen in de huidige onderhoudstoestand van de wegen en vast te stellen welke wegen de komende jaren moeten worden aangepakt. Anderzijds welk budget nodig is om deze wegen veilig te kunnen gebruiken en aan de wettelijke verplichtingen te voldoen. Het uitgangspunt hierbij is de technische onderhoudsstaat van de wegen en het onderhoudsniveau zoals dit in de nota IBOR is vastgelegd.

Blijkens het wegbeheerplan is het grootste deel van de onderhoudsstaat van de wegen voldoende, een klein deel is matig, daarnaast vertoont een klein deel duidelijk groot achterstallig onderhoud. Dit laatste deel zit aan de bovengrens van de landelijke norm. Zowel het deel met matig als achterstallig onderhoud dienen wij met voorrang aan te pakken, ter voorkoming van de kans op ongelukken en het beperken van extra kosten in verband met het noodzakelijke extra onderhoud.

In 2023 hebben wij omvangrijke onderhoudswerkzaamheden aan de volgende wegen uitgevoerd:

- Haarweg
- Voskuilerdijk (gedeelte hsnr 40-gemeentegrens Scherpenzeel)
- De Heijgraeff
- De Steeg (gedeelte Broekerweg-hsnr 6)
- Voetpad langs sportvelden
- Frans Halslaan (gedeelte Rembrandtlaan-Wielewaal)
- Veldschans
- Brinkkanterweg (gedeelte hsnrs 17-23)
- Slotlaantje
- Diverse bestratingen in de kern van Woudenberg

In 2023 hebben wij ook diverse investeringen op het gebied van wegen gedaan. Zie het overzicht van de investeringen bij het onderdeel Financiële ontwikkelingen.

Financiële ontwikkelingen

Uit het wegbeheerplan bleek een structureel tekort op het beheer en onderhoud van de verhardingen. In 2020 hebt u om deze reden het budget wegen met € 35.000 per jaar verhoogd. Het hogere budget onttrekken wij voor de periode 2020-2023 jaarlijks uit de reserve Wegen. Aan de reserve voegen wij jaarlijks standaard geen bedrag meer toe, in 2022 is er een bedrag aan de reserve toegevoegd in verband de opbrengst voor straatwerk en het restant budget wegenonderhoud. Het vrij besteedbare deel in de reserve Wegen is voldoende om kleine tegenvallers in de periode 2020-2023 op te vangen.

Hierna presenteren wij de financiële informatie over de budgetten betreffende wegen binnen de exploitatie, investeringen en de reserve Wegen.

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
<i>Baten</i>					
Vergoeding straatwerk	0	0	3.259	-3.259	0,00%
<i>Totaal baten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3.259</i>	<i>-3.259</i>	<i>0,00%</i>
<i>Lasten</i>					
Loonkosten personeel	155.525	194.975	195.239	-264	-0,14%
Diverse kosten onderhoud	491.367	511.367	530.425	-19.058	-3,73%
Heffingen en abonnementen	8.518	8.518	6.078	2.440	28,65%
IBOR uitgaven	23.397	23.397	14.082	9.315	39,81%
Kapitaallasten	25.946	25.946	8.456	17.490	67,41%
Vegen wegen	52.500	52.500	49.959	2.541	4,84%
<i>Totaal lasten</i>	<i>757.253</i>	<i>816.703</i>	<i>804.239</i>	<i>12.464</i>	<i>1,53%</i>
Saldo Wegen	-757.253	-816.703	-800.980	15.723	1,93%

Met betrekking tot de wegen zijn in 2023 de volgende investeringen in uitvoering:

Investering	Totaal krediet	Uitgaven t/m 2022	uitgaven 2023	opbrengsten 2023	Totaal uitgaven	Restant krediet
Verkeersmaatregelen Europaweg - Stationsweg-West(K)	790.000	790.445		193.268	597.177	192.823
Herinrichting Nico Bergsteijnweg (Begr.2019)(K)	902.000	879.695	31.721		911.416	-9.416
Laanzicht Oost herinr.wegen - v.Goghlaan (2021)(K)	240.000	123.500	121.750		245.250	-5.250
Fietspad De Groep(K)	350.545	0	5.663		5.663	344.882
Totaal investeringen	2.282.545	1.793.640	159.134	193.268	1.759.506	523.039

De ontwikkelingen binnen de reserve wegen zien er als volgt uit:

Reserve	Beginsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Wegen	682.852	3.258	9.742	676.368

D. Paragraaf financiering

D. Paragraaf Financiering

Inleiding

Deze paragraaf gaat over de uitvoering van de treasuryfunctie. Kenmerkend voor treasury is dat de financiële risico's aanzienlijk kunnen zijn, er worden grote bedragen beheerd en er dienen omvangrijke risico's beheerst te worden. De treasuryfunctie beantwoordt de vraag hoe wij het beleid financieren en hoe wij omgaan met het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Gelet op het grote financiële belang en de bijbehorende risico's zijn wij op het gebied van financiering aan een uitgebreid scala van wet- en regelgeving gebonden. De belangrijkste zijn:

- [Wet financiering decentrale overheden \(Wet fido\)](#);
- [Wet houdbare overheidsfinanciën \(Wet hof\)](#);
- [Regelgeving betreffende staatssteun](#);
- [Regeling schatkistbankieren decentrale overheden](#);
- [Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden \(Ruddo\)](#)

Treasury definiëren wij als het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op:

- financiële geldstromen;
- financiële posities;
- hieraan verbonden risico's.

Ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen op het gebied van financiering zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt, maar ook wijzigingen in wet- en regelgeving. Er zijn geen bijzondere externe ontwikkelingen te melden.

Beleidskaders

Het beleid van onze gemeente voor het weerstandsvermogen is vastgelegd in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Financiële verordening	2022	N.v.t.
Treasurystatuut	2016	N.v.t.

In het Treasurystatuut is onder andere opgenomen waar de gemeente aan wil, kan en moet voldoen om een zo optimaal mogelijke werkwijze te krijgen betreffende:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
 2. Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
 3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
 4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet FIDO respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.
- Ook maakt het treasurystatuut een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.

De belangrijkste beleidsuitgangspunten in ons Treasurystatuut zijn:

- voor elke transactie, uitgezonderd daggeld, moeten minimaal twee offertes (tarieven) bij ten minste twee partijen worden aangevraagd;
- ons college is gemandateerd gelden aan te trekken;
- de liquiditeitsprognose wordt regelmatig geactualiseerd;
- het voeren van een risicomijdend treasurybeleid. Hierbinnen streven wij naar een zo hoog mogelijk rendement op de beleggingen en/of zo laag mogelijke kosten bij het aantrekken van financieringsmiddelen.

Financieringsbehoefte

Er is geen sprake van een financieringstekort in deze jaarstukken. Het verschil met de begroting wordt vooral veroorzaakt door toevoeging van het jaarresultaat 2022 aan de algemene reserve en toevoegingen in 2023 aan de reserves.

De berekening van de financieringsbehoefte ziet er als volgt uit:

	Begroting 2023	Rekening 2023
Boekwaarde investeringen	24.160.296	24.882.976
Boekwaarde voorraad bouwgrondexploitatie	0	-1.204.357
<i>Totaal financieringsbehoefte</i>	<i>24.160.296</i>	<i>23.678.619</i>
Langlopende geldlening o/g	6.200.000	4.200.000
Eigen en vreemd vermogen (reserves en voorzieningen)	19.212.290	29.377.461
<i>Totaal financieringsmiddelen</i>	<i>25.412.290</i>	<i>33.577.461</i>
Financieringsbehoefte	-1.251.994	-9.898.842

Leningenportefeuille

Per 31 december 2023 bedroeg het totaal saldo van de leningen o/g € 4,2 miljoen. Hiermee is het saldo ten opzichte van 31 december 2022 (stand 8,826 miljoen) afgenomen met € 4,6 miljoen. Er is géén lening opgenomen en er is in 2023 in het totaal € 4,6 miljoen afgelost op de leningen. Van de langlopende leningen o/g is een bedrag van € 1,376 miljoen ten behoeve van de woningbouwvereniging in 2023 volledig afgelost. Tegelijkertijd heeft ook Omnia wonen de lening aan ons afgelost.

De ontwikkeling van de huidige leningenportefeuille ziet er als volgt uit:

Ontwikkeling leningenportefeuille	Saldo 1-1-2023	Nieuwe lening	Aflossing vervroegd	Aflossing	Saldo 31-12-2023
Bank Nederlands Gemeenten	400.000			400.000	0
Bank Nederlands Gemeenten	1.500.000			1.000.000	500.000
Bank Nederlands Gemeenten	1.800.000			600.000	1.200.000
Bank Nederlands Gemeenten	3750000			1.250.000	2.500.000
Bank Nederlands Gemeenten t.b.v. woningbouwvereniging	1.376.156		1.325.477	50.679	0
Totaal langlopende geldleningen	8.826.156	0	1.325.477	3.300.679	4.200.000

Risicobeheer

Om de renterisico's te beperken geldt er een kasgeldlimiet en een renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar (vlottende schuld). De kasgeldlimiet stelt een maximum aan het aantrekken van kortlopende leningen (vlottende schuld). De kasgeldlimiet is ingevoerd om de gemeente te beschermen tegen de risico's van het stijgen van de rentelasten, omdat de rente voor kortlopende leningen sterk kan fluctueren. De Wet Fido staat een kasgeldlimiet toe van 8,5% van het begrotingstotaal, in onze gemeente komt dit voor het jaar 2023 uit op een bedrag van € 3,012 miljoen.

De berekening ziet er als volgt uit:

Overzicht kasgeldlimiet in 2023 (bedragen x € 1.000)	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Berekende kasgeldlimiet 2023	3.012	3.012	3.012	3.012
Omvang netto-vlottende schuld	0	3.000	3.000	0
Ruimte binnen kasgeldlimiet	3.012	12	12	3.012

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft betrekking op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar (vaste schuld). De renterisiconorm maximaliseert het bedrag aan langlopende leningen, welke vernieuwd kunnen worden via herfinanciering en/of renteherziening. De renterisiconorm is ingevoerd om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te

brengen, en zodoende het renterisico bij herfinanciering van de vaste schuld te beheersen. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal, in onze gemeente komt dit voor 2023 uit op een bedrag van € 7,087 miljoen.

Onderstaande tabellen geven een overzicht van de renterisiconorm over 2023 (bedragen x € 1.000):

Stap	Omschrijving	Begroting 2023	Rekening 2023
1	Renteherzieningen		
2	Aflossingen	4.626	8.548
3	Renterisico (1 + 2)	4.626	3.250

4	Renterisiconorm	7.087	7.087
5a	Ruimte onder renterisiconorm	2.461	3.837
5b	Overschrijding renterisiconorm		

	Berekening renterisiconorm		
	Begrotingstotaal	35.436	35.436
	Renterisiconorm 20% van begrotingstotaal	7.087	7.087

Kredietrisico's

Onze gemeente loopt kredietrisico op door ons verstrekte gelden. Het risico doet zich voor bij het op beleidsmatige gronden verstrekken van leningen (publieke taak). Het risico bestaat dat leningen niet, niet volledig en/of niet tijdig worden terugbetaald (rentekosten).

In 2023 is de geldlening verstrekt aan de woningbouwvereniging volledig afgelost. Naast de reguliere aflossing van € 50.679 is er een extra aflossing gedaan € 1.325.477. Dit was mogelijk doordat ook wij de lening aan de BNG in één keer mochten aflossen vanwege de mogelijkheid tot een renteherziening.

Het overzicht van de uitgezette gelden ziet er als volgt uit:

Verstrekte geldlening	Schuldrestant	
	Begroting 2023	Rekening 2023
Woningbouwcorporaties	1.376.156	0

Schatkistbankieren

Wij zijn verplicht om overtollige middelen in de Rijksschatkist aan te houden. De hoogte van het drempelbedrag hangt af van de omvang van de begroting; maatgevend voor de omvang van de begroting is het begrotingstotaal zoals dat ook gebruikt wordt voor bijvoorbeeld het berekenen van de kasgeldlimiet. De drempel is gelijk aan 2,0% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Voor onze gemeente geldt daarom het minimum drempelbedrag van € 1 miljoen.

In 2023 hebben wij de drempel voor het schatkistbankieren niet overschreden. Met de BNG is de afspraak gemaakt om bij een positief saldo van > € 900.000 het merendeel af te romen naar onze rekening bij het Rijk.

In 2023 hebben wij een geen lening aangetrokken, zie het onderdeel 'Leningenportefeuille'. Door het aantrekken van financiering op korte en langere termijn zorgen wij zo goed mogelijk voor een zo optimaal mogelijk liquiditeit. Er zijn geen meldingen over het schatkistbankieren aan de provincie Utrecht doorgegeven. Dit was ook niet nodig.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het schatkistbankieren in 2023.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
		Tot 31 dec.			
(1)	Drempelbedrag	1000	1.000	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	221	486	315	346
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	779	514	685	654
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	35.436			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	35.436			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*2% + (4c)*0,2%	Drempelbedrag (minimum is €1.000.000)	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4

(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	19.881	44.182	28.937	31.801
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	221	486	315	346

Renteresultaat

Via de onderstaande tabel bieden wij inzicht in de rentelasten en het renteresultaat.

Renteresultaat (bedragen x € 1.000)			Begroting 2023	Rekening 2023
a.	Externe rentelasten over de korte en lange financiering		37	-76
b.	Externe rentebaten	-/-	34	34
	Totaal door te rekenen externe rente		3	-110
c1.	Rente die aan de grondexploitatie moet worden berekend	-/-	0	0
c2.	Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-		
c3.	Rentebaat van door verstrekte leningen, indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan taakveld moet worden toegerekend.	-/-		
	Totaal rente aan grondexploitaties en taakvelden	-/-	0	0
d.	<i>Saldo door te rekenen rente</i>		3	-110
d1.	Rente over eigen vermogen			
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde) <i>De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente</i>			
e.	De werkelijke aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/-	0	0
	Renteresultaat op het taakveld Treasury		-3	110

Toelichting rentetoerekening

In 2023 hebben wij gezien het geringe renteresultaat er voor gekozen dit niet door te berekenen aan de taakvelden.

Zouden wij dit wel gedaan hebben op basis van de renteomslag methode zou er ongeveer 0,22% negatieve rente toegevoegd worden aan de kapitaallasten.

Waarborgen en garanties

De gemeentegarantie voor particulieren is al geruime tijd vervangen door de Nationale Hypotheek Garantie. De naweeën van de gemeentegarantie blijven echter nog lange tijd zichtbaar bij de garantstellingen.

Organisatie (x€1000)	Aard/Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restantbedrag eind 2023	Restantbedrag eind 2022
<i>Particulieren</i>					
Diverse hypotheekverstrekkers	Gemeentegarantie			259	279
<i>Organisaties</i>					
Woningbouwvereniging	Achtervang leningen o/g			14.235	42.475
Totaal waarborgen en garanties				14.495	42.754

E. Paragraaf Bedrijfsvoering

Doel van de paragraaf bedrijfsvoering

Vanuit het BBV is de paragraaf bedrijfsvoering een verplichte paragraaf. Het BBV schrijft voor dat meer kosten rechtstreeks naar taakvelden op de vijf programma's in de begroting wordt geschreven. Deze paragraaf biedt de gelegenheid om alsnog een totaalbeeld te geven met als uitgangspunt de visie op bedrijfsvoering.

Visie op bedrijfsvoering

Uitgangspunt bij de visie op het dorp Woudenberg en bij de organisatieontwikkeling is dat de samenleving een netwerk is. Wij sluiten daarop aan. De inwoner en maatschappelijke vraagstukken in de Woudenbergse samenleving zijn het uitgangspunt. Daarom is het zaak onze bedrijfsvoering door te ontwikkelen naar de organisatievorm die hierbij past: een netwerkgemeente die maximaal samenwerkt met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en partners in de regio en zo meebeweegt met de vragen die zich voordoen in de samenleving.

Om vanuit de huidige situatie effectief te koersen naar het ontwikkelen naar een netwerkgemeente, wordt ingezet op vier sturingsprincipes: samenwerken aan resultaat, ontwikkelen centraal, leiderschap en de basis op orde. Hierbij staan drie vragen en bijbehorende speerpunten centraal:

1. Wat betekent dit voor de gemeente als samenwerkingspartner?

Samen met inwoners, ondernemers en organisaties zorgen we voor een veilig, sociaal en leefbaar Woudenberg. De gemeente stelt haar inwoners, ondernemers en organisaties centraal. Inwoners, ondernemers en organisaties ervaren de gemeente als partner en als professioneel dienstverlener.

2. Wat betekent dit voor onze organisatie?

In onze organisatie staan de maatschappelijk effecten op het terrein van samenleving, leefomgeving, veiligheid, ruimte/ondernemen/wonen en dienstverlening centraal. Iedereen levert een bijdrage om deze te realiseren. Dit doen we door al doende te leren en te verbeteren.

3. Wat betekent dit voor de medewerkers en de teams waarvan zij deel uitmaken?

Dit vraagt om samenwerken (resultaatbewust en naar buiten gericht), flexibel en initiatiefrijk zijn en verantwoordelijkheid (durven te) nemen. Voor medewerkers persoonlijk én in/met hun team. Naar de samenleving, ons bestuur en met elkaar werken we vanuit een flexibele, proactieve en probleemoplossende houding. Hierbij wordt loyaliteit en integriteit verwacht.

Visie op inzet vaste kern en flexibele schil

Het HR-beleid is gericht op het ontwikkelen en inzetten van medewerkers bij het realiseren van de organisatiedoelstellingen van de gemeente Woudenberg, handelend vanuit de kernwaarden van de organisatie. Het doel is om arbeidskrachten te faciliteren, te ontwikkelen en aan te trekken, die die we nodig hebben om slagvaardig,

wendbaar en resultaatgericht te zijn als organisatie en diensten en producten te leveren van de gewenste kwaliteit, tegen zo laag mogelijke kosten. De gemeentelijke organisatie heeft een vaste kern van medewerkers en een zogenoemde flexibele schil. De vaste kern bestaat uit medewerkers die een dienstverband hebben bij de gemeente Woudenberg. De flexibele schil bestaat uit flexibele arbeidsrelaties. Een flexibele schil is een passend middel om te kunnen inspelen op:

- fluctuaties in de werkvoorraad (werkdruk, ziekte, zwangerschap, etc.);
- op de uitvoering projecten en innovaties (nieuwe wetgeving, ruimtelijke projecten, innovaties zoals de Omgevingswet en in het sociaal domein);
- te reageren op een verandering in de vraag naar diensten (bijvoorbeeld meer vragen bij KCC en eerste lijn zoals vergunningaanvragen);
- verwachte andere invulling vacature (bijvoorbeeld overdracht of wijziging van taken);
- creëren nieuwe functie om te voldoen aan wens en taakstelling als het gaat om het maken van werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bijvoorbeeld inzet van medewerkers van Amfors bij de buitendienst en KCC).

Deze flexibele schil maakt onze organisatie meer wendbaar en kostenbewuster. De vaste kern is structureel begroot. Project- en tijdelijke budgetten zorgen voor dekking van de flexibele schil, waarbij bij ieder project of innovatie de afweging wordt gemaakt op welke wijze dit wordt aangepakt en welke financiële dekking hiervoor gevonden wordt. In de paragrafen hieronder wordt een toelichting gegeven op de loonkosten in relatie tot de BBV-wijziging en wijzigingen in het budget loonkosten ten opzichte van de begroting 2021.

Loonkosten

Het BBV schrijft voor dat de loonkosten naar de diverse taakvelden en producten worden verdeeld. De loonkosten bestaan uit kosten van de vaste kern en kosten van de flexibele schil, voor zover deze kosten toegeschreven kunnen worden aan producten in de programma's. Denk hierbij aan de kosten van de detachering van medewerkers van Eemfors bij de buitendienst, medewerkers die worden ingehuurd om zo tot flexibele invulling van vacatures te komen. De loonkosten worden verdeeld aan de hand van percentages, waarbij is aangesloten bij de tijdsverantwoording per medewerker per product. Uitzondering hierop zijn leidinggevende functies die, hoewel ook zij deels direct productief zijn (bijvoorbeeld in de rol van projectleider of adviseur) verplicht volledig op overhead geboekt moeten worden.

De primaire begroting is in de najaarsrapportage aangepast. De werkelijke kosten komen € 150.543 (1,58%) hoger uit dan uiteindelijk begroot.

	Loonkosten Werkelijk	Loonkosten Begroot	Loonkosten Verschil	Inhuur Werkelijk	Inhuur Begroot	Inhuur Verschil	Totaal (flexibele) Lonen- en inhuur	Definitieve begroting	werkelijk -/- begroot
Programma 1	990.330	985.949	4.381	380.365	305.250	75.115	1.370.695	1.291.199	79.496
Programma 2	1.104.232	1.096.058	8.174	523.349	502.900	20.449	1.627.581	1.598.958	28.623
Programma 3	115.170	105.283	9.887	356.620	370.000	-13.380	471.789	475.283	-3.494
Programma 4	623.492	628.577	-5.085	1.271.961	1.189.000	82.961	1.895.453	1.817.577	77.876
Programma 5	3.729.146	3.759.380	-30.234	511.251	522.500	-11.249	4.240.397	4.281.880	-41.483
Grondbedrijf	26.259	26.500	-241	28.767	19.000	9.767	55.026	45.500	9.526
Totaal	6.588.629	6.601.747	-13.118	3.072.311	2.908.650	163.661	9.660.940	9.510.397	150.543

Afwijking programma 4.

Er zijn diverse voorbereidingskredieten gevraagd voor o.a. het centrumplan, Woudenberg Zuid -Oost en visie Dorpsranden.

Deze kredieten zijn niet alleen bedoeld voor inhuur maar voor alle nodige uitgaven. Ook zijn de beschikbaar gestelde kredieten voor meerdere jaren.

Daadwerkelijk uitgegeven op deze kredieten voor inhuur is € 45.511. Hier stond geen begroot bedrag tegenover. Dit zit verwerkt in de inhuur kosten van programma 4.

Inkomsten t.g.v. personeelskosten

Extra opbrengsten uit doorberekening aan het grondbedrijf, inkomsten uit detachering, uitkering vanuit het UW, dekking uit transitiekosten Oekraïne en de SPUK regelingen IZA en CDOKE geven een voordeel van € 156.158 waardoor het totaal verschil op de loonkosten € 51.126 voordelig is.

Nadeel loon en inhuur t.o.v. begroting		150.543
Extra doorberekening aan grondbedrijf	-29.037	
Extra doorberekening aan derden	-66.924	
tekort WKR en overige personeelskosten	35.000	
Inhuur uit diverse kredieten	-45.511	
UWV uitkering	-20.965	
CDOKE gelden	-21.261	
IZA SPUK regeling	-52.971	
Overige personeel gerelateerde opbrengsten		-201.669
Totaal verschil op loon- en inhuurkosten		-51.126

In dit resultaat zit ook de personele kosten die we hebben gemaakt voor de opvang van Oekraïners (niet zijnde transitiekosten) van in totaal € 340.246. Dit zit verwerkt in de personeelskosten van programma 1. Overigens was hier ook een groot deel van begroot.

Overhead toerekening op afval en riool

Waarom loonkosten ramen en boeken per taakveld/product

De commissie DEPLA die de aanbevelingen voor het nieuwe BBV heeft gedaan, heeft haar aanbevelingen vooral gedaan op het vergelijkbaar maken van gemeenten onderling en met name gericht op de taken die een gemeente heeft. Door het direct toerekenen van loonkosten wordt inzichtelijk wat gemeenten uitgeven aan bijvoorbeeld wegen of groenbeheer.

Overhead in tarieven

Speciale aandacht is er voor overhead. Waar vroeger via uren loonkosten en overhead werden toegerekend aan producten zoals afval en riolering is dit niet meer mogelijk. Alleen de direct toe te wijzen kosten moeten op het betreffende product zoals afval, riool of ieder ander product geboekt worden. Dat betekent dat bijvoorbeeld kosten

voor ICT, huisvesting, facilitaire zaken en management niet op de diverse producten/taakvelden mogen drukken tenzij het specifiek voor dat product bedoeld is. Deze kosten komen terecht op overhead.

Het niet langer mee mogen nemen van overhead in doorberekening van de kosten aan afval en riool zou een te grote last voor de begroting betekenen. Daarom is het toegestaan om in de berekening van de tarieven rekening te houden met toe te rekenen kosten uit diverse producten en het toerekenen van overhead. Vanaf 2018 wordt rekening gehouden met een afgerond een overheadpercentage van 60% dat wordt toegerekend aan afval en riolering.

In 2023 is € 27.497 extra doorberekend aan afval en riolering dan begroot. Dit heeft te maken met inhuur vanwege langdurige ziektevervang. Dit is voordelig voor het jaarresultaat.

	Begroot*	Werkelijk	Vershil
	2023	2023	2023
Afval	€ 67.350	€ 92.559	€ 25.209
Riool	€ 94.035	€ 96.323	€ 2.288
	€ 161.385	€ 188.882	€ 27.497

Aan grondexploitatie mag overhead toegerekend worden. Kosten van de flexibele schil ten behoeve van grondexploitatie worden direct op de betreffende grondexploitatie geboekt. De uurtarieven zijn gebaseerd op de loonschalen inclusief overheadpercentage.

In 2023 is € 29.037 meer doorberekend aan grondexploitatie dan begroot.

	Begroot*	Werkelijk	Vershil
	2023	2023	2023
Uren naar grondexploitatie	€ 125.000	€ 154.037	€ 29.037

- *Begroting inclusief zomernota en najaarsrapportage*

Fraudepreventie

De organisatie van Woudenberg heeft in 2023 voldoende maatregelen getroffen rond de beheersing van frauderisico's en de verantwoording die daarover is vastgelegd in het jaarverslag.

Maatregelen rond de beheersing van frauderisico's zijn:

1. Lijncontroles
2. VIC (verbijzonderde intern controles)
3. Frauderisicoanalyse
4. Risicomanagement bedrijfsvoering

Woudenberg heeft de maatregelen rondom 1 (lijncontroles) en 2 (VIC) ingevoerd. Er is een start gemaakt met de frauderisicoanalyse en er wordt een start gemaakt met het risicomanagement bedrijfsvoering. Over de 1^e start frauderisicoanalyse is gerapporteerd naar het college via het IC verslag 1^e halfjaarrapportage 2023. De voortgang van de frauderisicoanalyse en risicomanagement bedrijfsvoering zal structureel beschreven worden in de halfjaarlijkse IC rapportages aan het college.

In 2023 zijn er geen aanwijzingen van fraude geweest.

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheid

In overeenstemming met het Controleprotocol 2022-2024 en de Financiële verordening 2023 van gemeente Woudenberg en de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV van november 2023 geeft het college van Burgemeester en Wethouders in de paragraaf Bedrijfsvoering een nadere toelichting op alle gevonden individuele rechtmatigheidsfouten en individuele rechtmatigheidsonduidelijkheden, voor zover deze boven de door de gemeenteraad op 22 december 2022 vastgestelde rapportagegrens van € 26.305 liggen en 'niet-acceptabel' zijn. Daarbij wordt aangegeven welke (beheers)maatregelen zijn of nog worden getroffen om deze rechtmatigheidsafwijkingen op te heffen of in de toekomst te voorkomen. Aspecten die hierbij aan de orde moeten komen zijn de tussentijdse communicatie met de gemeenteraad – of de reden waarom deze achterwege is gebleven - alsmede de maatregelen die zijn genomen om verbeteringen aan te brengen om het handelen conform wet- en regelgeving afdoende in processen te waarborgen. De toelichting op de onrechtmatigheden bestaat uit een beschrijving van de geconstateerde afwijking, een toelichting op het ontstaan van de afwijking en de vermelding van de actie die wordt ondernomen om rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen.

De gevonden individuele rechtmatigheidsfouten en individuele rechtmatigheidsonduidelijkheden boven de rapportagegrens van € 26.305 betreffen:

Begrotingscriterium

1. Niet 'acceptabele' begrotingsoverschrijdingen op de lasten per programma (niet conform artikel 8 van de Financiële verordening Woudenberg 2023).
Bevindingen : geen
Oorzaak : n.v.t.
2. Niet 'acceptabele' overschrijdingen van uitgaven op investeringskredieten (niet conform artikel 8 van de Financiële verordening Woudenberg 2023).
Bevindingen : geen
Oorzaak : n.v.t.
3. Begrotingsafwijkingen (overschrijdingen of onderschrijdingen) op baten per programma (niet tijdig aan gemeenteraad gemeld conform artikel 6 van de Financiële verordening Woudenberg 2023).
Bevindingen : geen
Oorzaak : n.v.t.
4. Begrotingsonderschrijdingen op de lasten per programma (niet tijdig aan gemeenteraad gemeld conform artikel 6 van de Financiële verordening Woudenberg 2023).
Bevindingen : geen
Oorzaak : n.v.t.

5. Onderschrijdingen van uitgaven op investeringskredieten (niet tijdig aan gemeenteraad gemeld conform artikel 6 van de Financiële verordening Woudenberg 2023).

Bevindingen : geen

Oorzaak : n.v.t.

Voorwaardencriterium

1. Niet naleving Europese aanbestedingsrichtlijnen.

Bevindingen:

- A. De inhuurkosten voor een vergunningverlener hebben in 2023 de grens voor een verplichte Europese aanbesteding van € 215.000 (voor diensten) overschreden. De uitgaven in 2023 ten bedrage van **€ 81.543** zijn als financieel onrechtmatig (rechtmatigheidsfout) aangemerkt en in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.
- B. Bij de uitbesteding van onderhoud bermen, sloten en duikers is in 2023 de grens voor een verplichte Europese aanbesteding van € 215.000 (voor diensten) overschreden. De uitgaven in 2023 ten bedrage van **€ 106.244** zijn als financieel onrechtmatig (rechtmatigheidsfout) aangemerkt en in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Oorzaak:

- A. De vergunningverlener is bewust wat langer ingehuurd om de relevante werkzaamheden af te ronden. De betreffende vergunningverlener is vanaf 2024 niet meer ingehuurd.
- B. Voor 2023 is bij dezelfde externe partij als de drie voorgaande jaren gevraagd voor 1 jaar de werkzaamheden betreffende onderhoud bermen, sloten en duikers uit te voeren. Hierdoor wordt de grens voor een verplichte Europese aanbesteding van € 215.000 (voor diensten) overschreden.

Genomen maatregelen om deze rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen:

- A. Bij iedere inhuur wordt gecheckt of deze (op basis van een zorgvuldige en transparante raming van de opdrachtwaarde) binnen de Europese grens blijft ja of nee. Soms kan het voorkomen dat personeel wat langer wordt ingehuurd om een belangrijk project af te ronden of omdat er geen goede vervanger beschikbaar is. Zodra dit speelt wordt het afgestemd met het college.
- B. Voor 2024 zijn de werkzaamheden betreffende onderhoud bermen, sloten en duikers Europees aanbesteed.

2. Andere rechtmatigheidsfouten of onduidelijkheden uit de VIC op het gebied van het voorwaardencriterium.

Bevindingen : geen

Oorzaak : n.v.t.

M&O criterium

Gemeente Woudenberg heeft geen (actueel) overkoepelend beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O-beleid) vastgesteld. Wel zijn er beheersmaatregelen ter voorkoming, opsporing en afdoening van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (overheidsgelden) die zijn geïntegreerd in de administratieve organisatie/interne controle van de organisatie. Gemeente Woudenberg heeft een risicoanalyse en een (verbijzonderd) intern controleplan opgesteld waarbij is besloten om de beheersmaatregelen hierin te integreren. Zoals uit de rechtmatigheidsverantwoording 2023 zoals opgenomen in de jaarrekening blijkt zijn er door de VIC in 2023 geen rechtmatigheidsafwijkingen als gevolg van misbruik of oneigenlijk gebruik van overheidsgelden gevonden.

F. Paragraaf Verbonden Partijen

Algemeen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee wij een bestuurlijke en financiële band hebben. Dit zijn onder andere gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen die een publiek belang behartigen, waarvan de aandelen geheel of gedeeltelijk in ons bezit zijn. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: één of meer zetels in het bestuur van de participatie en/of het hebben van stemrecht. Financieel belang is er wanneer wij middelen ter beschikking stellen en wij die kwijt zijn in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij die partij op ons verhaald kunnen worden. Stichtingen waarin wij participeren in het bestuur en waarmee we een subsidierelatie hebben zijn geen verbonden partijen.

Deze paragraaf stelt u in uw hoedanigheid als kader stellend en controlerend bestuursorgaan in staat om inzicht te verkrijgen in bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen van de verbonden partijen.

Samenwerking

De samenwerking met externe partijen binnen onze gemeente kenmerkt zich door het slim en pragmatisch regelen van zaken, het vinden van een passende oplossing voor een specifieke lokale situatie en het motto dat samenwerken iets praktisch moet opleveren. Daarbij is het van belang dat het 'gevoel' goed moet zijn.

Er zijn verschillende factoren die een rol spelen bij de afweging om te gaan samenwerken. Deze factoren zijn van belang bij een effectieve aanpak van maatschappelijke opgaven, taken en ambities. De in deze paragraaf vermelde bedrijfsvoeringcriteria zijn een selectie van voor ons belangrijke criteria, die op basis van diverse strategische visie notities van gemeenten en samen met u in een gehouden workshop zijn geformuleerd. Het gaat hierbij om meer dan uitsluitend het realiseren van een gunstig financieel plaatje. Voor een kleine gemeente leidt samenwerking over het algemeen niet tot lagere lasten, omdat het salarisgebouw en kapitaalslasten meestal lager zijn dan bij grotere gemeenten die bij (regionale) samenwerking zijn betrokken. Samenwerking is dan ook niet per definitie de oplossing voor elk bezuinigingsvraagstuk, vergroten van kwaliteit van de dienstverlening en verminderen van kwetsbaarheid wegen dan zwaarder.

De onderstaande criteria geven op bedrijfsvoeringniveau uiting en vorm aan onze visie op het gebied van samenwerkingsvraagstukken. We onderscheiden tien criteria die voor de gemeente Woudenberg van belang kunnen zijn en een basis kunnen vormen bij het aangaan, continueren of beëindigen van een samenwerkingsverband:

1. Kwaliteit	Mate kwaliteitsverbetering en/of optimaliseren dienstverlening en/of (beleid)producten
2. Effectiviteit	Mate effectievere uitvoering en levering producten en/of diensten (prestatieafweging)
3. Efficiency	Mate waarin efficiency in processen en/of dienstverlening bereikt kan worden
4. Continuïteit	Mate vermindering kwetsbaarheid en waarborg continuïteit
5. Betrouwbare partner	Ontwikkelen stabiele samenwerkingsrelatie met een gedeeld belang en gedeelde verantwoordelijkheid
6. Democratische controle	In ieder geval gericht op:
a. informatievoorziening ter ondersteuning besluitvorming over de samenwerkingsstructuur;
b. proactieve informatievoorziening over politiek/bestuurlijk relevante ontwikkelingen binnen samenwerkingsverbanden;
c. rechtstreekse informatievoorziening door/namens algemeen bestuur samenwerkingsverbanden (aanstuurbaarheid).
7. Kosten	Mate behalen van financieel voordeel door samenwerking (kostenverlaging)
8. Resultaat voor de inwoners	Mate bijdrage samenwerkingsverband aan bereiken positieve maatschappelijke effecten
9. Lange termijn oriëntatie	Mate samenwerking op langere termijn
10. Impact ambtelijke organisatie	Effect op de achterblijvende (rest van de) organisatie

Waar voorheen sprake was van wettelijke verplichte bundeling en integratie, kijken wij nu vooral naar de meerwaarde voor onze gemeente van samenwerking op het specifieke onderwerp. Schaalvoordelen en efficiencyvoordelen zijn ijkpunten bij het bepalen van meerwaarde van samenwerking. Gemeenten zijn sneller geneigd om voor specifieke onderwerpen te shoppen bij het samenwerkingsverband waarin het meeste voordeel te behalen valt of waarin het eigen beleid het best vertaald wordt. Of dit de samenwerking ten gunste komt valt te bezien. Het uiteenvallen van een samenwerkingsverband is een risico voor onze relatief kleine gemeente.

Beheersingssystematiek verbonden partijen

	Oprichtingskader	Sturingskader	Financieel kader
Gemeenteraad	De gemeenteraad stelt kaders en geeft toestemming voor deelname aan een verbonden partij.	De gemeenteraad wordt gefaciliteerd in het uitoefenen van de kader stellende en controlerende rol bij verbonden partijen.	De gemeenteraad stelt uitgangspunten en richtlijnen op die worden gehanteerd als financieel kader.
College	Het college besluit tot deelname aan een verbonden partij en maakt hierbij gebruik van het afwegingskader.	Het college zorgt voor een duidelijke uitvoering van de eigenaars- en opdrachtgeversrol.	Het college draagt zorg voor de uitvoering en naleving van de gekozen uitgangspunten en richtlijnen.
Organisatie	De ambtelijke adviseurs ondersteunen en adviseren het college bij het voorstel tot deelname.	De ambtelijke adviseurs zorgen voor eenduidige ondersteuning en advisering over verbonden partijen.	De ambtelijke adviseurs doen een financieel advies aan de hand van de opgestelde richtlijnen en uitgangspunten.

Overzicht verbonden partijen

Hieronder volgt per programma een overzicht van de verbonden partijen per 31 december 2022, welke taken zij voor ons uitvoeren en de eventuele ontwikkeling daarin.

Gemeenschappelijke regelingen	Deelnemingen	Stichtingen/coöperaties	Bestuursconvenant
- Afvalverwijdering Utrecht (AVU) - GGD regio Utrecht (GGDrU) - Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) - Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort e.o. (RWA) - Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	- Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN) - N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) - N.V. ROVA - Vitens N.V.	- Coöperatie de Kleine Schans - Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Vallei Educatief	- Bureau Regio Amersfoort

Gemeenschappelijke regelingen

AVU

Naam:	Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
Doel	Deze gemeenschappelijke regeling heeft tot doel om op een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze sturing en uitvoering te geven aan het afvalstoffenbeleid in de provincie Utrecht.
Vestigingsplaats	Utrecht
Deelnemende partijen	De Provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein en Zeist. De deelnemers zijn onderverdeeld in 3 regio's. Wij zitten in regio 3.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Het algemeen bestuur (AB) bestaat uit twee leden te benoemen door provinciale staten, twee leden uit de stad Utrecht te benoemen door de gemeenteraad en een deelnemer per overige gemeente. Onze vertegenwoordiger in het AB is wethouder D.J. Boeve - de Kruif
Belang deelname en activiteiten	Het zorg dragen voor een goede, reguliere en milieu verantwoordelijke inzameling, transport en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Dit doen de AVU door het ingezamelde afval te transporteren naar verwerkingsbedrijven. Deze bedrijven worden via aanbesteding geselecteerd.
Programma.	2. Leefomgeving
Risico voor gemeente	De lasten en baten worden volledig doorberekend aan de deelnemers. Door het ontbreken van een algemene reserve heeft de AVU geen weerstandsvermogen. Er zijn wel een aantal bestemmingsreserves. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden aan de deelnemers doorberekend. Als gevolg hiervan kunnen schommelingen optreden in de jaarlijks te betalen bedragen.
Risico's op en invloed in extra bijdrage aan de GR	De lasten en baten worden volledig doorberekend aan de deelnemers. Door het ontbreken van een algemene reserve heeft de AVU geen weerstandsvermogen. Er zijn wel een aantal bestemmingsreserves. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden aan de deelnemers doorberekend. Als gevolg hiervan kunnen schommelingen optreden in de jaarlijks te betalen bedragen.
Overige relevante informatie	-
Website	www.avu.nl
Financiële informatie	Het in 2023 behaalde resultaat bedraagt € 215.872 Dit wordt veroorzaakt door meevallers in de kosten restafval en gft, maar ook de meevallende opbrengst van het oud papier en het positieve resultaat op de verhuur van de containers.

Bedragen in euro's

Financiële informatie	31-dec-2023 (concept)	31-dec-2022
Bijdrage dienstjaar	263.689	180.133
Afrekening oude jaren		
Eigen vermogen	0	300.607
Vreemd vermogen		
Financieel resultaat	215.872	96.703

Coöperatie de Kleine Schans (CDKS)

Naam:	Coöperatie de Kleine Schans
Doel	Inwoners doen naar vermogen mee en zien om naar elkaar. Waar nodig komt de gemeente samen met inwoners en maatschappelijke organisaties tot collectieve en individuele oplossingen voor ondersteuning en zorg.
Vestigingsplaats	Woudenberg
Deelnemende partijen	Adventure Freedom, A.n.j.a. assisteert, Beweging 3.0, Bibliotheek Woudenberg, buurtbemiddeling/welzin, buurtgezinnen, Geeresteingroep, gemeente Woudenberg, Humanitas DMH, Humanitas Eemland, IDH Schuldhulp, inwonersraad, IQ coaches, Lely zorggroep, MEE, Moriahoeve, PCOB 50plus, Platform kerken, Platform van paramedici, Seniorenbelangen, Stg Jeugdpunt, Stg welzijn ouderen SWO, vertegenwoordiging huisartsen, wijkfysio en Youké,
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder M. van de Graaf

Naam:	Coöperatie de Kleine Schans
Belang deelname en activiteiten	De coöperatie vormt de kern van de uitvoering van het gemeentelijk beleid voor het sociaal domein. De coöperatie verzorgt de toegang voor alle inwoners met ondersteuningsvragen op het gebied van wonen, zorg, welzijn, werk en inkomen. Daarnaast is de coöperatie samen met (lokale) partners aanjager van de transformatie. De coöperatie voert een viertal wetten uit: a) Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) b) Wet op de jeugdzorg c) Participatiewet d) Leerplichtwet Daarnaast voert de coöperatie op basis van de verordening het leerlingenvoer uit. Hierbij staan de volgende uitgangspunten centraal: 1. eigen kracht van de klant: van aanbod- en systeemgericht naar vraag en mensgericht; 2. verschuiving van zware naar lichte zorg; 3. verschuiving van zorg naar welzijn.
Programma	1. Samenleving
Risico voor gemeente	Wij blijven eindverantwoordelijk voor de juiste en rechtmatige uitvoering van de Participatiewet, Wmo 2015, Jeugdwet en de Leerplichtwet. De bestuurlijke en politieke (systeem) verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de voornoemde wetten blijft berusten bij onze gemeente.
Overige relevante informatie	
Website	dekleineschans.nl

Bedragen in euro's

Financiële informatie	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage dienstjaar	2.078.466	1.909.695
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	301.685	543.969
Financieel resultaat	-127.162	23.347

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht (GGDrU)

Naam:	GGDrU
Doel	De GGD regio Utrecht is de gemeentelijke gezondheidsdienst van de 26 gemeenten in de regio Utrecht. De GGDrU wil bijdragen aan de volgende maatschappelijke effecten: - Inwoners wonen, leven, gaan naar school en werken in een veilige omgeving waar aandacht is voor gezondheid en elkaar; - Een gezonde en veilige start voor elk kind; - Iedereen moet zich kunnen ontwikkelen en ontplooien; - Iedereen kan meedoen; - Bedreigingen van de publieke gezondheid worden bestreden.
Vestigingsplaats	Zeist
Deelnemende partijen	Alle 26 Utrechtse gemeenten
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder M. van de Graaf neemt namens ons college deel in het Algemeen Bestuur en oefent tijdens de vergaderingen invloed uit op de besluit-vorming. Naar rato van het aantal inwoners is het aantal stemmen per gemeente bepaald. Wij hebben één stem van de in totaal 70 stemmen.
Belang deelname en activiteiten	De GGDrU voert de Wet publieke gezondheid (Wpg) uit. De GGD zet zich in voor maatregelen die de gezondheid beschermen, zoals preventieve maatregelen (vaccinaties), medische hulpverlening bij rampen, onderzoek naar gezondheid van groepen mensen en voorlichting over gezondheidsrisico's als slechte voeding of onbeschermd vrijen. Dit wordt ook wel publieke gezondheidszorg genoemd. De GGD houdt zich onder andere bezig met: Jeugd Verpleegkundigen en jeugdartsen van de Jeugdgezondheidszorg geven voorlichting en helpen bij vragen over groei, ontwikkeling en lichamelijke/ psychische gezondheid. Het consultatiebureau en de schoolarts vallen hieronder. Infectieziekten Zoals seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA), tuberculose, reizigersvaccinaties. Hygiëne en inspectie Onder andere tatoeage, piercings en toezicht kinderopvang. Milieu (medisch) Onder andere advies over vocht, schimmels en stank in woningen, luchtkwaliteit, bodemverontreiniging.

Naam:	GGDrU
	Hulp bij incidenten Bijvoorbeeld een uitbraak van voedselvergiftiging of een infectieziekte, zorgen ze ervoor dat ze zijn toegerust op snelle hulpverlening bij een eventuele grotere ramp (GHOR). De gemeenten nemen gezamenlijk extra taken af (bijvoorbeeld toezicht Wmo - aanpak woon hygiënische problematiek). Wij nemen zelf ook nog maatwerktaken af zoals registratietaken en lichte handhaving kinderopvang; stevig ouderschap. Dit zijn voor een deel wettelijke verplichte taken, maar die hoeven niet perse door de GGDrU te worden uitgevoerd. Wij hebben hiervoor gekozen, omdat ze deze taken, tegen acceptabele kosten, goed kunnen uitvoeren. Daarnaast kopen we producten in, zoals stevig ouderschap, omdat dit bijdraagt aan preventie en het voorkomen van extra zorg. Het jaar 2021 heeft grotendeels in het teken van de bestrijding van het COVID-19/Coronavirus gestaan
Programma	1. Samenleving
Risico voor gemeente	Ons risico is beperkt. De extra kosten tijdens de Corona-crisis worden gecompenseerd door het ministerie van SZW. De GGDrU is zich bewust van de financiële situatie waarin gemeenten zich bevinden en zal zoveel mogelijk voorkomen dat er een extra bijdrage wordt gevraagd.
Overige relevante informatie	
Website	www.ggdru.nl
Financiële informatie	Het boekjaar 2022 is afgesloten met een positief jaarresultaat van € 648.000. De gegevens van 2023 zijn op dit moment nog niet definitief.

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage dienstjaar	€ 669.817	€ 645.115
Afrekening oude jaren	€ -	€ -
Eigen vermogen	€ 4.618.516	€ 4.330.577
Vreemd vermogen	€ 32.285.913	€ 29.287.735
Financieel resultaat	€ 1.341.000	€ 648.000

Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN)

Naam:	Inkoop Bureau Midden Nederland
Doel	Het doel van IBMN is om naast financiële, kwalitatieve en procesmatige voordelen voor haar leden te behalen, inkoop in te zetten als strategisch en tactisch instrument voor waardecreatie. De visie van IBMN is als volgt: 'Door het aanbieden van professionele en deskundige inkoopondersteuning, op een manier die nauw aansluit bij de individuele wensen van de deelnemer, willen wij onze deelnemers in staat stellen om naast besparingen ook maximale duurzame impact te realiseren door middel van hun inkoopprojecten.'
Vestigingsplaats	Vianen
Deelnemende partijen	Gemeenten Leusden, Molenlanden, Montfoort, Scherpenzeel, Vijfheerenlanden, Woudenberg en IJsselstein en de gemeenschappelijke regelingen Avres en RMN.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	IBMN is een stichting. Alle deelnemers hebben evenveel invloed binnen het Algemeen Bestuur. Vanuit de directie is Z. van den Boogaard lid van het Algemeen Bestuur.
Belang deelname en activiteiten	IBMN levert (publieke-)inkoopkennis en -capaciteit. Adviseren over Europese en nationale aanbestedingswetgeving is de primaire taak. Dit doen ze in samenspraak met onze gemeente door middel van het uitvoeren van inkoopprojecten, vanaf specificatie tot en met de contractfase. IBMN zorgt ervoor dat het inkoopbeleid van onze gemeente (strategisch) aansluit en aangesloten blijft bij het gemeentebestuur. Ook wordt meegedacht over het optimaal benutten van inkoopcontracten. Verder worden jaarlijks de spendanalyse voor onze gemeente uitgevoerd en hebben wij de beschikking over een inkooptool.
Programma	5. Bedrijfsvoering
Risico voor gemeente	Er is niet of nauwelijks risico op een extra bijdrage voor wat betreft de vaste kosten. Eventuele fluctuaties in de jaarlijkse bijdrage kunnen ontstaan uit de hoeveelheid en grote van inkooptrajecten die wij uitvoeren.
Website	www.ibmn.eu

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage	€ 55.004	€ 53.635
Eigen vermogen	€ 213.322	€ 200.312
Vreemd vermogen	€ 118.742	€ 97.865
Financieel resultaat	€ 13.010	€ -2.042
Solvabiliteit		

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)

Naam:	Regionale uitvoeringsdienst Utrecht
Doel	Uitvoering van meerdere taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op het gebied van milieu, natuur, landschap, water en veiligheid voor gemeenten uit de regio Utrecht.
Vestigingsplaats	Utrecht
Deelnemende partijen	Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht, Woudenberg en provincie Utrecht.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder D.J. Boeve - de Kruif
Belang deelname en activiteiten	De RUD handelt meldingen af, handhaaft wetten, regels en verbodsbepalingen op het gebied van milieu, natuur, landschap, water en veiligheid. Er wordt op toegezien dat bedrijven voldoen aan actuele wetten regelgeving. Door het samenbrengen van alle milieutaken van de twaalf overheden in één organisatie zorgen ze voor korte lijnen waardoor er snel gehandeld kan worden. De RUD is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de basistaken VTH Milieu. De inhoudelijke expertise hebben we niet meer in huis en is bij de RUD ondergebracht. De regievoering op de uitvoering van de (financiële) afspraken ligt uiteraard wel bij onze gemeente. Vanuit die rol hebben we niet alleen invloed op de uitvoering, maar ook een verantwoordelijkheid in de realisatie van de gemaakte afspraken.
Programma	4. Ontwikkeling
Risico voor gemeente	Wij nemen de diensten op basis van output-financiering. Dat betekent dat kosten gebaseerd zijn op werkelijke afname van diensten. Meer afname door meer vergunningaanvragen of extra controles leidt dus tot hogere kosten. Hierover vindt vooraf afstemming plaats.
Overige relevante informatie	Het project 'Kleur Bekennen' is gestart met als doel een keuze te maken waar de RUD Utrecht zich als dienst naartoe moet ontwikkelen om in de toekomst meerwaarde te kunnen hebben en houden voor de deelnemers. De keuze die gezamenlijk wordt gemaakt heeft invloed op de concrete vraag hoe vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken van de RUD veranderen. De ontwikkeling van de RUD haakt direct aan op de relevante landelijk ontwikkelingen. - De Omgevingswet heeft gevolgen voor de werkwijze door wijzigingen in het vergunningverlenings-, toezicht- en handhavingsproces, bestuurlijke afwegingsruimte en vergunningverlening, DSO, dienstverleningsniveau en vergunningverlening, Ook vindt een verschuiving van bevoegdheden plaats: bodemtaken gaan van de provincie naar de gemeenten. - Daarnaast hebben de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid invloed op de werkzaamheden van RUD.
Website	www.rudutrecht.nl

Naam:	Regionale uitvoeringsdienst Utrecht
Financiële informatie	In 2023 is er een positief resultaat van € 246.000 geboekt.

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage dienstjaar	€ 344.391	€ 332.284
Afrekening oude jaren	€ 0	€ -5.160
Eigen vermogen	€ 1.517.000	€ 1.271.000
Vreemd vermogen	€ -	€ -
Financieel resultaat	€ 246.000	€ -210.000

Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort (RWA)

Naam:	Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort (RWA)
Doel	Inwoners met een indicatie Sociale Werkvoorziening passend werk verschaffen. Arbeidsontwikkeling van deze groep, tegen acceptabele maatschappelijke kosten, zodat ze duurzaam, maximaal en op eigen kracht kunnen werken. Buiten de muren, in een groep- of individuele detachering of bij één van de eigen bedrijven. Doorstroming naar een hogere trede op de werkladder en beweging van binnen naar buiten. Daarnaast verzorgt Amfors passend werk of begeleiding richting werk voor overige doelgroepen vanuit bijvoorbeeld de Participatiewet.
Vestigingsplaats	Amersfoort
Deelnemende partijen	De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder M. van de Graaf
Belang deelname en activiteiten	RWA/Amfors voert namens de deelnemende gemeenten de WSW uit. Het bedrijf ontwikkelt zich naar een flexibel mensontwikkelbedrijf dat meebeweegt met de omvang van de sw-doelgroep. De sw-medewerkers worden gestimuleerd zich te ontwikkelen naar de optimale trede op de werkladder en zoveel mogelijk 'van binnen naar buiten'. Werk vindt zoveel mogelijk plaats in groeps- en individuele detacheringen, buiten de eigen bedrijven van Amfors. Voor wie de stap naar buiten niet (meer) mogelijk is, blijven we werk binnen de muren van Amfors organiseren. De koers wordt uitgezet langs 3 lijnen: - Duurzame inzetbaarheid (vitaal vakmanschap); - Inclusieve innovaties (inclusive Fieldlab); - Duurzaamheid (Amfors naar klimaatneutraal).
Programma	1. Samenleving
Risico voor gemeente	Risico op extra bijdrage in negatief resultaat
website	www.amfors.nl
Financiële informatie	Het voorlopige concept resultaat van RWA over 2023 is budget neutraal (€ 0). Amfors heeft een positief resultaat behaald van € 1.419.683. Dit positieve resultaat is als bijdrage bij de RWA opgenomen.

RWA

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31-12-2023	31-12-2022
Bijdrage dienstjaar	€ 346.063	€ 348.626
Afrekening oude jaren	€ -15.000	€ -27.305
Eigen vermogen	€ 1.040.000	€ 1.197.000
Vreemd vermogen	€ 9.486.000	€ 10.215.000
Financieel resultaat	€ 0	€ 500.000

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Naam:	Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
Doel	De veiligheidsregio heeft als doel om op een uniforme wijze inhoud te geven aan de politieke en bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen de verschillende hulpverleningsorganisaties in de regio.
Vestigingsplaats	Utrecht
Deelnemende partijen	Alle 26 Utrechtse gemeenten en de Meldkamer Ambulancezorg (MKA). De politie Utrecht is aan de veiligheidsregio verbonden door een convenant.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Burgemeester M. Jansen. De veiligheidsregio wordt bestuurd door de 26 burgemeesters in de regio Utrecht. De burgemeesters vormen samen het algemeen bestuur (AB) van de veiligheidsregio. Naar rato van het aantal inwoners is het aantal stemmen per gemeente bepaald. Onze invloed is hierdoor zeer beperkt.
Belang deelname en activiteiten	De veiligheidsregio voert namens de gemeenten diverse wettelijke taken uit. De VRU geeft uitvoering aan de onderstaande wettelijke taken: - het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; - het adviseren over risico's van branden, rampen en crises; - het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; - het instellen en in stand houden van een brandweer; - het instellen en in stand houden van een GHOR; - het voorzien in de meldkamerfunctie; - het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; - het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten. Wij financieren de postcommandant van de brandweerpost Woudenberg. Hierdoor is de functie deels een beroepsfunctie geworden. De kern van het werk van de VRU is: 1. Hulp verlenen op straat; 2. Adviseren over en het houden van toezicht op veiligheid; 3. Leveren van slagkracht rampenbestrijding en crisisbeheersing; 4. Voeren van regie over (fysieke) veiligheid. In 2021 hebben de activiteiten in belangrijke mate in het teken van de Corona-crisis gestaan. De VRU vervult een centrale rol bij de coördinatie van crisisbeheersing tijdens de Corona-crisis. Naast directe inzet van VRU medewerkers bij de crisisbeheersing is een bijdrage geleverd aan de landelijke voorzieningen. Daarnaast zijn maatregelen getroffen om de continuïteit van de hulpverlening en crisisbeheersing te

Naam:	Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
	waarborgen.
Programma	3. Veiligheid
Risico voor gemeente	Gering risico.
Website	www.vru.nl
Financiële informatie	De bijdrage is gebaseerd op aantal inwoners en op het aantal af te nemen producten x kostendekkend tarief. De gegevens van 2023 zijn op dit moment nog niet bekend.

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage dienstjaar	€ 798.279	€ 725.307
Afrekening oude jaren	€ 0	€ -18.905
Eigen vermogen	€ 28.319.000	€ 23.252.000
Vreemd vermogen	€ 49.851.000	€ 62.605.000
Financieel resultaat	€ 4.510.000	€ 742.000

Deelnemingen

BNG Bank Nederlandse Gemeenten

NAAM	BNG Bank Nederlandse Gemeenten
Vestigingsplaats	Den Haag
DOEL	Bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Programma.	6. Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Woudenberg heeft geen rechtsreeks bestuurlijk belang in de BNG, behalve het stemrecht als aandeelhouder.
Deelnemende partijen	De staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.
Belang deelname en activiteiten	De BNG draagt met gespecialiseerde financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen.
Risico voor gemeente	Risico op lagere of geen dividend uitkering.
Website	www.bngbank.nl
Financiële informatie	Woudenberg bezit 3.510 aandelen met een balanswaarde van € 5.712 (nominaal).

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022	31 december 2021
Dividend/Bijdrage	€ 7.581,60	€ 8.775 (in jaarrek. 2023)	€ 10.811
Eigen vermogen	€ 4.721 miljoen	€ 4.600 miljoen	€ 4.329 miljoen
Vreemd vermogen	€110.834 miljoen	€ 107.459 miljoen	€ 143.995 miljoen
Financieel resultaat	€ 254 miljoen	€ 300 miljoen	€ 236 miljoen
Solvabiliteit	43%	35%	32%

NV ROVA Holding

NAAM	N.V. ROVA
Vestigingsplaats	Zwolle
DOEL	De vennootschap heeft tot doel het bevorderen en/of het (doen) realiseren van integraalafvalketenbeheer en het leveren van kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op het terrein van de verwijdering van afvalstoffen, waaronder begrepen beleidsondersteuning en collectieve aanbestedingen ten behoeve van de deelnemende overheden. Tevens is de vennootschap werkzaam op het gebied van inzameling, bewerking en verwerking van afvalstoffen, de reiniging en de gladheidbestrijding, alsmede op het gebied van direct of indirect daarmee verband houdende milieuvelden, in de ruimste zin van het woord.
Programma.	2. Leefomgeving
Belang deelname en activiteiten	Het is van openbaar belang dat de gemeente de afvalverwerking tegen de zo laag mogelijke maatschappelijke kosten uitvoert.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	De gemeente heeft als aandeelhouder zeggenschap in ROVA via het stemrecht op de aandelen die zij bezit.
Deelnemende partijen	ROVA is een organisatie van en voor overheden. ROVA is actief in de provincies Overijssel, Gelderland, Utrecht, Flevoland en Drenthe.
Risico voor gemeente	Bij een tegenvallende exploitatie lagere dividenduitkering dan begroot; Gering risico op lagere dividend uitkering. Stichtingen en coöperaties - Stijging van de tarieven voor de diensten van ROVA; - De geldlening betreft een achtergestelde lening ten opzichte van bancaire financiers.
Financiële informatie	De gemeente bezit 125 aandelen B. met een nominale waarde per aandeel van € 113,45

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage dienstjaar	€ 730.875	€ 672.745
Dividend	€ 34.374	€ 47.771
Eigen vermogen	€ 40.866.000	€ 40.320.000
Vreemd vermogen	18.775.000	€ 18.391.000
Financieel resultaat	€ 4.368.613	€ 5.133.000
Solvabiliteit		

Vitens

NAAM	Vitens
Vestigingsplaats	Zwolle
DOEL	Exploitatie van het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland.
Programma.	6. Algemene dekkingsmiddelen
Belang deelname en activiteiten	Het duurzaam leveren van veilig en betrouwbaar drinkwater, het verantwoord omgaan met natuur en milieu.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Onze gemeente heeft geen rechtsreeks bestuurlijk belang, behalve het stemrecht als aandeelhouder.
Deelnemende partijen	Naast onze gemeente, 103 gemeenten, de NV Nuon en de provincies Utrecht, Overijssel, Friesland en Gelderland.
Website	www.vitens.nl
Risico voor gemeente	Risico op lagere of geen dividend uitkering.
Relevante gegevens	Onze gemeente bezit 9.683 aandelen met een balanswaarde van € 131.873.

Financiële gegevens		31 december 2023	31 december 2022
Bijdrage		€ 0	€ 0
Dividend		€ 0	€ 0
Eigen vermogen		€ 677.700.000	€ 649.500.000
Vreemd vermogen		€ 1.559.700.000	€ 1.446.100.000
Financieel resultaat		27.200.000	€ 8.200.000
Solvabiliteit		30,30%	31,00%

G. Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van het BBV bevat deze paragraaf Grondbeleid tenminste:

- a) Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b) Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c) Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitaties;
- d) Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e) De beleidsuitgangspunten omtrent de reserve voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Gemeentelijk grondbeleid

Op 24 januari 2019 is door de raad de nieuwe nota Grondbeleid Woudenberg vastgesteld. De gemeente Woudenberg heeft voor een situationeel grondbeleid gekozen, dat wil zeggen dat de gemeente binnen gestelde kaders per ontwikkeling kiest welke vorm van grondbeleid ze wil voeren. Keuzes voor verwerving of samenwerking worden onderbouwd en inzichtelijk gemaakt. Ten behoeve van alle projecten wordt een exploitatie opgesteld, welke minimaal eenmaal per jaar wordt geactualiseerd;

Bij de start van een project wordt een risicoanalyse uitgevoerd en een risicoprofiel opgesteld. Minimaal jaarlijks bij de herziening van de grondexploitatie en bij het opstellen van het MPG wordt een risicoanalyse uitgevoerd. Vanuit projectmanagement en bedrijfsvoering van de grondexploitaties wordt actief gestuurd op de beheersing van risico's en kansen. De herzieningen voldoen aan de nieuwe nota grondbeleid.

Financieel beleid

Het financieel beleid van de gemeente Woudenberg kenmerkt zich in algemene zin door:

1. Budgettair neutrale benadering: de kosten van financieel niet-sluitende projecten worden goedge maakt door de opbrengsten van financieel positief sluitende projecten. E.e.a. verloopt via de algemene reserve grondbedrijf.
2. De gemeente voert een behoedzaam financieel beleid, dat wil zeggen:
 - a. Eerst opbrengsten genereren;
 - b. Planontwikkelingskosten pas activeren bij aantoonbare opbrengsten (grondexploitatieopzet);
 - c. Planontwikkelingskosten direct ten laste brengen van c.q. dekken uit de algemene reserve grondbedrijf. Dit betreft een tijdelijke dekking: bij daadwerkelijke opbrengsten komen de opbrengsten weer ten goede aan de algemene reserve grondbedrijf (tijdelijk lenen van de algemene reserve grondbedrijf).
3. Ruimtelijke projecten worden niet eerder geactiveerd alvorens daar een gedegen ruimtelijk plan en grondexploitatie aan ten grondslag ligt, die minimaal sluitend is, als ook een planning en een risico analyse.

Uitwerking en gevolgen begroting van herziening BBV verslaggevingsregels rondom grondexploitaties.

De wijzigingen in de BBV komen voort uit de grote afwaarderingen van de laatste jaren en zijn er ook op gericht om duidelijke regelgeving rondom het waarderen van grondexploitaties te krijgen.

Hier volgen een aantal wijzigingen en de gevolgen voor onze grondexploitaties, jaarrekening en begroting:

1. De belangrijkste wijziging waar we mee te maken hebben is de richtlijn voor het te hanteren rentepercentage.
In 2023 is 0,00% rente toegerekend.
2. **NiEGG gronden niet langer meer van toepassing:**
Niet in exploitatie genomen gronden worden vanaf 1 januari 2016 gezien als materiele vaste activa (voorraad) en hier mag geen rente meer aan toegerekend worden. Ook de term NiEGG zal niet meer gebruikt worden. Vanaf 2018 hebben we geen NiEGG meer lopen.
3. **Vanaf 2016 wordt gesproken over BIE (Bouwgrond In Exploitatie) gronden:**
Momenteel wordt in de praktijk een veelheid aan grondontwikkeling gerelateerde projecten geschaard onder het begrip grondexploitaties. Naast lopende operationele grondexploitatieprojecten valt hierbij te denken aan niet-actieve grondexploitatieprojecten (ingetrokken/stilgelegd/nog niet gestart) (NiEGG), anticiperend aangekochte gronden (NiEGG), herinrichtingsprojecten openbare ruimte, faciliterend grondbeleid met kostenverhaal, werken voor derden en vastgoedontwikkeling. Vanuit het belang van eenduidigheid is gezocht naar de afbakening van het begrip grondexploitaties en de hieraan toe te rekenen kosten zoveel mogelijk aansluiting bij de bestaande Wro: De consequenties hebben wij in de herzieningen van de grondexploitaties meegenomen.
4. **Warme gronden**
Vanwege de grote opgaven in diverse regio's op het gebied van woningbouw, verwerven gemeenten gronden met het oog op gebiedsontwikkeling die op langere termijn gaat spelen. Dergelijke gronden, waarvan op voorhand vaststaat dat deze als bouwgrond zullen gaan fungeren, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld worden in de regel als 'warme grond' geduid. Deze gronden worden op de balans opgenomen onder de materiele vaste activa tegen verwervingskosten. Ingeval de gronden nog geen bestemming hebben gekregen als bouwgrond, bestaat de kans dat (tijdelijk) afwaardering moet plaatsvinden naar de waarde volgens de geldende bestemming. Dit kan verstrekende negatieve gevolgen hebben voor de financiële positie van een gemeente en daarmee de voortgang van de woningbouwprojecten stagneren.
Aangezien het hierbij gaat om een naar verwachting tijdelijke en niet duurzame waardevermindering, mag - onder voorwaarden - bij de waardering worden uitgegaan van de grond tegen toekomstige bestemming in plaats van de huidige bestemming (zie hoofdstuk 4.2). Daarbij is als een van de voorwaarden aangegeven dat het moet gaan om woningbouw en niet om bedrijfsterreinen. De achtergrond hiervan is dat grootschalige aankoop van gronden voor ontwikkeling van bedrijfstermijnen op de zeer lange termijn in zijn algemeenheid als zeer risicovol wordt aangemerkt. Voor woningbouw zijn deze risico's in de regel beperkter. Benadrukt wordt dat geen sprake is van een nieuwe categorie NiEGG-gronden. Bij het wijzigingsbesluit van maart 2016 is uitdrukkelijk uitgesloten dat een tussencategorie – niet zijnde bouwgrond in exploitatie - zou mogen blijven voortbestaan waaraan kosten toegerekend mogen worden. Overigens wordt nog opgemerkt dat fiscaal gezien de 'warme' gronden in beginsel vanaf het moment van verwerven voor de Vpb vallen binnen de onderneming ter zake van de gemeentelijke grondexploitaties.

In 2023 is Hoevelaar fase 2 overgegaan van "warme" gronden naar bouwgrond in exploitatie.

5. **Definitie Bouwgrond in exploitatie (BIE):** Gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd.

Overige projecten dienen duidelijk te worden onderscheiden van bouwgronden in exploitatie. Gronden worden geacht zich in het transformatieproces te bevinden vanaf het moment dat de gemeenteraad de grondexploitatiebegroting, ofwel het exploitatieplan heeft vastgesteld.

Definitie grondexploitatiebegroting: De financiële vertaling van een ruimtelijk plan, waarbij de kosten en opbrengsten gefaseerd zijn in de tijd, met een richttermijn van 10 jaar (voortschrijdend).

Grondexploitaties

In Woudenberg lopen op dit moment 3 grondexploitaties:

- Hoevelaar fase 1
- Hoevelaar fase 2
- Spoorzone A2 (afgesloten in 2024)

Exploitatie Nijverheidsweg heeft nog een boekwaarde omdat hier de laatste kosten voor woonrijpmaken in 2024 en mogelijk 2025 verwacht worden.

Verloop boekwaarden grondexploitaties.

Per 1 januari 2023 hadden de grondexploitaties een negatieve boekwaarde van € 0,73 miljoen. Hierin zit ook de inbreng van de boekwaarde van Hoevelaar fase 2 van € 2,44 miljoen.

Eind 2023 is dit gedaald naar een positieve boekwaarde van € 1,20 miljoen.

Van negatieve naar positieve boekwaarde betekent dat er meer opbrengsten zijn ontvangen dan uitgaven zijn gedaan. Dit heeft ook gevolgen voor de geldleningen en aflossingen en dus voor ons renteresultaat. (zie paragraaf D)

Te treffen voorziening

Op dit moment zijn er geen voorzieningen meer getroffen om verliezen te dekken. Eerder getroffen voorzieningen zijn conform de BBV ten gunste van de boekwaarden gebracht.

Volgende herzieningen aanbieden aan raad

In april 2024 zijn de herzieningen van de 3 vastgestelde grondexploitaties aangeboden aan de raad. In april 2025 zal de volgende herziening plaats vinden. Mochten er bijzondere ontwikkelingen zijn dan zal er een eerdere herziening komen van het betreffende project.

Nijverheidsweg en Spoorzone A2 zullen niet meer herzien worden omdat de laatste werkzaamheden in 2024 plaats vinden. Voor dit project is er nog een boekwaarde beschikbaar waarbinnen de laatste werkzaamheden kunnen plaats vinden.

In 2023 is Hoevelaar fase 2 in exploitatie genomen.

Overzicht verloop boekwaarden grondexploitaties

	t/m 2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal
Nijverheidsweg							
Inkomsten	5.510.016	8.745		0			5.518.761
Uitgaven	6.101.899	38.602	232.167	0			6.372.668
Rente	4.066						4.066
Winstneming / verlies	-857.973						-857.973
Boekwaarde per 31 dec:	-262.024	-232.167	0	0			0
getroffen voorziening				0			0
Stand voorziening	0	0	0				
Boekwaarde incl. voorziening 31 dec:	-262.024	-232.167	0	0			0
Hoevelaar fase 1							
Inkomsten	15.833.368	82.865	852.000	0	0	0	16.768.233
Uitgaven	11.703.410	1.822.822	781.806	615.528	0		14.923.566
Rente	669.875	0	0	0	0		669.875
Winstneming / verlies	898.500	87.500	188.792	0	0		1.174.792
Boekwaarde per 31 dec:	-2.561.582	-734.126	-615.528	0	0	0	0
Hoevelaar fase 2							
Inkomsten	0	8.399.155	4.387.806	6.638.886	0	0	19.425.847
Uitgaven	2.440.021	5.770.662	4.335.671	4.289.344	2.181.825		19.017.523
Rente		0	0	0	0		0
Winstneming / verlies		20.500	105.000	250.000	32.824		408.324
Boekwaarde per 31 dec:	2.440.021	-167.972	-115.106	-2.214.649	0	0	0
Spoorzone locatie A2							
Inkomsten	1.354.988	1.219.402					2.574.390
Uitgaven	2.467.445	50.049	70.091				2.587.585
Rente	4.329	0					4.329
Overheveling verwerving	0						0
Winstneming / verlies	0	-17.524					-17.524
Boekwaarde per 31 dec:	1.116.786	-70.091	0	0			0
getroffen voorziening boekjaar	-9.155	19.010	0	0			9.855
Stand voorziening	-19.010	0	0	0			
Boekwaarde incl. voorziening 31 dec:	1.097.776	-70.091	0	0			9.855
Totaal inkomsten	22.698.372	9.710.167	5.239.806	6.638.886	0	0	44.287.230
Totaal uitgaven	22.712.775	7.682.135	5.419.735	4.904.872	2.181.825	0	42.901.342
Totaal rente	678.270	0	0	0	0	0	678.270
Totaal winst	40.527	90.476	293.792	250.000	32.824	0	707.619
saldo jaar	733.201	-1.937.556	473.721	-1.484.014	2.214.649	0	0
Boekwaarde per 31 dec:	733.201	-1.204.355	-730.634	-2.214.649	0	0	0
Stand voorzieningen	-19.010	0	0	0	0		0
Totaal boekwaarden grondexploitaties	714.191	-1.204.355	-730.634	-2.214.649	0	0	0

Overige ontwikkelingen / Winstbestemmingen

Conform de BBV regelgeving wordt jaarlijks gekeken of er al een deel van de te verwachten winst genomen kan worden.

In onderstaande tabel staan de te verwachten winstnemingen en de bestemming daarvan op basis van de herzieningen die in april 2024 zijn vastgesteld.

Grondexploitatie	Winstneming 2023	Aanpassing Voorziening	saldo naar reserve grondbedrijf
Hoevelaar Fase 1*	87.500		87.500
Hoevelaar Fase 2*	20.500	0	20.500
Spoorzone A.2*	0	1.486	1.486
Het Groene Woud	4.154		4.154
	112.154	1.486	113.640

* deel voor Woudenberg Oost

Financiële positie

Algemene reserve grondbedrijf

Deze reserve is ingesteld ter eerste opvang van mogelijke nadelige grondexploitatiesaldi. De algemene reserve van het grondbedrijf van de gemeente Woudenberg bedraagt per 31 december 2023: € 2.838.143. Hiervan is € 1.750.132 voor ontwikkeling in Woudenberg Oost en € 1.088.012 voor algemeen grondbeleid.

Voorzieningen

De eerder getroffen voorzieningen zijn t.g.v. de boekwaarden gebracht. In 2022 was dit al het geval voor de Nijverheidsweg en nu ook van Spoorzone A2 de laatste herziening is aangeboden is dit ook hier gedaan.

De voorziening Spoorzone A2 € 19.010 is voor € 17.524 t.g.v. de boekwaarde gebracht en € 1.486 is teruggegaan naar de reserve grondbedrijf.

Risicoparaagraaf

De incidentele risico's voortvloeiend uit de grondexploitaties bedragen per 31 december 2023:

Grondexploitatierisico's	Risico	Nog te realiseren winst	Voorziening	Omvang risico	Kans	Concreet risico
<i>Bouwgronden in exploitatie</i>						
1.Hoevelaar fase 1 (8e herziening) ¹	83.305	540.446	0	0	0,00%	0
2.Hoevelaar fase 2 (1 ^e herziening) ¹	318.360	556.302	0	0	0,00%	0
<i>Bouwgronden niet in exploitatie</i>						
Overige gronden (perceel Laagerfseweg)	1.600.000				20,00%	320.000
Totaal	2.001.665	1.096.748	0	0		320.000

Toelichting risico's grondexploitaties:

1. Het risico kan worden opgevangen binnen de grondexploitatie.

De risico's die zich voordoen binnen de grondexploitaties worden, indien mogelijk, binnen het exploitatieresultaat opgevangen. Dit gaat ten koste van de eindwaarde van het project waardoor er minder winst overblijft. Dit heeft gevolgen voor de toevoeging aan de reserve grondbedrijf. Komt de exploitatie negatief uit dan komt dit resultaat ten laste van de reserve grondbedrijf. Bij het bepalen van het weerstandsvermogen wordt hier rekening mee gehouden.

Het totale risicobedrag uit de grondexploitaties is € 401.665. Dit kan opgevangen binnen de grondexploitaties.

Het risico bedrag dat overblijft is € 320.000 en kan opgevangen worden binnen de algemene reserve grondbedrijf.

Het gaat hier om mogelijke waardevermindering van percelen aan de Laagerfseweg.

Overzicht totaal cijfers van de 4 grondexploitaties die nog in de activelijst staan.

Grondexploitatie	Boekwaarde 31-12-2022	inkomsten	kosten	rente	winst	Boekwaarde 31-12-2023	voorziening	Balanswaarde 31-12-2023 incl. voorziening
<i>Bouwgronden In Exploitatie</i>								
Nijverheidsweg	-€ 262.024	€ 8.745	€ 38.602	€ 0	€ 0	-€ 232.167	€ 0	-€ 232.167
Hoevelaar fase 1	-€ 2.561.582	€ 82.865	€ 1.822.822	€ 0	€ 87.500	-€ 734.126	€ 0	-€ 734.126
Hoevelaar fase 2	€ 2.440.021	€ 8.399.155	€ 5.770.662	€ 0	€ 20.500	-€ 167.972	€ 0	-€ 167.972
Spoorzone locatie A2	€ 1.116.786	€ 1.219.402	€ 50.049	€ 0	-€ 17.524	-€ 70.091	€ 0	-€ 70.091
	€ 733.201	€ 9.710.167	€ 7.682.135	€ 0	€ 90.476	-€ 1.204.355	€ 0	-€ 1.204.355

Complexen nog niet in exploitatie

Op dit moment worden er voorbereidingen getroffen voor de exploitatie van de Zuidrand.

Rentetoerekening in 2023:

De rente die toegerekend wordt vanuit de grondexploitaties naar de begroting is 0,00%.

De cijfers komen uit de laatste herzieningen die in april 2024 door de raad zijn vast gesteld. De totale rente op grondexploitaties voor 2023 is € 0.

Wijziging hoe om te gaan met de rente op het grondbedrijf

Door de wijziging in de BBV zijn wij niet meer vrij om te bepalen hoeveel rente wij toerekenen aan het grondbedrijf. Het percentage is afhankelijk geworden van het rentepercentage dat wij gemiddeld over aangegane langlopende leningen betalen. Bij afwijking in de jaarrekening kan het zijn dat de door te berekenen rente aangepast moet worden. Dit heeft gevolgen voor de jaarrekening.

In de kadernota 2018 en meerjarenbegroting 2018-2021 is besloten om vanaf het jaar 2020 de rente die betrekking heeft op het grondbedrijf rechtstreeks toe te voegen aan de algemene reserve grondbedrijf. Voor 2020 is gekozen omdat vanaf dat jaar de boekwaarden laag zijn en de gevolgen voor de begroting niet groot zijn.

Door het uitlopen van een aantal projecten is gekozen om hier in 2021 mee te starten. In 2023 is dus geen sprake van toevoging van rente aan de reserve.

H. Paragraaf Openbaarheid Wet open overheid (Woo)

Inleiding

Met ingang van 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Op grond van artikel 3.5 van de Woo besteedt een gemeente in de jaarlijkse begroting en jaarrekening aandacht aan de beleidsvoornemens m.b.t. de uitvoering van de wet, en doet verslag van de uitvoering ervan.

Wat hebben we in 2023 aan de Woo gedaan?

- De Woo verplicht een bestuursorgaan tot het aanstellen van een Woo-contactfunctionaris. Deze is met ingang van 8 mei 2023 in dienst getreden.
- Voor het publiek is op de gemeentewebsite een aparte pagina gecreëerd met informatie over het indienen van een Woo-verzoek en de bereikbaarheid van de Woo-contactfunctionaris. Verzoekers kunnen per post of per e-mail een Woo-verzoek indienen.
- PLOOI, het landelijke Platform Open Overheidsinformatie, waar overheden hun systemen aan zouden moeten aansluiten, is vervangen door de Woo-index. Dit is een centrale plek voor verwijzingen naar alle informatie die in het kader van de Woo door overheidsorganen openbaar is gemaakt. Voor de aansluiting bij de Woo-index heeft Woudenberg al de eerste stappen gezet. De Woo-index is nog volop in ontwikkeling.
- Er is een start gemaakt met het standaardiseren van het afhandelen van een Woo-verzoek. Zo is een brievenboek samengesteld en is begonnen met het opstellen van een procesbeschrijving.
- In 2023 zijn er 14 Woo-verzoeken ingediend: 13 Woo-verzoeken zijn binnen de wettelijke termijn afgehandeld en 1 Woo-verzoek is buiten behandeling gesteld omdat de verzoeker niet reageerde op het verzoek om nadere precisering van het verzoek.

JAARREKENING

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2023 IN DE JAARREKENING

	Realisatie begrotingsjaar			Raming begrotingsjaar na wijziging			Raming begrotingsjaar voor wijziging			Jaarrekening 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totalen	56.776.267	56.776.267	0	42.584.013	42.584.013	0	35.925.612	35.925.612	0	48.967.100	48.967.100	0
Programma's												
Samenleving	19.018.696	9.458.910	9.559.786	18.386.888	7.271.274	11.115.614	16.788.768	4.249.471	12.539.297	17.122.840	6.789.694	10.333.146
Leefomgeving	5.425.875	3.621.204	1.804.671	5.365.465	3.350.933	2.014.532	5.148.592	3.350.933	1.797.659	4.926.497	3.576.267	1.350.231
Veiligheid	1.338.347	4.837	1.333.510	1.347.823	0	1.347.823	1.080.283	0	1.080.283	1.086.003	6.464	1.079.540
Ruimte, wonen en ondernemen	14.332.609	14.249.886	82.723	4.935.101	3.272.626	1.662.475	3.519.996	2.347.945	1.172.051	11.489.158	10.488.462	1.000.696
Bestuur en dienstverlening	2.105.171	298.838	1.806.333	2.024.402	187.650	1.836.752	1.647.692	187.650	1.460.042	2.150.214	539.561	1.610.654
Totaal Programma's	42.220.698	27.633.675	14.587.023	32.059.679	14.082.483	17.977.196	28.185.331	10.135.999	18.049.332	36.774.713	21.400.448	15.374.266
Algemene dekkingsmiddelen												
Lokale heffingen	644	3.440.464	3.439.820-	0	3.442.100	3.442.100-	0	3.317.100	3.317.100-	666	3.362.954	3.362.288-
Algemene uitkeringen	0	22.649.415	22.649.415	0	22.492.318	22.492.318	0	21.210.329	21.210.329	0	21.826.654	21.826.654
Treasury	89.551	208.383	118.833-	69.592	140.766	71.174-	45.592	40.766	4.826	42.728	96.236	53.508-
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	90.194	26.298.263	26.208.068	69.592	26.075.184	26.005.592	45.592	24.568.195	24.522.603	43.395	25.285.845	25.242.450
Overige												
Overhead	6.060.777	645.705	5.415.073	6.162.894	540.230	5.622.664	5.921.897	469.230	5.452.667	5.191.642	570.918	4.620.724
Heffing VPB	84.147	0	84.147	0	0	0	0	0	0	10.407-	0	10.407-
Onvoorzien	76.144	81.897	5.753-	83.853	120.000	36.147-	0	0	0	84.653	15.661	68.992
Totaal Overige	6.221.069	727.602	5.493.467	6.246.747	660.230	5.586.517	5.921.897	469.230	5.452.667	5.265.887	586.578	4.679.309
Resultaat voor mutaties reserves (saldo van baten en lasten)	48.531.961	54.659.540	6.127.579	38.376.018	40.817.897	2.441.879	34.152.820	35.173.424	1.020.604	42.083.995	47.272.871	5.188.876
Mutaties reserves												
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	4.077.366	2.116.727	1.960.639	2.197.498	1.766.116	431.382	1.674.745	752.188	922.557	3.631.354	1.694.230	1.937.125
Totaal Mutaties reserves	4.077.366	2.116.727	1.960.639	2.197.498	1.766.116	431.382	1.674.745	752.188	922.557	3.631.354	1.694.230	1.937.125
Resultaat na mutaties reserves												
Gerealiseerde resultaat	4.166.939	0	4.166.939	2.010.497	0	2.010.497	98.047	0	98.047	3.251.751	0	3.251.751
Totaal resultaat na mutaties reserves	4.166.939	0	4.166.939	2.010.497	0	2.010.497	98.047	0	98.047	3.251.751	0	3.251.751

Toelichting op onvoorzien:

In tegenstelling tot veel andere gemeente werken wij niet met een budget onvoorzien. Uiteraard komen er wel inkomsten en uitgaven voor die niet voorzien waren en niet direct in te delen zijn bij bestaande producten.

Conform de BBV regels moeten de uitgaven uit het budget onvoorzien apart toegelicht worden. Hieronder volgt de uitsplitsing van de kosten.

	begroot	uitgaven	toelichting
arbeidsmobiliteitstraject	€ 69.500	€ 69.489	toegelicht in voorjaarsnota
Vorming voorziening afbouw oud papier	€ 48.209	€ 48.209	toegelicht in najaarsnota
toevoeging Afval voorziening verlagen	-€ 48.220		In najaarsnota toevoeging aan voorziening oud papier gedekt door minder toe te voegen aan voorziening afval. Was onterecht zo opgenomen en is ook niet geboekt.
Steun ramp aardbeving Turkije	€ 14.364	€ 14.364	Opgenomen in voorjaarsnota
Bijstellen dubieuze debiteuren		-€ 56.323	Betreft debiteuren sociale zaken
Afwikkeling GT Connect		€ 7.500	Kosten voor VNG die niet begroot waren
Diverse kleine correcties en correcties oude jaren		-€ 9.926	Afboekingen/correcties diverse kleine en oudere openstaande bedragen.
Grondverkopen/ruilen		-€ 227	Voordeel in kosten op grondruil
Totalen	€ 83.853	€ 73.085	

Toelichting Vennootschapsbelasting:

De vennootschapsbelasting voor gemeenten is in 2016 ingevoerd. Bij ons gaat dit vooral over de kosten en baten van het grondbedrijf. Tot en met 2021 waren de lasten altijd hoger dan de baten. Dit kwam mede doordat de lopende grondexploitaties in 2016 een vrij hoge beginbalans kende die gebruikt kon worden als kosten bij verkoop van gronden.

Vanaf 2022 zijn deze grondexploitaties afgesloten en wordt er alleen nog gekeken naar de daadwerkelijke jaarcijfers. De vele grondopbrengsten in 2023 zorgen voor een hoge afdracht aan VPB. De negatieve resultaten uit het verleden mogen hier deels van afgetrokken worden.

Tabel berekening te betalen VPB 2023:

Belastbare winst	€ 2.043.415
Uit voorgaande jaren verrekenbaar verlies	€ 1.521.708
Belastbaar bedrag	€ 521.707
Af te dragen	
19% over eerste € 200.000	€ 38.000
25,8% over rest (is € 321.707)	€ 82.999
Berekende VPB 2023	€ 120.999

In 2023 is ook de aangifte 2022 gedaan. Deze is € 15.504. In 2022 is als voorschot € 52.356 betaald. In 2023 geeft dit een voordeel van € 36.852 voor 2023. Het saldo komt daarmee op € 84.147 en wordt gedekt uit de algemene reserve grondbedrijf.

	VERSCHILLEN REALISATIE 2023 TEN OPZICHTE VAN BEGROTING 2023 in € 1.000	Lasten		Baten		
Prg	Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Saldo
	<u>REALISATIE PROGRAMMA 1</u>	19.019		9.459		<u>9.560</u>
	<u>BEGROTING PROGRAMMA 1</u>	18.387		7.271		<u>11.116</u>
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN</u>	632			2.188	-1.556
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN TOEGELICHT</u>	1.792	1.160	227	2.415	-1.556
	<i>Algemene verschillen</i>	83	15	0	5	63
Alg	Salarissen	4				4
Alg	Inhuur	75				75
Alg	Kapitaallasten, doorberekening rentekosten	4				4
Alg	Kleine verschillen < € 10.000		15		5	-20
	<i>Sport</i>	6	51	0	197	-242
1	Vrijval voorziening sportpark de Grift naar reserve		51		190	-241
1	Rijksuitkeringen	6			7	-1
	<i>Kunst & Cultuur</i>	0	0	0	0	0
1						0
	<i>Onderwijs</i>	99	8	152	197	46
1	Leerlingenvervoer, vervoerskosten	55		1		56
1	Leerplicht				9	-9
1	Subsidie uitgave VVE		8			-8
1	Vrijval voorziening VVE naar overlopende passiva	7			151	-144
1	Rijksvergoeding VVE			151		151
1	Nationaal Programma onderwijsbeleid	37			37	0
	<i>Gezondheidszorg</i>	23	31	0	131	-139
1	Sisa gelden preventieakkoord	10			17	-7
1	GGD		31			-31
1	IZA spuk regeling regio Amersfoort	13			114	-101

	<i>Jeugd en Jongerwerk</i>	0	0	0	0	0
1						0
	<i>Sociale kracht van de samenleving</i>	0	13	0	0	-13
1	Inclusie		6			-6
1	Ondersteuning vrijwilligers		7			-7
	<i>Participatie</i>	235	81	51	217	-12
1	Overige kosten bijstandverlening	51				51
1	Uitkeringen participatiewet		8		10	-18
1	Levensonderhoud BBZ		20	8		-12
1	Levensonderhoud startende ondernemers				21	-21
1	Kapitaalverstrekking BBZ (buiten invordering stellen debiteuren)		6	13		7
1	Kapitaalverstrekking BBZ (rijk afr. Oude jaren)				19	-19
1	BBZ TOZO regeling			30		30
1	Kindertoeslagaffaire (sis)	1			15	-14
1	Bijzondere bijstand, lagere verstrekkingen / verhaal verstrekkingen / uitv. Kst	13			14	-1
1	Bijzondere bijstand, energietoeslag	43				43
1	Re-integratie, kosten verstrekkingen en uitvoering		12			-12
1	Inburgering (oude regeling)		35			-35
1	Inburgering (Wet 2021)	127			138	-11
	<i>Nabije en Lichte ondersteuning</i>	51	131	24	45	-101
1	Beleid lichte ondersteuning		10	24		14
1	Adviesraad		5			-5
1	Kwaliteitsbeleid		23			-23
1	onafhankelijke clientondersteuning		26			-26
1	innovatiebudget		67			-67
1	Subsidie Coöperatie De Kleine Schans	51			45	6
	<i>Nabije en Lichte ondersteuning Opvang ontheemden Oekraïners</i>	1.081	0	0	1.433	-352
1	Kosten opvang Oekraïners	16				16
1	Reguliere vergoeding Uitkering opvang ontheemden Oekraïners				692	-692

1	Transitiekosten Diverse panden	765			741	24
1	Afdracht aan rijk deel uitkering 2022 Opvang Ontheemden	300				300
	<i>Specialistisch aanbod</i>	22	830	0	6	-814
1	WMO 2023	22			6	16
1	WMO oude jaren		202			-202
1	Jeugd 2023		405			-405
1	Jeugd oude jaren		223			-223
	<i>SPUK GALA regeling</i>	192	0	0	184	8
1	Kosten GALA regeling	192				192
1	SPUK GALA regeling uitkering rijk				184	-184

	VERSCHILLEN REALISATIE 2023 TEN OPZICHTE VAN BEGROTING 2023 in € 1.000	Lasten		Baten		
Prg	Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Saldo
	REALISATIE PROGRAMMA 2	5.426		3.621		1.805
	BEGROTING PROGRAMMA 2	5.365		3.351		2.014
	TOTAAL VERSCHILLEN	61			270	-209
	TOTAAL VERSCHILLEN TOEGELICHT	288	227	71	341	-209
	<i>Algemene verschillen</i>	28	89	11	9	-59
Alg	Salarissen	8				8
Alg	Inhuur	20			9	11
Alg	Kapitaallasten, doorberekening rentekosten		76			-76
Alg	Kleine verschillen < € 10.000		13	11		-2
	<i>IBOR</i>	36	15	0	12	9
2	Verkeersmaatregelen				12	-12
2	Kunstwerken	11				11
2	Onvoorziene uitgaven wegen	15				15
2	onderhoud vervoermiddelen	10				10

2	Groenbeleid uitvoeringskosten		15			-15
	<i>Overig beheer leefomgeving</i>	0	37	0	3	-40
2	Openbare verlichting		23			-23
2	Sneeuwruimen		9			-9
2	Wegen Opbrengst Straatwerkbonnen				3	-3
2	Onderhoud Wegen		5			-5
	<i>Afval, riool, begraven</i>	224	86	60	317	-119
2	Dividend uitkering ROVA			6		6
2	Kwijtschelding afvalstoffenheffing	9				9
2	Opbrengsten afvalstoffenheffing				56	-56
2	Opbrengsten grondstoffen afval				8	-8
2	Afwikkeling oude jaren					0
2	Toevoegen aan voorziening afval / onttrekken uit		11	54		43
2	Kosten inzameling afval		75			-75
2	Kosten verwerking afval	18				18
2	Overige kosten afval	10				10
2	Overig resultaat afval					0
2	Kosten riolering	14				14
2	Extra overige opbrengsten				36	-36
2	Extra opbrengsten rioolheffing				179	-179
2	Toevoeging aan voorziening rioleringen	173				173
2	Baten begrafenisleges				38	-38

	VERSCHILLEN REALISATIE 2023 TEN OPZICHTE VAN BEGROTING 2023 in € 1.000	Lasten		Baten		
Prg	Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Saldo
	REALISATIE PROGRAMMA 3	1.338		5		<u>1.333</u>
	BEGROTING PROGRAMMA 3	1.348		0		<u>1.348</u>
	TOTAAL VERSCHILLEN		10		5	-15
	TOTAAL VERSCHILLEN TOEGELICHT	22	32	0	5	-15
	<i>Algemene verschillen</i>	<i>10</i>	<i>15</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-5</i>
Alg	Salarissen	10				10
Alg	Inhuur		13			-13
Alg	Kapitaallasten, doorberekening rentekosten	0				0
Alg	Kleine verschillen < € 10.000		2			-2
	<i>Integrale veiligheid</i>	<i>12</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3</i>	<i>9</i>
3	Uitvoering beleid	12			3	9
	<i>Fysieke veiligheid</i>	<i>0</i>	<i>17</i>	<i>0</i>	<i>2</i>	<i>-19</i>
3	afrekening Corona maatregelen		17		2	-19

	VERSCHILLEN REALISATIE 2023 TEN OPZICHTE VAN BEGROTING 2023 in € 1.000	Lasten		Baten		
Prg	Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Saldo
	REALISATIE PROGRAMMA 4	14.333		14.250		83
	BEGROTING PROGRAMMA 4	4.935		3.273		1.662
	TOTAAL VERSCHILLEN	9.398			10.977	-1.579
	TOTAAL VERSCHILLEN TOEGELICHT	10.070	672	299	11.276	-1.579
	<i>Algemene verschillen</i>	<i>137</i>	<i>50</i>	<i>0</i>	<i>2</i>	<i>85</i>
Alg	Salarissen		5			-5
Alg	Inhuur	93				93
Alg	Kapitaallasten, doorberekening rentekosten		45			-45
Alg	Kleine verschillen < € 10.000	44			2	42
	<i>Ruimtelijke ordening</i>	<i>0</i>	<i>17</i>	<i>0</i>	<i>22</i>	<i>-39</i>
4	Contributies en lidmaatschappen		17			-17
4	Leges bijzondere wetten				22	-22
	<i>Omgevingswet structurele kosten</i>	<i>0</i>	<i>15</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-15</i>
4	uitvoering beleid / diensten van derden		15			-15
	<i>Omgevingswet incidentele kosten</i>	<i>0</i>	<i>111</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-111</i>
4	uitvoering beleid		111			-111
	<i>Projecten/ontwikkelingen</i>	<i>58</i>	<i>95</i>	<i>0</i>	<i>47</i>	<i>-84</i>
4	Vorbereiding Centrumplan fase III	42			41	1
4	Vorbereiding Zuid-Oost	6				6
4	Vorbereiding Oost (Parallelweg)		95			-95
4	Visie Dorpsranden	10				10
4	Klein maar fijn wonen				6	-6
	<i>Volkshuisvesting</i>	<i>5</i>	<i>51</i>	<i>51</i>	<i>13</i>	<i>-8</i>

[illegible]

Prg	Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Saldo
	<u>REALISATIE PROGRAMMA 5</u>	8.326		1.026		<u>7.300</u>
	<u>BEGROTING PROGRAMMA 5</u>	8.271		848		<u>7.423</u>
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN</u>	55			178	-123
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN TOEGELICHT</u>	407	352	74	252	-123
	<i>Algemene verschillen</i>	29	100	0	2	-73
Alg	Salarissen		32			-32
Alg	Inhuur		46			-46
Alg	Kapitaallasten, doorberekening rentekosten		22			-22
Alg	Kleine verschillen < € 10.000	29			2	27
	<i>Basisregistraties</i>	98	67	0	77	-46
5	WOZ/belastingen uitvoeringskosten	98				98
5	Belastingen invordering		16		7	-23
5	Vrijval voorziening OZB				70	-70
5	BAG/GEO samenwerking		51			-51
	<i>Bestuur</i>	32	0	0	29	3
5	Kosten verkiezingen	10				10
5	Toevoeging aan voorziening wethouders	22				22
5	Onttrekking voorziening wethouders				29	-29
	<i>Griffie</i>	4	18	0	0	-14
5	kosten accountant	4				4
5	Uitvoeringskosten		18			-18
	<i>Vastgoed</i>	34	3	7	17	21
5	Overige gronden en gebouwen	12			7	5
5	Brandweerkazerne diverse kosten	3				3
5	Kerktoeren	4				4
5	Cultuurhuis diverse kosten en baten	12		7		19
5	Peuteropvang diverse kosten en baten				6	-6
5	De Schans diverse kosten en baten		3		1	-4

5	Gemeente Werf	3				3
5	Henschoterhof				3	-3
	<i>Algemene baten en lasten</i>	<i>94</i>	<i>8</i>	<i>59</i>	<i>21</i>	<i>124</i>
5	Vennootschapsbelasting	84				84
5	Onvoorziene uitgaven / inkomsten		8	59		51
5	Verkoop gronden				21	-21
5	Stelpost	10			0	10
	<i>Bedrijfsvoering</i>	<i>20</i>	<i>38</i>	<i>0</i>	<i>7</i>	<i>-25</i>
5	Communicatie kosten advertenties en publicaties		8			-8
5	Beleid bedrijfsvoering /		30			-30
5	Juridische kosten	4				4
5	Bestuurlijke samenwerking	16			7	9
	<i>HRM</i>	<i>35</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>89</i>	<i>-54</i>
5	Opleidingskosten		8			-8
5	Overige personeelskosten	6				6
5	Voorziening verlofsaldo	9				9
5	Ondersteuning CDKS			8		8
5	Doorberekende kosten Oekraïne transitiekosten				61	-61
5	UWV uitkeringen				28	-28
5	WKR	20				20
	<i>Overheadskosten</i>	<i>61</i>	<i>110</i>	<i>0</i>	<i>10</i>	<i>-59</i>
5	Kosten KCC		10			-10
5	Archiefbewaarplaats		20			-20
5	Huisvesting gemeentehuis groot onderhoud		19			-19
5	Huisvesting gemeentehuis	18				18
5	Politiesteunpunt	18			10	8
5	Kantoorbehoefte (kopieren etc)		23			-23
5	Representatiekosten derden		6			-6
5	Businesscase cultuurhuis		32			-32

5	Facilitair	15				15
5	ICT kosten	10				10
Prg	Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Saldo
	<u>REALISATIE Algemene dekkingsmiddelen</u>	90		26.298		-26.208
	<u>BEGROTING Algemene dekkingsmiddelen</u>	70		26.075		-26.005
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN</u>		-20		223	-203
	<u>TOTAAL VERSCHILLEN TOEGELICHT</u>	33	13	67	290	-203
	<i>Algemene verschillen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2</i>	<i>-2</i>
Alg	Kapitaallasten, doorberekening rentekosten					0
Alg	Kleine verschillen < € 10.000				2	-2
	<i>Belastingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>31</i>	<i>28</i>	<i>3</i>
6	OZB Eigenaar Woningen			12		12
6	OZB Eigenaar Niet Woningen				28	-28
6	OZB Gebruiker Niet Woningen			19		19
6	Toeristenbelasting					0
	<i>Algemene Uitkering</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>36</i>	<i>193</i>	<i>-157</i>
6	Algemene uitkering 2023				193	-193
6	Algemene uitkering oude jaren			36		36
	<i>Treasury</i>	<i>33</i>	<i>13</i>	<i>0</i>	<i>67</i>	<i>-47</i>
6	Dividend inkomsten				2	-2
6	Rente kortlopende leningen				32	-32
6	Rente Langlopende leningen Omnia/BNG	33			33	0
6	Bankkosten		13			-13

Prg	Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Saldo
	<u>REALISATIE Reserves</u>	4.077		2.117		<u>1.961</u>
	<u>BEGROTING Reserves</u>	2.197		1.766		<u>431</u>
		1.880		351		<u>1.529</u>
Prg	Omschrijving afwijking	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Saldo
	<u>REALISATIE Totaal</u>	52.609		56.776		<u>-4.166</u>
	<u>BEGROTING Totaal</u>	40.573		42.584		<u>-2.011</u>
		12.036		14.192		<u>-2.156</u>

Balans per 31 december	Ultimo 2023	Ultimo 2022	Balans per 31 december	Ultimo 2023	Ultimo 2022
ACTIVA			Passiva		
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriele vaste activa	-	2.440	Eigen vermogen	20.825	14.698
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-	- Algemene reserve	9.440	5.614
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	2.440	- Bestemmingsreserves	7.219	5.832
			- Nog te bestemmen resultaat	4.167	3.252
Materiele vaste activa	22.856	22.702			
- Investerings met een economisch nut	12.578	12.481	Voorzieningen	8.552	8.457
- Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	3.536	3.224	- Voorz. voor verplichtingen, verliezen en risico's		
- Investerings in openb.ruimte met uitsl.maatsch.nut	6.742	6.997	- Voorz.voor in volg.begrotingsjaren te maken kosten	1.766	1.860
			- Voorz.voor bijdr.aan toekomst.vervang.invest, waarvoor een heffing wordt geheven	-	245
			- Door derden bekemde middelen met spec.aanw.richting specifieke aanwendingsrichting	6.786	6.351
Financiele vaste activa	2.027	2.297			
A. Kapitaalverstrekkingen aan:			Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	4.205	8.924
- deelnemingen	139	139	- Obligatieleningen	-	-
- gemeenschappelijke regelingen	188	188	- Onderhandse leningen van:	-	-
- overige verbonden partijen	-	-	- binnenl.pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-
B. Leningen aan:			- binnenlandse banken en over.financ.instellingen	4.200	8.826
- openbare lichamen, art.1 onderdeel a Wet Fido	-	-	- binnenlandse bedrijven	-	-
- woningbouwcorporaties	-	1.376	- openbare lichamen art.1, ond.a Wet Fido	-	-
- deelnemingen	-	-	- overige binnenlandse sectoren	-	-
- overige verbonden partijen	-	-	- buitenlandse instellingen, fondsen, banken e.d.	-	-
C. Overige langlopende leningen u/g	400	-	- Door derden belegde gelden	-	-
D. Uitzett. in 's-Rijks-schatkist met rentetyp.looptijd >= 1 jaar	-	-	- Waarborgsommen	5	98
E. Uitzett.idvv Ned.schuld papier met rentetyp.looptijd >= 1 jaar	-	-			
F. Ov. Uitzett. met een rentetyp. looptijd >= 1 jaar	1.300	594			
Totaal vaste activa	24.883	27.439	Totaal vaste passiva	33.583	32.078
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Voorraden	1.204	1.726	Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	3.308	1.978
- Grond- en hulpstoffen	-	-	- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1 lid a van de Wet Fido	-	-
- Onderhanden werk, w.o. gronden in exploitatie	1.204	1.726	- Overige kasgeldleningen	-	-
- Gereed product en handelsgoederen	-	-	- Banksaldi	-	-
- Vooruitbetalingen	-	-	- Overige schulden	3.308	1.978
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	17.106	12.590			
- Vorderingen op openbare lichamen	3.481	7.700	Overlopende passiva	7.365	5.013
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-	- Verplichtingen die in begrotingsjaar zijn opgebouwd en in volgend jaar tot uitkering komen	-	-
- Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-	- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.376	1.320
- Uitzettingen in 's-Rijks-schatkist met rentetyp.looptijd < 1 jaar	-	-	- Overige ontvangen baten die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	5.989	3.693
- Rekening-courantverhouding met het Rijk	12.581	3.053			
- Rekening-courantverhouding met niet-financ.instellingen	-	-			
- Uitzett.idvv Ned.schuld papier met rentetyp.looptijd < 1 jaar	-	-			
- Overige vorderingen	1.044	1.837			
- Overige uitzettingen	-	-			
Liquide middelen	970	400			
- Kassaldi	0	1			
- Bank- en giroaldi	970	399			
Overlopende activa	2.501	366			
- V.Nederl./Europ.overh.lich.ontv.voorschotbedr.met spec.doel	1.581	-			
- Overige nog te ontv.bedr.en vooruitbet.bedragen	919	366			
Totaal vlottende activa	19.373	11.631	Totaal vlottende passiva	10.673	6.992
Totaal-generaal	44.256	39.070	Totaal-generaal	44.256	39.070
			Gewaarborgde geldleningen	259	279
			Garantstellingen	14.235	42.475

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING, RESULTAATBEPALING EN RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

Algemeen

De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat berusten op de grondslag van verkrijgings- of vervaardigingsprijs of nominale waarde, tenzij hierna anders is vermeld. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar. De jaarrekening is in euro's. Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling van de gemeente Woudenberg.

Vergelijking met voorgaande jaren:

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van de resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Er hebben geen stelsel- en/of schattingswijzigingen plaatsgevonden in 2023".

BALANSWAARDERING

Algemeen

De jaarrekening 2023 is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de financiële verordening gemeente Woudenberg 2023 ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 22 december 2022 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Activa

Immateriële en materiële vaste activa

1. Materiële vaste activa worden onder aftrek van bijdragen van derden, die in directe relatie staan tot het actief, geactiveerd.
2. Materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de bijlage van de financiële verordening gemeente Woudenberg 2023.
3. Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs, (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten, van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen.
4. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen
5. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
6. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden lineair in maximaal 5 jaar afgeschreven.
7. Een saldo voor agio of disagio wordt lineair in 5 jaar afgeschreven.
8. Gronden zonder kostprijsberekening zijn gewaardeerd tegen de historische kostprijs, vermeerderd met de bijkomende exploitatiekosten óf indien lager tegen de waarde in het economisch verkeer.

Afschrijvingsbeleid materiele vaste activa met economisch nut

Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 5.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen (grens is op € 5.000 gezet om bijvoorbeeld wel op machines en 2^e hands dienstauto's te kunnen afschrijven).

Grond en terreinen worden altijd geactiveerd. Op terreinen en gronden wordt niet afgeschreven.

- a. 60 jaar: rioleringen;
- b. 10 jaar: aanleg tijdelijke terreinwerken;
- c. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen;
- d. 40 jaar: nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen;
- e. 10 jaar: nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen;
- f. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, en schoolgebouwen;
- g. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen;
- h. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- i. 15 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen;
- j. 15 jaar: energiebesparende maatregelen;
- k. 10 jaar: telefooninstallaties;
- l. 5 jaar: automatiseringsapparatuur;
- m. 15 jaar: kantoormeubilair en schoolmeubilair;
- n. 10 jaar: motorvaartuigen;
- o. 10 jaar: zware transportmiddelen en schuiten;
- p. 10 jaar: aanhangwagens, personenauto's en lichte motorvoertuigen.

Afschrijvingsbeleid materiele vaste activa met maatschappelijk nut

De volgende materiële vaste activa met maatschappelijk nut worden lineair afgeschreven in maximaal:

- a. 30 jaar: parken, sportvelden en groenvoorzieningen;
- b. 40 jaar: wegen, pleinen en rotondes;
- c. 60 jaar: tunnels, viaducten en bruggen;
- d. 20 jaar: speelvoorzieningen;
- e. 25 jaar: geluidswallen;
- f. 20 jaar: openbare verlichting (armaturen);
- g. 40 jaar: openbare verlichting (masten);
- h. 15 jaar: straatmeubilair;
- i. 20 jaar: speeltoestellen;
- j. 40 jaar: waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing;
- k. 15 jaar: pompen en gemalen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's

(kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Voorraden

De in de exploitatie zijnde gronden (onderhanden werk) zijn gewaardeerd tegen de vervaardigings-kosten verminderd met opbrengsten uit grondverkoop en bijdragen óf indien lager tegen de waarde in het economisch verkeer.

Winstneming geldt volgens de percentage of completion methode; voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Grondexploitaties worden periodiek getaxeerd en herzien. Verliezen worden genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Vlottende activa en passiva

De overlopende activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Hieronder vallen ook de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Voor verwachte oninbaarheid van vorderingen en debiteuren is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening is statisch bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de gemeente Woudenberg c.q. zijn niet beklemd".

Eigen vermogen

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

1) Reserves, gespecificeerd naar:

- algemene reserves;
- bestemmingsreserves;

2) Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de raad van de gemeente Woudenberg. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming (beklemming) heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het de algemene reserve genoemd".

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten,
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten,

- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- d. van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de gelden ontvangen van Europese en Nederlandse overheidslichamen.
- e. De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord. Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het “jaarlijks .vergelijkbaar volume” is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer”.

Vlottende Passiva. Waarderingsgrondslag kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaak wordt nog wel eens getwijfeld of een balanspost onder de crediteuren, overige schulden of overlopende passiva dient te worden opgenomen.

Het verschil is subtiel, maar wel toe te passen.

Bij crediteuren is de factuur in het boekjaar ontvangen, dus voor 31 december. Bij overige schulden is de factuur wel ontvangen, maar pas in het boekjaar daarna. De schuld heeft wel betrekking op het huidige boekjaar, maar de omzetbelasting niet (immers factuurdatum is afdrachttijdvak volgend jaar).

Bij overlopende passiva is er wel een schuld, maar nog geen factuur ontvangen. De meest voorkomende overlopende passiva zijn accountants- of administratiekosten of bijvoorbeeld afrekeningen boekjaar van verbonden partijen. Deze worden pas gefactureerd na afronding van de werkzaamheden inzake de jaarrekening.

T.o.v. 2022 is er een verschuiving geweest van kortlopende schulden naar overlopende passiva. Hier is de balanswaarde 2022 aangepast.

	2022 vorige jaarrekening	2022 huidige jaarrekening
Kortlopende schulden	5.735	1.978
Overlopende passiva	1.256	5.013
Totaal vlottende passiva	6.992	6.992

Afgeleide financiële instrumenten

Gemeente Woudenberg maakt geen gebruik van financiële derivaten en beperkt de risico's (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van de rekening-courant bankrekeningen en schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

Bij het samenstellen van het overzicht van baten en lasten is een bestendige gedragslijn in acht genomen.

Baten en lasten van het boekjaar worden in de jaarrekening opgenomen, ongeacht of zij tot ontvangsten of uitgaven in het boekjaar hebben geleid. De nagekomen baten en lasten worden, in zoverre mogelijk, op de desbetreffende posten verantwoord.

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa worden gebaseerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Over de in het loop van het jaar gedane investeringen wordt naar rato van de aanschafdatum afgeschreven (ingang maand volgend op maand van aanschaf) . Indien hiervan afgeweken wordt, wordt dit in de toelichting op de balans vermeld.

Financiële baten en lasten

Rentebaten, als rentebaten worden de (te) ontvangen rentevergoedingen op banktegoeden, deposito's en overige liquide middelen verantwoord.

Rentelasten, Onder deze post zijn de rentelasten met betrekking tot de schulden opgenomen.

Bijzondere baten en lasten

Als bijzondere baten en lasten worden aangemerkt de baten en lasten die niet uit de gewone bedrijfsuitoefening voortkomen, de zogenoemde incidentele baten en lasten.

Hiernaast worden baten en lasten welke voortkomen uit afrekeningen van voorgaande jaren ook apart vermeld.

Tenzij de baten en lasten van ondergeschikte betekenis zijn voor de beoordeling van het resultaat, worden zij naar aard en omvang toegelicht.

ALGEMENE UITKERING

Bij de verantwoording van de algemene uitkering zijn we uitgegaan van het accres zoals verwerkt in de septembercirculaire. Voor alle andere onderdelen in de algemene uitkering - naast het accres – wordt in de jaarrekening uitgegaan van de meest actuele circulaire, de decembercirculaire.

RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Financiële verordening gemeente Woudenberg 2023, het Controleprotocol gemeente Woudenberg 2022-2024, het Normenkader gemeente Woudenberg 2023 en op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV van november 2023. Dat betekent dat:

1. De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
2. De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - o Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het Normenkader gemeente Woudenberg 2023 zoals op 22 december 2022 door de raad is vastgesteld;
 - o Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten op programmaniveau en overschrijdingen van uitgaven op investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de Financiële verordening gemeente Woudenberg 2023 (artikel 8) is beschreven wanneer deze overschrijdingen 'acceptabel' zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten op programmaniveau, onderschrijdingen van lasten op programmaniveau en onderschrijdingen van uitgaven op investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld (conform artikel 6 van de Financiële verordening gemeente Woudenberg 2023).
 - o Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
3. De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023 alsmede onze eigen Financiële verordening 2023, Controleprotocol 2022-2024 en Normenkader 2023. Dit betekent dat:
 - o Een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde **€ 526.093**) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves) is gehanteerd waarboven cumulatieve rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsongduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - o Een rapportagegrens van **€ 26.305** (5% van de verantwoordingsgrens) is gehanteerd waarboven individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsongduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen en nader worden toegelicht.

Toelichting op de balans per 31 december 2023

A C T I V A

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

Volgens het BBV vallen onder de kosten van immateriële vaste activa kosten van onderzoek en ontwikkeling, kosten van afsluiten leningen en agio en disagio. Zowel de kosten van onderzoek en ontwikkeling alsmede het saldo van agio en disagio worden over een periode van vijf jaar afgeschreven.

Kosten voor afsluiten leningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Kosten gemaakt voor voorbereiding voor grondexploitaties mogen onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerd worden, mits de verwachting is dat binnen een periode van 5 jaar een definitieve grondexploitatie gestart gaat worden.

De immateriële vaste activa bestaat uit de volgende onderdelen:

	2023	2022
Vorbereidingskosten Hoevelaar fase II.	0	2.440
	0	2.440

In maart 2023 heeft de raad ingestemd met het bestemmingsplan Hoevelaar fase 2 en de bijbehorende grondexploitatie. De voorbereidingskosten zijn overgegaan van Immateriële vaste activa naar vlottende activa voorraden.

Materiële vaste activa:

Volgens het BBV (Besluit begroten en verantwoorden) dienen alle investeringen die een economisch of maatschappelijk nut vertegenwoordigen te worden geactiveerd en over de verwachte levensduur te worden afgeschreven. In de financiële verordening van de gemeente Woudenberg zijn de minimale bedragen vastgesteld waarboven een investering altijd geactiveerd dient te worden.

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en de overige kosten welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief worden in mindering op het actief gebracht. Op alle geactiveerde posten, behoudens gronden, vindt afschrijving plaats. De afschrijvingstermijnen zijn vastgesteld in de financiële verordening van 2017. Van nieuwe investeringen vindt afschrijving plaats met ingang van de maand volgend op de maand van aanschaf. Indien afgeweken wordt van bovengenoemde methodieken, zal dit in de toelichting vermeld worden. Afschrijving vindt merendeels plaats op basis van lineaire afschrijving, in afwijkende gevallen vindt deze plaats op annuïteitenbasis.

De materiële vaste activa zijn onderverdeeld in materiële vaste activa met economisch nut, met economisch nut waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven én investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Activa met economisch nut betreffen die vermeerderingen/aanschaffingen welke een meerjarige gebruiksduur hebben en in het economisch verkeer een relevante waarde vertegenwoordigen. Dit betekent dat zij óf verhandelbaar zijn of inkomsten kunnen genereren. Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven, betreffen met name investeringen in riolerings- en afwateringsstelsels en investeringen welke de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval betreffen, óf ter beperking van het ontstaan van de afvalstromen. Voor deze producten vindt een (kostendeekkende) heffing plaats. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreffen die investeringen die geen inkomsten genereren, maar wel duidelijk een publieke functie vervullen.

De materiële vaste activa bestaat uit de volgende onderdelen

	2023	2022
Investerings met een economisch nut	12.578	12.481
Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	3.536	3.224
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	6.742	6.997
	<u>22.856</u>	<u>22.702</u>

Economisch nut	Boekwaarde 01-01-23	Correctie op boekwaarde	Investe- ringen	Desinves- teringen/	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	(Af)waar- deringen	Boekwaarde 31-12-23
		01-01-23		vermindering				
1. - Gronden en terreinen	3.030	0	145	74	4	0	0	3.096
2. - Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0	0
3. - Bedrijfsgebouwen	6.543	0	410	0	438	0	0	6.515
4. - Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	157	0	85	0	17	0	0	226
5. - Vervoermiddelen	17	0	2	0	6	0	0	17
6. - Computers en software	172	0	113	0	94	0	0	191
7. - Overige machines, apparaten en installaties	2.174	0	130	0	157	0	0	2.148
8. - Overige materiële vaste activa	387	0	28	0	30	0	0	386
	12.481	0	913	74	746	0	0	12.578
Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven								
4. - Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.224	0	593	0	125	-115	0	3.536
	3.224	0	593	0	125	-115	0	3.536
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut								
1. - Gronden en terreinen	41	-0	-	-	2	-	-	39
2. - Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0	0
3. - Bedrijfsgebouwen	3.550	0	0	0	110	0	0	3.440
4. - Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.360	0	325	0	158	-302	0	3.225
8. - Overige materiële vaste activa	46	0	0	0	7	0	0	38
	6.997	0	325	0	278	-302	0	6.742
Totaal m.v.a.	22.702	0	1.831	74	1.149	-417	0	22.856

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreffen onder andere investeringen in (renovaties van) sportterreinen, omvormingen van openbaar groen en ingrijpende renovaties/aanpassing van de aard van bestaande wegen én aanleg van nieuwe wegen. Onder de investeringen met maatschappelijk nut onder de gronden en terreinen investeringen opgenomen voor aanleg en verbeteringen van sportvelden. Op deze investeringen wordt wel afgeschreven.

Ter dekking van de afschrijvingskosten van investeringen in de openbare ruimte zijn de volgende reserves en voorzieningen beschikbaar:

Reserve kapitaallasten Centrumplan reserve kapitaallasten Cultuurhuis, reserve huisvesting basisonderwijs, reserve wegen, reserve vervanging speelvoorzieningen, reserve kunstwerken, reserve IBOR en Reserve sportpark de Grift.

Voor een nadere specificatie verwijzen wij u naar bijlage C.

Toelichting op de grotere investeringsposten en desinvesteringsposten/verminderingen over het jaar 2023:

Investeringsposten met economisch nut:

Bedrijfsgebouwen: In 2023 is een start gemaakt met uitbreidingen van de Wartburg en de Olijfboom. In 2023 is hier voor 409K aan kosten gemaakt.

Investeringsposten met economisch nut waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven:

In de periode 2018 tot en met 2025 zal het rioleringsstelsel van de wijk Laanzicht-Oost vervangen/gerenoveerd worden. Hiernaast zal zoveel mogelijk het groot onderhoud aan de wegen plaatsvinden. Na afronding van (deel-)projecten vindt toerekening plaats naar riolering en naar wegen. voor het vervangen van riolering Voor Laanzicht Oost zijn in 2023 de meeste kosten gemaakt.

Investeringsposten met maatschappelijk nut:

Vanuit de overlopende passiva is de bijdrage van de provincie voor de rotonde Europaweg definitief ten gunste gebracht van de investering.

Deze subsidie is begin 2024 definitief beschikt door de provincie Utrecht.

De relatief grotere investeringen in 2023 betroffen:

	Beschikbaar krediet	Besteed tm 2022	Besteed 2.023	Cumulatief besteed	Bijdrage derden	restant krediet +/-
Vervanging riolering Van Goghlaan	GRP	998	11	1.009	-115	GRP
Vervanging riolering Willem de Zwijgerlaan	GRP	0	384	384	-41	GRP
Automatisering, vervangings- en uitbreidingsinvesteringen	145	0	113	113	0	32
Verkeersmaatregelen Stationsweg Europalaan	550	839	68	907	-261	-357
Verkeersmaatregelen Nico Bergsteijnweg	902	880	72	952	-40	-50
Vervanging diverse machinepark buitendienst	749	356	10	366	0	383
Uitbreiding Wartburg	1.475	4	120	124	0	1.350
Uitbreiding Olijfboom	2.747	0	289	289	0	2.458
Uitbreiding infra en inrichting rondom Olijfboom	354	0	31	31	0	322
	6.921	3.409	1.098	4.506	-457	4.140

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaat uit de volgende onderdelen

	2023	2022
Kapitaalverstrekkingen	327	327
Leningen	400	1.376
(Overige) uitzettingen	1.300	594
	<u>2.027</u>	<u>2.297</u>

	Boekwaarde 01-01-23	Correctie op boekwaarde	Investe- ringen	Desinves- teringen	Aflossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-23
A. Kapitaalverstrekkingen							
- 1. deelnemingen	139	-	-	-	-	-	139
- 2. gemeenschappelijke regelingen	188	-	-	-	-	-	188
- 3. overige verbonden partijen	-	-	-	-	-	-	-
B. Leningen aan:	-	-	-	-	-	-	-
- 1. openbare lichamen, art.1, onderdeel a Wet Fido	-	-	-	-	-	-	-
- 2. woningbouwcorporaties	1.376	-	-	1.376	-	-	-
- 3. deelnemingen	-	-	-	-	-	-	-
- 4. overige verbonden partijen	-	-	-	-	-	-	-
C. Overige langlopende leningen	-	-	400	-	-	-	400
D. Uitzettingen in 's-Rijks schatkist met een rente typische looptijd van één jaar of langer	-	-	-	-	-	-	-
E. Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-	-	-	-	-	-
F. Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	594	-	706	-	-	-	1.300
	2.297	-	1.106	1.376	-	-	2.027

- Kapitaalverstrekking aan deelnemingen betreffen aandelen en bonusaandelen van de BNG en Vitens.
- De kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen betreffen aandelen ROVA, aangekocht in 2017.
- De langlopende lening aan de woningbouwcoöperatie is in 2023 volledig afgelost. Omdat dit een doorzetting was van een geldlening die wij bij de BNG zijn aangegaan is ook deze lening bij de BNG in 1 keer afgelost
- In april 2023 is besloten een lening te verstrekken van € 450.000 aan stichting Kindercentrum Woudenberg. In 2023 is daar € 400.000 van betaald.
- De verstrekte startersleningen en het rekening-courant saldo met de SVN, de uitgever van startersleningen, is opgenomen onder de overige uitzettingen.
- In 2023 is 2x € 350.000 extra beschikbaar gesteld voor startersleningen

VLOTTENDE activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:	2023	2022
Overige grond- en hulpstoffen	0	0
Onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie woningbouw	-1.134	-2.824
Onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie bedrijventerreinen	-70	1.098
	-1.204	-1.726

De gemeente Woudenberg voert een actief grondbeleid. In tegenstelling tot een faciliterend grondbeleid betekent dit dat de gemeente zelf (of in samenwerking) bouwgrondexploitaties uitvoert. Alleen grondexploitaties waar een raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex en grondexploitatiebegroting aan ten grondslag ligt, worden opgenomen onder de voorraden bouwgronden in exploitatie. Aankomende exploitaties waar dit nog niet van toepassing is, moeten gerubriceerd worden onder de materiële vaste activa, tot ten hoogste de waarde van het goed in het economisch verkeer. De looptijd van een grondexploitatiecomplex is (bij regelgeving) beperkt tot 10 jaar, waarbij alleen gemotiveerd vanaf geweken kan worden. Tevens dienen de lopende grondexploitaties jaarlijks bijgesteld te worden.

In april 2024 zijn de grondexploitatie herzien. Van Spoorzone A2 is de afsluitende grondexploitatie vastgesteld en van de overige grondexploitaties zijn de uitgaven en inkomsten bijgesteld. Hoevelaar fase 2 is in 2023 geopend en is nu opgenomen in de voorraad.

In 2023 zijn de volgende grondexploitatiebegrotingen gewijzigd:

Complex		Raadsvergadering dd
Hoevelaar fase 1	8e herziening	25 april 2024
Hoevelaar fase 2	1ste herziening	25 april 2024
Spoorzone fase A.2	6e herziening	25 april 2024

De grondexploitatie Spoorzone A.2 betreft een grondexploitatie bedrijventerreinen, de overige grondexploitaties betreffen woningbouw.

De winstnemingen in deze herzieningen zijn verwerkt in de boekwaarden

Bouwgronden in exploitatie, woningbouw

Van de bouwgronden in exploitatie woningbouw kan van het verloop in 2023 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boekwaarde 01-01-23	Investe- ringen	Inkomsten	Winst uitname	Voorziening 2.023	Boekwaarde 31-12-22	Totaal voorziening	Balansw. 31-12-23
Hoevelaar fase 1	-2.562	1.823	-83	88	0	-734	0	-734
Hoevelaar fase 2	0	8.211	-8.399	21	0	-168	0	-168
Nijverheidsweg	-262	39	-9	0	-8	-232	0	-232
	-2.824	10.072	-8.491	108	-8	-1.134	0	-1.134

In de raadsvergadering van **25 april 2024** zijn de herzieningen van de diverse grondexploitaties vastgesteld. In onderstaande tabellen wordt het verloop van de diverse grondexploitaties weergegeven, alsmede de geprognoseerde resultaten volgens de laatst vastgestelde herzieningen.

(negatieve bedragen geven positieve resultaten weer):

Eind 2022 is de grondexploitatie Nijverheidsweg afgesloten. Het boeksaldo blijft beschikbaar voor afronding van het woonrijp maken. Dit zal in 2023, 2024 en 2025 plaats vinden. In 2023 is Hoevelaar fase 2 als grondexploitatie geopend en is dit jaar voor het eerst opgenomen in de voorraden.

	Hoevelaar fase 1	Hoevelaar fase 2	Nijverheidsweg	Totaal
Boekwaarde 01-01-2023	-2.562	0	-262	-2.824
Inbrengwaarde bij opening grondexploitatie	0	2.440	0	2.440
* grondaankopen	644	3.509	0	4.152
* bouwrijp maken	117	786	0	904
* woonrijp maken	856	18	27	901
* interne doorberekeningen	68	1.280	5	1.354
* rentebijschrijvingen	0	0	0	0
* overige bestedingen	138	177	6	321
* verkopen	-33	-8.399	-9	-8.441
* ontvangen subsidies	0	0	0	0
* overige verminderingen	-50	0	0	-50
*(tussentijdse) winstneming	88	21	0	108
* toevoeging voorziening/reserve	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2023	-734	-168	-232	-1.134
Geraamd eindresultaat (eindwaarde)	-183	-258	0	-440

= over/winst

Algemeen:

Hoeverlaar fase 1 en 2

Het plangebied is volledig eigendom van de gemeente. De gemeente maakt de kavels bouw- en woonrijp, waarna de bouwrijpe kavels tegen een overeengekomen prijs worden terug geleverd aan Zegheweg BV. Risico's en kansen én het resterende saldo worden 50/50 verdeeld door Zegheweg BV en de gemeente.

Op basis van de POC methode is eind 2023 € 108.000 aan winst genomen die toegevoegd is aan de reserve grondbedrijf.

Een zelfde bedrag zal uitgekeerd worden aan Zegheweg BV

Bouwgronden in exploitatie, bedrijventerreinen

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2023 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boekwaarde 01-01-23	Investe- ringen	Inkomsten	aanpassing voorziening	Boekwaarde 31-12-23
Spoorzone A.2	1.098	50	-1.219	1	-70
	1.098	50	-1.219	1	-70

Spoorzone A2	
Boekwaarde 01-01-2023	1.098
* grondaankopen	0
* bouwrijp maken	0
* woonrijp maken	15
* interne doorberekeningen	1
* overige bestedingen	35
* verkopen	-1.219
* toevoeging voorziening/reserve	1
Boekwaarde 31-12-2022	-70
Geraamd eindresultaat (eindwaarde)	0

Spoorzone A.2

In 2023 heeft de definitieve verkoop AgrieUniek (Welkoop) plaats gevonden en in 2024 zal de bouw van de nieuwe Welkoop afgerond worden. Hierna kan het laatste gedeelte woonrijp gemaakt worden. De in april 2024 vastgestelde herziene grondexploitatie is de laatste die aangeboden is aan de raad.

De voorziening is ten laste van de boekwaarde gebracht en de huidige boekwaarde van € 70.091 zal gebruikt worden voor de laatste kosten die in 2024 gemaakt worden.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder zijn als volgt te specificeren:

			2023	2022
<u>A: Vorderingen op openbare lichamen</u>				
<u>Rijk:</u>			<u>3.161</u>	<u>7.451</u>
- Ministerie BZK, algemene uitkering afrekeningen				246
- Dienst Uitvoering Onderwijs	Beschikt			46
- Belastingdienst, dividendbelasting	Beschikt	12	7	
- Belastingdienst, Vordering BCF afgelopen jaar	ingediend	3.052	2.470	
- Rente schatkistbankieren 4e kwartaal	Overlopende activa	62	16	
- Ministerie van Justitie Bijdrage opvang ontheemden Oekraïners	in Sisa verantwoord	-	4.624	
- Bijdrage Rijk SISA B2 (toeslagen affaire)	in Sisa verantwoord	-	17	
- Belastingdienst, te vorderen inz.verschuiving btw/bcf	ingediend	-	25	
- Belastingdienst suppleties	Nog indienen	28	-	
- Terug te betalen BBZ	ingediend	6	-	
<u>Provincie:</u>			<u>33</u>	<u>9</u>
- Provincie Utrecht Restant subsidie klein maar fijn wonen	Nog te verantwoorden	9	9	
- Provincie Utrecht afwikkeling subsidie rotonde Europaweg	beschikt in 2024	24	-	
<u>Gemeenten</u>			<u>184</u>	<u>55</u>
- Gemeente Woudenberg	gefactureerd	2	-	
- Gemeente Scherpenzeel	gefactureerd	6	0	
- Gemeente Amersfoort,	gefactureerd	119	-	
- Gemeente Leusden		-	1	
- Gemeente Veenendaal		50	53	
- Gemeente Bunschoten	gefactureerd in 2024	3	-	
- Gemeente Baarn	gefactureerd in 2024	4	-	

<u>Overige overheden:</u>		<u>103</u>	-	<u>184</u>
- Waterschap Vallei en Veluwe, deelname in kernteam	gefactureerd	10	-	
- Politie, afrekening politiesteunpunt en servicekosten 2022+2023	gefactureerd	24	-	
- ROVA/AVU afrekening cf (concept-)jaarrekening		-	81	
- RUD afrekening cf (concept-)jaarrekening		-	27	
- Stichting Afvalfonds Verpakkingen 3e en 4e kwartaal	gefactureerd in 2024	54	55	
- Amfors, afrekening bijdrage RWA boekjaar	nog te factureren	15	21	
Totaal Vorderingen op openbare lichamen		3.481		7.700
<u>B: Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen, als bedoeld in art.1,ond.a, Wet Fido</u>				
<u>C: Overige verstrekte kasgeldleningen</u>				
<u>D: Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (zie toelichting)</u>				
<u>E: Rek-crt verhouding met het Rijk</u>	- BNG 0285106015	12.581		3.053
<u>F: Rek-crt verhoudingen met niet-financiële instellingen</u>				
<u>G: Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met rentetyp. looptijd korter dan één jaar</u>				
<u>H: Overige vorderingen</u>				
- Debiteuren openstaande posten		106	579	
- Coöperatie De Kleine schans verrekening exploitatiesaldo			178	
- Belastingdebiteuren, diftar variabel deel		280	268	
- Toeristenbelasting, afrekeningen voorgaand jaar		325	320	
- Afrekening ROVA		2		
- COÖPERATIE DE KLEINE SCHANS U.A., ondersteunende diensten gemeente Woudenberg		29	30	
- PV vorderingen			6	
- Vorderingen Sociale Zaken		322	365	
- Belastingdebiteuren		393	493	
- Vooruitbetalingen en creditfacturen crediteuren		29	127	
		1.486	2.338	
- Voorziening dubieuze debiteuren		-442	-501	
Totaal overige vorderingen.		1.044		1.837
<u>I: Overige uitzettingen</u>		17.106		12.590

TOELICHTING punt d: Uitzettingen in 's-Rijks schatkist, m.n. Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
		Tot 31 dec.			
(1)	Drempelbedrag	1000	1.000	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	221	486	315	346
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	779	514	685	654
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	33.762			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	33.762			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*2% + (4c)*0,2%	Drempelbedrag (minimum is €1.000.000)	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	19.881	44.182	28.937	31.801
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	221	486	315	346

In 2023 wordt het banksaldo wanneer dit boven de € 900.000 komt afgeroomd naar de schatkist. Hierdoor is het drempelbedrag van € 1.000.000 geen dag overschreden.

Liquide middelen	2023	2022
Kassaldi	0	1
Banksaldi - BNG	588	53
- BNG 2850.33.778	316	303
- Rabobank 3824.11.765	21	9
- ING bank 201998, burgerzaken	45	33
Totaal liquide middelen	970	400

Overlopende activa	2023	2022
Deze post betreft diverse vooruitbetaalde/te verrekenen bedragen .		
<u>A: Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen</u> voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		
- Te ontvangen van ministeries i.v.m. SiSA verantwoording	1.581	-

	01-01-2023	Toevoegingen	Ontvangen	terugstorten	31-12-2023
- Bijdrage Sportakkoord 2022	0	0	7		7
- B2 SiSA bijdrage toeslagen affaire	17	-17	28		28
- A16 SiSA bijdrage opvang ontheemden Oekraïners	4.624	-8.624	5.846	-300	1.546
	4.641	-8.641	5.881	-300	1.581

B: Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen:

- Waarborgsom IBMN	5	5
- Belastingssamenwerking Veenendaal	24	0
- Vooruitbetaalde aankoop grond Hoevelaar fase 2	529	0
- Transistorische rente	6	0
- Overige vooruitbetaalde facturen	0	6
- Politie-eenheid Midden-Nederland, kosten maken politiesteunpunt gemeentehuis	0	31
- Vooruitbetaalde facturen crediteuren volgend boekjaar	355	320
- Kruisposten / overige	0	4
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen.	919	366

Overlopende Activa	2.501	366
---------------------------	--------------	------------

P A S S I V A

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	2023	2022
Algemene reserves	9.440	5.614
Bestemmingsreserves:	0	0
overige bestemmingsreserves	7.219	5.832
Resultaat na bestemming	4.167	3.252
	20.825	14.698

Verloop van de reserves in 2023

	Saldo 01-01-23	Resultaat bestemming over 2022	Mutaties bij:	Mutaties af:	Saldo 31-12-23
Algemene reserves					
- Algemene reserve	3.665	2.302	1.000	365	6.602
- Algemene reserve grondbedrijf	1.949	0	1.349	460	2.838
Bestemmingsreserves:					
- Reserve Overlopende kredieten(K)	556	0	720	426	851
- Reserve Dorpsvoorzieningen(K)	322	350	0	15	657
- Reserve onderhoud gebouwen(K)	592	0	69	49	612
- Reserve kapitaallasten cultuurhuis(K)	370	0	0	132	238
- Reserve kapitaallasten machinepark OW(K)	187	0	41	46	183
- Reserve huisvesting basisonderwijs(K)	723	0	226	246	703
- Reserve wegen(K)	683	0	3	10	676
- Reserve vervanging speelvoorzieningen(K)	188	0	0	18	171
- Reserve ICT(K)	34	0	60	0	95

- Reserve Kunstwerken(K)	152	0	44	1	195
- Reserve IBOR(K)	80	0	47	0	126
- Reserve Omgevingswet(K)	307	0	124	146	285
- Reserve Duurzaamheid(K)	194	200	50	76	367
- Reserve Kapitaalslast Centrumplan(K)	652	0	0	43	608
- Reserve co-financiering(K)	200	200	0	0	400
- Reserve omgevingsplan en visie(K)	80	0	40	0	120
- Reserve opleidingskosten personeel(K)	10	0	8	0	18
- Reserve sociaal domein(K)	501	200	0	24	677
- Reserve Sportpark de Grift	0	0	297	60	237
	11.446	3.252	4.077	2.117	16.659

Voor een nadere specificatie van de Reserves verwijzen wij u naar bijlage reserves en voorzieningen

Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen zijn als volgt te specificeren:

	2023	2022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.766	1.860
Voorziening voor in een volgende begrotingsjaren te maken kosten	-	245
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	6.786	6.351
	8.552	8.457

- Zowel de voorziening egalisatie riolering en de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing zijn geoormerkt als een voorziening ex. artikel 44 lid 2 BBV, zijnde een voorziening ingevolge door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting. De mutatie in het boekjaar 2023 is gelijk aan het resultaat op het product riolering zoals toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.

- De voorzieningen pensioenregeling wethouders en wachtgeld wethouders zijn gevormd ter dekking van (toekomstige) verplichtingen aan oud-wethouders. De voorziening pensioenregeling wethouders wordt geactualiseerd aan de hand van actuariële berekeningen, deze zijn onder meer afhankelijk van de huidige reken-rente en leeftijd van betrokkene.

- De voorziening wachtgeld wethouders is gebaseerd op een in tijd beperkte verplichting aan oud-wethouders.

- Voorziening reparatie-uitkering WW. Sedert 2018 wordt bij werknemers een extra premie ingehouden ter dekking van toekomstige uitgaven door de werkgever ter compensatie van de versobering op de ww-uitkering personeel. De ingehouden bedragen worden toegevoegd aan de voorziening reparatie-uitkering WW.

- In 2023 is gestopt met het ophalen van oud papier door verenigingen. Er is voor gekozen om via een afbouwregeling de verenigingen de komende jaren tegemoet te komen.
- De voorziening ontsluiting Hoevelaar op N224 is gevormd ter bestrijding van de kosten van de aansluiting N224 op grondexploitatie Hoevelaar voor gedeelde inkomsten. In 2023 zijn de kosten van de toegang N224 toegerekend aan de grondexploitaties Hoevelaar fase I en II. Deze voorziening is daardoor vervallen en weer toegevoegd aan de reserve grondbedrijf.
- Voorziening VVE-gelden. Van het rijk worden gelden ontvangen voor VVE (Voorschoolse en vroegschoolse educatie). In een jaar niet-bestede gelden moeten gereserveerd worden dekking van toekomstige uitgaven. Na afloop van een periode van 4 jaar vindt afrekening plaats. In 2023 is deze voorziening overgezet naar overlopende passiva ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen.
- De voorziening renovatie sportpark De Grift is overgegaan naar een reserve Sportpark de Grift
- De voorziening verlofsaldo personeel is een berekening van het aanwezige bovenwettelijke verlof in uren maal een uurtarief. Vanaf 2023 kan door werknemers verlof gespaard worden om bijvoorbeeld eerder te stoppen met werken.
- Een correctie op de vastgestelde WOZ tarieven 2023 komt in de tarieven van 2023 tot uiting. De in 2022 getroffen voorziening komt te gunste van het jaarresultaat 2023.

Het globale verloop van de voorzieningen is als volgt weer te geven:

	Saldo 01-01-2023	Toevoegingen bij:	Mutaties t.g.v. baten en lasten:	Aanwendungen Af:	Saldo 31-12-2023
- Voorziening pensioenregeling wethouders(K)	1.193	194		59	1328,39
- Voorziening Wachtgeld college	48	0	29	19	0
- Voorziening Verlofdagen	368	9	0	0	376,44
- Voorziening reparatie-uitkering WW(K)	16	4	0	0	19,68
- Voorziening renovatie sportpark De Grift(K)	245	0	245	0	0
- Voorziening afbouwregeling vergoeding oud papier	0	48	0	7	41
- Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing(K)	390	56	0	0	445,73
- Voorziening egalisatie riolering(K)	5.962	379	0	0	6340,61
- Voorziening ontsluiting Hoevelaar op N224(K)	59	1.203	1.262	0	0
- Voorziening VVE(K)	106	45	151	0	0
- Voorziening OZB ivm tariefstelling(K)	70	0	70	0	0
	8.457	1.938	1.757	85	8.552

Voor een verdere specificatie van de mutaties op de voorzieningen verwijzen wij u naar bijlage reserves en voorzieningen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De vaste schulden per 31 december zij als volgt te specificeren:

	2023	2022
a. obligatieleningen		-
b. onderhandse leningen		
1. binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		-
2. binnenlandse banken en overige financiële instellingen	4.200	8.826
3. binnenlandse bedrijven		-
4. openbare lichamen als bedoeld in art. 1, onderdeel a, van Wet Fido		-
5. overige binnenlandse sectoren		-
6. buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige		-
c. door derden belegde gelden		-
d. waarborgsommen	5	98
	4.205	8.924

Het verloop van de vaste schulden over het jaar 2023 is als volgt:

	Saldo 01-01-23	Vermeer- deringen	Aflos- singen	Saldo 31-12-23
Obligatieleningen	-			-
Onderhandse leningen	8.826	0	4.626	4.200
Door derden belegde gelden	-			-
Waarborgsommen	98			5
	8.924	0	4.718	4.205
Het saldo van de bovengenoemde leningen is als volgt te splitsen:				
Leningen t.b.v. derden	1.376	0	1.376	0
Leningen t.b.v. de gemeente	7.450	0	3.250	4.200
	8.826	0	4.626	4.200

De leningen t.b.v. derden betreft een lening afgesloten ten behoeve van de woningbouwvereniging. De rente en aflossing wordt door de gemeente Woudenberg betaald en door de woningbouwvereniging aan de gemeente Woudenberg terugbetaald. Deze lening is in 2023 volledig afgelost. De overige leningen zijn t.b.v de gemeente. De rentelast in 2023 bedroeg 18K.

VLOTTENDE PASSIVA

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	2023	2022
a. Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in art.1, ond.a. Wet Fido	-	
b. Overige kasgeldleningen	-	
c. Liquide middelen		
- BNG 2850.09.753	-	0
d. Overige schulden		
- Crediteuren	3.305	1.979
Diverse nog te betalen bedragen		
- RC VVD	3	2
- Rente leningen o/g over boekjaar		-6
- Ontvangen geld Inclusie nog te besteden		3
	3.308	-1
	3.308	1.978

De stijging van openstaande crediteuren heeft voornamelijk te maken met grote openstaande posten voor de verbouwing van de Middenstraat (250K) en bouw en woonrijpen maken Hoevelaar (660K).

Overlopende passiva

	2023	2022
a. Verplichtingen die in begrotingsjaar zijn opgebouwd en in volgende begrotingsjaar tot betaling komen		
b. Van overheidswege ontvangen gelden met een specifiek bestedingsdoel (zie toelichting)	1.376	1.320*
c. Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen		
- Rijksdienst Cultureel Erfgoed, instandhoudingssubsidie 2019-2024	18	18
- Drempelbedragen planschadevergoedingen	1	1
- Verkeersmaatregelen RSW (gezamenlijke pot)	8	8
- Gemeente Veenendaal kosten BAG/BGT/WOZ/detachering	305	178
- Gemeente Veenendaal inzake afrekening kosten ANG	51	51
- NTB omzetbelasting 4e kwartaal 2023	2.696	6
- Ministerie BZK, algemene uitkering afrekeningen	107	

- SVB, raming PGB's n.t.b.	12	13	
- Meeneemgeld Soza	8	2	
- Extra subsidie bijdrage CDKS 2023	127		
- Teveel ingehouden subsidie 2022 CDKS	20		
- Afrekening PV 2021-2023	5		
- Te verminderen OZB gebruik oude jaren	42		
- Nog te betalen Rente Stedin	20		
- Nog te betalen VPB 2023	45		
- Nog af te rekenen energiekosten Opvang Oekraïners	60		
- Gemeente Amersfoort, te verwachten afr. Sociaal Domein 2018-2022	-91	2615	
- Gemeente Amersfoort, te verwachten afrekening Sociaal Domein 2023	1968		
- Gemeente Amersfoort, Extra kosten HH 2023 te verwachten	86		
- In 2024 ontvangen facturen die kosten 2023 betreffen	371	684	
- Belastingdienst - WKR 2023	17	17	
- Bijstandsuitkeringen december	111	96	
- Nog te betalen salarissen	1	5	
- ntb afdrachten premies en loonbelasting Soza	1	0	
	5.989		3.639*
	7.365		5.013

* zie toelichting bij grondslagen voor waardering en resultaatbepaling (blz.180)

Specificatie van overheidswege ontvangen gelden met een specifiek bestedingsdoel:

Overheidslichaam		Stand	Ontvangen	Uitgaven	terugstorten	Saldo	Terugstorten
		01-01-2023	in 2023	in 2023	in 2023	31-12-2023	in 2024
<u>Ministerie van Infrastructuur en Milieu</u>							
Voorber. geluidsbeperkende maatregelen	Maarsbergseweg (2017)	14	-	-	14	-	-
Voorber. geluidsbeperkende maatregelen	Voorstraat (2017)	-1	-	-1	-	-	-
ISV-3, geluidsbeperkende maatregelen		76	-	-	76	-	-
<u>Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat</u>							
Voorber. geluidsbeperkende maatregelen	Stationsweg Oost afrekening	8	0	5	3	0	0
Nog uitzoeken oude jaren	afgeboekt	-6	0	-6	0	0	0
		91	0	-2	93	0	0

	Stand	Ontvangen	Uitgaven/ afboeking	Terugstorten	Saldo	Terugstorten
	01-01-2023	in 2023	in 2023	in 2023	31-12-2023	in 2024
<u>SPUK GELDEN</u>						
TOZO gelden	91	0	11	0	80	0
Bijdrage BBZ	0	0	0	0	0	0
A7 Niet bestede middelen covid handhaving	2	0	2	0	0	0
B02 - Specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	3	11	13	0	0	0
C55 - Aanpak energiearmoede	130	46	0	0	177	0
C62 - Bekostiging kwijtschelding toeslagen wet	3	3	6	0	0	0
C94 - Locale aanpak isolatie	0	277	0	0	277	0
D8 - Onderwijsachterstandenbeleid (VVE)	0	151	0	0	151	0
D14 - Middelen inhalen COVID-19 onderwijsvertragingen	140	0	88	0	51	0
E20 - Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-21	89	0	73	0	16	16
E81 -SPUK OV ambassadeurs	0	20	4	0	16	0
E84 - Stimulering verkeersmaatregelen 2023-2023 (fietspad de Groep)	64	0	0	0	64	0
F28 - CDOKE gelden	0	258	202	0	56	0
G04 - TOZO gemeentedeel	0	11	11	0	0	0
G10 - Wet inburgering 2021 - gemeentedeel 2022	83	0	11	72	0	0
G10 - Wet inburgering 2021 - gemeentedeel 2023	0	153	127	0	26	26
G13 - Onderwijsroute 2023 deel gemeente	12	13	0	12	13	13
H08 - Niet bestede middelen leefstijl	15	0	0	15	0	0
H12 - Niet bestede middelen preventieakkoord	7	0	0	0	7	7
H30 - SPUK GALA 2023	0	202	181	0	21	11
	639	1.145	729	99	955	73

	Stand 01-01-2023	Ontvangen in 2023	Uitgaven/ afboeking in 2023	terugstorten in 2023	Saldo 31-12-2023	Terugstorten in 2024
<u>Provincie Utrecht</u>						
Fietsproject Europaweg-Stationsweg-West; herinrichting kruispunt	217	0	217	0	0	0
50 jaar bevrijding	4	0	4	0	0	0
Binnenstedelijke Ontwikkeling Centrumplan	0	0	19	0	0	0
RABONL2U						
Provincie Utrecht						
82257243 SUB V1	1	0	1	0	0	0
subsidie Versnelling woningbouw provincie Utrecht 2021-2024	60	0	0	0	60	0
subsidie versnelde Woningbouw	71	48	0	0	119	0
subs.Voucher isolatiemaatreg.gem.Wberg	80	0	80	0	0	0
Riothermie subsidie Provincie	4	0	4	0	0	0
Subsidie 823D214D Vitaal dorpshart Woudenberg	41	0	41	0	0	0
Klein maar fijn wonen	112	0	74	0	38	38
Fietspad De Groep	0	205	0	0	205	0
	590	253	440	0	422	38

Waarborgen en garanties

Het buiten de balanstelling (aan de passiefzijde) opgenomen bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt bestaat uit:

Organisatie	Aard/ Omschrijving	Oorspronk. bedrag	Percent. borgstelling	Restant eind 2023	2022
<u>Particulieren</u>					
Diverse hypotheekverstrekkers	gemeentegarantie			259	279
<u>Organisaties</u>				0	0
Waarborgfonds Sociale Woningbouw	achtervang leningen Omnia wonen			14.235	42.475
				14.495	42.754

Gemeentegarantie

De gemeentegarantie liep tot 1 januari 1995, dit was een garantie voor hypotheeknemers, dat gemeenten garant stonden voor oninbaarheid op door hun verstrekte geldleningen ter financiering van eigen woningbezit. In de loop der tijd is een groot deel van de leningen afgelost. Van het resterende deel zal de waarde van het onroerend goed ten opzichte van de afgesloten leningen zodanig zijn, dat de hiermee gepaard gaande risico's zeer miniem zijn.

In 2023 is geen beroep gedaan op de gemeente Woudenberg gedaan ter voldoening van garanties op achterstallige betalingen aan particulieren en/of instellingen.

Achtervang positie Wbv

Woning corporaties investeren in sociale huurwoningen en maatschappelijk vastgoed; op basis van gemeentelijke woonvisies worden prestatie afspraken gemaakt.

Voor financiering van diensten van algemeen economisch belang (DAEB) kan een corporatie leningen bij een bank aantrekken die worden geborgd door de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Door deze borging brengt de bank normaliter een lagere rente in rekening, aangezien het risico voor de lening verstrekker beperkt(er) is. Rijk en gemeente vormen de achtervang van de borging.

In 2023 heeft Omnia wonen heeft een groot deel van hun leningenportefeuille overgedragen naar andere woningbouwverenigingen.

Hierdoor is de stand van onze achtervang aanzienlijk verlaagd.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Onder de niet in de balans opgenomen rechten en plichten vallen onder meer de voorwaardelijke verplichtingen aan derden maar ook rechten die wij op derden hebben.

De beschikbare kredietfaciliteit in rekening-courant bij de BNG bank ten bedrage van € 1.000.000 is zo'n recht.

De verplichtingen aan derden betreffen met name (grotere) aanbestedingen welke een meerjarig tijdvak omvatten.

Per 31 december 2023 liepen de volgende aanbestedingen, waarvan financiële gevolgen doorlopen in opvolgende jaren:

Betreft	Leverancier	Afgesloten	Periode	Totaal waarde	
Sloten, bermen onderhoud	Florijn BV	2024	2024-2027	360	
Onderhoud openbare verlichting	Van Gelder verkeerstechniek	2021	2021-2025	60	
Lichtmanagementsysteem	Spie	2021	2021-2028	92	
Riool reiniging en inspectie	Valk en de Groot	2022	2022-2024	80	
Kolken reinigen	Teeuwissen	2022	2022-2024	40	
Onderhoud gemalen en drukriolering	Remondis	2022	2023-2026	350	
Arbodienst	Van Campen	2024	2024-2025	100	
Inhuur extern personeel:					*) afhankelijk van verleende diensten
Interne adviesfuncties incl.secretariaat	BMC Implementatie B.V.	2022	2023-2025	*)	

Interne adviesfuncties incl.secretariaat	Driessen B.V.	2024	2024-2026	*)	
Interne adviesfuncties incl.secretariaat	Langhenkel - Talenter B.V.	2019	2020-2024	*)	
Sociaal domein en welzijn	Daan	2019	2020-2024	*)	
Sociaal domein en welzijn	Joinuz B.V.	2019	2020-2024	*)	
Sociaal domein en welzijn	Langhenkel - Talenter B.V.	2019	2020-2024	*)	
Ruimte en groen:	BMC Implementatie B.V.	2019	2020-2024	*)	
Ruimte en groen:	Joinuz B.V.	2019	2020-2024	*)	
Ruimte en groen:	Langhenkel - Talenter B.V.	2019	2020-2024	*)	
Leerlingenvervoer onderwijs	Willemsen De Koning / Noot	2017	2017-2024	**) **)	afhankelijk van gereden ritten
					1.082

CAK - eigen bijdragen

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. Het CAK verstrekt aan de gemeenten een totaaloverzicht waarbij maandelijks afstorting plaatsvindt van de geïncasseerde bijdragen.

Gemeenten kunnen op deze overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

Gebeurtenissen na balansdatum:

Aankoop aandelen Stedin

Eind maart 2024 heeft de raad besloten, en is overgegaan, tot het aankopen van aandelen Stedin Holding N.V. ter waarde van € 500.000.

De koop gaat met terugwerkende kracht in per 1-1-2023 maar wordt pas verwerkt in de jaarrekening 2024.

Verstrekken geldlening aan Stichting Kindercentrum Woudenberg

Voor de modernisering/ uitbreiding van het Kindercentrum Woudenberg heeft de Stichting gevraagd om een geldlening.

In april 2023 heeft de raad hier haar goedkeuring aangegeven en in het 2e kwartaal 2024 wordt deze lening definitief gemaakt.

Als voorschot op deze lening is er in 2023 € 400.000 overgemaakt aan de Stichting. Deze is opgenomen bij de financiële vaste activa / overige geldleningen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd.

Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 22 december 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze rechtmatigheidsverantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze verantwoordingsgrens is door de raad bepaald en bedraagt 1% (maximaal 3) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 526.093. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens.

De geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	Bedrag
1A. Overschrijding lasten op de programma's (programmaniveau)	€ 10.172.000
1B. Overschrijdingen van investeringsbudgetten (investeringskredieten)	€ 16.829
2. Ongeautoriseerde reservemutaties.	€ 0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten op de programma's en onderschrijdingen investeringskredieten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de Raad zijn gemeld (niet tijdig gemeld i.o.m. intern vastgelegde spelregels in de Financiële verordening Woudenberg 2023).	€ 0
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	<i>€ 10.188.829</i>
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid van de Raad en past binnen de vooraf vastgestelde afspraken met de Raad zoals opgenomen in de Financiële verordening Woudenberg 2023 en daarmee vooraf als "acceptabel" is geduid. Deze begrotingsafwijkingen zijn meer uitgebreid toegelicht bij de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening en bij de programma's en investeringen.	€ 10.188.829
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten in rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering)	€ 0

Voorwaardencriterium	Bedrag
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed.	€ 187.787

Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium	Bedrag
Geen bevindingen	€ 0

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

BIJLAGEN

SPECIFICATIE
RESERVES

2023

Mutaties Reserves 2023

	Rekening 2023	Def.Begroting	Prim.Begrot.	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	11.445.965			
Totaal toevoegingen	7.329.117	2.197.450	1.674.745	13.140.195
Totaal onttrekkingen	2.116.727	1.766.116	752.188	1.694.230
Saldo 31 december	16.658.355		0	11.445.965

01 - ALGEMENE RESERVES

	Rekening 2023	Def.Begroting	Prim.Begrot.	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	5.614.353			
Totaal toevoegingen	4.650.391	1.173.484	1.173.484	5.835.559
Totaal onttrekkingen	824.940	265.000	10.000	221.206
Saldo 31 december	9.439.804	0	0	5.614.353

Algemene reserve

Doel en omschrijving van de reserve:

Met het oog op de continuïteit van de bedrijfsvoering is het wenselijk een algemene reserve aan te houden. De reserve dient als buffer voor het opvangen van risico's en verplichtingen waar geen voorzieningen voor zijn gevormd of waarvoor de gevormde voorzieningen niet toereikend zijn én ter dekking van onverwachte tekorten op de jaarrekening.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	3.664.909	0	0	2.507.838
Bij: toevoegingen				
Resultaatverdeling voorgaand jaar	2.001.751	0	0	477.071
Jaarres. 2022 terugbetaling rijk gelden Oekraïne	300.000			
Primaire begroting versterken reserve positie	1.000.000	1.000.000	1.000.000	730.000
Overheveling uit afvalstoffenheffing	0	54.600	54.600	
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	3.301.751	1.054.600	1.054.600	1.207.071
Af: onttrekking				
Resultaatverdeling voorgaand jaar				50.000
Teruggave Oekraïne gelden uit alg. reserve	300.000	0	0	
Krediet onderzoek cultuurhuis naar overl. kredieten	65.000	65.000	0	
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	365.000	65.000	0	50.000
Saldo per 31 december	6.601.660			3.664.909

Algemene Reserve Grondbedrijf				
Doel en omschrijving van de reserve:				
Deze reserve dient ter dekking van alle risico's die de gemeente loopt t.a.v. grondexploitaties. Het grootste risico betreft afwaardering van gronden. Hiernaast worden de jaarlijkse kosten voor de te betalen Vennootschapsbelasting uit deze reserve gedekt, daar de Vennootschapsbelasting berekend wordt over de fiscale resultaten van het grondbedrijf. Ook de kosten voor mogelijke toekomstige ontwikkelingen zoals Woudenberg Oost en Woudenberg Zuid-Oost.				
Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	1.949.444	0	0	1.289.336
Bij: toevoegingen				
Resultaatverdeling voorgaand jaar				831.314
Voorziening N224 vloeit terug naar reserve.	1.235.000	0	0	
Winstneming Hoevelaar fase 2	20.500			
Winstneming Hoevelaar fase 1	87.500	118.884	118.884	
Vrijval voorziening Spoorzone A2	1.486			
Winstneming Het Groene Woud	4.154			
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	1.348.640	118.884	118.884	831.314
Af: onttrekking				
Resultaatverdeling voorgaand jaar				171.206
Rest. krediet Vitaal Centrum naar overl. Kredieten	139.873 ⇅			
Voorjaarsrap. Restauratie Toiletgeb. Parallelweg	80.000 ⇅	80.000	0	
Najaarsrapp. kosten exploitatie Laagerfseweg	22.525	25.000	10.000	
Vorbereidingskrediet. Parallelweg Oost naar overlopende kredieten.	95.000 ⇅	95.000	0	
Kosten Centrumplan	5.372			
VPB 2022 afrekening	-36.852			
VPB 2023 ingediend	120.999			
Visie dorpsranden 2023 kosten	33.023			
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	459.940	200.000	10.000	
Saldo per 31 december	2.838.144	0	0	1.949.444

02 - BESTEMMINGSRERESVES

	Rekening 2023	Def.Begroting	Prim.Begrot.	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	5.831.612			
Totaal toevoegingen	2.678.727	1.023.966	501.261	7.304.636
Totaal onttrekkingen	1.291.787	1.501.116	742.188	1.473.023
Saldo 31 december	7.218.552			5.831.612

Reserve Overlopende kredieten

Doel en omschrijving van de reserve:

Met de najaarsnota 2020 is de reserve overlopende kredieten ingesteld. Deze reserve is bedoeld voor (geoordeelde) bedragen en/of kredieten welke in het lopende boekjaar niet tot volledige invulling hebben geleid. De restantbedragen kwamen in eerdere instantie ten gunste van het resultaat van het boekjaar en leidden het daaropvolgende jaar tot een beslag op de algemene reserve. Hierdoor gaf de stand van de algemene reserve een vertekend beeld voor wat nog beschikbaar is ter dekking van een begrotingstekort en/of ingeschatte risico's. Extra specifieke uitkeringen die in de decembercirculaire staan worden ook aan deze reserve toegevoegd.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	555.746	0	0	400.158
Bij: toevoegingen				
Resultaatverdeling voorgaand jaar				572.129
Vorbereidingskrediet Woudenberg Oost	95.000			
Ontvangen IZA gelden reserveren voor kosten 2024	71.000			
Reservering waterschapsverkiezingen	2.261	2.261	2.261	
Toevoeging dekking woonzorg analyse	7.500			
Budget economische zaken deel naar 2024	5.500	5.500	0	
Organisatie ontwikkeling deel naar 2024	15.000			
Te verwachten lagere algemene uitkering 2023	94.000	94.000	0	
Toevoeg. WOO incidenteel deel naar 2024	49.000	49.000	0	
Rest. Krediet Vitaal centrum uit res. Grondbedrijf	139.873			
Restant energietoelag	59.684	102.943		
Reserveren bijdrage voor Inclusie.	6.000			
Toevoeging ter dekking waterschapsverkiezingen	6.654			
Toevoeg. reserve verkeersmaatregel	24.000	24.000		
Subs. restauratie toiletgebouw Parallelweg	80.000			
Krediet onderzoek cultuurhuis	65.000			
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	720.472	317.704	2.261	572.129
Af: onttrekking				
Resultaatverdeling voorgaand jaar		0	0	416.541
Versterking sociale basis 2023	8.147	8.147		
Onttrekking voor uitbetaling energietoelag	257.860	257.860		
Onttrekking verbeterproces bedrijfsvoering	46.711	46.711		
Onttrekking extra uitk. Asiel inburgering	15.243	15.243		
Onttrekking voor kosten waterschapsverkiezingen	8.900	8.900	8.900	
Kosten voorbereidingskrediet Parallelweg Oost	13.611			
Vrijval overlopende kosten BOA ½ FTE	30.880	30.880	30.880	
Vrijval reservering vroeg signalering bijz. bijstand	11.918	11.918		
Kosten onderzoek cultuurhuis 2023	32.400			
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	425.670	410.539	39.780	416.541
Saldo per 31 december	850.548			555.746

Reserve Dorpsvoorzieningen				
Doel en omschrijving van de reserve:				
De reserve is bestemd ter dekking van (toekomstige) uitgaven op het gebied van gemeenschapsvoorzieningen.				
Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	321.801	0	0	521.801
Bij: toevoegingen				
Uit jaarresultaat 2022	350.000	0	0	0
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	350.000	0	0	0
Af: onttrekking				
Overheveling naar reserve cofinanciering		200.000	200.000	200.000
ontwikkelen laadpaal infrastructuur	15.000	15.000	15.000	
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	15.000	215.000	215.000	200.000
Saldo per 31 december	656.801			321.801

Reserve onderhoud gebouwen				
Doel en omschrijving van de reserve:				
Het doel van deze reserve is om de uitgaven voor het groot onderhoud van gemeentelijke gebouwen te bekostigen.				
Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	592.077	0	0	514.258
Bij: toevoegingen				
Resultaatverdeling voorgaand jaar				82.919
Jaarlijkse toevoeging	50.000	50.000	50.000	
Restant 2023 groot onderhoud gebouwen	18.780			
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	68.780	50.000	50.00	82.919
Af: onttrekking				
Resultaatverdeling voorgaand jaar				5.100
Onttrekking ivm groot onderh. Cultuurhuis	42.935	43.100	0	
Onttrekking reserve gebouwen CV brandweer	6.167	6.200		
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	49.102	49.300		5.100
Saldo per 31 december	611.755			592.077

Reserve kapitaallasten cultuurhuis				
Doel en omschrijving van de reserve:				
De reserve dient ter dekking van de afschrijvingslasten van het cultuurhuis Vanaf 2026 zullen de afschrijvingslasten niet langer uit deze reserve gedekt worden.				
Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	370.379	0	0	510.131
Bij: toevoegingen				
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	0	0	0	0
Af: onttrekking				
Afschrijvingslasten 2023	174.752	174.752	174.752	174.752
Deel afschrijvingslast t.l.v. begroting	-42.500	-42.500	-42.500	-35.000
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	132.252	132.252	132.252	139.752
Saldo per 31 december	238.127			370.379

Reserve kapitaallasten machinepark OW

Doel en omschrijving van de reserve:

De reserve is gevormd ter dekking van afschrijvingslasten van aanschaf en vervanging van groter materieel buitendienst.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	187.357	0	0	161.217
Bij: toevoegingen				
Jaarlijkse toevoeging	41.000	41.000	41.000	36.000
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	41.000	41.000	41.000	36.000
Af: onttrekking				
Dekking Afschrijvingslasten	41.605	61.419	61.419	9.860
Corr. Act. 325 VV-646_B (verkoop)	4.029			
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	45.634	60.419	61.419	9.860
Saldo per 31 december	182.723			187.357

Reserve huisvesting basisonderwijs

Doel en omschrijving van de reserve:

De reserve is bedoeld om de afschrijvingslasten te dekken, welke samenhangen met de gemeentelijke taak te voorzien in huisvesting van het basisonderwijs. Op grond van de notitie "Lokaal onderwijsbeleid" van november 1996 is besloten jaarlijks een bedrag toe te voegen aan deze reserve.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	723.412	0	0	820.541
Bij: toevoegingen				
Toevoeging huisvesting basisonderwijs <kapitaallst	85.000	85.000	0	
Jaarlijkse toevoeging	141.000	141.000	141.000	141.000
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	226.000	226.000	141.000	141.000
Af: onttrekking				
Afschrijvingslast	246.342	231.753	231.753	238.129
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	246.342	231.753	231.753	238.129
Saldo per 31 december	703.070			723.412

Reserve wegen

Doel en omschrijving van de reserve:

De reserve is bestemd ter dekking van de kosten van het onderhoud van wegen welke het normale onderhoud te boven gaan. Aan de reserve ligt een lange termijn onderhouds- c.q. investeringsplanning ten grondslag. De reserve is gekoppeld aan het beheerplan meerjarenonderhoud wegen; voor de periode 2019-2023 is een nieuw beheerplan vastgesteld. Het doel van het beheerplan is om inzicht te krijgen in de huidige onderhoudstoestand van de wegen om vast te stellen welke wegen de komende jaren moeten worden aangepakt en welk budget daarvoor nodig is zodanig dat deze veilig zijn te betreden en aan de wettelijke verplichtingen wordt voldaan.

Op basis van dit beheerplan heeft een aanbesteding voor het wegenonderhoud over de periode 2019-2023 plaatsgevonden. Jaarlijkse onder- en overschrijdingen van het budget voor groot onderhoud worden extra ten gunste cq ten laste van de reserve gebracht. Hiernaast komen bedragen ontvangen voor straatwerkbonden ten gunste van de reserve.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	682.852	0	0	523.975
Bij: toevoegingen				
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)		0	0	158.877
Straatwerkbonden opbrengst 2023	3.258			
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	3.258	0	0	158.877
Af: onttrekking				
Onttrekking tgv exploitatie (Res.)		0	0	0
Uitname ivm hogere kosten wegen onderh. 2023	9.742	20.000	0	0
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	9.742	20.000		
Saldo per 31 december	676.368			682.852

Reserve vervanging speelvoorzieningen

Doel en omschrijving van de reserve:

Deze reserve is bedoeld voor een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud en de vervanging van speeltoestellen. In de raadsvergadering van 26 mei 2016 is een krediet vastgesteld van € 190.000 ter omvorming van nieuwe en bestaande speelplekken ter vervanging van het huidige areaal aan speelvoorzieningen. Zowel de omvorming van de speelvoorzieningen als de aanschaf van nieuwe speeltoestellen worden geactiveerd, de afschrijvingslasten van de omvorming worden gedekt uit de reserve. Voor de investering in speeltoestellen is jaarlijks een bedrag van € 80.000 beschikbaar gesteld, welke ten laste van het jaarlijks resultaat komen.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	188.093	0	0	199.231
Bij: toevoegingen				
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	0	0	0	0
Af: onttrekking				
Afschrijvingslast	17.549	10.408	10.408	11.138
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	17.549	10.408	10.408	11.138
Saldo per 31 december	170.544			188.093

Reserve ICT

Doel en omschrijving van de reserve:

De reserve is ingesteld ter dekking van de afschrijvingslasten van investeringen op gebied van ICT

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	34.495	0	0	0
Bij: toevoegingen				
Toev. reserve ICT wegens onderschrijding 2023	60.045	60.000	60.000	34.495
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	60.045	60.000	60.000	34.495
Af: onttrekking				
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	0			0
Saldo per 31 december	94.540	0	0	34.495

Reserve Kunstwerken

Doel en omschrijving van de reserve:

Het doel van deze reserve te komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de civiele kunstwerken. Voor de periode van 2019-2023 is een nieuw onderhoudsplan opgesteld voor civiele kunstwerken

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	151.853	0	0	121.026
Bij: toevoegingen				
Najaars rap. toevoeging reserve kunstwerken	12.310	12.310		
Jaarlijkse toevoeging	32.000	32.000	32.000	32.000
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	44.310	44.310	32.000	32.000
Af: onttrekking				
Afschrijvingslast	1.173	440	440	1.173
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	1.173	440	440	1.173
Saldo per 31 december	194.990			151.853

Reserve IBOR				
Doel en omschrijving van de reserve:				
Incidentele investeringen in met name groen kunnen gedekt worden uit deze reserve. Verkoop van klein snippergroen (groenstroken) wordt jaarlijks toegevoegd aan deze reserve.				
Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	79.859	0	0	72.109
Bij: toevoegingen				
Reservering monumentale bomen vervangen	35.000	35.000	35.000	
Opbrengsten groenstroken	11.500			7.750
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	46.500	35.000	35.000	7.750
Af: onttrekking				
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	0			0
Saldo per 31 december	126.359			79.859

Reserve Omgevingswet				
Doel en omschrijving van de reserve:				
Het kennisteam voor de invoering van de Omgevingswet is in 2015 van start gegaan. Het was de bedoeling in 2018 concreet te starten met de noodzakelijke doorontwikkeling van werkprocessen, actualisatie van beleidsdocumenten en de organisatorische inbedding. Ter dekking van de financiële implicaties van invoering was deze reserve gevormd. De reguliere werkprocessen zijn thans in de begroting opgenomen, dekking van incidentele kosten worden gedekt uit de reserve Omgevingswet.				
Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	306.936	0	0	305.227
Bij: toevoegingen				
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)				207.439
Toev. res. Omgevingswet 2023 rijksmiddelen	123.742	0	0	
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	123.742	0	0	207.439
Af: onttrekking				
Onttrekking tgv exploitatie (Res.)		0	0	205.730
Najaars rap. uitname reserve omgevingswet inhuur	111.730	47.225		
Najaars rap. aanwend. reserve omgevingswet 2023	34.349	113.775		
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	146.079	161.000	0	205.730
Saldo per 31 december	284.599			306.936

Reserve Duurzaamheid				
Doel en omschrijving van de reserve:				
In 2019 zijn met de decembercirculaire gelden beschikbaar gesteld voor het Energieloket en de Transitievisie Warmte. Om deze gelden vanaf 2020 beschikbaar te hebben, is met de resultaatverdeling van 2019 het hiermee gemoeid gaande bedrag gereserveerd in de reserve Duurzaamheid. In 2020 is een EAW-subsidie (extern advies warmtetransitie) beschikbaar gesteld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, onder conditie dat de gemeente zelf minimaal 50% bijdraagt in de te subsidiëren kosten.				
Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	193.611	0	0	131.111
Bij: toevoegingen				
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)		0	0	155.687
Uit jaarresultaat 2022	200.000			
Najaars rap. bedrag Zegheweg bestemd deelauto's	50.000	50.000		
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	250.000	50.000	0	155.687
Af: onttrekking				
Onttrekking tgv exploitatie (Res.)	0	0	20.000	93.187
Dekking RAP			3.000	
Aanwending reserve kosten 2023	19.341			
Krediet soorten management plan	57.156	100.000		
Aanwending reserve i.v.m. kosten CO2-voetafdruk		8.500		

Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	76.497	108.500	23.000	93.187
Saldo per 31 december	367.114			193.611

Reserve Kapitaalslast Centrumplan				
Doel en omschrijving van de reserve:				
Met raadsbesluit van 17 maart 2016 is besloten een krediet beschikbaar te stellen voor centrumplan fase 2 en dit krediet te dekken uit de reserve dorpsvoorzieningen. Door gewijzigde regelgeving is het niet meer mogelijk het investeringsbedrag in één keer re dekken uit een reserve. De kosten zijn geactiveerd en worden in 20 jaar afgeschreven. Ter dekking van de kapitaallast is, ten laste van de reserve dorpsvoorzieningen, de reserve kapitaallast Centrumplan gevormd.				
Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	651.558	0	0	694.693
Bij: toevoegingen				
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	0	0	0	0
Af: onttrekking				
Afschrijvingslast	43.136	43.136	43.136	43.135
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	43.136	43.136	43.136	43.135
Saldo per 31 december	608.422			651.558

Reserve co-financiering				
Doel en omschrijving van de reserve:				
Met deze reserve komen er middelen beschikbaar om de medefinanciering die sommige subsidie vragen te dekken.				
Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	200.000	0	0	0
Bij: toevoegingen				
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)	0	0	0	200.000
Overheveling vanuit reserve dorpsvoorziening		200.000	200.000	200.000
Uit jaarresultaat 2022	200.000			
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	200.000	200.000	200.000	200.000
Af: onttrekking				
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	0			0
Saldo per 31 december	400.000			200.000

Reserve omgevingsplan en visie				
Doel en omschrijving van de reserve:				
Voor nieuwe of wijzigingen van bestaande omgevingsplannen wordt een reserve aangehouden van maximaal € 80.000. Voor het omgevingsplan buitengebied dat vanaf 2024 wordt opgesteld is éénmalig een extra bedrag toegevoegd.				
Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	80.000	0	0	0
Bij: toevoegingen				
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)		0	0	80.000
Omgevingsplannen buitengebied	40.000			
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	40.000	0	0	80.000
		0		
Af: onttrekking				
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	0	0		0
Saldo per 31 december	120.000			80.000

Reserve opleidingskosten personeel

Doel en omschrijving van de reserve:

Deze reserve is gevormd met het doel om te komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor opleidingskosten van het personeel. De reserve wordt gevoed door onderschrijvingen op het budget nascholing. Overschrijdingen komen ten laste van de reserve.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	10.383	0	0	0
Bij: toevoegingen				
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)	0	0	0	10.383
Toevoeging reserve opleidingskosten personeel	7.990			
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	7.990	0	0	10.383
Af: onttrekking				
Overschrijding budget opleidingskosten		10.383		
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	0	10.383		0
Saldo per 31 december	18.373			10.383

Reserve sociaal domein

Doel en omschrijving van de reserve:

De reserve is bestemd om incidentele plussen en minnen binnen het sociaal domein op te kunnen vangen. De baten, onder andere een gekenmerkt deel van de algemene uitkering, zijn (nog) niet toereikend om de kosten te kunnen dekken. Door beleidsmaatregelen moet binnen enkele jaren de tekorten op het sociaal domein teruggebracht zijn naar nihil. In de overgangperiode worden de eventuele tekorten gedekt via deze reserve.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	501.201	0	0	259.119
Bij: toevoegingen				
Resultaatverdeling voorgaand jaar	200.000	0	0	0
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)	0	0	0	351.361
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	200.000	0	0	351.361
Af: onttrekking				
Onttrekking tgv exploitatie (Res.)	0	0	0	109.279
Uitgaven dementie	23.986	23.986		
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	23.986	23.986		109.279
Saldo per 31 december	677.215			501.201

Reserve sportpark De Grift

Doel en omschrijving van de reserve:

Vanaf 2023 is de voorziening Sportpak de Grift omgezet in de reserve sportpark De Grift. Doel is om de onderhoudslasten gelijkmatiger over de jaren te verdelen.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	0	0	0	0
Bij: toevoegingen				
Sportpark voorz. Saldo 1/1 naar reserve	245.175			
Indexering toevoeging reserve sportpark	2.500			
Toevoeging reserve sportpark De Grift	48.955			
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	296.630	0	0	0
Af: onttrekking				
Afschrijvingslast 2023	59.625			
Totaal debet onttrokken t.g.v. exploitatie	59.625			
Saldo per 31 december	237.005	0	0	0

SPECIFICATIE VOORZIENINGEN

Mutaties Voorzieningen 2023

	Rekening 2023	Def.Begroting	Prim.Begrot.	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	8.456.591			7.577.526
Totaal Credit	1.938.134	486.452	396.786	1.382.785
Totaal Debet	1.842.559	61.487	54.600	503.720
Totaal Saldo	8.552.166			8.456.591

01 - VOORZIENING VERPLICHTINGEN

	Rekening 2023	Def.Begroting	Prim.Begrot.	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	1.860.261			1.739.847
Totaal credit	1.502.952	212.862	120.221	568.992
Totaal debet	1.597.385	61.487	54.600	448.578
Totaal saldo	1.765.828	0	0	1.860.261

Voorziening pensioenregeling wethouders

Doel en omschrijving van de voorziening:

Deze voorziening is bedoeld om aan de pensioenverplichtingen van gewezen wethouders te kunnen voldoen. Het deel van de voorziening betrekking hebbend op de nog niet-pensioengerechtigden wordt jaarlijks bijgesteld op grond van actuariële berekeningen. Het overige deel wordt eens in de 3-5 jaar geactualiseerd. In 2022 zijn naast actuariële berekeningen voor de nog niet gepensioneerde wethouders, tevens berekeningen opgesteld voor een viertal gepensioneerde wethouders welke een relatief hoger pensioen hebben. De pensioenuitkeringen zijn gebaseerd op duur van het wethouderschap, alsmede het tijdvak waarin de wethouders in functie zijn geweest. Door de stijgende rentestand hoeft het te voorziene bedrag minder hoog te zijn dan voorgaand jaar. In plaats van de jaarlijkse toevoeging van € 68.000 is er een onttrekking gedaan van € 285.602.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	1.193.444	0	0	1.479.046
Bij: toevoeging				
Toevoeging voorz. pensioenen wethouders	194.284	171.900	68.000	
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	194.284	171.900	68.000	0
Af: onttrekking				
Onttrekking tgv exploitatie (Res.)		0	0	232.600
Uitkeringen pensioenen	59.341			53.002
Totaal debet toegevoegd t.g.v. exploitatie	59.341			285.602
Saldo per 31 december	1.328.387	0	0	1.193.444

Voorziening wachtgeld wethouders

Doel en omschrijving van de voorziening:

Een wachtgelduitkering is gelimiteerd tot een duur van 3 jaar en 2 maanden; indien sprake is van een verlengde uitkering en de oud-wethouder is maximaal 5 jaar verwijderd van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, wordt de uitkering verstrekt tot het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Na de gemeenteraadsverkiezingen is een voorziening gevormd voor de 3 vertrokken wethouders. Vanaf 2024 is het niet langer nodig om wachtgeld uit te keren en het restant van de voorziening valt vrij.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	48.000	0	0	0
Bij: toevoeging				
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)	0	0	0	110.976
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	0	0	0	110.976
Af: onttrekking				
Uitkering wachtgeld	19.071			62.976
Vrijvalvoorziening wachtgeld	28.929			
Totaal debet toegevoegd t.g.v. exploitatie	48.000			62.976
Saldo per 31 december	0	0	0	48.000

Voorziening Verlofdagen

Doel en omschrijving van de voorziening:

In 2022 heeft er een cao wijziging plaats gevonden waarbij het werknemers mogelijk wordt gemaakt om verlof te sparen. Hierop is er een BBV wijziging gekomen waarbij een voorziening gevormd moet worden. Jaarlijks wordt per medewerker het saldi aan verlof dat boven de 72 uur (2 weken) komt toegevoegd aan deze voorziening. Het startjaar 2022 zit het opgebouwde verlof t/m 2022. Dit opgebouwde verlof is in de loop van de jaren opgebouwd.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	367.550	0	0	0
Bij: toevoeging				
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)	8.886	0	0	367.550
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	8.886	0	0	367.550
Af: onttrekking				
Totaal debet toegevoegd t.g.v. exploitatie	0			
Saldo per 31 december	376.436	0	0	367.550

Voorziening reparatie-uitkering WW

Doel en omschrijving van de voorziening:

De opbouw en de maximale duur van de WW-uitkering zijn per 1 januari 2016 verkort door wijzigingen in de Wet werk en zekerheid. In de Cao Gemeenten 2016 –2017 zijn afspraken gemaakt om deze versoberingen van de WW te repareren. Deze reparatie heeft vorm gekregen door het invoeren van een reparatie-uitkering. De reparatie-uitkering wordt gefinancierd uit een kostendekkende werknemersbijdrage op het salaris.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	15.807	0	0	9.370
Bij: toevoeging				
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)		0	0	6.437
Inhouding premie reparatie WW(F) 2023	3.876			
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	3.876	0	0	6.437
Af: onttrekking				
Totaal debet toegevoegd t.g.v. exploitatie	0			0
Saldo per 31 december	19.683	0	0	15.807

Voorziening afbouwregeling vergoeding oud papier

Doel en omschrijving van de voorziening:

Vanaf het 4^e 2023 kwartaal wordt het oud papier niet meer opgehaald door verenigingen. De vergoeding die zij voor deze werkzaamheden ontvingen zijn gestopt. Als compensatie voor het opvangen van de minder inkomsten is een afbouwregeling overeengekomen. Tot en met 2026 zal er jaarlijks een vergoeding uitgekeerd worden. In 2023 is een voorziening voor het gehele bedrag gevormd.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	0	0	0	0
Bij: toevoeging				
Voorz. Afb. vergoeding oud papier uitk. 2023	6.887	6.887		
Voorz. Afb. vergoeding oud papier uitk. 2024	20.661	20.661		
Voorz. Afb. vergoeding oud papier uitk. 2025	13.774	13.774		
Voorz. Afb. vergoeding oud papier uitk. 2026	6.887	6.887		
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	48.209	48.209	0	0
Af: onttrekking				
Vergoeding afbouwregeling 4 ^e kw. 2023	6.887	6.887		
Totaal debet toegevoegd t.g.v. exploitatie	6.887	6.887		0
Saldo per 31 december	41.322	0	0	0

Voorziening ontsluiting Hoevelaar op N224

Doel en omschrijving van de voorziening:

Ten behoeve van de realisatie van de woonwijk Hoevelaar zijn twee verkeerskundige ontsluitingen noodzakelijk. De eerste ontsluiting is noodzakelijk voor aanleg fase 1 en 2 Hoevelaar. De tweede ontsluiting zal pas gerealiseerd worden bij realisatie van fase 3 van Hoevelaar. De kosten betrekking hebbend op fase 1 zijn (grotendeels) meegenomen in het exploitatieplan Hoevelaar fase 1. Naast de kosten ten behoeve van Hoevelaar fase 1, zullen nu ook kosten ten behoeve van Hoevelaar fase 2 voorgefinancierd moeten gaan worden. De totale raming van de kosten ten behoeve van Hoevelaar fase 2 bedragen € 1.235.000. Middels het principe van kostenverhaal zullen de kosten van € 1.235.000 als bovenwijkse kosten bij de ontwikkeling van fase 2 verhaald worden. Thans is nog geen exploitatie van Hoevelaar fase 2 opgemaakt en vastgesteld, dit betekent dat voor het deel van de kosten, betrekking hebbend op Hoevelaar fase 2, een voorziening getroffen is. In 2021 zijn de kosten ten laste van deze voorziening gebracht. Het restant is in 2023 gebruikt worden voor eventuele laatste kosten of terugvloeien naar de algemene reserve grondbedrijf.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	59.141	0	0	59.141
Bij: toevoeging				
Kosten N224 inbrengen in fase 1 Hoevelaar	11.831			
Kosten N224 inbrengen in fase 2 Hoevelaar	1.191.288			
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	1.203.119	0	0	0
Af: onttrekking				
Afboeken boekwaarde N224	760			
Bijdrage geluidsaneringskosten N224 Hoevelaar	26.500			
Voorziening N224 vloeit terug naar reserve	1.235.000			
Totaal debet toegevoegd t.g.v. exploitatie	1.262.260			0
Saldo per 31 december	0	0	0	59.141

Voorziening VVE

Doel en omschrijving van de voorziening:

Sedert 2018 zijn de rijksvergoedingen voor Voorschoolse Educatie aanzienlijk verhoogd. In eerdere jaren diende de vergoeding welke in het jaar uitgekeerd was, ook in het betreffende jaar volledig aan VVE-doeleinden besteed te worden. Eventuele onderschrijdingen dienden aan het Rijk terugbetaald te worden. Vanaf 2018 mogen de gelden die in een bepaald jaar niet uitgegeven zijn, voorzien te worden ter dekking van hogere kosten VVE in komende jaren. In 2023 is er meer geld ontvangen dan uitgekeerd waardoor er € 44.577 toegevoegd kan worden aan de voorziening. Een deel van de gelden mag gebruikt worden voor de eigen werkzaamheden betreffende dit beleid. Eind 2023 is in overleg met de accountant deze voorziening overgegaan naar de overlopende passiva evenals de overige SISA regelingen.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	106.319	0	0	192.290
Bij: toevoeging				
Onderbesteding VVE	44.577	37.727	3.266	14.029
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	44.577	37.727	3.266	14.029
Af: onttrekking				
Onttrekking tgv exploitatie (Res.)	150.896	0	0	100.000
Totaal debet toegevoegd t.g.v. exploitatie	150.896			100.000
Saldo per 31 december	0	0	0	106.319

Voorziening OZB ivm tariefstelling

Doel en omschrijving van de voorziening:

In 2022 is het OZB tarief te hoog vastgesteld waardoor ook de burgers meer betaald hebben dan in de begroting was afgesproken. In 2023 is dit gecorrigeerd in de nieuwe tariefstelling. Omdat dit in 2023 leidt tot lagere inkomsten is hiervoor een voorziening getroffen. In 2023 is deze voorziening ten gunste van het resultaat gebracht.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	70.000	0	0	0
Bij: toevoeging				
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)	0	0	0	70.000
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	0	0	0	70.000
Af: onttrekking				
Onttrekking tgv exploitatie (Res.)	70.000	0	0	0
Totaal debet toegevoegd t.g.v. exploitatie	70.000			
Saldo per 31 december	0	0	0	70.000

02- EGALISATIE LASTEN

	Rekening 2023	Def.Begroting	Prim.Begrot.	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	245.175			251.362
Totaal credit		0	0	48.955
Totaal debet	245.175	0	0	55.142
Totaal saldo 2023	0	0	0	245.175

Voorziening renovatie sportpark De Grift

Doel en omschrijving van de voorziening:

Deze voorziening wordt gebruikt voor het bekostigen van renovaties op Sportpark De Grift op die onderdelen, waarvoor de gemeente volgens de overeenkomst verantwoordelijk blijft. Vanaf 2023 is deze voorziening omgezet naar de reserve sportpark De Grift.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	245.175	0	0	251.362
Bij: toevoeging				
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)	0	0	0	48.955
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	0	0	0	48.955
Af: onttrekking				
Sportpark voorz. Saldo 1/1 naar reserve	245.175			
Onttrekking tgv exploitatie (Res.)		0	0	55.142
Totaal debet toegevoegd t.g.v. exploitatie	245.175			55.142
Saldo per 31 december	0	0	0	245.175

03 - VOORZIENINGEN DERDEN

	Rekening 2023	Def.Begroting	Prim.Begrot.	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	6.351.155			5.586.317
Totaal credit	435.183	0	0	764.838
Totaal debet	0	0	0	0
Saldo per 31 december	6.786.338	0	0	6.351.155

Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing

Doel en omschrijving van de voorziening:

Het doel van deze voorziening is om grote schommelingen in het tarief van de afvalstoffenheffing te voorkomen. Met ingang van 2017 is diftar ingevoerd. De heffing van afvalstoffenheffing is daarmee gebaseerd op een (beperkt) vastrechtbedrag, en een variabel deel afhankelijk van het aantal containerledigingen per huishouden.

Reeds in een vroegtijdig stadium bleek dat de hoogte van afvalstoffenheffing niet toereikend is ter dekking van toekomstige tekorten op het product afval. Hiernaast kunnen ook verdere toekomstige ontwikkelingen een (nadelig) effect op het resultaat van het product afvalstoffenheffing hebben. In 2018 was het saldo van de voorziening niet meer toereikend om het tekort op het product afval te dekken. Voor 2019 is een bedrag uit de algemene reserve onttrokken ter aanzuivering van de voorziening en dekking van het geraamde tekort over 2019. Vanaf 2021 zijn de tarieven verhoogd. In 2021 en in 2022 zijn flinke bedragen toegevoegd aan de voorziening. In 2022 zorgt met name de hogere opbrengsten van oud papier voor de grote stijging t.o.v. wat begroot was. Op dit moment is de stand van de voorziening voldoende om de uitname uit de algemene reserve in 2019 van € 243.816 te dekken. Hier is nog niet voor gekozen omdat er de komende jaren nog tegenvallers op gebied van inkomsten op reststoffen en extra milieubelastingen verwacht worden. Ook in 2023 wordt er nog toegevoegd. Voor 2023 en 2024 is gekozen om de tarieven op afval niet te verhogen.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	389.525	0	0	135.061
Bij: toevoeging				
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)	56.206	67.245	67.245	254.464
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	56.206	67.245	67.245	254.464
Af: onttrekking				
Toevoegen aan algemene reserve		54.600	54.600	
Totaal debet toegevoegd t.g.v. exploitatie	0	54.600	54.600	
Saldo per 31 december	445.731			389.525

Voorziening egalisatie riolering

Doel en omschrijving van de voorziening:

Doel van deze voorziening is jaarlijks schommelende uitgaven van het gemeentelijk waterplan te egaliseren, en hiermee te voorkomen dat het rioolrecht steeds fluctueert.

Deze voorziening wordt in de toekomst mede gebruikt om uitgaven voor toekomstig groot onderhoud en vernieuwing van het rioolstelsel te kunnen dekken. In 2019 is een nieuw AWP worden opgesteld, hierin is een planning opgenomen van onderhoud en vernieuwing van het riool voor de komende jaren. De voorziening is een voorziening conform artikel 44, lid 2 van het BBV en de mutatie in het boekjaar 2022 is gelijk aan het resultaat op het product riolering zoals toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.

Mutaties 2023	Rekening 2023	Def.Begroting 2023	Prim.Begrot. 2023	Rekening 2022
Beginsaldo 1 januari	5.961.630	0	0	5.451.256
Bij: toevoeging				
Toevoeging tlv exploitatie (Res.)	378.977	206.345	209.320	510.374
Totaal credit toegevoegd t.l.v. exploitatie	378.977	206.345	209.320	510.374
Af: onttrekking				
Totaal debet toegevoegd t.g.v. exploitatie	0			
Saldo per 31 december	6.340.607	0	0	5.961.630

TOEVOEGINGEN :				
Reserve	Betreft	Autorisatie	Jaar bedrag	Totaal goedgekeurd
Algemene reserve	Jaarrekening resultaat 2022	Jaarrekening 2022	2.001.751	2.001.751
	Jaarrekening resultaat 2022 (Teruggave Oekraïne gelden	Jaarrekening 2022	300.000	300.000
	Versterken reserve positie begroot	Begroting 2023-2026	1.000.000	1.000.000
Reserve grondbedrijf	Winstneming Hoevelaar Fase 1	RB Z.344569 d.d. 25-4-2024 inzake resultaat-bestemming grondexploitaties 2023	87.500	87.500
	Winstneming Hoevelaar Fase 2	RB Z.344569 d.d. 25-4-2024 inzake resultaat-bestemming grondexploitaties 2023	20.500	20.500
	Winstneming Groene Woud	RB Z.344569 d.d. 25-4-2024 inzake resultaat-bestemming grondexploitaties 2023	4.154	4.154
	Aanpassing voorziening Spoorzone A2	RB Z.344569 d.d. 25-4-2024 inzake resultaat-bestemming grondexploitaties 2023	1.486	1.486
	Vrijval voorziening N224	RB Z.339969 d.d. 23-3-2023 1 ^{ste} grondexploitatie Hoevelaar fase 2.	1.235.000	1.235.000
Reserve overlopende kredieten	Reserveren voor waterschapsverkiezingen	Begroting 2023-2026	2.261	2.261
	Dekking kosten waterschapsverkiezingen	Jaarrekening 2023	6.654	
	WOO invoeringskosten naar 2024	Najaarsrapportage 2023	49.000	49.000
	Krediet onderzoekcultuurhuis	Najaarsrapportage 2023	65.000	65.000
	Restant krediet Vitaal Centrum	RB Z.343848/D.267921 2024 / RB Z.338903/D.242437 2022	139.873	139.873
	Vorbereidingskrediet Woudenberg Oost	Voorjaarsrapportage 2023	95.000	95.000
	Deel economische zaken	Najaarsrapportage 2023	5.500	5.500
	Restant energietoeslag 2022	Najaarsrapportage 2023	59.684	59.684
	Verkeersmaatregel o.a. voor Griftdijk	Najaarsrapportage 2023	24.000	24.000
	Lagere alg. uitkering 2023	Najaarsrapportage 2023	94.000	94.000
	Woonzorg analyse	Jaarrekening 2023	7.500	
	Organisatie ontwikkeling 2024	Jaarrekening 2023	15.000	

Reserve	Betreft	Autorisatie	Jaar bedrag	Totaal goedgekeurd
	Niet bestede inclusie gelden 2022-2023	Jaarrekening 2023	6.000	
	IZA gelden deel personeel reserveren voor kosten	Jaarrekening 2023	71.000	
	Restauratie toiletgebouw parallelweg	Voorjaarsrapportage 2023	80.000	80.000
Reserve machinepark o.w.	Jaarlijkse toevoeging	Primaire begroting	41.000	41.000
Reserve huisvesting basisonderwijs	Jaarlijkse toevoeging	Primaire begroting	141.000	141.000
	Restant groot onderhoud	Najaarsrapportage 2023	85.000	85.000
Reserve wegen	Straatwerkbonnen	Jaarrekening Is standaard voeding voor reserve	3.258	
Reserve ICT	Toev. ICT wegens onderschrijding 2023	Najaarsrapportage 2023	60.045	60.000
Reserve kunstwerken	Jaarlijkse toevoeging	Primaire begroting	32.000	32.000
	Toevoeging kunstwerken	Najaarsrapportage 2023	12.310	12.310
Onderhoud gebouwen	Groot onderhoud gebouwen	Jaarrekening niet benutte post onderhoud	18.780	
	Jaarlijkse toevoeging	Primaire begroting	50.000	50.000
Reserve IBOR	Verkoop groenstroken	Jaarrekening Is standaard voeding voor reserve	11.500	11.500
	Opbrengsten snippergroen/ monumentale bomen	Primaire begroting	35.000	35.000
Reserve omgevingswet	Toevoeging extra Rijksmiddelen 2023	Jaarrekening 2023	123.742	
Reserve duurzaamheid	Bedrag Zegheweg bestemd voor deelauto's	Najaarsrapportage 2023	50.000	50.000
Reserve omgevingsplan en visie	Omgevingsplannen buitengebied	Voorjaarsrapportage 2023	40.000	40.000
Reserve opleidingskosten personeel	Opleidingskosten personeel	Jaarrekening 2023 (najaarsrapp. -/- € 10.383)	7.990	-10.383
Reserve Sportaccommodatie	Van voorz. Sportpark naar reserve sportpark	Jaarrekening 2022	245.175	245.175
	Toev. voorz. Sportpark De Grift	Primaire begroting 2023 bij sport	48.955	48.955
	Indexering toev. voorz. sport	Voorjaarsrapportage bij sport	2.500	2.500
Totaal			6.379.118	6.108.766
		Extra Toegevoegd bij jaarrekening	245.280	
		Onderbesteding	18.373	

ONTTREKKINGEN :				
Reserve	Betreft	Autorisatie	Jaar bedrag	Totaal goedgekeurd
Algemene reserve	Teruggave Oekraïne gelden uit alg. reserve	Raadsbesluit bij jaarrekening 2022	300.000	300.000
	Krediet onderzoekcultuurhuis naar overl. kred	Voorjaarsrapportage 2023	65.000	65.000
Reserve grondbedrijf	Betaling VPB 2023	Bestendig gedragslijn	44.547	44.547
	VPB 2022	Bestendig gedragslijn	39.600	39.600
	Visie dorpsranden 2023	Voorjaarsrapportage 2023	33.023	33.023
	Centrumplan	Primaire begroting	5.372	5.372
	Restauratie toiletgebouw Parallelweg	Najaarsrapportage	80.000	80.000
	Vorbereidingskrediet Parallelweg Oost	Najaarsrapportage	95.000	95.000
	Exploitatie Laagerfseweg	Primair + Najaarsrapportage	22.525	25.000
	Krediet Vitaal Centrum naar overl. kredieten	RB Z.343848/D.267921 2024 / RB Z.338903/D.242437 2022	139.873	139.873
Reserve overlopende kredieten	Kosten onderzoek cultuurhuis 2023	Voorjaarsrapportage 2023 (bij business case cultuurhuis)	32.400	32.400
	Onttrekking energietoeslag	Najaarsrapportage	257.860	257.860
	Kosten uit voorber. krd Parallelweg Oost	Voorjaarsrapportage 2023 (zie grondbedrijf)	13.611	13.611
	Onttrekking versterking sociale basis 2023	Primaire begroting	8.147	8.147
	Onttrekking vroeg signalering bijzondere bijstand	Primaire begroting	11.918	11.918
	Onttrekking verbeterprocessen bedrijfsvoering	Voorjaarsrapportage 2023	46.711	46.711
	Onttrekking reserves waterschapsverkiezingen	Primaire begroting	8.900	8.900
	Vervallen overlopende kosten BOA ½ fte	Primaire begroting	30.880	30.880
	Onttrekking extra uitkering Asiel inburgering	Primaire begroting	15.243	15.243
Reserve dorpsvoorzieningen	Ontwikkelen laadpaalinfrastuctuur	Voorjaarsrapportage 2023	15.000	15.000
Reserve cultuurhuis	Afschrijvingslast 2023	Primaire begroting	174.752	174.752
	Deel afschrijvingslast t.l.v. begroting	Primaire begroting	-42.500	-42.500
Reserve machinepark Openbare Werken	Afschrijvingslast 2023	Najaarsrapportage	41.605	61.419

Reserve	Betreft	Autorisatie	Jaar bedrag	Totaal goedgekeurd
Reserve machinepark Openbare Werken	Corr.act. 325 VV-646-B negatieve boekwaarde	Jaarrekening 2023 (correctie oude jaren)	4.030	
Reserve huisvesting basisonderwijs	Afschrijvingslasten 2023	Primaire begroting	246.342	231.753
Reserve wegen	Onttrekking i.v.m. hogere kosten wegen onderhoud 2023	Najaarsrapportage	9.742	20.000
Reserve speelvoorzieningen	Afschrijvingslast 2023	Primaire begroting	17.549	10.408
Reserve kunstwerken	Dekking kapitaallasten cf jaarrekening	Primaire begroting	1.173	440
Reserve omgevingswet	Onttrekking reserve omgevingswet inhuur	Primaire begroting	111.730	113.775
	Aanwending reserve omgevingswet 2023	Primaire begroting	34.349	47.225
Reserve duurzaamheid	Kredietsoorten Management Plan	Voorjaarsrapportage 2023	57.156	100.000
	Aanwending reserve vlgs jaarrekening 2023	Primair en voorjaarsrapportage	19.341	31.500
Reserve Sportaccommodaties	Afschrijvingslast 2023	Primair begoot bij Sport (toevoeging voorz.)	59.625	59.625
Reserve kapitaallasten centrumplan	Afschrijvingslast 2023	Primaire begroting	43.136	43.136
Reserve sociaal domein	Uitgaven dementie	Najaarsrapportage	23.986	23.986
Reserve onderhoud gebouwen	Aanw. Res.gebouwen ivm groot onderh.cult.huis 2023	Najaarsrapportage	42.935	43.100
	Onttrekking reserve gebouwen CV brandweer	Najaarsrapportage	6.167	6.200
		Totaal	2.116.728	2.192.904
		Aanpassing bij jaarrekening	4.030	
		Onderbesteding	80.206	

Lasten Uniforme taakvelden - Iv3 - 2023

	Rekening 2023	Def.Begroting	Prim.Begrot.	Rekening 2022
Totaal Taakvelden - Lasten	52.572.458	38.094.079	31.874.819	46.859.614
Taakveld 0.0 - BESTUUR EN ONDERSTEUNING	16.267.370	12.098.045	8.998.782	14.024.745
0.1 - Bestuur	1.211.333	1.165.792	917.192	1.062.201
0.2 - Burgerzaken	417.140	417.810	358.000	566.068
0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden	641.510	651.188	465.088	507.047
0.4 - Overhead	5.142.589	5.232.315	5.070.618	4.481.331
0.5 - Treasury	89.551	69.592	45.592	42.728
0.61 - OZB - woningen	359.023	261.500	211.500	286.924
0.62 - OZB niet-woningen	0	0	0	0
0.64 - Belastingen overig	1.627	18.000	18.000	121.094
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen	0	0	0	0
0.8 - Overige baten en lasten	76.144	73.853	140.000	84.653
0.9 - Vennootschapsbelasting (Vpb)	84.147	0	0	10.407-
0.10 - Mutaties reserves	4.077.366	2.197.498	1.674.745	3.631.354
0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten	4.166.939	2.010.497	98.047	3.251.751
Taakveld 1.0 - VEILIGHEID	1.481.072	1.487.657	1.201.917	1.189.056
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	948.736	963.799	869.599	900.908
1.2 - Openbare orde en veiligheid	532.335	523.858	332.318	288.149
Taakveld 2.0 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	1.245.020	1.298.466	1.202.548	902.965
2.1 - Verkeer en vervoer	1.245.020	1.298.466	1.202.548	902.965
Taakveld 3.0 - ECONOMIE	1.400.838	272.042	217.042	235.036
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.262.537	161.532	81.532	103.026
3.3 - Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	115.120	89.800	114.800	113.980
3.4 - Economische promotie	23.181	20.710	20.710	18.030
Taakveld 4.0 - ONDERWIJS	1.537.401	1.441.857	1.333.776	1.276.888
4.1 - Openbaar basisonderwijs	125.057	125.000	116.500	94.001
4.2 - Onderwijshuisvesting	340.959	336.096	388.696	321.085
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.071.385	980.761	828.580	861.803
Taakveld 5.0 - SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	2.464.828	2.433.569	2.283.411	2.245.952
5.1 - Sportbeleid en activering	280.432	209.821	202.211	226.775
5.2 - Sportaccommodaties	160.809	207.424	227.524	222.412
5.3 - Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	217.286	225.599	184.316	223.556
5.4 - Musea	37.622	40.505	40.505	39.295
5.5 - Cultureel erfgoed	28.839	45.000	28.000	27.797
5.6 - Media	267.274	269.820	235.340	253.195
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.472.566	1.435.400	1.365.515	1.252.923
Taakveld 6.0 - SOCIAAL DOMEIN	11.607.844	11.085.885	9.892.713	12.169.034
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	3.580.618	2.529.422	1.947.030	3.043.419
6.2 - Wijkteams	2.886.324	3.617.547	3.535.097	1.984.912
6.3 - Inkomensregelingen	2.872.764	2.783.444	2.099.444	2.328.056
6.4 - Begeleide participatie	346.063	351.575	367.275	358.063
6.5 - Arbeidsparticipatie	326.347	210.166	223.686	195.856
6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	291.257	342.169	342.169	408.390
6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	1.162.339	1.212.001	1.228.501	1.618.375
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	138.632	39.561	149.511	1.855.034
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	1.000
6.82 - Geëscaleerde zorg 18-	3.500	0	0	375.929

Taakveld 7.0 - VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	4.313.911	4.233.115	3.791.031	4.290.100
7.1 - Volksgezondheid	956.575	882.684	649.090	806.563
7.2 - Riolering	1.212.363	1.005.661	1.005.661	1.142.964
7.3 - Afval	1.358.753	1.427.809	1.379.589	1.458.397
7.4 - Milieubeheer	530.485	654.920	505.500	683.938
7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	255.735	262.041	251.191	198.238
Taakveld 8.0 - VOLKSHUISVESTING, R.O. EN STEDELIJKE	12.254.176	3.743.443	2.953.599	10.525.837
8.1 - Ruimtelijke ordening	462.959	645.583	279.096	491.064
8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	10.341.788	1.687.374	1.686.874	8.688.433
8.3 - Wonen en bouwen	1.449.428	1.410.486	987.629	1.346.341

Baten Uniforme taakvelden - Iv3 - 2023

	Rekening 2023	Def.Begroting	Prim.Begrot.	Rekening 2022
Totaal Taakvelden - Baten	56.558.509	42.143.872	35.924.612	48.801.813
Taakveld - 0.0 - BESTUUR EN ONDERSTEUNING	29.080.370	28.392.859	25.655.942	27.817.496
0.1 - Bestuur	28.929	0	0	232.600
0.2 - Burgerzaken	177.301	176.650	176.650	214.751
0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden	379.969	377.230	377.230	386.200
0.4 - Overhead	207.100	108.000	37.000	124.712
0.5 - Treasury	242.757	231.445	131.445	193.455
0.61 - OZB - woningen	2.124.303	2.145.807	2.195.807	2.253.434
0.62 - OZB niet-woningen	904.047	885.293	700.293	706.213
0.64 - Belastingen overig	167.926	90.000	75.000	169.588
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen	22.649.415	22.492.318	21.210.329	21.826.654
0.8 - Overige baten en lasten	81.897	120.000	0	15.661
0.9 - Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0
0.10 - Mutaties reserves	2.116.727	1.766.116	752.188	1.694.230
0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0
Taakveld - 1.0 - VEILIGHEID	5.271	0	0	6.893
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	2.145	0	0	6.774
1.2 - Openbare orde en veiligheid	3.126	0	0	120
Taakveld - 2.0 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	20.463	4.500	4.500	9.869
2.1 - Verkeer en vervoer	20.463	4.500	4.500	9.869
Taakveld - 3.0 - ECONOMIE	1.597.723	398.842	423.842	416.737
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.220.887	36.944	36.944	50.736
3.3 - Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	45.319	30.898	30.898	44.791
3.4 - Economische promotie	331.516	331.000	356.000	321.211
Taakveld - 4.0 - ONDERWIJS	309.580	263.727	136.766	309.520
4.1 - Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
4.2 - Onderwijshuisvesting	0	0	0	0
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	309.580	263.727	136.766	309.520
Taakveld - 5.0 - SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	369.820	103.331	107.316	130.236
5.1 - Sportbeleid en activering	60.764	15.610	1.500	26.518
5.2 - Sportaccomodaties	292.143	102.130	102.130	100.884
5.3 - Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	13.125	13.125	0	0
5.4 - Musea	0	0	0	0
5.5 - Cultureel erfgoed	0	0	0	0
5.6 - Media	0	0	0	0
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.789	3.686	3.686	2.834
Taakveld - 6.0 - SOCIAAL DOMEIN	8.587.063	6.903.171	4.009.075	6.351.979
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	6.575.166	5.110.343	2.458.000	4.791.246
6.2 - Wijkteams	45.000	0	0	0
6.3 - Inkomensregelingen	1.751.236	1.721.944	1.480.191	1.487.627
6.4 - Begeleide participatie	0	0	0	0
6.5 - Arbeidsparticipatie	139.033	0	0	7.413
6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0
6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	76.628	70.884	70.884	65.693
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0

6.82 - Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
Taakveld - 7.0 - VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	3.845.965	3.394.894	3.360.163	3.689.814
7.1 - Volksgezondheid	196.236	4.731	0	793
7.2 - Riolering	1.528.172	1.305.000	1.305.000	1.444.796
7.3 - Afval	1.838.529	1.839.505	1.839.505	1.908.447
7.4 - Milieubeheer	26.376	30.000	0	111.081
7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	256.651	215.658	215.658	224.698
Taakveld - 8.0 - VOLKSHUISVESTING, R.O. EN	12.742.255	2.682.548	2.227.008	10.069.268
8.1 - Ruimtelijke ordening	27.118	5.000	5.000	66.011
8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	11.757.616	1.885.758	1.885.758	9.471.538
8.3 - Wonen en bouwen	957.521	791.790	336.250	531.720

Specificatie incidentele baten en lasten exploitatie over 2023:

Progr.	<u>Buitengewone lasten</u>		
<u>1</u>	<u>Kosten toeslagenaffaire</u>	<u>-17.619</u>	N
<u>1</u>	<u>Uitkering energietoeslag</u>	<u>-481.259</u>	N
<u>1</u>	<u>Kosten opvang Oekraïners</u>	<u>-1.836.340</u>	N
<u>1</u>	<u>Kosten Transitie div. panden opvang Oekraïners</u>	<u>-1.159.866</u>	N
<u>1</u>	<u>Lasten NPO gelden</u>	<u>-88.458</u>	N
<u>1</u>	<u>Lasten IZA SPUK regeling</u>	<u>-22.843</u>	N
<u>1</u>	<u>Dementie</u>	<u>-23.986</u>	N
<u>1</u>	<u>Zorgadministratie Amersfoort afr. 2022</u>	<u>-12.552</u>	N
<u>1</u>	<u>Afrekening Jeugdzorg kosten oude jaren</u>	<u>247.039</u>	V
<u>1</u>	<u>Opstartkosten MetMaya</u>	<u>-31.354</u>	N
<u>1</u>	<u>PGB Jeugd oude jaren</u>	<u>-24.093</u>	N
<u>1</u>	<u>Afrekening WMO kosten oude jaren</u>	<u>187.000</u>	V
<u>1</u>	<u>PGB WMO oude jaren</u>	<u>15.000</u>	V
<u>3</u>	<u>Afrekening Corona vergoedingen oude jaren</u>	<u>16.470</u>	V
<u>4</u>	<u>Omgevingswet incidentele kosten</u>	<u>-77.033</u>	N
<u>4</u>	<u>Vorbereiding Zuid-Oost</u>	<u>-15.135</u>	N
<u>4</u>	<u>Vorbereiding WDB Oost/ Parallelweg</u>	<u>-13.611</u>	N
<u>4</u>	<u>Visie Dorpsranden</u>	<u>33.024</u>	V
<u>4</u>	<u>Duurzame Vouchers Islatiemaatregelen</u>	<u>-88.778</u>	N
<u>4</u>	<u>Soorten Management Plan</u>	<u>-57.156</u>	N
<u>4</u>	<u>CDOKE gelden</u>	<u>-202.261</u>	N
<u>5</u>	<u>Herziening voorzieningen pensioen- en wachtgeld oud-wethouders</u>	<u>-126.000</u>	N
<u>5</u>	<u>Kosten Business case Cultuurhuis</u>	<u>-32.564</u>	N
<u>5</u>	<u>Onvoorziene lasten</u>	<u>-132.468</u>	N
	<u>Totaal buitengewone lasten</u>	<u>-3.944.843</u>	N
	<u>Buitengewone baten</u>		
<u>1</u>	<u>Vrijval voorziening sportpark de Grift</u>	<u>190.000</u>	V
<u>1</u>	<u>Uitkering toeslagenaffaire</u>	<u>31.598</u>	V
<u>1</u>	<u>Verwachte vergoeding opvang Oekraïners</u>	<u>4.181.517</u>	V
<u>1</u>	<u>Verwachte vergoeding Transitie Europaweg opvang Oekraïners</u>	<u>1.156.866</u>	V
<u>1</u>	<u>Baten NPO gelden</u>	<u>88.458</u>	V
<u>1</u>	<u>Baten IZA SPUK regeling</u>	<u>114.277</u>	V
<u>2</u>	<u>Vergoeding SPUK regeling verkeersmaatregelen 2022</u>	<u>12.500</u>	V
<u>3</u>	<u>Afrekening Corona vergoedingen oude jaren</u>	<u>1.711</u>	V
<u>4</u>	<u>Duurzame Vouchers Isolatiemaatregelen</u>	<u>79.800</u>	V
<u>4</u>	<u>CDOKE</u>	<u>202.261</u>	V
<u>4</u>	<u>Winstnemingen Grondexploitaties</u>	<u>113.640</u>	V
<u>4</u>	<u>Vrijval voorziening N224</u>	<u>1.235.000</u>	V
<u>5</u>	<u>Voorziening OZB verrekening 2023</u>	<u>70.000</u>	V
<u>5</u>	<u>Vrijval voorzieningen wachtgeld oud-wethouders</u>	<u>28.929</u>	V
<u>5</u>	<u>Vergoeding uitlenen personeel t.b.v. transitiekosten Oekraïne</u>	<u>61.183</u>	V
<u>5</u>	<u>Onvoorziene baten</u>	<u>81.897</u>	V
<u>5</u>	<u>Opbrengst verkoopt gronden/groenstroken</u>	<u>21.000</u>	V

6	<u>Algemene uitkering, bijstellingen 2021 - 2022</u>	<u>-36.006</u>	N
	<u>Totaal buitengewone baten</u>	<u>7.634.631</u>	V
	<u>Saldo buitengewone lasten en baten</u>	<u>3.689.788</u>	V

Specificatie incidentele baten en lasten reserves over 2023:

Specificatie incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves, niet zijnde dekking kapitaallasten:

<u>Reserve:</u>	<u>Lasten: buitengewone toevoegingen aan reserves</u>		
Algemene reserve	Versterken reserve positie begroot	-1.000.000	N
Algemene reserve grondbedrijf	Winstnemingen Grondexploitaties	-113.640	N
	Vrijval voorziening N224	-1.235.000	N
Reserve overlopende kredieten	Dekking kosten voor waterschapsverkiezingen	-6.654	N
	Wet Open Overheid invoeringskosten naar 2024	-49.000	N
	Krediet onderzoek cultuurhuis	-65.000	N
	Krediet Vitaal Centrum naar overlopende kredieten	-139.873	N
	Vorbereidingskrediet Woudenberg Oost	-95.000	N
	Deel economische zaken	-5.500	N
	Restant energietoeslag	-59.684	N
	Reserveren kosten verkeersmaatregelen Griftdijk	-24.000	N
	Te verwachten bijstelling algemene uitkering 2022/2023	-94.000	N
	Woon zorg analyse	-7.500	N
	Organisatie ontwikkeling	-15.000	N
	Niet bestede inclusie gelden 2022-2023	-6.000	N
	IZA gelden deel personeel reserveren voor kosten	-71.000	N
	Restauratie toiletgebouw parallelweg	-80.000	N
Reserve onderhoud gebouwen	Deel niet benut budget 2023 groot onderhoud	-18.780	N
Reserve huisv. basisonderwijs.	Restant afschrijvingslast t.g.v. reserve	-85.000	N
Reserve wegen	Toevoeging i.v.m. opbrengst straatwerkbonnen	-3.258	N
Reserve ICT	Restant budget ICT reserveren	-60.045	N
Reserve IBOR	Verkoop groenstroken	-11.500	N
Reserve omgevingswet	Extra middelen septembercirculaire reserveren	-123.742	N
Reserve duurzaamheid	Reservering voor deelauto's	-50.000	N
Reserve omgevingsplan en visie	Overheveling van reserve omgevingswet	-40.000	N
Reserve Sportpark de Grift	Voorziening omgezet in reserve	-245.175	N
Totaal incidentele toevoegingen aan reserves		-3.704.351	N

<u>Baten: buitengewone onttrekkingen aan reserves</u>			
Algemene reserve	<u>Dekking teruggave deel Oekraïne gelden 2022</u>	<u>300.000</u>	V
Algemene reserve grondbedrijf	<u>Betaling VPB 2022 en 2023</u>	<u>84.147</u>	V
	<u>Krediet onderzoek cultuurhuis naar overlopende kredieten</u>	<u>65.000</u>	V
	<u>Vergoeding voor restauratie toiletgebouw</u>	<u>80.000</u>	V
	<u>Krediet Vitaal Centrum naar overlopende kredieten</u>	<u>139.873</u>	V
	<u>Voorbereiding kosten Woudenberg Oost</u>	<u>95.000</u>	V
	<u>Kosten Visie dorpsranden uit reserve</u>	<u>33.023</u>	V
Reserve overlopende kredieten	<u>Onttrekking Energietoeslag</u>	<u>257.860</u>	V
	<u>Onderzoek Cultuurhuis</u>	<u>32.400</u>	V
	<u>Koste voorbereiding Woudenberg Parallelweg</u>	<u>13.611</u>	V
	<u>Versterking sociale basis</u>	<u>8.147</u>	V
	<u>Vroeg signalering bijzondere bijstand</u>	<u>11.918</u>	V
	<u>Verbeterprocessen bedrijfsvoering toeslagenaffaire</u>	<u>46.711</u>	V
	<u>Onttrekking reserves waterschapsverkiezingen</u>	<u>8.900</u>	V
	<u>Vervallen overlopende kosten BOA ½ fte</u>	<u>30.880</u>	V
	<u>Onttrekking extra uitkering Asiel inburgering</u>	<u>15.243</u>	V
Reserve dorpsvoorzieningen	<u>Ontwikkeling laadpaalstructuur</u>	<u>15.000</u>	V
Reserve onderhoud gebouwen	<u>CV ketel brandweerkazerne vervangen</u>	<u>6.167</u>	V
Reserve omgevingswet	<u>Uitgaven 2023 t.l.v. budget omgevingsplan</u>	<u>146.079</u>	V
Reserve duurzaamheid	<u>Uitgaven duurzaamheid 2022</u>	<u>19.341</u>	V
	<u>Soorten Management Plan</u>	<u>57.156</u>	V
Reserve sociaal domein	<u>Kosten dementie 2023</u>	<u>23.986</u>	V
Reserve onderhoud gebouwen	<u>aanwending voor groot onderhoud Cultuurhuis</u>	<u>42.935</u>	V
Totaal incidentele onttrekkingen aan reserves		<u>1.533.377</u>	V
Saldo incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves		<u>-2.170.974</u>	N

WNT-verantwoording 2023 - Gemeente Woudenberg

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op gemeente Woudenberg. Het voor gemeente Woudenberg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000. Het betreft hier het algemeen bezoldigingsmaximum. De bezoldiging van de leidinggevende topfunctionarissen (gemeentesecretaris en griffier)(en overige topfunctionarissen) over het jaar 2023 is als volgt:

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

	Dhr. D.C.G. Ruseler	Mevr. S.E. Lenderink
	Gemeentesecretaris	Griffier
1 Functie (functienaam)		
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-mrt-22	1-mei-23
3 In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden	heden
4 (Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
5 Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	100%
6 Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 107.914	€ 60.867
7 Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.060	€ 9.865
8 Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	€ 124.974	€ 70.732
9 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 149.685
<u>Vergelijkende cijfers 2022</u>		
1 (Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	
2 Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	
3 Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 85.399	
4 Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.437	
5 Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	€ 100.836	
6 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 181.085	

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

	Mevr. E.M.H. Lemaier
	Griffier a.i.
1 Functie (functienaam)	
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	21-jun-22
3 In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	13-jun-23
4 Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6
5 Omvang dienstverband in uren	500
6 Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja
7 Totale bezoldiging	€ 65.000
8 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 106.000

Vergelijkende cijfers 2022

1 Uurtarief	€ 130
2 Totale bezoldiging	€ 80.990
3 Toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 128.338

Toelichting

Het bezoldigingsmaximum voor de topfunctionarissen bedraagt € 223.000. Dit maximum wordt niet overschreden door de topfunctionarissen.

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024								
Verstrekkende	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitzonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 5.010.212		€ 300.000	€ 1.006.420	€ 48.946	€ 126.539
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10		
			-€ 13.192	€ 65.520	€ 6.244.445	€ 11.119.468		
			Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)
			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2
			0	12	2	2	Ja	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10		
			N.V.T.	Nee				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/14	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/15	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/16
			€ 17.619	€ 17.619			€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)

			Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22
			€ 0	€ 4.560	€ 6.936	€ 6.936	€ 3.590	€ 3.590
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/26	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27	
			€ 0	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 28.145	
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikingsnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle R Indicator: C43/03	Aard controle D1 Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
			RREW2020-0045082	€ 0	€ 102.433	1.018	door middel van diverse maatregelen zijn 1018 woningen bereikt	Ja
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			0	€ 0	€ 0	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			0	0	0	0	0	0
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 0	Ja				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	

			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 13.125	€ 0	1	6	50	
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05	Aard controle R Indicator: C94/06
			1 LAI23-03614296	€ 0	0	0	0	€ 0
			2					
			100					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			Aard controle R Indicator: C94/07	Aard controle R Indicator: C94/08	Aard controle R Indicator: C94/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10		
			1 € 0	€ 0	€ 0	Nee		
			2					
			100					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 141.175	€ 7.315	€ 0	€ 0	€ 106.318	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09		
			1					
			2					
			100					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
			€ 43.458	€ 0	€ 45.000	€ 0	€ 93.298	

			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
		1						
		2						
		10						
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06
		1	lenW/BSK-2019/75248	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2						
		100						
		Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
		1	lenW/BSK-2019/75248	€ 89.028	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		2						
		100						
lenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
		Provincies en Gemeenten	Aard controle R Indicator: E20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Aard controle R Indicator: E20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04		
			€ 0	€ 193.164	€ 119.742	Nee		
		Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08		
		1	103 Saneren van verticale stoepranden en hoogteverschillen tussen verharding en berm aantal in meters	Ja	1.500			
		2	111 Aanleg van een voetgangersoversteekplaats aantal in st	Ja	1			
		3	102 Saneren paaltjes en verticale elementen op of naast fietspaden aantal in st	Ja	667			
		4	108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Ja	2			
		5	107 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg aantal in meters	Nee	0			

			6	109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden aantal in st	Nee	0				
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)		Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	
				Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06	
			1	060307 Gemeente Amersfoort	06035 01 Laanzicht Oost fase 4 Van Goghlaan	€ 0	€ 48.333	€ 0	€ 949.923	
			2	060307 Gemeente Amersfoort	06035 xx Laanzicht Oost fase 5 W. de Zwijgerlaan	€ 33.333	€ 33.333	€ 350.202	€ 367.642	
			3							
			20	Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
				Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09				
			1	060307 Gemeente Amersfoort	06035 01 Laanzicht Oost fase 4 Van Goghlaan	Ja				
			2	060307 Gemeente Amersfoort	06035 xx Laanzicht Oost fase 5 W. de Zwijgerlaan	Ja				
			3							
			20	Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel				Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel
				Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12				Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13
			1	060307 Gemeente Amersfoort	06035 01 Laanzicht Oost fase 4 Van Goghlaan	06035 01 Laanzicht Oost fase 4 Van Goghlaan				Ja
			2	060307 Gemeente Amersfoort	06035 xx Laanzicht Oost fase 5 W. de Zwijgerlaan	06035 xx Laanzicht Oost fase 5 W. de Zwijgerlaan				Ja
			3							
			20							
lenW	E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022		Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)				
				Aard controle R Indicator: E81/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E81/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E81/03				
				€ 4.145	€ 4.145	Nee				
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023		Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)			
		Provincies en Gemeenten		Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04			
				€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
				Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
				Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08			
			1	310 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden aantal in Meters	Nee	0				
			2	313 Aanbrengen attentieverhogende markeringen (met ribbels) indien een paaltje moet blijven staan aantal in Stuks	Nee	0				
			3	318 Verbreden van fietspaden aantal in Meters	Nee	0				
			4							
			50							

EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02	Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06
			€ 0	€ 202.261	€ 0	€ 202.261	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07 Nee					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 1.477.538	€ 12.935	€ 120.745	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 71.896	€ 38.436	€ 0	€ 168.846	€ 0	€ 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Bob Gemeente	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 11.620	€ 8.710	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 356	€ 10.974	€ 852
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 944	€ 92	€ 317
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 357	€ 0	€ 153
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 1.657	€ 11.066	€ 1.322
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/09	Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0	€ 0		
			6 Totaal	0	0	0		
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/01</i> € 127.062	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/02</i> € 0	Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i> Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/01</i> € 0	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/02</i> € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i> Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/01</i> € 0	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/02</i> € 0	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/03</i> € 0	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/04</i> € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05</i> Ja	
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i> 1 1042942 2 1036227 3 4 Kopie beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i> 1 1042942 2 1036227 3 4	Totaal bedrag volgens beschikking <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i> € 18.858 € 22.571 Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i> Ja Ja	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/03</i> € 0 € 0	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/04</i> € 7.357 € 0	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i> € 560 € 0	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i> € 17.357 € 7.462
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: H12/01</i> € 10.000	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: H12/02</i> € 30.000	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i> Ja	Eindverantwoording? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04</i> Ja		
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i> 1 Lokaal Sportakkoord 2 Brede regeling combinatiefuncties 3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden 4 Kansrijke Start 5 Mentale Gezondheid 6 Aanpak overgewicht en obesitas 7 Valpreventie	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02</i> € 8.786 € 60.489 € 13.517 € 10.138 € 4.731 € 11.827 € 34.806	Besteding (jaar T) per onderdeel <i>Aard controle R Indicator: H30/03</i> € 10.104 € 60.239 € 14.716 € 22.032 € 33.210 € 21.774 € 11.635	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024? <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04</i> € 250	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i> € 10.104 € 60.239 € 14.716 € 22.032 € 33.210 € 21.774 € 11.635	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i> Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja

			8 Leefomgeving	€ 6.759	€ 9.702		€ 9.702	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 1.690	€ 871	€ 338	€ 871	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 24.669	€ 30.313		€ 30.313	Ja
			11 Mantelzorg	€ 6.759	€ 4.822	€ 1.352	€ 4.822	Ja
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 6.759	€ 9.824		€ 9.824	Ja
			13 Welzijn op recept	€ 3.717	€ 4.275		€ 4.275	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 1.690	€ 1.944		€ 1.944	Ja
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 6.015	€ 902	€ 1.203	€ 902	Ja
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08				
			1 Lokaal Sportakkoord	N.v.t.				
			2 Brede regeling combinatiefuncties	N.v.t.				
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.				
			4 Kansrijke Start	N.v.t.				
			5 Mentale Gezondheid	N.v.t.				
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.				
			7 Valpreventie	N.v.t.				
			8 Leefomgeving	N.v.t.				
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.				
			10 Versterken sociale basis	N.v.t.				
			11 Mantelzorg	N.v.t.				
			12 Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.				
			13 Welzijn op recept	N.v.t.				
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.				
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.				
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09					

Overige gegevens

Programma-indeling

PROGRAMMA 1. SAMENLEVING

Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
0101	Versterking burgerkracht en basis zorgvoorziening		
01.01 A	Positieve en gezonde levensstijl	Sport	D.J. de Kruif
		Gezondheidszorg	M. van de Graaf
01.01 B	Duurzame maatschappelijke participatie en talentontwikkeling	Cultuur	M. van de Graaf
		Onderwijs	M. van de Graaf
		Jeugd en Jongerenwerk	M. van de Graaf
01.01 C	Sociale kracht van de samenleving	Sociale kracht van de samenleving	M. van de Graaf
0102	Nabije en lichte ondersteuning door sociaal team en loket		
01.02 A	Werk en inkomen	Werk en inkomen	M. van de Graaf
01.02 B	Nabije en lichte ondersteuning	Sociaal team	M. van de Graaf
0103	Specialistisch aanbod		
01.03 A	WMO	WMO	M. van de Graaf
01.03 B	Jeugd	Jeugd	M. van de Graaf

PROGRAMMA 2. LEEFOMGEVING

Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
02.01	IBOR	Openbaar groen / landschapsbeheer / speelvoorzieningen / wegen onvoorzien / verkeer en vervoer /onderhoud begraafplaats.	D.J. de Kruif

02.02	Overig beheer leefomgeving	groot onderhoud wegen / gladheidbestrijding / Openbare verlichting / kunstwerken / Werf	D.J. de Kruif
02.03	Afval	Afval	D.J. de Kruif
02.04	Riolering	Riolering	D.J. de Kruif
02.05	Begraven	Begraven	H.J. Molenaar

PROGRAMMA 3. VEILIGHEID

Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
03.01	Veilige woon- en leefomgeving	Integrale veiligheid	M. Jansen
03.02	Fysieke veiligheid	Veiligheidsregio en crisisbeheersing	M. Jansen

PROGRAMMA 4. RUIMTE, WONEN EN ONDERNEMEN

Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
04.01	Ruimtelijke ordening	Ruimtelijke ordening	H.J. Molenaar
04.02	Volkshuisvesting	Woonbeleid	M. van de Graaf
04.03	Economie	Economische zaken	D.J. de Kruif
		Grondexploitaties	H.J. Molenaar
04.04	Recreatie	Toerisme en recreatie	D.J. de Kruif
04.05	Duurzame samenleving	Milieu; beleid en Vergunningverlening	D.J. de Kruif
		Duurzaamheid	D.J. de Kruif
		Wabo vergunningen	H.J. Molenaar
		Integrale handhaving	M. Jansen

PROGRAMMA 5. DIENSTVERLENING

Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
05.01	Basisregistraties	WOZ	H.J. Molenaar
		BAG	H.J. Molenaar
05.02	Bevolkingsadministratie	Bevolkingsadministratie / verkiezingen	M. Jansen
05.03	Bestuur	Bestuursorganen / Bestuur ondersteuning	M. Jansen
05.04	Overige baten en lasten	Vastgoed beheer	H.J. Molenaar
		Beheer gronden en terreinen	H.J. Molenaar
		Algemene baten en lasten	H.J. Molenaar
		Stelposten	H.J. Molenaar
05.05	Overhead	Strategische bedrijfsvoering	M. Jansen
		HRM	M. Jansen
		ICT	M. Jansen
		Bedrijfsvoering overige	M. Jansen

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

06.01	Lokale heffingen	Onroerende zaak-/honden-/toeristenbelastingen	H.J. Molenaar
06.02	Algemene uitkering	Algemene uitkering	H.J. Molenaar
06.03	Treasury	Rente baten en lasten / Dividend	H.J. Molenaar

MUTATIES RESERVES

07.01	Reserves	Mutaties reserves	H.J. Molenaar
-------	----------	-------------------	---------------

GRONDBEDRIJF

40	Grondbedrijf	Grondbedrijf	H.J. Molenaar
----	--------------	--------------	---------------

Verplichte indicatoren

In het herziene BBV wordt voorgeschreven dat gemeenten een basis set van beleidsindicatoren opnemen in de begroting. Doel hiervan: de begroting en jaarrekening inzichtelijker te maken voor raadsleden die niet met financiën zijn belast en een betere onderlinge vergelijkbaarheid van de gemeentebegrotingen mogelijk maken.

Deze verplichte indicatoren zijn bijna allemaal terug te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl. In de begroting en jaarrekening halen wij de meest actuele cijfers van deze site. Het is niet de bedoeling dat actuelere cijfers dan aangegeven op genoemde site verwerkt gaan worden in dit overzicht.

Een aantal van de verplichte indicatoren vertonen overeenkomsten met onze eigen indicatoren die in de programma's opgenomen zijn. Onze eigen indicatoren zijn (nu nog) leidend voor het te voeren beleid.

- De gebruikte eenheden en definities van de landelijke indicatoren staan vast. Deze eenheden/definities verschillen soms van degene die worden gehanteerd in de huidige begroting of in lokaal beleid/ lokale onderzoeken.
- Voor de landelijke indicatoren zijn we grotendeels afhankelijk van de aanlevering van data door diverse landelijke organisaties. Dit kan er toe leiden dat de betreffende informatie niet up-to-date is.
- Ook wordt er gewerkt met vaste bronnen bij de landelijke indicatoren. Het kan dus zijn dat er lokaal andere gegevens beschikbaar zijn, maar dat deze niet gekoppeld zijn aan de landelijke monitor.
Het voordeel van de uniformiteit van onderzoeken en gegevens is dat hierdoor de gegevens vergelijkbaar zijn tussen gemeenten.
- In de jaarrekening en begroting zijn alleen de indicatoren benoemd die belangrijke relatie hebben met de gestelde prioriteiten/speerpunten binnen de programma's. De landelijk indicatoren zijn landelijk vastgesteld en zijn dus niet gebaseerd op onze speerpunten, waardoor er soms voor andere indicatoren gekozen is.

Set van verplichte prestatie-indicatoren.					Bron: www.waarstaatjegemeente.nl
Nr	Taakveld	Indicator	jaar	aantal	Eenheid
1	Bestuur en ondersteuning	Formatie	2023	7,07	FTE per 1.000 inwoners
2	Bestuur en ondersteuning	Bezetting	2023	5,60	FTE per 1.000 inwoners
3	Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	2023	€ 692,53	Kosten per inwoner
4	Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	2023	€ 203,32	Kosten per inwoner
5	Bestuur en ondersteuning	Overhead	2022	9,4	% van totale begroting
9	Veiligheid	Verwijzingen HALT	2022	2	Aantal per 1.000 jongeren
11	Veiligheid	Winkeldiefstallen	2023	9,75	Aantal per 10.000 inwoners
12	Veiligheid	Geweldsmisdrijven	2023	2,1	Aantal per 1.000 inwoners
13	Veiligheid	Diefstallen uit woning	2023	1,4	Aantal per 1.000 inwoners
14	Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	2023	25,07	Aantal per 10.000 inwoners
20	Economie	Functiemenging	2022	52,8	%
22	Economie	Vestiging (van bedrijven)	2022	150,3	Aantal per 1.000 inwoners
25	Onderwijs	Absoluut verzuim	2022	3,0	Aantal per 1.000 leerlingen
26	Onderwijs	Relatief verzuim	2022	12	Aantal per 1.000 leerlingen
27	Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv's)	2023	1,9	% deelnemers aan het VO en MBO
28	Sport, cultuur en recreatie	Beweegt voldoende	2022	47	%
30	Sociaal domein	Banen	2022	610,1	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar
31	Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	2022	1	% 12 t/m 23 jarigen
32	Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezinnen	2022	3,0	% kinderen tot 18 jaar
33	Sociaal domein	Melding kindermishandeling	2023	139	Aantal per 100.000 inwoners
34	Sociaal domein	Netto participatiegraad	2023	78	% mensen dat een baan heeft
36	Sociaal domein	Werkloze jongeren	2019	1,0	% 16 t/m 24 jarigen
37	Sociaal domein	Personen met een WWB-bijstandsuitkering	2023	14	Aantal per 1.000 inwoners
38	Sociaal domein	Personen met een lopend re-integratietraject	2021	4,2	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar
39	Sociaal domein	Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	2023 :	9,7	%
40	Sociaal domein	Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	2023	0,9	%
41	Sociaal domein	Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering	2021	???	%
42	Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	2018	660	
43	Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk afval (rest afval)	2022	381	kg/inwoner
44	Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare energie	2019	8,6	%
46	VHROSV	Gemiddelde WOZ waarde	2023	470	€ 1.000
47	VHROSV	Nieuw gebouwde woningen	2022	30	Aantal per 1.000 woningen
48	VHROSV	Demografische druk	2022	82	%
49	VHROSV	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	2024	1,009	Euro
50	VHROSV	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	2024	1,054	Euro

Toelichting op enkele gepresenteerde indicatoren:

Punt 20. Economie - De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Punt 25 – Onderwijs: Het absoluut verzuim geeft het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners van leeftijd. 5-18 jaar.

Punt 26 – Onderwijs: Het relatief verzuim geeft het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners leeftijd 5-18 jaar.

Punt 48 – VHROSV – De demografische druk geeft de verhouding weer tussen de productieve leeftijdsgroep (20-64) en de niet-productieve leeftijdsgroepen (0-19) en 65+. Het deel van de bevolking (0-19 jaar en >65 jaar) wordt uitgedrukt als percentage van de bevolking (20-65 jaar).

Controle verklaring van de onafhankelijke accountant